

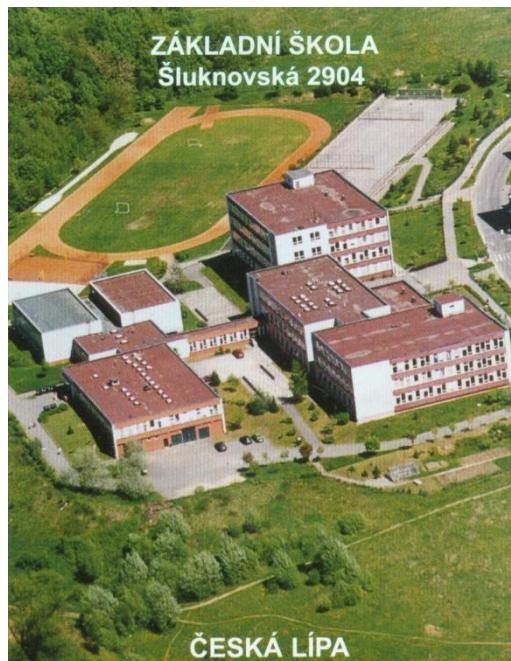
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

Být informovan? Vědět je více. Rozumět nejvíce!

LADA Šluknovská

 Základní škola Česká Lípa

**ZÁKLADNÍ ŠKOLY,
ČESKÁ LÍPA, ŠLUKNOVSKÁ 2904,
příspěvková organizace**

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	7
Zaměření školy	7
Výchovné a vzdělávací strategie (klíčové kompetence)	8
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	13
Začlenění průřezových témat	14
4. UČEBNÍ PLÁNY	21
5. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	23
6. UČEBNÍ OSNOVY 1. stupeň	26
Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK, CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA	26
Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK	38
Vyučovací předmět: MATEMATIKA, CVIČENÍ Z MATEMATIKY	45
Vyučovací předmět: INFORMATIKA	55
Vyučovací předmět: PRVOUKA	59
Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA	68
Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA	74
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	79
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	87
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	95
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	102
7. UČEBNÍ OSNOVY 2. stupeň	109
Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA	109
Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK, KONVERZACE ANGLICKÝ JAZYK	123
Vyučovací předmět: NĚMECKÝ JAZYK	134
Vyučovací předmět: MATEMATIKA, CVIČENÍ Z MATEMATIKY	140
Vyučovací předmět: INFORMATIKA	150
Vyučovací předmět: DĚJEPIS	156
Vyučovací předmět: OBČANSKÁ VÝCHOVA	166
Vyučovací předmět: FYZYKA	176
Vyučovací předmět: CHEMIE	184
Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS	197
Vyučovací předmět: ZEMĚPIS, GEOGRAFIE V PRAXI	207
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	221
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	226
Vyučovací předmět: RODINNÁ VÝCHOVA	238
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA, SPORTOVNÍ HRY	246
Vyučovací předmět: SEMINÁŘ PRVNÍ POMOCI	262
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	266
Vyučovací předmět: FINANČNÍ GRAMOTNOST	282
8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ	284
PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ	284
PŘÍLOHA 1: Standardy	299
PŘÍLOHA 2: Ukazatele jednotlivých stupňů při slovním hodnocení	324
PŘÍLOHA 3: RUSKÝ JAZYK	325
PŘÍLOHA 4: INFORMATIKA (od roku 2022)	330

---

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. Název ŠVP: **ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM**
pro základní vzdělávání
Být informován? Vědět je více. Rozumět nejvíce!
Č. j. ZSCL/790/22

1.2. Údaje o škole

1.2.1. Název školy: **Základní škola, Česká Lípa, Šluknovská 2904, příspěvková organizace**
1.2.2. Adresa školy: **470 05 Česká Lípa, Šluknovská 2904**
1.2.3. Jméno ředitele: **PhDr. Radek Častulík**
1.2.4.
Kontakty: **tel.:+420 487 714 666,**
mobil:+420 731 653 268 email:
info@zslada.cz **www:**
www.zslada.cz

1.3. Zřizovatel: **Město Česká Lípa, náměstí**
T. G. Masaryka 1,
470 01 Česká Lípa
tel.:+420 487 881 111, fax:+420 487 881 177
email: mesto@mucl.cz

1.4. Platnost dokumentu: od 1. 9. 2007

Podpis ředitele:

Razítko školy:

1.5. Další údaje: **Právní forma – Příspěvková organizace**
Zřizovací listina č. 554/01 ze dne 7. 6. 2001 v platném znění vydaná
Zastupitelstvem Města Česká Lípa
IČO: 48 283 070
REZIDO: 600 074 811
IZO: ZŠ: 102 145 695 **kapacita: 750 žáků**
ŠD: 116 000 040 **125 žáků**
ŠJ: 102 145 792 **900 jídel**

Koordinátor ŠVP: Mgr. Pavlína Pavlíčková

Typ školy: Úplná základní škola s 1. – 9. ročníkem

---

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola, Česká Lípa, Šluknovská 2904, příspěvková organizace je státní, středně velká, plně organizovaná základní škola sídlištního typu. Škola je umístěna na okraji města Česká Lípa na sídlišti Lada. Byla založena v roce 1990. Poskytuje vzdělání cca 440 dětem v 1. – 9. postupném ročníku. Všechny ročníky mají 2 paralelní třídy.

2.2. Vybavení školy

Výuka probíhá v 18 kmenových třídách a v 13 odborných učebnách (učebna přírodopisu, učebna chemie s chemickou laboratoří, učebna fyziky, učebna výtvarné výchovy, učebna výpočetní techniky, tři jazykové učebny, dílny na pracovní činnosti, cvičná kuchyňka, učebna hudební výchovy, keramická dílna, žákovská knihovna).

Škola má bezbariérový přístup, lze používat dva výtahy.

K pohybovým aktivitám žáci využívají 2 tělocvičny, sportovní areál s fotbalovým hřištěm, hřištěm na basketbal, kurty na volejbal a plážový volejbal, běžeckou dráhou, prostorem na skok daleký a vrh koulí, stolem na stolní tenis.

Čtyři oddělení školní družiny využívá pro svou činnost 4 učebny.

Součástí školy je školní jídelna s možností výběru ze dvou jídel.

Škola má kvalitní hygienické zázemí (šatny, WC, sprchy v souladu s normami).

Žáci se specifickými poruchami učení a chování mohou navštěvovat dyslektickou nebo dyskalkulickou ambulanci.

Všechny kabinety jsou vybaveny PC s přístupem na server a na internet. Učitelé se scházejí ve dvou sborovnách, které jsou vybaveny PC s tiskárnou a kopírkou.

Estetická stránka školy - interiér školy včetně výzdoby žákovskými pracemi a nástěnkami je velmi vlivný, příznivý a působí optimisticky, novými lavicemi byly vybaveny téměř všechny učebny. Postupně pracujeme na výzdobě vedlejších ploch interiéru, abychom prostředí školy více zútlulnili. Vybavenost pomůckami je dobrá. Průběžně doplňujeme třídy kvalitní audiovizuální technikou, v odborných učebnách je možné využívat projekční techniku, většina učeben je vybavena interaktivní tabulí. Ve školním roce 2007/2008 jsme vybudovali multimediální učebnu pro 30 žáků. Je potřeba vybavit učebny jazyků kvalitními lavicemi.

2.3. Charakteristika žáků a pedagogického sboru

Školu navštěvují převážně děti ze sídliště Lada. Na škole se vzdělávají i děti cizích státních příslušníků. Máme dobré zkušenosti s integrací žáků s SPUCH a dětí tělesně postižených.

Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, specialista na environmentální výchovu, ekologickou výchovu, odborně proškolení pedagogové – učitelé vyškolení pro reeduкаci specifických poruch učení a logopedii, pedagogové vystudovaní v oboru speciální pedagogiky. Všichni učitelé jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech, 3 učitelé mají základní kurz první pomoci.

2.4. Kroužky a zájmové útvary

- Sborový zpěv

• Volejbalový kroužek	3. – 9. ročník
• Zdravotnický kroužek	I. – II. stupeň
• Peer aktivisté	6. – 9. ročník
• Tanec s hudebnou	I. – II. stupeň
• Anglický jazyk	I. – II. stupeň
• Keramický kroužek	I. – II. stupeň
• Turistický kroužek	I. – II. stupeň
• Přírodovědný kroužek	I. – II. stupeň
• Fotograficko – výtvarný	I. stupeň
• Trampolíny	II. stupeň
• Florbal + sportovní hry	2. – 5. třídy

2.5. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Žáci 1. stupně se každoročně účastní ozdravných pobytů převážně v regionu Libereckého kraje. Cílem je upevnit přátelské vztahy v kolektivech dětí a seznámit žáky s přírodními a kulturními památkami našeho kraje. Žáci 6. ročníků absolvují adaptační soustředění. 7. ročníky se pravidelně účastní lyžařského výcvikového kurzu. Pro žáky 8. a 9. ročníků pořádáme každoročně tematicky zaměřené exkurze.

Škola je zapojena do projektu Adopce na dálku, v rámci kterého proběhl na naší škole v dubnu 2008 Den s Afrikou.

2.6. Školská rada

Od 28. 11. 2006 pracuje na naší škole školská rada. Na svých prvních zasedáních zvolení členové získají osvědčení, volí si předsedu a místopředsedu, schvalují jednací řád. Do školské rady jsou voleni dva zástupci z řad rodičů, dva zástupci z řad pedagogických pracovníků a dva zástupci zřizovatele. Školská rada schvaluje důležité dokumenty školy (klasifikační řád, vnitřní řád, výroční zprávou) a seznamuje se s dalšími dokumenty např. rozpočtem školy,...

2.7. Činnost Spolku přátel ZŠ Lada (Spolek)

Na první třídní schůzce je v každé třídě zvolen zástupce do hlavního výboru Spolku. Hlavní výbor schvaluje výši příspěvků Spolku, finanční příspěvky na akce školy.

Finanční příspěvky jsou zaměřeny na tyto akce:

- Příspěvek na autobus pro ozdravné pobytu
- Příspěvek na adaptační kurzy
- Upomínkové předměty pro vycházející žáky
- Knižní odměny pro úspěšné žáky na konci školního roku
- Příspěvky na akce pořádané školou pro děti (např. školní olympiáda, ...)
- Odznaky – Ladský víceboj
- Cestovné pro účely reprezentace školy

Zákonné zástupci jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni na třídních schůzkách nebo konzultačních odpoledních. Veškeré důležité informace o škole najdou na webových stránkách školy.

2.8. Žákovský parlament

Žáci se podílejí na chodu školy prostřednictvím žákovského parlamentu. Mohou dávat podněty a připomínky k životu a organizaci školy, navrhují a sami organizují své projekty, pomáhají při organizaci sportovních a kulturních akcí školy.

2.9. Den otevřených dveří

V březnu pořádá naše škola Den otevřených dveří pro rodiče a veřejnost. Cílem je seznámit zákonné zástupce budoucích prvňáčků s chodem školy a rodiče všech žáků seznámit s možnostmi využívání odborných učeben a s nabídkou volnočasových aktivit, které škola nabízí.

2.10. Akademie, besídky a akce s rodiči a pro rodiče

Škola pořádá na závěr školního roku Akademii pro žáky a pro rodiče. V závěru kalendářního roku pořádá zpravidla Vánoční besídku.

Pro zlepšení vztahů s rodiči (zákonými zástupci) využívají někteří učitelé ozdravné pobytu, jiní je zvou na besídky třídy při příležitostech Dne matek atd.

2.11. Školní časopis

2.11.1. ČASOPIS PEER AKTIVISTŮ°

Slouží jako informační materiál pro žáky a pedagogy o činnosti členů kroužku peer aktivistů a kroužku zdravotnického. Přináší nejnovější poznatky z oblasti prevence sociálně patologických jevů. Členové kroužku navštěvují spolužáky v nižších ročnících a informují je vhodnou formou o nebezpečí drog a návyku kouření.

2.11.2. LADSKÝ ŠUM

Časopis se věnuje školním událostem a obsahuje též úkoly a hádanky pro zábavu dětí. Do časopisu přispívají pravidelně děti, učitelé a vychovatelky ŠD. V plánu je vytvoření redakční rady a rozšíření časopisu.

2.12. Webové stránky školy

Prostřednictvím webových stránek naší školy se mohou zákonné zástupci a veřejnost seznámit se základními údaji o škole, s jejími dokumenty, s výukou, se zájmovou činností na škole, s prací školní družiny, s informacemi školní jídelny a s aktuálním déním na škole. Většinu zpráv o školních akcích doprovází fotografie.

2.13. Spolupráce s veřejností

2.13.1. Spolupráce s městskou knihovnou

Žáci 1., 3. a 5. ročníků jsou v městské knihovně pravidelně seznamováni s její činností. Naši společnou snahou je vytvořit u dětí vztah k četbě, k literatuře, aby se čtení knih stalo součástí jejich života.

2.13.2. Spolupráce s tělovýchovnou jednotou (Lokomotiva Česká Lípa)

V rámci rozvoje a podpory sportu spolupracuje naše škola s TJ Lokomotiva Česká Lípa - zejména s oddílem volejbalu. Čtyři učitelé školy jsou zároveň trenéry volejbalového oddílu TJ Loko Česká Lípa. Na základě trojstranné smlouvy (MŠMT, ČVS a ZŠ) zajišťují učitelé a trenéři TJ sportovní činnost žáků statutárních sportovních tříd a přípravky mladších žáků. V této oblasti dosahuje škola špičkových výsledků v ČR a je hodnocena ČVS jako jedna z nejúspěšnějších škol v ČR.

2.13.3. Spolupráce s PPP, odborem sociálních věcí, policií

Vedení školy a výchovná poradkyně spolupracuje při řešení výchovných a výukových problémů s PPP v České Lípě, s odborem sociálních věcí MÚ Č. Lípa, s Městskou policií v Č. Lípě a s Policií ČR.

2.14. Spolupráce se zřizovatelem

Škola dobře spolupracuje se zřizovatelem v oblasti materiálního vybavení školy, volnočasových aktivit žáků a reprezentace města. Nedostatkem spolupráce je dosud neochota zřizovatele podílet se na mzdových prostředcích pro zaměstnance školy. Tím jsou školy v České Lípě znevýhodněny v konkurenci dalších škol, což se projevuje zejména v kritickém nedostatku kvalitních pedagogických pracovníků na školách v Č. Lípě.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

3.1.1. Co je pro nás ve vzdělávání žáků důležité:

- Dát dětem takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě
- Podporovat všechny druhy nadání, umožnit každému dítěti zažít úspěch a pomoci mu najít oblast, ve které je úspěšné
- Věnovat se KAŽDÉMU dítěti a podle jeho potřeb individualizovat a diferencovat výuku
- Vytvářet u každého žáka pozitivní vztah ke vzdělávání a motivovat ho k celoživotnímu učení

3.1.2. Na co se chceme zaměřit:

- Vést děti ke slušnému, zdvořilému vystupování
- Vytvářet pozitivní klima ve škole
- Vést děti k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení
- Učit děti diskutovat a otevřeně vyjadřovat své názory, aniž by tím poškozovaly práva a sebevědomí ostatních
- Poznávat kulturní a přírodní památky Českolipska a utvářet pozitivní vztah ke svému městu a jeho okolí

3.1.3. Co budeme především podporovat a rozvíjet:

- Zdravý životní styl, prevence sociálně patologických jevů
- Zavádět informační a komunikační technologie, moderní a efektivní způsoby výuky

-
- Kvalitní práci třídního učitele zaměřenou především na vzájemné vztahy mezi dětmi, atmosféru důvěry ve třídě
  - Bohatý výběr zájmových kroužků pro volnočasové aktivity dětí
  - Upřednostnit využití tělocvičen a sportovního areálu našim dětem – kroužky, ŠD, 1. stupeň – před ostatními zájemci
  - Budovat zdravou sebedůvěru

3.1.4. Co se stane našimi prioritami:

- Užší spolupráce s rodičovskou veřejností, zapojení zákonných zástupců do života školy, třídy
- Pozitivní a aktivní přístup k životu a světu
- Sportovní aktivity
- Společné akce – učitelé, žáci, zákonné zástupci – otevřená škola pro veřejnost

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie - klíčové kompetence

(společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků)

Kompetence k učení

- pro lepší pochopení učiva využíváme názorných pomůcek
- využíváme co nejvíce smyslů
- necháme žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, třídit a rozlišovat
- dbáme, aby každý nový činnostní postup měl určitý didaktický cíl, přivádíme žáky k úvahám o problému, k vyjádření svých závěrů
- klademe důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- snažíme se podporovat čtení s porozuměním
- necháváme žáky vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah
- dáváme příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce
- podporujeme tvorivou činnost žáků
- pomáháme podporovat sebedůvěru ve vlastní schopnosti
- upozorňujeme na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- vytváříme návyky k celoživotnímu učení
- domácí úkoly směřujeme k procvičování učiva, které žáci ve škole zvládli
- individuálně vedeme žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme problémové úkoly v návaznosti na praktický život
- žáci třídí, rozlišují, seskupují, přidávají i vyřazují určité pojmy, pomůcky nebo připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- podle svého uvážení žáci na základě uvedených činností nacházejí shodné, podobné nebo naopak odlišné znaky
- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším
- na základě pochopení sami žáci navrhují a provádějí obměny činností
- objevené poznatky aplikují v obdobných situacích, které sami vymýšlejí (využívají své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti)

-
- předkládáme též neobvykle zadáne úlohy, např. pomocí schémat, obrázků, grafů
  - podporujeme účast žáků, podle jejich schopností, v různých soutěžích, zvláště tvořivých
  - vedeme žáky k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, docházeli ve své činnosti k závěrům, pokoušeli se najít vhodné řešení
  - různé závěry, řešení a rozhodnutí necháváme žáky obhajovat
  - učíme žáky zodpovědnosti za svá rozhodnutí
  - umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem
  - vedeme žáky k jednoduchému zaznamenávání svých pozorování

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- necháváme žáky při každé jejich činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu
- přijímáme často neodborně vyjádřené žákovské názory, upřesňujeme je
- umožňujeme žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života
- dáváme žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učíme žáky naslouchat názorům ostatních, využívat možnosti o názorech diskutovat, respektovat se navzájem
- hovoříme o pozorování v přírodě, o zajímavých poznatcích z četby nebo ze sledování naučných pořadů
- do výuky jazyků zařazujeme jednoduchá mluvnická cvičení na zvolené téma
- vymýslíme různé úlohy, otázky, vyvoláváme se mezi sebou navzájem
- hovoříme o postupu ve složitější úloze, zkusíme druhým poradit, ptáme se navzájem na problémy v učivu
- ve výtvarné a hudební výchově necháváme žáky pokusit se vyjadřovat dojmy z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

- individuální činnost zařazovaná do výuky je střídána s činnostmi žáků ve skupině
- dbáme na to, aby se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách a tato pravidla respektovali
- vedeme žáky ke spolupráci, vzájemné domluvě a respektování se navzájem učíme žáky vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- učíme žáky základům spolupráce, týmové práce, střídání rolí ve skupině
- vedeme je, aby v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoci podle svých možností poskytnout
- vedeme žáky k vzájemné komunikaci v příjemné atmosféře, k čemuž napomáhá i vhodné oslovoování žáků mezi sebou
- pomáháme žákům vytvořit představu o sobě samém (sebeúcta, sebeuspokojení)
- učíme ohleduplnému a citlivému vztahu k přírodě, lidem, kulturním a etickým hodnotám
- vedeme žáky ke kladnému vztahu k rodnému místu, regionu, kraji

Kompetence občanské

- vedeme žáky k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- vedeme je ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
- učíme žáky uvědomovat si svých práv, snažit se o co nejlepší plnění svých povinností

-
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (menšiny, národy)
  - vedeme žáky k péči o zdraví a k jeho ochraně
  - rozvíjíme schopnosti empatie (vcítění se do někoho)

Kompetence pracovní

- zaměřujeme se na dosažení zručnosti žáků při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů
- učíme žáky udržování pořádku na pracovním místě, systém v ukládání pomůcek a nářadí
- podporujeme přípravu jednoduchých pomůcek pro výuku samotnými žáky
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- učíme poznávat různé obory lidské činnosti, jejich výsledky a význam pro ostatní lidi
- vedeme žáky k zodpovědnému a sebekritickému postoji k volbě budoucího povolání
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

Kompetence digitální

- vedeme žáky k bezpečnému využívání digitálních technologií při práci, ve volném čase
- podporujeme sebejisté, kritické a tvořivé využívání digitálních technologií
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů
- vedeme žáky informatickému myšlení
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- učíme žáky se samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků
- vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- učíme chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme žáky s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- rozvíjíme etickou spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Materiální zabezpečení

Škola je v případě potřeby schopna zajistit

- bezbariérové vstupy ve škole a v jídelně učebnice, výukové
- materiály, pracovní listy a počítačové programy
- kompenzační pomůcky a speciální potřeby pro žáky s SVP
- relaxační prostory (tělocvična, školní hřiště, odpočinková zákoutí...)

Personální zabezpečení

Ve škole pracují:

- výchovný poradce – koordinuje vypracování PLPP a IVP, koordinuje a zajišťuje poradenskou pomoc žákům i rodičům, je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením, rovněž se zabývá oblastí specifických poruch učení a chování
- metodik prevence sociálně patologických jevů – tvorba, koordinace a realizace minimálního preventivního programu, poskytuje poradenskou pomoc rodičům a žákům
- odborně proškolení pedagogové – učitelé vyškolení pro reedukaci specifických poruch učení a logopedie
- pedagogové vystudovaní v oboru speciální pedagogiky

Škola spolupracuje (se souhlasem zákonných zástupců)

- s pedagogicko-psychologickou poradnou
- středisky výchovné péče odbornými lékaři a psychology žáků
- úřadem práce (poradenství v oblasti vzdělávání)
- podle potřeby s dalšími odborníky

Podpůrná opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. stupeň podpory

Škola:

- Identifikuje speciální vzdělávací potřeby žáka.
- Navrhuje podpůrná opatření v 1. stupni podpory.
- Realizuje podpůrná opatření v 1. stupni podpory.
- Vyhodnocuje podpůrná opatření v 1. stupni podpory.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Na základě těchto zjištění třídní učitel, popř. učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomocí výchovného poradce vypracuje plán pedagogické podpory (PLPP), který má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími. Jejich cílem bude stanovit metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností, hodnocení žáka. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem stanoví termín přípravy PLPP a bude organizovat společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě, že škola zjistí, že PLPP stačí k naplnění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, dále je používá do té doby, po kterou je efektivní (může trvat i celou školní docházku).

V případě, že nejpozději po šesti měsících škola zjistí, že PLPP, který realizuje, nestačí a nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech (chování, projevech...) žáka, kontaktuje prostřednictvím zákonného zástupce školské poradenské zařízení.

Školské poradenské zařízení provede diagnostiku žáka a na jejím základě stanoví:

- zda je v kompetenci školy pokračovat v uplatňování podpůrných opatření 1. stupně (mohou být navržena jiná opatření z tohoto stupně)
- zda jsou speciální vzdělávací potřeby žáka natolik závažné, že je třeba využít podpůrných opatření z vyšších stupňů podpory – pak se žák stává klientem školského poradenského zařízení.

2. – 5. stupeň podpory

Školské poradenské zařízení:

- Identifikuje speciální vzdělávací potřeby žáka.
- Navrhoje podpůrná opatření ve 2. až 5. stupni podpory (podle závažnosti jejich dopadů do vzdělávání).
- Spolupracuje se školou (metodicky vede) při jejich realizaci.
- Vyhodnocuje efektivitu navržených a poskytovaných PO.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Na základě doporučení školského poradenského zařízení třídní učitel za pomocí ředitele školy a výchovného poradce vypracuje individuální vzdělávací plán (IVP), který má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou schůzky s vyučujícími žáka. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a bude organizovat společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Třídní učitel při vzdělávání žáka s SVP

- Dohlíží na aplikaci PO.
- Je zodpovědný za vedení pedagogické dokumentace žáka delegované ředitelom školy.
- Spolupracuje s rodinou žáka, informuje o opodstatněných požadavcích rodiny žáka týkajících se úprav ve vzdělávání (zejména souvisejících se zdravotním stavem žáka).
- Informuje zákonné zástupce žáka o důležitých skutečnostech ve vzdělávání, přenáší informace od svých kolegů v pedagogickém sboru.
- Spolupracuje s výchovným poradcem, který je jeho hlavním konzultantem v hodnocení vzdělávání žáka se SVP, v případě potřeby zprostředkovává spolupráci s ostatními vyučujícími
- Vyhodnocuje úroveň třídního klimatu, v případě potřeby realizuje činnosti směřující k jeho zlepšení, případně informuje vedení školy o potřebě zajištění odborné pomoci.
- Ve spolupráci s výchovným poradcem je koordinátorem tvorby a pravidelného vyhodnocování IVP.

-
- Sleduje a vyhodnocuje efektivitu přítomnosti AP ve třídě, v níž je vzděláván žák se SVP.

Vyučující při vzdělávání žáka s SVP

- Respektuje možnosti a schopnosti žáka.
- Realizuje podpůrná opatření daná školou (v 1. stupni podpory) nebo školským poradenským zařízením (v 2. – 5. stupni podpory).
- Podporuje žáka v dosažení jeho optimálního výkonu při respektování limitů vyplývajících ze žákova znevýhodnění.

V případě, že je vzdělávání žáka upraveno individuálním vzdělávacím plánem:

- Postupuje podle pokynů osoby zodpovědné za tvorbu IVP (třídního učitele ve spolupráci s výchovným poradcem).
- Zpracovává tu část IVP, která se týká jím vyučovaného předmětu.
- Respektuje i pravidla a doporučení stanovená dalšími částmi IVP.
- Vyhodnocuje efektivitu vzdělávání dle IVP, v případě potřeby upravuje obsah IVP.
- V případě, že žák při vzdělávání využívá podporu AP
- Řídí a je zodpovědný za vzdělávací proces.
- Deleguje jasně a srozumitelně výkon některých činností souvisejících s výukou žáka se SVP i ostatních žáků (v případě samostatné asistentovy práce se žákem se SVP).

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při identifikaci mimořádného nadání uplatňujeme nejrůznější metody. Jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor výsledků práce žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a jeho rodiči. Především u žáků mladších je náročné jednoznačně stanovit, zda se jedná o mimořádné nadání, nebo zrychlený vývoj, který se postupně může vyrovnávat s věkovou normou. Při identifikaci a následné péči pomáhá učitelům se souhlasem zákonných zástupců žáka pedagogicko-psychologická poradna. Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Podpůrná opatření a úpravy vzdělávacího procesu

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy zadávání specifických úkolů, projektů příprava a účast na soutěžích
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu nabídka volitelných vyučovacích předmětů a zájmových aktivit možnost volby při výběru metod
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- Plán pedagogické podpory a individuální vzdělávací plán

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Plán pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, a výchovným

---

poradcem. PLPP má písemnou podobu a při jeho sestavování třídní učitel spolupracuje s rodiči nadaného žáka. Stanoví metody práce s žákem a hodnocení žáka. PLPP může být doplnován a upravován v průběhu školního roku a může být zpracován i pro kratší období než je školní rok.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Na základě doporučení školského poradenského zařízení sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplnován a upravován v průběhu školního roku.

Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Třídní učitel (popř. výchovný poradce) po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.5 Začlenění průřezových témat

Základní škola, Česká Lípa, Šluknovská 2904, příspěvková organizace.
 ul. Šluknovská 2904, Česká Lípa, 470 05, IČO: 482 830 70

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
OSV	1 Tv,Vv,M,Hv,Čj	Tv,Vv,M,Hv,Čj	Tv,Vv,M,Hv,Čj	Vl,Přd,Tv,Vv,M,Hv,Čj	Vl,Přv,Tv,Vv,M,Hv,Čj
OSV	2 Prv.,Tv,Vv,Čj	Prv.,Tv,Vv,Čj	Prv.,Tv,Vv,Čj	Přd,Tv,Vv,Hv,Čj	Přv,Tv,Vv,Hv,Čj,Inf
OSV	3 Tv,Vv,M,Čj	Tv,Vv,M,Čj	Tv,Vv,M,Čj	Vl,Přd,Tv,Vv,M,Čj	Vl,Přv,Tv,Vv,M,Čj
OSV	4 Tv,Vv,Čj	Tv,Vv,Čj	Tv,Vv,Čj	Vl,Přd,Tv,Vv,Hv,Čj	Vl,Přv,Tv,Vv,Hv,Čj
OSV	5 Tv,Vv,Hv	Tv,Vv,Hv	Tv,Vv,Hv,Čj	Vl,Přd,Tv,Vv,Hv,Čj,	Vl,Přd,Tv,Vv,Hv,Čj
OSV	6 Prv,Tv,Vv,Čj,	Prv,Tv,Vv,Čj	Prv,Tv,Vv,Aj,Čj	Vl,Tv,Vv,Aj,Čj	Vl,Tv,Vv,Aj,Čj
OSV	7 Prv.,Tv,Vv,M,Čj	Prv.,Tv,Vv,M,Čj	Prv.,Tv,Vv,M,Čj	Vl,Tv,Vv,M,Čj,	Vl,Tv,Vv,M,Čj
OSV	8 Prv.,Tv,Vv,M,Čj	Prv.,Tv,Vv	Prv.,Tv,Vv,Aj,M,Čj	Vl,Přd,Tv,Vv,Aj,M,Čj	Vl,Přd,Tv,Vv,Aj,M,Čj,Inf
OSV	9 M	M	M	M,Čj	M,Čj,Inf
OSV	10 M	M	M,Čj	Vl,M,Čj	Vl,M,Čj,Inf
OSV	11			Vl,Čj	Vl,Čj,Inf
VDO	1 Prv,Vv,Hv,Čj	Prv.,Vv,Hv,Čj	Prv.,Vv,Hv,Čj	Vv,Hv,Čj	Vv,Hv,Čj
VDO	2 Prv,Vv	Prv.,Vv	Prv.,Vv	Vl,Vv,Čj	Vl,Vv
VDO	3			Vl	Vl
VDO	4			Vl,Hv	Vl,Hv
VMEGS	1 Vv,Hv,Čj	Vv,Hv	Vv,Aj,Hv,Čj	Vl,Přd,Vv,Aj,Hv,Čj	Vl,Přd,Vv,Hv,Čj,Inf
VMEGS	2 Vv	Vv	Vv	Vl,Přd,Vv,Hv,Čj	Vl,Přd,Vv,Hv,Čj,Inf

Základní škola, Česká Lípa, Šluknovská 2904, příspěvková organizace.
 ul. Šluknovská 2904, Česká Lípa, 470 05, IČO: 482 830 70

VMEGS	3	Hv	Hv	Hv	Vl,Přd,Hv,Čj	Vl,Přd,Hv,Čj,Inf
MUV	1	Prv,Vv,Hv	Prv,Vv,Hv	Prv,Vv,Hv,Čj	Vv,Hv,Čj	Vv,Hv,Čj
MUV	2	Prv,Tv,Vv,M,Hv,Čj,	Prv,Tv,Vv,M,Hv,Čj	Prv,Tv,Vv,M,Hv,Čj	Vl,Tv,Vv,M,Hv,Čj	Vl,Tv,Vv,Aj,M,Hv,Čj
MUV	3	Vv	Vv	Vv	Vl,Vv,Čj	Vl,Vv,Čj
MUV	4			Aj	Aj	Čj
MUV	5	Tv,M,	Tv,M	Tv,M	Tv,M	Tv,M,Čj
EV	1	Prv,Vv	Prv,Vv	Prv.,Vv,Aj	Přd,Vl,Vv,Aj	Přd,Vl,Vv,Aj,Inf
EV	2	Prv,Vv,M,	Prv,Vl	Prv.,Vv,M	Přd,Vl,Vv,M	Přd,Vl,Vv,M,Inf
EV	3	Prv,Vv,M,Čj	Prv,Vv	Prv,Vv,M,Čj	Přd,Vl,Vv,M,Hv,Čj	Přd,Vl,Vv,M,Hv,Čj,Inf
EV	4	Prv,Vv,M,Hv	Prv.,Vv,M,Hv	Prv,Vv,M,Hv	Přd,Vl,Vv,M,Hv	Přd,Vl,Vv,M,Hv,Inf
MV	1	Prv.	Prv,Čj	Prv,Čj	Vl,Hv,Čj	Vl,Hv,Čj, Inf
MV	2	Vv	Vv	Vv	Vv,Čj	Vv,Čj, Inf
MV	3	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv,Inf
MV	4	Hv	Hv	Hv	Hv,Čj	Hv,Čj,Inf
MV	5	Prv,Hv	Prv,Hv	Prv,Hv	Hv	Hv,Čj,Inf
MV	6	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv,Inf
MV	7					Čj,Inf

Základní škola, Česká Lípa, Šluknovská 2904, příspěvková organizace.
 ul. Šluknovská 2904, Česká Lípa, 470 05, IČO: 482 830 70

Ročník	6.	7.	8.	9.
OSV	1 Nj,F,Čj,Rv,Inf,Vv,Hv,Pč,Tv,D,Ov,Z,CvČj, GvP, KAj	Nj,F,Čj,Rv,Inf,Vv,Hv,Pč,Tv,Ov,Rj,PcF,GvP, KAj	Čj,Ch, Inf,Vv,Hv,Pč,Tv,Z,Rj,Spp,GvP,KAj	Čj,Ch, Inf, Hv,Pč,Tv,Z,Rj,
OSV	2 Nj, Rv,Vv,Hv,Tv,Př,D,Ov	Nj,Čj,Rv,Vv,Hv,Pč,Tv,Rj	Čj,Vv,Hv,Pč,Tv,Rj,Spp	Čj, Vv,Hv,Pč,Tv,Př,Rj,
OSV	3 Čj,Rv,Pč,Tv,Př,Ov	Čj,Rv,Pč,Tv,PcF	Čj, Pč,Tv,Spp,Fg	Nj,Čj, Pč,Tv,Př,
OSV	4 Nj, Rv,Tv,Př,Ov	Nj,Čj,Rv,Pč,Tv,Rj	Čj,Vv,Pč,Tv,Rj,Spp,Fg	Čj, Pč,Tv,Př,Rj,
OSV	5 Nj, Čj,Rv,Inf,M,Vv,Hv,Tv,Ov,GvP,KAj	Nj,Čj,Rv,Inf,Vv,Hv,Tv,Rj,PcF,GvP,KAj	Čj, Inf,Hv,Pč,Tv,Z,Rj,Spp,Fg,GvP,KAj	Čj,Inf,Hv,Pč,Tv,Z,Rj,
OSV	6 Nj, Čj,Rv,Hv,Tv,D,Ov,KAj	Nj,Čj,Rv,Vv,Hv,Tv,Z,Rj,KAj	Čj, Hv,Pč,Tv,Ov,Rj,,Spp,Fg,KAj	Čj, Hv,Pč,Tv,Ov,Rj,
OSV	7 Aj,Čj,Rv,Pč,Tv,D,Ov, GvP,KAj	Čj,Rv,Tv,Ov,GvP,KAj	Čj,Vv,Pč,Tv,Př,Ov,Z,Rj,,Spp,GvP,KAj	Čj, Pč,Tv,Př,D,Ov,Z,
OSV	8 Nj, Čj,Inf, Rv,Vv,Hv,Pč,Tv,D,Ov, GvP,KAj	Nj,Čj,Rv,Inf,Hv,Pč,Tv,Ov,Rj,PcF,GvP,KAj	Čj, ,Inf, Hv,Pč,Tv,Ov,Z,Rj,Spp,GvP,KAj	Čj, Inf,Vv,Hv,Pč,Tv,Ov,Z,Rj,
OSV	9 Nj, Čj,Rv,Pč,Tv,D,Ov	Nj,Aj,Čj,Rv,Inf,Pč,Tv,Rj,PcF	Aj,Čj,Inf,Vv,Pč,Tv,Ov,Rj,Spp	Aj,Čj, Pč,Tv,Př,Ov,Rj,,
OSV	10 Čj,Rv,Pč,Tv,Ov, GvP	Čj,Rv,Inf,M,Pč,Tv,PcF,GvP	Čj, Inf, M,Vv,Pč,Tv,Z,Spp,GvP	Čj, Pč,Tv,Z,
OSV	11 Nj, Čj,Rv,Tv,Ov, GvP	Nj,Čj,Rv,Inf,Tv,GvP	Čj, Inf, Tv,Ov,Z,Rj,Spp,GvP	Čj, Vv,Tv,Ov,Z,Rj,
VDO	1 Čj,Rv,Ov, GvP	Rv,Ov,GvP	Pč,D,Ov,Z,Spp,FgGvP	Nj,Pč,Z,
VDO	2 Aj,Čj,D,Inf, GvP	Aj,Rv,Inf, D,GvP	Inf,D,Ov,Z,Spp,Fg,GvP	Inf, D,Z,Fg
VDO	3 D, GvP	D,GvP	D,Ov,Z,Fg,GvP	D,Ov,Z ,
VDO	4 Čj,Vv,D, GvP,KAj	D,Z,KAj, GvP,KAj	Pč,Ov,Z,Fg,GvP,KAj	Aj, Pč,D,Ov,Z,
VMEGS	1 Nj,Aj,Čj,Inf, Z,Př,D,Z, GvP,KAj	Nj,Aj,Čj,Rv,Inf,Vv,Př,D,Z,Rj,GvP,KAj	Čj, Inf,Vv,Pč,Z,Rj,Fg,GvP,KAj	Nj,Čj, Inf Pč,Př,Ov,Z,Rj,

Základní škola, Česká Lípa, Šluknovská 2904, příspěvková organizace.
 ul. Šluknovská 2904, Česká Lípa, 470 05, IČO: 482 830 70

VMEGS	2	Nj, Čj, Inf, Hv, D, GvP, KAj	Nj, Čj, Rv, Inf, Vv, Hv, Př, D, Ov, Z, Rj, GvP, KAj	Aj, Čj, Inf, Hv, Pč, Z, Rj, Fg, GvP, KAj	Nj, Čj, Inf, Hv, Pč, Př, Ov, Z, Rj,
VMEGS	3	Čj, Vv, D, Ov, KAj	Čj, Rv, Vv, Př, D, Z, GvP, KAj	Čj, Vv, Př, D, Ov, Z, Fg, GvP, KAj	Nj, Aj, Čj, Rv, Vv, D, Ov, Z,
MUV	1	Nj, Aj, Čj, Rv, Tv, GvP, KAj	Nj, Aj, Čj, Rv, Tv, Př, Z, Rj, GvP, KAj	Čj, Pč, Tv, Z, Rj, GvP, KAj	Aj, Čj, Pč, Tv, Z, Rj,
MUV	2	Nj, Čj, Rv, Inf, Hv, Tv, Ov, GvP, KAj	Nj, Aj, Čj, Rv, Inf, Hv, Tv, Rj, GvP, KAj	Čj, Inf, Hv, Pč, Tv, Ov, Z, Rj, GvP, KAj	Nj, Čj, Inf, Hv, Pč, Tv, Ov, Z, Rj,
MUV	3	Čj, Rv, Hv, Z, GvP	Čj, Rv, Hv, Z, GvP	Aj, Čj, Hv, Př, D, Z, GvP	Čj, Hv, D, Z,
MUV	4	Nj, Čj, Rv, Hv, Z, CvČj, GvP, KAj	Nj, Čj, Rv, Vv, Hv, Př, Ov, Z, Rj, GvP, KAj	Aj, Čj, Hv, Př, Z, Rj, GvP, KAj	Nj, Čj, Hv, D, Ov, Z, Rj,
MUV	5	Čj, Rv, GvP	Čj, Rv, GvP	Čj, Ov, Z, GvP	Čj, D, Z,
EV	1	Vv, Př, Z, GvP, KAj	Pč, Př, Z, GvP, KAj	Ch, Pč, Př, Z, ř, Spp, GvP, KAj	Ch, Vv, Př, Z,
EV	2	Rv, Vv, Pč, Př, Z, GvP, KAj	Aj, Rv, Pč, Z, GvP, KAj	F, Ch, Př, Z, Spp, GvP, KAj	F, Ch, Př, Z,
EV	3	Čj, Rv, Inf, Vv, Pč, Tv, Př, D, Z, GvP	Čj, Rv, Inf, M, Vv, Tv, Př, Z, GvP	Aj, F, Čj, Ch, Inf, M, Pč, Tv, Př, D, Z, Spp, GvP	F, Čj, Ch, Inf, M, Pč, Tv, Př, D, Ov, Z,
EV	4	Čj, Rv, Hv, Inf, Pč, Tv, Př, D, Ov, Z	Čj, Rv, Inf, Vv, Hv, Pč, Tv, Př, D, Ov, Z, GvP	Nj, F, Čj, Inf, Vv, Hv, Pč, Tv, Př, Z, Spp, GvP	Nj, Aj, F, Inf, Čj, Rv, Vv, Hv, Pč, Tv, Př, D, Z
MV	1	Nj, Čj, Inf, CvČj, GvP	Nj, Čj, Rv, Inf, Vv, D, Ov, Rj, GvP	Nj, Čj, Inf, Pč, Př, D, Ov, Z, Rj, Spp, GvP	Čj, Rv, Inf, , Hv, Pč, Př, D, Ov, Z, Rj,
MV	2	Čj, Rv, Z, GvP	Čj, Rv, D, GvP	Čj, Pč, Ov, Z, Spp, Fg, GvP	Čj, Pč, D, Ov, Z,
MV	3	Čj, Rv, Inf	Čj, Rv, Inf	Nj, Čj, Inf, Spp, Fg	Nj, Čj, Inf
MV	4	Čj, VkZ	Čj, Rv, D	Čj, KvZ, Fg	Čj, Fg
MV	5	Nj, Čj, Rv, Inf, Vv, Hv	Nj, Čj, Rv, Inf, Hv, D, Rj	Nj, Čj, Inf, Vv, Hv, Ov, Rj, Spp, Fg	Čj, Hv, Rj,
MV	6	Aj, Čj, Inf, CvČj, KAj	Aj, Čj, Rv, Inf, KAj	Čj, Inf, Fg, KAj	Čj, Inf
MV	7	Čj, Inf, GvP, KAj	Čj, Rv, Inf, GvP, KAj	Aj, Čj, Inf, Z, Fg, GvP, KAj	Aj, Čj, Inf, Vv, Z,

Zkratky - průřezová téma

OSV - Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj Or

- OSV 1** Rozvoj schopností poznávání
OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí
OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace
OSV 4 Psychohygiena
OSV 5 Kreativita

Sociální rozvoj Sr

- OSV 6** Poznávání lidí
OSV 7 Mezilidské vztahy
OSV 8 Komunikace
OSV 9 Kooperace a kompetice

Morální rozvoj Mr

- OSV 10** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO - Výchova demokratického občana

- VDO 1** Občanská společnost a škola
VDO 2 Občan, občanská společnost a stát
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě
VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

MUV - Multikulturní výchova

MUV 1 Kulturní diference

MUV 2 Lidské vztahy

MUV 3 Etnický původ

MUV 4 Multikulturalita

MUV 5 Princip sociálního smíru a solidarity

EV - Enviromentální výchova

EV 1 Ekosystémy

EV 2 Základní podmínky života

EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí

EV 4 Vztah člověka k prostředí

MV - Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností:

- MV 1** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MV 3 Stavba mediálních sdělení
MV 4 Vnímání autora mediálních sdělení
MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

- MV 6** Tvorba mediálního sdělení
MV 7 Práce v realizačním týmu

VMEGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- VMEGS 1** Evropa a svět nás zajímá
VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět
VMEGS 3 Jsme Europané

Zkratky – vyučovací předmět

1. Stupeň

Čj český jazyk
Aj anglický jazyk
M matematika
Prv prvouka
Přv přírodověda
Vl vlastivěda
Inf informatika
Hv hudební výchova
Vv výtvarná výchova
Tv tělesná výchova
Pč pracovní činnosti
Spp speciální pedagogická péče

2. stupeň

Čj český jazyk
Aj anglický jazyk
M matematika
D dějepis
Př přírodopis
Z zeměpis
Ov občanská výchova
F fyzika
Ch chemie
Hv hudební výchova
Vv výtvarná výchova
Tv tělesná výchova
Pč pracovní činnosti
Rv rodinná výchova
Inf informatika
Nj německý jazyk
Rj ruský jazyk
KAj konverzace v anglickém jazyce
CvČj cvičení z českého jazyka
Spp seminář první pomoci
GvP Geografie v praxi
Fg finanční gramotnost
Sh sportovní hry

4. UČEBNÍ PLÁNY

1. stupeň 1. - 5. ročník

Vzdělávací oblasti	Předmět	1	2	3	4	5	časová dotace	Disponibilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8	7 + 3	6 + 3	7 + 1	5 + 2	33	9 + 2
	Anglický jazyk			3	3	3	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4	4 + 1	20	4
Informatika	Informatika				1	1	2	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			11	
	Přírodověda				2	1 + 1		1
	Vlastivěda				1 + 1	1 + 1		2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
	Speciální pedagogická péče	0 + 0 + 2						0 + 2
týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		19 + 1	18 + 4	20 + 4	24 + 2	21 + 5	102	16
celkový týdenní počet hodin – maximum týdně		20	22	24	26	26	118	
RVP		18 – 22	18 – 22	22 – 26	22 -26	22 – 26	118	

UČEBNÍ PLÁNY

2. stupeň 6. - 9. ročník

Vzdělávací oblasti	Předmět	6	7	8	9	časová dotace	disponibilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	3+1	15	1
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk			3	3	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	3+1	15	1
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	
Člověk a společnost	Dějepis	1+1	2	1+1	2	10	2
	Občanská výchova	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	1+1	2	2		2
	Chemie			2	2		
	Přírodopis	2	1+1	1+1	2	20	2
	Zeměpis	1+1	1+1	1+1	1+1		4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10	
	Výtvarná výchova	2	1+1	1	2		1
Člověk a zdraví	Rodinná výchova	1	1			10	
	Tělesná výchova	2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	0+1	3	1
Volitelné předměty							
Člověk a zdraví	Sportovní hry	0+1	0+1	0+1			
Jazyk a jazyková komunikace	Cvičení z českého jazyka						
Jazyk a jazyková komunikace	Konverzace v anglickém jazyce						
Člověk a příroda	Geografie v praxi						
Člověk a zdraví	Seminář první pomoci						
Člověk a jeho svět	Finanční gramotnost						
týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny	25 + 4	24 + 5	28 + 4	27 + 5			
celkový týdenní počet hodin – maximum týdně	29	29	32	32	104		18
RVP		28 – 30	28 – 30	30 – 32	30 -32		122

5. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

1. stupeň: 1. - 5. ročník

Český jazyk

V 1. - 5. ročníku je předmět posílen z disponibilní časové dotace: 2. ročník – 3 hodiny 3. ročník – 3 hodiny, 4. ročník – 1 hodina, 5. ročník – 2 hodiny.

Matematika

V 1., 2., 3. a 5. ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Přírodověda

V 5. ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Vlastivěda

Ve 4. a 5. ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obor - **Výchova ke zdraví** je vyučována v rámci hodin prvouky, přírodovědy a tělesné výchovy.

Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí je vyučována v rámci hodin prvouky, přírodovědy a tělesné výchovy.

Ve 2. a 3. ročníku je do hodin tělesné výchovy zařazeno 20 lekcí plavání.

Ve 4. ročníku nabízí škola týdenní lyžařský kurz.

Speciální pedagogická péče – může být zařazena na základě doporučení speciálního zařízení (2 hodiny z disponibilní časové dotace místo 2 hodin českého jazyka z disponibilní časové dotace)

Ve školním roce 2021/2022 škola vstoupila do přechodného období, které se týká zavedení změn v oblasti informatiky. Aby mohla být dodržena hodinová dotace jednotlivých ročníků pro celý 1. stupeň, musela škola přistoupit k úpravě učebních plánů:

1. ročník – změna, 21 hodin se mění na 20 – 1 hodina z disponibilní časové dotace bude vyučována ve 4. ročníku (hodina informatiky)

2. ročník – ve školním roce 2021/2022 bude vyučováno 21 hodin, ušetřená 1 hodina z disponibilní časové dotace českého jazyka bude vyučována ve 4. ročníku (disponibilní hodina přírodovědy)

3. ročník – bez změn

4. ročník – ve školním roce 2021/2022 bude vyučováno 25 hodin, hodina informatiky bude vyučována od roku 2022

5. ročník – bez změny

2. stupeň: 6. - 9. ročník

Český jazyk

V 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Matematika

V 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Dějepis

V 6. a 8. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Fyzika

V 6. a 7. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Přírodopis

V 7. a 8. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Zeměpis

V 6., 7., 8 a 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Výtvarná výchova

V 7. a 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Pracovní činnosti

V 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obor - **Výchova ke zdraví** je vyučován v předmětu **Rodinná výchova**.

Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí je vyučována v rámci hodin občanská výchova, přírodopis, zeměpis, fyzika, chemie, tělesná výchova.

Vzdělávací obor – **Výchova k občanství** je vyučován v předmětu **Občanská výchova**.

Tematický okruh – **Svět práce** je vyučován v předmětech **Občanská výchova a Pracovní činnost**.

K podpoře všeestranného rozvoje žáků škola realizuje nabídku volitelných předmětů.

V 6. ročníku si žáci volí ze čtyř volitelných předmětů následujícím způsobem:

- **Sportovní hry** nebo **Geografie v praxi** nebo **Konverzace v anglickém jazyce** (1 hodiny z disponibilní časové dotace), předměty jsou samostatně hodnoceny na vysvědčení.
- **Cvičení z českého jazyka** (1 hodina z disponibilní časové dotace), předmět je samostatně hodnocen na vysvědčení

V 7. ročníku si žáci volí ze tří volitelných předmětů následujícím způsobem:

- **Sportovní hry** nebo **Geografie v praxi** nebo **Konverzace v anglickém jazyce** (1 hodiny z disponibilní časové dotace), předměty jsou samostatně hodnoceny na vysvědčení.

V 8. ročníku si žáci volí z pěti volitelných předmětů následujícím způsobem:

- **Sportovní hry** nebo **Geografie v praxi** nebo **Konverzace v anglickém jazyce** (1 hodiny z disponibilní časové dotace), předměty jsou samostatně hodnoceny na vysvědčení.
- **Seminář první pomoci** (1 hodina z disponibilní časové dotace), předmět je samostatně hodnocen na vysvědčení
- **Finanční gramotnost** (1 hodina z disponibilní dotace), předmět je samostatně hodnocen na vysvědčení

V 6. ročníku nabízí škola adaptační kurz.

V 7. ročníku nabízí škola týdenní běžkařský a lyžařský kurz.

6. Učební osnovy 1. stupeň

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá významné postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. **Časové vymezení předmětu**

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
8	7 + 3	6 + 3	7 + 1	5 + 2	33	9

Ve školním roce 2021/2022 bude ve 2. ročníku vyučováno pouze 7 + 2, ušetřená 1 hodina z disponibilní časové dotace českého jazyka bude použita ve 4. ročníku (disponibilní hodina přírodovědy).

---

1. Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokážou prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, které žák využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- žáci samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomocí digitálních prostředků
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Očekávané výstupy

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1. období

žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií
- využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií

2. období

žák

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

-
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
  - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta □ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
  - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
  - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
  - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
  - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

1. období

žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zná všechna písmena malé a velké abecedy
- rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

-
- tvoří slabiky
  - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
  - píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

2. období

žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- umí určit rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen
- umí určit osobu, číslo, čas u sloves
- zná gramatiku měkkých a tvrdých přídavných jmen
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
- psát správně a přehledně jednoduchá sdělení i v elektronické podobě
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení i v elektronické podobě

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

1. období

žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

2. období

žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, včetně textů elektronických
- vyhledává základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnávat informace z různých zdrojů
- využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektovat pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu
- čte krátké texty s porozuměním včetně textů elektronických a dokáže je reprodukovat
- využívá vybrané formy elektronické komunikace, popíše pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci

Český jazyk 1. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
čtení	VDO1 VMEGS1 EV3 MV2	zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká umí jednotlivá písmena a hlásky, správně přečíst, vyslovit a napsat	sluchová analýza a syntéza, rozhovor, vyprávění, manipulace s kartami, individuální práce, skupinová práce,
	M Prv Vv Pč	umí skládat slabiky, slova čte slabiky, slova tvoří jednoduché věty hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat	třídění a vyhledávání informací, hry, křížovky, rébusy, hádanky, sebehodnocení, hodnocení (razítka, hvězdičky, slovní známkování), beseda, samostatná práce
		umí sedět při psaní rozlišuje psací a tiskací písmena umí napsat psací písmena velké a malé abecedy umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět	
		umí tvořit smysluplné věty dokáže dramatizovat jednoduchý text dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy naučí se zepaměti básničku (min. 4 verše) dokáže recitovat báseň	
psaní			
vyjadřovací schopnosti			

Český jazyk 2. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
čtení	MV4 MV1 MUV2	čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu, dbá na správnou intonaci, umí naslouchat přednesu, rozlišuje poezii a prózu dokáže přečtený text vyprávět	sluchová analýza a syntéza,
hlásky	M Prv Vv Pč	rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek umí rozdělit slova na slabiky umí rozdělit slovo na konci rádku	rozhovor, vyprávění, manipulace s kartami, individuální práce, skupinová práce, třídění a
slabiky		rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, umí ze slov tvořit smysluplné věty, rozlišuje vlastní jména osob a zvířat pozná párové souhlásky pozná konec věty a začátek věty následující věty začíná velkým písmenem	vyhledávání informací,
slova		rozlišuje druhy vět (oznamovací, tázací, rozkazovací, prací) zná a správně používá interpunkční znaménka umí seřadit věty v textu	hry, křížovky, rébusy, hádanky, sebehodnocení,
věty		rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk umí se spisovně vyjadřovat ve větách je schopen vyjádřit svůj názor, pocity podle obrázkové osnovy vypráví děj, umí naslouchat druhému	hodnocení (razítka, hvězdičky, slovní známkování), beseda,
vyjadřovací schopnosti		zvládne správné tvary písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů	samostatná práce
psaní			

Český jazyk 3. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
čtení	MUV1 MV1 MUV2 M Prv Vv Pč	zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení umí číst potichu i předčítat nahlas orientuje se v textu využívá četbu, jako zdroj poznatků čte s porozuměním umí reprodukovat text zná obojetné souhlásky zná základní vyjmenovaná slova a jejich pravopis a jasně vyplývající slova příbuzná osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova pozná podstatné jméno umí určit rod, číslo, pád podst. jména rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše pozná sloveso umí určit osobu, číslo a čas sloves určí slovní druhy - předložky a spojky pozná předložky a umí je napsat s podst. jm. zná příklady slov souznačných a protikladných a umí je použít ve větě umí abecedu umí řadit slova podle abecedy orientuje se v textu slyšeném i čteném je schopen vypravovat podle osnovy umí věrohodně popsat předmět umí telefonovat umí napsat adresu, přání, pozdrav dbá na úpravu v sešitě	sluchová analýza a syntéza, rozhovor, vyprávění, manipulace s kartami, individuální práce, skupinová práce, třídění a vyhledávání informací, hry, křížovky, rébusy, hádanky, sebehodnocení, hodnocení (razítka, hvězdičky, slovní známkování), beseda, samostatná práce
vyjmenovaná slova			
znělé a neznělé souhlásky podstatná jména			
slovesa			
ostatní slovní druhy			
slova souznačná protikladná			
abeceda vyjadřovací schopnosti psaní			

Česky jazyk 4. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
materšký jazyk věta, souvětí	MUV3 MUV1 MV1	seznamí se s jazykem, jako s prostředkem komunikace rozliší větu jednoduchou a souvětí, určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché, seznámí se s pravidlem shody příslušku s podmětem z vět jednoduchých, vytvoří souvětí	Sluchová analýza a syntéza, rozhovor, vyprávění, manipulace s kartami, individuální práce, skupinová práce, třídění a vyhledávání informací,
slovo	M Prv Vv Pč	rozliše slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená umí užívat slova spisovná, slova citově zabarvená	vyhledávání informací, hry, křížovky, rébusy, hádanky, sebehodnocení, hodnocení
stavba slova		rozliše slova ohebná a neohebná rozliše předpony a předložky a správně je píše, určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) zná vzory podstatných jmen, umí určit rod, číslo, pád a vzor	(razítka, hvězdičky, slovní známkování), beseda, samostatná práce
podstatná jména		umí skloňovat podstatná jména podle vzorů píše správně zeměpisné názvy, pozná zvratná slovesa, infinitiv umí určit osobu, číslo, čas	
slouvesa		umí časovat slovesa v času přítomném, minulém, budoucím umí vyhledávat v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telef. seznam) správně píše skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně umí uvést příklady užití ve větách	
abeceda		umí vypravovat podle osnovy, popsat jednoduchou věc	
skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně vyjadřovací schopnosti		při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená kultivované se dorozumívá ve škole i mimo školu, umí se vyjádřit v běžných situacích, zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu, čte nahlas i potichu rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat, odliší podstatné a okrajové informace dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku	
čtení		Orientuje se v nabídce dětské literatury, využívá knihovnu pro vlastní četbu, vyjadřuje své názory a pocity z přečteného textu.	
literární výchova			

Český jazyk 5. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
čtení	VDO1	čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu	rozhovor, vyprávění,
vyjadřovací schopnosti	MV7	rozpozná umělecké vybrané žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba,	manipulace s kartami,
slovní druhy	MUV1	zná pojmy rým, verš, sloka, vyhledává v různých textech volně, reprodukuje text, vytvoří zkrácený zápis textu, recituje básně (přiměřené věku), dokáže zdramatizovat vhodný text	individuální práce,
podstatná jména	MUV2	sestaví osnovu k popisu a vyprávění podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje, zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu napíše dopis, pozvánku	skupinová práce,
přídavná jména	MUV4	umí určit všechny slovní druhy, určí rod, číslo, pád, vzor podstatných jmen podstatná jména skloňuje podle vzorů	třídění a vyhledávání
zájmena, číslovky	MUV5	určí druhy příd. jmen zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen pozná základní druhy zájmen a číslovek časuje slovesa ve všech časech oznam. způsobu	informací,
slovesa	M	pozná všechny slovesné způsoby	hry, křížovky,
přímá řeč	Prv	pozná zvratné sloveso	rébusy, hádanky,
skladba	Vv	rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary	sebehodnocení,
souvětí	Pč	zná pojem přičestí minulé a umí ho vytvořit	hodnocení (razítka,
vlastní jména, názvy		pozná přímou řeč a větu uvozovací	hvězdičky, slovní známkování), beseda,
		umí užít přímou řeč ve vypravování	samostatná práce
		pozná podmět a přísudek	
		rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný	
		užívá shodu přísudku s podmětem	
		pozná spojky (spojuvací výrazy) v souvětí	
		správně píše názvy národností, víceslovné názvy států	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Klademe tedy důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části předmětu.

Cílem předmětu je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, postupně se buduje schopnost číst jednoduché texty a rozvíjí se schopnost psát. Žáci si z textů, básniček odvozují, jak vyjádřit jiné věty. Gramatika je vyučována až tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v mateřském jazyce.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvík porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby jazyka i na gramatiku. Žáci napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích, nacvičují jednoduché říkanky a dialogy, písničky. Pracují s bohatým obrazovým materiálem učebnice a pracovního sešitu, využívají zvukové nahrávky.

Učebnice a pracovní sešity jsou koncipovány pro časovou dotaci tří vyučovacích hodin týdně, obsahují řadu textů z různých oblastí života dětí, předkládají jednoduchý přehled gramatiky, slovníček, seznamují děti se zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v různých zemích světa.

Realizace - formy

Ve vyučovací hodině: výklad, procvičování gramatiky, četba, poslech, dialogy, reprodukce textu v písemné i ústní podobě, práce se slovníkem. Žáci jsou podněcováni také k samostatné práci. Součástí výuky jsou také zpěv, recitace, hry, soutěže, práce s výukovými programy na PC.

Časová dotace:

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
-	-	3	3	3	9	0

Výuka probíhá v kmenových třídách, jazykových učebnách a v učebnách VT. V rámci zkvalitnění výuky jsou žáci jedné třídy rozděleni na dvě jazykové skupiny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, poznávají důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život, samostatně vyhledávají nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině. Pracují na úkolech, při kterých vyhledávají a kombinují informace.

Kompetence k řešení problémů

Žáci mají volný přístup k informačním zdrojům, pomocí vhodných otázek jsou vedeni k určitým informacím, umí je vyhledat, pochopit problém a řešit jej. Nebojí se komunikovat v cizím jazyce, naučí se opisem vyjádřit myšlenku a řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí.

Kompetence komunikativní

Žáci komunikují na odpovídající úrovni, umí naslouchat promluvám jiných lidí a zareagovat, jsou vedeni k souvislému projevu. Učí se navázat kontakt nebo vztah v anglickém jazyce.

Kompetence sociální a personální

V jednoduchých situacích dokážou žáci požádat o pomoc nebo radu, spolupracují v anglicky mluvící skupině na jednoduchém úkolu, jsou schopni sebekontroly, sebehodnocení, učí se dodržovat zásady slušného chování v anglicky mluvícím prostředí.

Kompetence občanské

Žáci získávají představu o zvyčích v anglicky mluvících zemích, porovnávají je se zvyky našimi, respektují názory ostatních, umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace, jsou vedeni k diskuzi a vzájemnému naslouchání si.

Kompetence pracovní

Žáci samostatně pracují s dvojjazyčným slovníkem, využívají angličtiny k získávání informací z různých oblastí, jsou schopni si efektivně zorganizovat svou práci.

Kompetence digitální

Žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení, využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně se rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Očekávané výstupy

1. období

Výuka anglického jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků, vzhledem k tomu je nejdůležitějším cílem probudit zájem o výuku angličtiny a vytvořit pozitivní vztah k učení se cizímu jazyku. V tomto období by měl žák porozumět vyslechnutému sdělení, opakovat jej, porozumět pomalu a pečlivě vyslovované konverzaci dvou osob, reagovat na pokyn a jednoduchou větu. Měl by umět použít naučená slova v jednoduchém spojení. Žák dovede jednoduchá slova a věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě je doplnit obrázkem. Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby. Umí používat abecední slovník učebnice.

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění
- používá abecední slovník učebnice

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

2. období

Cílem tohoto období je pochopení významu znalosti užitého jazyka pro osobní růst žáka a jeho budoucí kariéru, pro odstraňování bariér při cestování a pro budoucí studium.

Na základě známých slov a frází žák pochopí jednoduchý text či poslechový materiál a dovede jej zpracovat. Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci. Čte plynule foneticky i intonačně správně texty se známou slovní zásobou, umí použít dvojjazyčný slovník. Sestaví gramaticky a formálně správné jednoduché písemné nebo ústní sdělení, krátký text a odpoví na otázku. Umí vyplnit základní údaje do formuláře. Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci. Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, umí se představit, pozdravit, rozloučit se a poskytnout informaci. Ústně nebo písemně reprodukuje přiměřený text či konverzaci, obmění krátké texty, zachová jejich smysl.

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

-
- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
  - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
  - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
  - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
  - používá dvojjazyčný slovník
  - napíše jednoduché texty v elektronické podobě, vyplní osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
- obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Anglický jazyk 3. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<p>Slovní zásoba z tematických celků, několik základních sloves, rozkaz a zákaz v jedn. čísle, jednoduché pozdravy, souhlas a nesouhlas. Sloveso být a mít včetně záporu v jedn. čísle, otázka se slovesem být a mít. Seznamování se se stavbou věty jednoduché, oznamovací i tázací, zahrnující slovesa být a mít..</p> <p>Základní pravidla užívání členů určitého a neurčitého, množné číslo podstatných jmen.</p> <p>Přivlastnění, zájmena osobní v jedn. čísle, některá zájmena ukazovací, přivlastňovací zájmena můj a tvůj, jeho její.</p> <p>Čísla 1-20, všechny barvy.</p> <p>Seznámení s vazbou: There is/are a předložky on, in, at ...</p>	<p>MUV1 – kulturní diference - multikulturalita-význam užívání cizího jazyka jako nástroje porozumění</p> <p>MUV4</p> <p>VMEGS1 - Evropa a svět nás zajímavky a tradice anglicky mluvících národů</p> <p>VMEGS2 – objevujeme Evropu a svět</p> <p>OSV1 – rozvoj schopností poznávat lidi</p> <p>OSV5 – kreativita</p> <p>OSV6, OSV8 - komunikace</p> <p>EV1 – ekosystémy</p> <p>Vhodné učivo, jeli možno, prolínat do všech ostatních předmětů (člověk a svět práce-vlastní výrobky dětí, člověk a kultura-dramatická výchova apod)</p>	<p>Umí pozdravit, rozloučí se, představí se, jednoduše vyjádří souhlas a nesouhlas.</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně.</p> <p>Počítá do deseti, zná základní barvy. Představí členy nejužší rodiny, užívá sloveso být a mít v osobách jedn. čísla.</p> <p>Stručně odpoví na jednoduchou otázku (barva, co je to, kdo je to atd). Položí nejjednodušší otázku stejného typu.</p> <p>Vyjadřuje základní pocitvhlad, smutek, radost, atp.</p> <p>Reprodukuje pamětně osvojené dialogy. Začíná rozlišovat grafickou a mluvenou podobu slova.</p> <p>Umí pojmenovat některé hračky, některé části těla, základní druhy oblečení a několik zvířat.</p>	<p>Klasifikací-známkou různé intenzity. Od tzv. malé jedničky hodnotící výhradně drobné úspěchy po využití pětistupňové klasifikace.</p> <p>Slovním hodnocením - umožňuje dítěti podat zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků bez srovnávání s ostatními žáky.</p> <p>Bodovým hodnocením, zejména při soutěžích či projektových pracích.</p> <p>Klasifikací doplněnou slovním hodnocením. Pochvalou před třídou, vystavením žákovy práce na viditelném místě.</p>

Pomůcky: Audio technika, počítače, časopisy, slovníky, hry, obrazový a kopírováný materiál, názorné pomůcky, kartičky, plakáty s gramatickými jevy, hračky.

Anglický jazyk 4. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Výstupy	Formy
Slovní zásoba z tematických celků, několik dalších základních sloves (like, go, play, work, wear...), rozkaz a zákaz v jedn. čísle i množ. čísle, různé pozdravy, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, také krátkou větou. Sloveso být a mít včetně záporu a otázky v jedn. i množ. čísle. Odpovědi na otázky s těmito slovesy- krátkou větou. Stavba věty oznamovací kladné i záporné, tázací- zahrnující slovesa být a mít. Užívání člena určitého a neurčitého. Anglická abeceda. Zájmena osobní v jedn. i množ. čísle, přivlastňovací zájmena. Čísla 1-100, Vazba There is, there are ve větách oznamovacích i záporných. Technika čtení. Druhý stupeň přídavných jmen, předložky, čas, popis cesty, dny v týdnu. Seznámení s přítomným časem průběhovým. Terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi	MUV1 – kulturní diference multikulturalita - význam užívání cizího jazyka jako nástroje porozumění MUV4 VMEGS1 - Evropa a svět nás zajímá-zvyky a tradice anglicky mluvících národů VMRES2 – objevujeme Evropu a svět OSV1 – rozvoj schopnosti poznávat lidi, OSV5 – kreativita OSV6, OSV8 - komunikace EV1 – ekosystémy Vhodné učivo, jeli možno, prolínat do všech ostatních předmětů (člověk a svět práce vlastní výrobky dětí, člověk a kultura - dramatická výchova apod.)	Umí pozdravit a rozloučit se několika způsoby, představí se, udá svůj věk, místo bydliště, sdělí svou zálibu. Vyjádří souhlas a nesouhlas i pomocí krátké věty. Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně. Počítá do dvaceti. Představí členy rodiny, pojmenuje základní vybavení místnosti. Užívá sloveso být a mít ve všech osobách včetně otázky a záporu. Zná anglickou abecedu, hlásuje své jméno. Odpoví na jednoduchou otázku krátkou větou (Máš...?, Je to...?, Kde je...?, Co je to?, Kdo je to?, atd.). Položí jednoduchou otázku stejného typu. Vyjadřuje základní pocity-hlad, zlobu, smutek, radost, atp. Reprodukuje pamětně osvojené dialogy, včetně malých obměn. Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. Umí pojmenovat některé hračky, některé ovoce, základní části těla, několik druhů oblečení a zvířat.	Klasifikaci - známkou různé intenzity. Od tzv. malé jedničky hodnotící výhradně drobné úspěchy po využití pětistupňové klasifikace. Slovním hodnocením umožňuje dítěti podat zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků bez srovnávání s ostatními žáky. Bodovým hodnocením, zejména při soutěžích či projektových pracích. Klasifikaci doplněnou slovním hodnocením. Pochvalou před třídou, vystavením žákovy práce na viditelném místě.

Pomůcky: Audio technika, počítače, časopisy, slovníky, hry, obrazový a kopírováný materiál, názorné pomůcky, kartičky, plakáty s gramatickými jevy, hračky.

Anglický jazyk 5. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Výstupy	Formy
<p>Opakování a procvičování probraného učiva.</p> <p>Fonetický přepis slov</p> <p>Přítomný čas průběhový a prostý včetně otázky a záporu. Sloveso can, včetně otázky a záporu. Pořádek slov ve větě.</p> <p>Čísla 1-100, vazba there is , there are, její upevnění.</p> <p>Zájmena přivlastňovací, tázací zájmena.</p> <p>Slovosled, aktivní využívání spellingu.</p> <p>Roční období, měsíce, dny v týdnu, předložky - poloha předmětu.</p> <p>Rozširování stávající slovní zásoby, tvorba nových tematických okruhů, např. moje město, rodina, škola, domov, zdraví, počasí, zvyky a svátky, příroda, volný čas, oblékání, nákupy, potraviny atd.</p> <p>Jednoduchá sdělení: omluva, přání, dopis z prázdnin.</p> <p>Denní režim.</p> <p>Země a národnosti.</p> <p>Množné číslo podstatných jmen.</p> <p>Bezpečnost při práci s online aplikacemi, elektronický formulář – osobní údaje</p>	<p>MUV1 – kulturní diference MUV2 - lidské vztahy MUV4 - multikulturalita OSV1, OSV5, OSV6, OSV8 poznávání lidí, komunikace EV1 - ekosystémy VMEGS1, VMEGS2, VMEGS3</p> <p>Český jazyk, hudební výchova, výtvarná výchova, matematika Vhodné učivo, je li možno, prolínat do všech ostatních předmětů (Člověk a svět práce – vlastní výrobky dětí, člověk a kultura – dramatická výchova apod.)</p>	<p>Umí pozdravit, rozloučit se, představit sebe i druhé, poděkovat, vyjádřit souhlas i nesouhlas, pocity, umí navázat kontakt.</p> <p>Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojeným tématům, umí používat základní slovní zásobu odpovídající probraným tématům.</p> <p>Rozumí jednoduché konverzaci dvou osob.</p> <p>Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu, vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku, orientuje se v obsahu.</p> <p>Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, poskytne požadovanou informaci.</p> <p>Umí používat základní slovní zásobu např. na téma rodina, zvířata, škola, věci kolem nás atd.</p> <p>Písemně obměňuje krátké probrané texty.</p>	<p>Klasifikací - známkou různé intenzity.</p> <p>Od tzv. malé jedničky hodnotící výhradně drobné úspěchy po využití pětistupňové klasifikace.</p> <p>Slovním hodnocením umožňuje dítěti podat zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků bez srovnávání s ostatními žáky.</p> <p>Bodovým hodnocením, zejména při soutěžích či projektových pracích.</p> <p>Klasifikací doplněnou slovním hodnocením.</p> <p>Pochvalou před třídou, vystavením žákovy práce na viditelném místě.</p>

Pomůcky: Audio technika, počítače, kartičky, obrázky, plakáty, hry, kopírováný materiál, názorné pomůcky, mapy

---

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vyučovací předmět: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Cíle vzdělávací oblasti

- osvojení základních matematických pojmu na základě aktivních činností každého žáka
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním činností, kterými se žáci učí poznávat a nalézt situace, které dokážou matematicky popsat
- využívat zkušenosti žáků z domova i ze života kolem nich
- prostor pro aktivní projev žáků - vymýšlení úloh žáky, využití jejich zájmů, komunikace mezi žáky, efektivní využívání osvojených poznatků
- grafické projevy žáka - od kresleného názoru k náčrtům
- postupné osvojování prvních matematických pojmu, početních výkonů, základů jazyka matematiky a způsobů jejich užití
- rozvíjení digitálních kompetencí

Rozvíjíme digitální kompetenci tím, že:

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulačky, např. při provádění kontroly odhadů

Charakteristika výuky

Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat. Matematika svým charakterem vyžaduje **činnostní pojetí**.

Vzdělávací oblast matematika je tvořena **čtyřmi tematickými okruhy**

1. Číslo a proměnná

V tomto tematickém okruhu si žáci postupně osvojují aritmetické operace (pozorování, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení).

2. Závislosti a jejich vztahy

Žáci si v tomto tematickém okruhu na základě pozorování uvědomují změny a závislosti známých jevů. Porovnávají velikosti věcí a čísel. Pomocí svých činností postupně pochopí, že změnou může být zvětšení, zmenšení, růst, pokles. Pochopení závislostí prostřednictvím práce s grafem, diagramem a tabulkou.

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Žáci se v tomto tematickém okruhu učí objevovat, rozlišovat a určovat základní geometrické rovinné a prostorové útvary. Geometricky modelují reálné situace, hledají geometrické tvary ve svém okolí a pojmenovávají je. Učí se měřit délku, poznávají základní jednotku délky. Učí se základy grafického projevu v geometrii.

4. Slovní úlohy

Učí se řešit jednodušší slovní úlohy z reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřítit údaje, pomocí konkrétního názoru situaci modelovat, následně řešit a formulovat odpověď.

Časové vymezení předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
4 + 1	4 + 1	4 + 1	4	4 + 1	20	4

Očekávané výstupy na konci 1. období

- žáci zvládají numeraci do 100
- dobře v oboru do 100 zvládají čtyři druhy početních výkony: sčítání, odčítání, násobení, dělení, a to hlavně z paměti
- na základě činností s konkrétními předměty nebo s využitím kresleného názoru řeší správně slovní úlohy, pří sestavování úloh využívají přitom svých zkušeností
- mají zautomatizovanou malou násobilku a dělení beze zbytku v oboru do 100
- dovedností početních výkonů s čísly do 100 umí využívat k řešení slovních úloh z praktického života, doveď jednoduché slovní úlohy vymýšlet i řešit
- umí úsudkově rozlišovat o několik více, o několik méně, několikrát více, několikrát méně a užívat jich jak u čísel nepojmenovaných, tak u čísel pojmenovaných v oboru do 100
- dovedou psát, porovnávat a zaokrouhlovat čísla do 1 000
- správně sčítají a odčítají dvě dvojciferná čísla a provádějí odhad výsledku
- řeší činnostně s penězi slovní úlohy na téma obchodování

S numerací a počítáním v číselném oboru do 1 000 je třeba začít až po dokonalém zvládnutí numerace a počítání v oboru do 100. Rozšíření číselného oboru do 1 000 je zařazováno až do 2. pololetí 3. ročníku. Proto se dobré zvládnutí všeho učiva do číselného oboru do 1 000 nemůže předpokládat u všech žáků na konci 3. ročníku.

Dále na konci 1. období žák

- rozlišuje základní geometrické obrazce (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) a geometrická tělesa (krychle, kvádr, válec, koule)

-
- zná základní jednotku délky 1m, ví že $1\text{m} = 100\text{ cm}$
  - zná jednotky času: 1 hodina, 1 minuta, rozlišuje je a ví, že $1\text{ h} = 60\text{ min}$
  - zná základní jednotku užívanou při vážení: 1 kg
  - rýsuje rovné čáry podle pravítka
  - rozlišuje přímku a úsečku
  - dovede označit bod, přímku, úsečku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20
- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- umí používat pravítko

Po celé první období se v matematice kladou **základy počítání z paměti**.

Žáci se učí způsoby pamětného sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru do 100 i do 1 000.

Počítání slovních úloh z paměti je třeba vždy spojovat s vysvětlením žáka, jak k výsledku dospěl. V průběhu 1. – 3. ročníku je třeba, aby každý žák vyřešil mnoho jednoduchých slovních úloh. To není možné realizovat tehdy, když bychom přitom měli vyžadovat klasické zápisu každé úlohy. Při řešení slovních úloh z paměti může žák používat konkrétní názor, nákres, náčrt a jiné svoje zobrazení a z něho formulovat výsledek a vysvětlit, jak k němu dospěl. U celé řady slovních úloh řešených činnostně z paměti mohou žáci objevit několik způsobů řešení úlohy. Zájem žáků o počítání z paměti se dobře probouzí vhodnou motivací a poznáním, že je v jeho schopnostech úlohy vyřešit.

Očekávané výstupy na konci 2. období

- žák používá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozené číslo, provádí odhad a kontroluje výsledky početních operací
- řeší a tvorí úlohy, ve kterých aplikuje osвоjené početní operace a oboru přirozených čísel □ vyhledává a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
- určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel

-
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
  - porozumí významu znaku „–“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
  - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice)
  - užívá jednoduché konstrukce
  - sčítá a odčítá graficky úsečky
  - určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
  - sestrojí rovnoběžky a kolmice
  - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sít a užívá základní jednotky obsahu
  - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti
  - obor přirozených čísel
  - zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa
  - násobilka
  - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly
  - písemné algoritmy početních operací
  - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řád
  - základní útvary v rovině
  - základní útvary v prostoru
  - délka úsečky, jednotka délky a jejich převody
  - vzájemná poloha dvou přímek v rovině
  - osově souměrné útvary
  - vyhledávat, sbírat a třídit data i s použitím digitálních technologií; posoudit úplnost dat s ohledem na řešený problém, chybějící data získat či vyhledat v doporučených zdrojích
  - čist a sestavovat jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytváret diagramy
  - řešit jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky, i s využitím digitálních technologií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- umí používat kalkulátor
- vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

-
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
  - určí osu souměrnosti překládáním papíru
  - pozná základní tělesa
  - vyhledat a roztrídit jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu i s použitím digitálních technologií
  - orientovat se a číst v jednoduché tabulce i za pomoci digitálních technologií
  - řešit jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech, i s využitím digitálních technologií

Nestandardní aplikační úlohy 2. období

řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

V druhém období základního vzdělávání necháváme žáky pokud možno matematické poznatky za pomocí přímé účasti učitele při činnostním učení objevovat a formulovat je svými slovy. Učitel pak matematický pojem upřesní a správně ho formuluje.

Na co je třeba upozornit, je časté zařazování počítání z paměti a to po celé období základního vzdělávání. Při počítání s malými čísly by nikdy nemělo být počítání z paměti nahrazováno písemným počítáním.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Matematika 1. ročník

Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	výstupy	formy
Přirozená čísla 1 až 5	Čj Prv Vv Hv Pč ICT Tv	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří si představy o jednotlivých číslech na základě názoru • rozkládá čísla • tvorí slovní úlohy • porovnává počet věcí • sčítá a odčítá (do 5) činnostně 	známkování sebehodnocení pomocí hvězdiček práce s chybou
Přirozená čísla 1 až 10 - numerace	OSV 1, 3, 7, 8, 9, 10 MUV 2, 5 EV 2, 3, 4	<ul style="list-style-type: none"> • rozkládá čísla do deseti • vidí počet věcí do deseti • sčítá a odčítá v oboru do 10 • řeší slovní úlohy - obchodování • orientuje se v prostoru (před, za, vedle, vpravo, vlevo) • automatizuje si spoje sčítání odčítání do 10 • porovnává počet věcí 	
Přirozená čísla do 20 - numerace		<ul style="list-style-type: none"> • sčítá a odčítá bez přechodu přes desítku • řeší vztahy o několik více o několik méně • řeší slovní úlohy ze života (obor do 20) 	
Poznávání geometrických tvarů a těles		<ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa 	

Matematika 2. ročník

Učivo	Průřezová téma mezipředmětové vztahy	výstupy	formy
Opakování učiva z prvního ročníku	Čj Prv Vv Hv Pč ICT	<ul style="list-style-type: none"> • rozkládá čísla do 10 • numerace do 20 • porovnává čísla • automatizuje si spoje sčítání 	známkování sebehodnocení pomocí hvězdiček práce s chybou samokontrola
Sčítání a odčítání s přechodem přes 10 vyvozené na základě manipulačních činností žáků	Pč ICT	<ul style="list-style-type: none"> a odčítání do 20 (bez přechodu 10) • řeší jednoduché slovní úlohy 	
Přirozená čísla do 100 - numerace vytváření představ čísel na základě názoru	OSV 1, 3, 7, 8, 9, 10 MUV 2, 5	<ul style="list-style-type: none"> • spojené s názorem • posloupnost přirozených čísel • počítá po desítkách, počítá po jednotkách v různých desítkách • čte a zapisuje čísla, číselná osa 	
Sčítání a odčítání v oboru do 100 číselná osa zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě početní výkony s přirozenými čísly kontrola výpočtu slovní úlohy	EV 2, 3, 4	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhuje čísla na desítky • sčítá a odčítá násobky 10 • sčítá a odčítá (typy: 32+6, 57-4, 30+7, 90-8) • sčítá a odčítá s přechodem 10 (typy: 49+5, 25+30, 71-4, 93-20, 80-15) • sčítá a odčítá dvojciferná čísla (typy: 23+41, 68-34) • vytváří jednoduché slovní úlohy 	
Názorné zavedení násobilky 1,2,5,10,3,4 které je odvozeno z opakovaného přičítání stejných čísel		<ul style="list-style-type: none"> obchodování • řeší slovní úlohy, které vedou k pochopení úsudku několikrát více (s využitím peněz) 	
Geometrické tvary rovinné a prostorové		<ul style="list-style-type: none"> • rovné a křivé čáry • zná jednotky délky: metr, centimetr • zná jednotky času: hodina, minuta • rozvíjení prostorové představivosti 	

Matematika 3. Ročník

Učivo	Průřezová téma mezipřed.vztahy	Výstupy	formy
Opakování učiva ze 2.ročníku	Čj Prv Vv Hv Pč PC OSV 1, 3, 7, 8, 9, 10	<ul style="list-style-type: none"> počítá do dvaceti s přechodem přes 10 numerace do 100 	známkování sebehodnocení
Sčítání a odčítání v oboru do 100	MUV 2, 5	<ul style="list-style-type: none"> písemně sčítá do 100 písemně odčítá do 100 se zkouškou sčítání řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání rozdílem automatizuje spoje násobilky řeší slovní úlohy : úsudky několikrát více, více o několik více, méně 	pomocí hvězdiček práce s chybou samokontrola
Přirozená čísla v oboru do 1 000 číselná osa zaokrouhllování zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě početní výkony s přirozenými čísly kontrola výpočtu odhad výsledků, zkouška slovní úlohy	EV 2, 3, 4	<ul style="list-style-type: none"> vytvoření představ čísel na základě názoru (peníze, čtvercová síť) čte a zapisuje čísla pracuje s číselnou osou porovnává čísla, zaokrouhuje na 10,100 sčítá a odčítá z paměti (typy: 241+7, 322-3, 530+40, 490+60,380-20, 240-50, 300-8, 600-40) písemně sčítání dvou dvojciferných čísel, odhaduje výsledek písemně odčítá dvě dvojciferná čísla, kontrola svého výpočtu sčítáním první samostatné zápis slovních úloh 	
Geometrie		<ul style="list-style-type: none"> rýsuje přímky, průsečík přímek rozlišuje rovnoběžky, různoběžky zná jednotky, délky: m, cm, mm, km rozlišuje čtverec, obdélník - náčrt do čtvercové sítě zná jednotky času: h, min, sec - jednoduché převody rozvoj prostorové představivosti 	

Matematika 4. ročník

Učivo	Průřezová téma mezipředmět.vztahy	Výstupy	formy
Opakování učiva - 3. ročník Číselný obor do 1 000 000 číselná osa zaokrouhllování zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě početní výkony s přirozenými čísly kontrola výpočtu odhad výsledků, zkouška slovní úlohy	Čj V1 Vv Hv Pč PC Př OSV 1, 3, 7, 8, 9, 10 MUV 2, 5 EV 2, 3, 4	počítá do milionu po 100 000, 10 000, a 1 000 čte, píše a umí zobrazit čísla na čís. ose• dokáže porovnávat čísla do milionu a řeší nerovnice zaokrouhuje čísla rozkládá čísla v desítkové soustavě pamětně sčítá a odčítá pamětně násobí a dělí čísla do milionu písemně násobí jednocif. a dvojcif. činitelem písemně dělí jednocif. dělitelem provádí odhad a kontrolu výsledku• řeší sl. úlohy	známkování sebehodnocení pomocí hvězdiček práce s chybou samokontrola
Zlomky celek, část, zlomek, čitatel, jmenovatel zlomková čára Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina		<ul style="list-style-type: none"> • názorně vyznačí polovinu a čtvrtinu celku • pojmenovává části zlomku • řeší sl. úlohy na určení části zlomku • sčítá zlomky se stejným jmenovatelem 	
Geometrie rovnoběžky, různoběžky, komice a kružnice trojúhelník souměrnost obsah čtverce a obdélníku, síť kvádru a krychle		<ul style="list-style-type: none"> • určí vzájemnou polohu přímek • sestrojí rovnoběžku s danou přímkou • sestrojí kolmici • rýsuje čtverec a obdélník • sestrojí trojúhelník • narýsuje kružnice • pracuje se souměrnými tvary • určuje a počítá obsahy 	

Matematika 5. ročník

Učivo	Průřezová téma mezipředmět.vztahy	Výstupy	formy
Opakování učiva ze 4. roč.	Čj	• čte a zapisuje čísla větší než milion	známkování
Číselný obor do a přes 1 000 000 číselná osa	Vl Vv	• zaokrouhluje čísla • porovnává přír. čísla a zobrazuje je na čís. ose	sebehodnocení pomocí hvězdiček
zaokrouhlování zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě početní výkony s přirozenými číslami kontrola výpočtu odhad výsledků, zkouška slovní úlohy	Hv Pč PC Př OSV 1, 3, 7, 8, 9, 10 MUV 2, 5	• zapisuje přirozená čísla v desítkové soustavě pamětně sčítá a odčítá • pamětně násobí a dělí čísla do milionu • písemně násobí až čtyřcif. činitelem • písemně dělí jedno a dvojcif. dělitelem • provádí odhad a kontrolu výsledku	práce s chybou samokontrola
Desetinná čísla a zlomky celok, část, zlomek, čitatel, jmenovatel zlomku zlomková čára zápis zlomků desetinným číslem desetinná čárka, desetina, setina	EV 2, 3, 4	• zapíše a přečte dané desetinné číslo • zobrazí dané desetinné číslo na čís. ose • zaokrouhlí dané desetinné číslo na celky • užívá desetinné číslo v praktických situacích • řeší sl. úlohy s použitím desetinných čísel	
Geometrie konstrukce obdélníku a čtverce další jednotky obsahu povrch kvádru a krychle		• narýsuje obdélník, čtverec a pravoúhlý trojúhelník • vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce • zná a umí převádět jednotky • počítá povrch kvádru a krychle • řeší sl. úlohy z praxe	
Tabulky, gragy, diagramy grafy		• doplňuje řady čísel a tabulky • sestrojuje a čte grafy v soustavě souřadnic	

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA

Vyučovací předmět: Informatika

Od školního roku 2021/2022 se mění název vzdělávací oblasti z Informační a komunikační technologie na název Informatika; název vyučovacího předmětu komunikační technologie na název Informatika.

Časové vymezení předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
			1	1	2	0

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

V prvním období nemá vzdělávací oblast vlastní samostatný předmět, žáci potřebné kompetence získávají v rámci ostatních vyučovacích předmětů. Ve druhém období je vzdělávací oblast realizována v 5. ročníku prostřednictvím předmětu informatika. Ve čtvrtém ročníku bude informatika vyučována od roku 2022.

Charakteristika výuky

Vzdělávací oblast Informatika umožňuje všem žákům získat základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky, orientovat se ve světě informací, zpracovat získané informace a využít je v dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti.

Zvládnutí informatiky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat informatiku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

Výchovné a vzdělávací strategie

- poznání úlohy informací
- porozumění práci s informací – vznik, uložení, přenos, zpracování, vyhledávání, praktické využití
- využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- schopnost ověřit věrohodnost získané informace využitím více zdrojů
- schopnost formulovat svůj požadavek
- výpočetní techniku a výukový software využívat ke zvýšení efektivnosti učení
- dokázat prezentovat výsledky své práce s využitím vhodného softwaru
- respektování práv duševního vlastnictví
- zaujetí odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu nebo jiných médiích
- šetrná práce s výpočetní technikou

Očekávané výstupy

1. období

Základy práce s počítačem

- získává správné návyky při práci s výpočetní technikou
- učí se ovládat základní funkce počítače
- orientuje se na české klávesnici
- ovládá nabídku školního výukového softwaru
- respektuje pravidla práce na PC a v počítačové pracovně

Vyhledávání informací a komunikace

- učí se při vyhledávání na internetu používat vhodné cesty
- zkouší komunikovat pomocí běžných komunikačních zařízení

2. období

Základy práce s počítačem

- využívá základní funkce počítače a jeho běžné periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce na PC, postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou, zneužitím

Zpracování a využití informací

- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Vyhledávání informací a komunikace

- při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách, encyklopediích
- komunikuje pomocí internetu

Zpracování a využití informací

- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

- ovládá základní obsluhu počítače
- dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- pracuje s výukovými a zábavnými programy podle pokynu

Informatika (1. - 3. ročník)

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Evaluace	
		Obsah	Formy
Základy práce s počítačem Ovládání myši – správné držení, klik, dvojklik, tah Použití významných kláves – Delete, Bks, Enter, mezerník Nácvik základní orientace na klávesnici Přihlášení do školní počítačové sítě, správné vypnutí počítače - Orientace v nabídce Start Využití výukového softwaru Seznámení se zdravotními riziky spojenými s využíváním výpočetní techniky	OSV 2 MUV 2 EV 3 Prvouka Český jazyk Matematika Výtvarná výchova	má správné návyky při práci s výpočetní technikou ovládá základní funkce počítače orientuje se na české klávesnici ovládá nabídku školního výukového softwaru respektuje pravidla práce na PC a v počítačové pracovně	Školní programy Terasoft Práce na PC
Vyhledávání informací a komunikace Základní orientace v prostředí internetu Vyhledávání pomocí klíčového slova ve fulltextu Komunikace pomocí běžných komunikačních zařízení			

Informatika 5. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Základy práce s počítačem Základní znalosti o hardwaru a softwaru informace, jednotka informace, systémové a uživatelské programy, základní sestava počítače, základní jednotka – základní deska, procesor, sběrnice, paměti vstupní a výstupní zařízení – klávesnice, myš, monitor, tiskárny viry a antiviry řešení základních problémových situací zásady práce na počítači a prevence zdravotních rizik	OSV 2 OSV 8 OSV 9 OSV 10 OSV 11 VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 2 EV 1 EV2 EV 3 EV 4 MV 1 MV 2 MV 3 MV 4 MV 5 MV 6 MV 7 Český jazyk Anglický jazyk Matematika Vlastivěda Přírodověda	má správné návyky při práci s výpočetní technikou ovládá základní funkce počítače orientuje se na české klávesnici ovládá nabídku školního výukového softwaru respektuje pravidla práce na PC a v počítačové pracovně využívá základní funkce počítače a jeho běžné periferie respektuje pravidla bezpečné práce na PC, postupuje poučeně v případě jejich závady chrání data před poškozením, ztrátou, zneužitím při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty vyhledává informace na portálech, v knihovnách, encyklopediích komunikuje pomocí internetu pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	Školní programy Terasoft Práce na PC Práce v programech Word Pozorování Referáty
Vyhledávání informací a komunikace Sítě princip přenosu informace, princip práce v síti, hardware, důvěryhodnost, ochrana osobních dat Prohlížeč Internet Explorer, popis prostředí, portály, adresy vyhledávání – fulltextové, katalogy, získání informace, zpracování, uložení chat, konference Elektronická pošta Adresa, registrace, vytvoření schránky nová zpráva, odpověď odesílateli adresář, příloha, viry, ochrana osobních dat Další zdroje informací encyklopédie, knihovny			
Zpracování a využití informací Textový editor Word, formát odstavce – tabulátory, odsazení, vložení obrázku do textu, formát obrázku, vložení symbolu do textu			

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vyučovací předmět: PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

1. období

Vzdělávací oblast je v 1. - 3. r. realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu prvouka.

Časové vymezení předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
2	2	2	-	-	6	0

Cíle vzdělávací oblasti

- učit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- na základě činností a pozorování vytváret nové představy o jednoduchých, chápání žáků dostupných, ale podstatných věcech a jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci vést žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory - učit žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmem a objevování souvislostí
- vytváret u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a rozvíjet pozitivní vlastnosti žáků
- dát žákům základní poučení o lidském těle a ochraně zdraví
- naučit žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních
- rozvíjet digitální kompetence

Rozvíjíme digitální kompetence tím, že:

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Charakteristika výuky

Cíle jsou naplněny prostřednictvím vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusování, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činností vyučování prouce podnáší aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, to je výtvarně i písemně. V tomto období využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů. Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku prvouky vhodně doplňují obrasy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky i exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

- poznávání věcí – jejich vlastností a zařazujeme je do přírodního a společenského dění
- výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých předmětů a jevů
- základům jazykového vyjadřování – využíváme českého jazyka
(výslovnost, vyprávění, říkadla, básně, písničky, pohádky ...)
- procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti ...
- ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce
- technické výchově (spojení s výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi)
- pohybové výchově (ve spojení s tělesnou výchovou a hudební výchovou)
- zdravotní výchově a znalosti lidského těla, režim dne
- mravní výchově (vytváření správných návyků a vztahů k lidem)

Očekávané výstupy

MÍSTO, KDE ŽIJEME

žák

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy
- zná nejvýznamnější místa v okolí

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- má osvojené základy společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS

žák

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích □ roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu i s využitím digitálních technologií

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi. popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Prvouka 1. - 3. ročník

Místo, kde žijeme

Učivo		Průřezová téma mezipředmět.vztahy		
		Výstupy	formy	
1.	Jsem školák škola třída v hodině blízké okolí školy osvojování forem vhodného chování	VDO 1 MUV 2 - básničky o domovu - texty o rodném kraji	Orientuje se ve škole Orientuje se ve třídě Má pracovní návyky Dodržuje úklid pracovního místa Dodržuje správné sezení, stání Dodržuje bezpečný odchod a příchod do školy	Vyprávění Rozhovor Vycházka hry (křížovky, rébusy, hádanky) Sebehodnocení Hodnocení (razítka,
2.	Jsem školák - opakování Cesta do školy Náš domov -místo, kde bydlím -bydliště - adresa, telefon -okolí bydliště -obec - její části	Hv - písničky o domovu - státní hymna Vv - jednoduché mapky, plánky - obrázky domova, školy	Osvojuje si vhodné formy chování Procházka městem	hvězdičky, známkování) Skupinová práce
3.	Domov - opakování Škola Naše obec Země, v níž žijeme krajina okolí domova naše vlast	Pč - manipulace s pomůckami		

Prvouka 1. - 3. ročník

Lidé kolem nás

Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Výstupy	formy	
1.	Moje rodina svátek v rodině život v rodině Práce a volný čas zimní sporty pracovní činnosti povolání Věci a činnosti kolem nás v obchodě jak lidé cestují	VDO 2 OSV 7 OSV 8 MUV 2 Čj - básničky o zimě, vánocích, rodině -pranostiky	Rozlišuje příbuzenské vztahy a významné události v rodině Chápe rozdělení rolí v rodině Společenské činnosti Rodinné prostředí, život rodiny Smysluplně využívá volný čas Vyjmenuje různá povolání Zhodnotí výsledky práce Pozná rozdíl mezi špatnou a dobrou prací Rozlišuje různé obchody Rozlišuje různé způsoby nákupů, podoby peněz Pozoruje svět kolem sebe Rozpozná druhy dopravních prostředků	Vyprávění Rozhovor Beseda Vycházka Exkurze Zpětná vazba Třídění a vyhledávání materiálů a informací hry (křížovky, rébusy, hádanky) Sebehodnocení Hodnocení (razítka, hvězdičky, známkování) Skupinová práce Výstavka fotografií
2.	Moje rodina příbuzenské vztahy práva a povinnosti domácí práce Vánoce, zvyky a tradice Práce a volný čas Svátek matek	Hv - písničky o zimě, koledy Vv - sportovní potřeby, rodina Vánoce Pč – modelování (sněhulák, nábytek, ...) - vločky z papíru		
3.	Lidská činnost a tvorivost Práce a volný čas Lidé a výrobky Svět v pohybu			

Prvouka 1. - 3. ročník

Lidé a čas

Učivo		Průřezová téma mezipředmětové vztahy	Výstupy	formy
1.	Zimní svátky Dny v týdnu Kalendář Ročník období Měsíce, roční období, rok Hodiny, měření času	OSV 7 OSV 8 MUV 2 M - jednotky času časová přímka porovnávání odhad Čj - vyprávění - vytváření otázek - pověsti, báje	Rozlišuje dny volna a dny pracovní Pracuje s kalendářem Vyjmenuje vánoční zvyky Měření času Rozlišuje části dne, hodiny Orientuje se v čase Rozlišuje školní rok v souvislosti s ročními obdobími Orientuje se v kalendářním roce v souvislosti s ročními obdobími Chápe rozdíl mezi minulostí, přítomností a budoucností Pravidelné opakování činností v denním režimu Rozlišuje proměny způsobu života, historie rodiny Dokáže vyprávět o některé události z dějin našeho národa	Vyprávění Rozhovor Beseda Vycházka Exkurze Zpětná vazba Třídění a vyhledávání materiálů a informací hry (křížovky, rébusy, hádanky) Sebehodnocení Hodnocení (razítka, hvězdičky, známkování) Skupinová práce Výstavka fotografií Třídění odpadu Sběr kaštanů a žaludů Výstava ovoce a zeleniny
2.	Orientace v čase podle hodin Kalendářní rok Minulost, současnost, budoucnost	Vv - kreslí roční období hodiny návrh, kalendáře Pč - manipulace s pomůckami		
3.	Orientace v čase a časový řád Jak žili lidé dříve			

Prvouka 1. - 3. ročník

Rozmanitost přírody

Učivo		Průřezová téma mezipředmětové vztahy	Výstupy	formy
1.	Příroda - pozorování proměn Život v přírodě - podzim v parku, v lese v sadu, na zahradě na poli - Život v přírodě - zima Život v přírodě - jaro stavba těla rostlin živočichové Život v přírodě - léto Vztah člověka a přírody	OSV 8 EV 1 EV 2 EV 3 EV 4 MV 1 MV 5 Čj - vyhledávání v atlasech - třídění informací - pranostiky Vv - tematické obrázky Hv - písničky o přírodě Pč - modelování - manipulace s pomůckami	Popíše proměny, činnosti, projevy rostlin a živočichů Dokáže jednoduchý zápis Určuje a třídí části rostlin Určuje stavbu těla některých rostlin Popíše stavbu těla živočichů - ptáci Popíše a určuje názvy známých zvířat Ochránuje zeleň, správně chová v přírodě, pečeje o les Uplatňuje správné zacházení s drobnými domácími zvířaty Rozlišuje látky a jejich vlastnosti Rozumí pojmu - vzduch, půda, voda Slunce a Země Roztřídí některé rostliny, houby	Vyprávění Rozhovor Beseda Vycházka Exkurze Zpětná vazba Třídění a vyhledávání materiálů a informací hry (křížovky, rébusy, hádanky) Sebehodnocení Hodnocení (razítka, hvězdičky, známkování) Skupinová práce Výstavka fotografií Třídění odpadu Sběr kaštanů a žaludů Výstava ovoce a zeleniny
2.	Proměny přírody -podzim, zima, jaro, léto Ovoce, zelenina Zemědělské plodiny Pokojové květiny Péče o živočichy v zajetí Hospodářská zvířata			
3.	Neživá příroda Živá příroda Rozmanitost přírody Ochrana přírody			

Prvouka 1. - 3. ročník

Člověk a jeho zdraví

Učivo		Průřezová téma mezipředmětové vztahy	Výstupy	formy
1.	Člověk - poznáváme své tělo péče o zdraví osobní hygiena péče o zevnějšek výživa	OSV 2 OSV 6 OSV 8 EV 2 EV 3 MUV 1 MUV 2 Čj - třídění informací - orientace v atlasech	Určuje části těla Rozlišuje rozdíly mezi lidmi (různé části světa) Zdraví a nemoc Dodržuje ochranu zdraví Dodržuje základní hygienické návyk denní režim Dodržuje stravovací a pitný režim (rozumí jeho významu) Sestaví jednoduchého jídelníčku Vysvětlí význam péče o zdraví Orientuje se v základních lidských potřebách Stolování Potřeby a projevy člověka Popíše stavbu a funkci lidského těla, pohlavní rozdíly Vysvětlí funkci rodiny Dodržuje zásady první pomoci Uplatňuje odpovědnost za zdraví své a jiných	Vyprávění Rozhovor Beseda Vycházka Exkurze Zpětná vazba Třídění a vyhledávání materiálů a informací hry (křížovky, rébusy, hádanky)
2.	Člověk - nemoc a úraz hygiena a čistota potraviny, výživa	M - porovnávání hodnot - tabulky Vv - tematické obrázky		Sebehodnocení Hodnocení (razítka, hvězdičky, známkování) Skupinová práce Výstavka fotografií
3.	Člověk - lidské tělo stavba těla pečujeme o své zdraví	Hv -písnička Hlava, ramena ... Pč - modelování - manipulace s pomůckami		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové vymezení předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
-	-	-	1 + 1	1 + 1	2	2

Vyučovací předmět vlastivěda zahrnuje ve 4. a 5. ročníku učivo zeměpisné a historické. V obou ročnících se venujeme zeměpisnému i dějepisnému učivu po 1 hodině týdně, neboť každý historický jev probíhá v určitém zeměpisném prostředí, proto dáváme obě tyto složky vlastivědy do vzájemné souvislosti.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme**, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kláden na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směruje k prvním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

-
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
  - poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání
  - na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
  - samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
  - utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
  - přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
  - objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
  - poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti, zdraví a bezpečnosti druhých

Očekávané výstupy

MÍSTO, KDE ŽIJEME – 2. období

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- zprostředuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavost i z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- zná region, ve kterém bydlí, jeho paměti hodnosti, zvláštnosti a zajímavosti
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS – 2. období

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě
- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
- rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ve svém okolí i v digitálním světě
- zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkонтroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS – 2. období

- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi,
- rozezná nebezpečí v digitálním prostředí a vybere informace, které o sobě může zveřejnit

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

-
- zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji
  - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
  - formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozezná nebezpečí v digitálním prostředí a vybere informace, které o sobě může

Vlastivěda 4. - 5. ročník

Dějepisná část

Učivo	Průřezová téma mezipředmětové vztahy		
		Výstupy	formy
4.	Pravěk doba kamenná, bronzová, železná Raný středověk Příchod Slovanů Velkomoravská říše Počátky českého státu Přemyslovská knížata Románský sloh Vrcholný středověk Přemyslovští králové Gotický sloh Vznik a vzestup českého království Lucemburkové Panovník bez šlechtického původu Jagellonci Raný novověk Habsburkové Renesance	OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8 OSV 10 VDO 4 VMEGS 3 MUV 2 MV 1 Čj - práce s čítankou - práce se slovníkem M - jednotky času - časová přímka - porovnávání - odhad Př- obilniny	Místo, kde žijeme Rozčlení naší vlast z historického hlediska Rozeznává různé druhy map Rozumí vysvětlivkám Lidé kolem nás Rozlišuje různá soužití lidí Rozlišuje chování lidí Rozumí pojmu vlastnictví Rozlišuje kultura: její podoby a projevy Chápe význam pojmu právo a spravedlnost Objasní některé základní sociální problémy Lidé a čas Orientuje se v čase Rozlišuje časový řád Chápe rozdíly: současnost a minulost v našem životě Zná regionální památky Umí vyprávět a zná některé báje, mýty, pověsti
5.	Baroko Doba pobělohorská Život v barokní době Ve školních lavicích: J. A. Komenský Světlo rozumu: Marie Terezie, Josef II. Život na vesnici Manufakturny a první stroje Národní obrození Obrození měšťanské společnosti Z poddaného člověka občan Občanská společnost Stroje ovládly život, Národ sobě Češi a Němci, Směřujeme k samostatnosti Tvář Československé republiky Válečná a poválečná léta Od totalitní moci k demokracii	Vv- časová přímka - některá historická období Z - práce s mapou - práce s učebnicí (ČR jako součást Evropy) Hv- koledy	

Vlastivěda 4. - 5. ročník

Zeměpisná část

Učivo	Průřezová témata mezipředmět.vztahy		
		Výstupy	formy
4.	Naše vlast - Česká republika	OSV 1	Místo, kde žijeme
	Kraje a krajská města	EV 1	Určí a vysvětlí polohu svého domova
	ČR - demokratický stát	OSV 4	Vysvětlí pojmy: obec (město), místní krajina, okolní krajina
	Mapy a plány	EV 2	Rozlišuje regiony ČR
	Orientace v krajině	OSV 5	Vyhledává zajímavosti o naší vlasti
	Povrch ČR	EV 3	Umí základní orientaci na mapě
	Vodstvo ČR	OSV 6	Evropy
	Počasí a podnebí	EV 4	Pozná mapy obecně zeměpisné a pracuje s nimi
	Půda a zemědělství	OSV 7	
	Nerostné bohatství	OSV 8	
	Průmysl	VDO 2	Lidé kolem nás
	Ochrana přírody	VDO 3	Poznává a chápe různá soužití lidí a chování lidí
	Cestujeme po ČR, naším krajem	VMEGS 1	
5.	I. Česká republika	VMEGS 2	Dodržuje zásady práva a spravedlnosti
	Kde jsme byli o prázdninách	VDO 4	Rozlišuje rozdíly v kultuře
	Kraj, v němž žijeme	VMEGS 3	Základní globální problémy
	ČR - demokratický stát	MUV 2	
	Opakování o ČR	MUV 3	Lidé a čas
	Praha - hl. město	Čj - práce se slovníkem	Rozeznává současnost a minulost v našem životě
	ČR - součást společenstva	- někteří spisovatelé	
	II. Evropa - sjednocující světadíl	Hv - hudební skladatelé	Vyjmenuje regionální památky
	Sousední státy	- písničky o městech	
	Evropa - jeden ze světadílů	Vv - jednoduché mapy, plány	
	Cestujeme po Evropě	Pč - výroba leporela (města, kraje,...)	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Tato vzdělávací oblast je ve 4. a 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů Přírodověda a Vlastivěda

Časové vymezení předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
-	-	-	2	1 + 1	3	1

Výuka přírodovědy ve 2. vzdělávacím období navazuje na učivo prvouky, v mnohem ho prohlubuje a rozšiřuje. Žáci se učí pozorovat, objevovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi. Učí se poznávat, že Země a život na ní tvoří jediný celek, že všechny jevy a děje spolu souvisí a jsou v rovnováze a jakékoli narušení může být pro další život rozhodující. Všechny poznatky a souvislosti vycházejí z pozorování skutečných jevů, z prožitků a zkušeností žáků z jejich života, ale i z modelových situací a pokusů. Informace získávají žáci z literatury a dalších informačních zdrojů. Zjištěné výsledky i jejich třídění žáci zaznamenávají a prezentují různými způsoby. Nezbytnou součástí výuky jsou vycházky, exkurze, besedy a nejrůznější projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

- učit žáky objevovat vztahy mezi živou a neživou přírodou, chápout souvislosti rovnováhy v přírodě a sledovat vzhled přírody v souvislosti s činností člověka
- vést žáky ke sledování živých přírodnin v existujících společenstvech a chápání jejich vzájemné závislosti a začlenění do prostředí
- učit žáky pozorovat základní projevy přírodnin a podle nich vyvozovat třídění do systému
- vést žáky k objevování přírodních jevů na základě pozorování a pokusů
- učit žáky pozorovat vlastní tělo a na základě poznatků vést k chápání funkcí a činnosti jednotlivých soustav
- přiblížit žákům vznik života před narozením a sledovat jeho vývoj po narození
- učit žáky sledovat činnosti ohrožující zdraví a život člověka a vyvozovat z nich poučení pro zdravý způsob života
- sledovat změny v přírodě v souvislosti s pohybem Země ve vesmíru

Očekávané výstupy

- vyhledat místní přírodní zvláštnosti a posoudit jejich význam
- porovnat přírodu v naší vlasti a v jiných zemích
- rozlišovat základní rozdíly mezi jednotlivci, dodržovat společenská pravidla mezi lidmi

-
- poukázat na problémy životního prostředí a navrhnout změny zlepšení
  - zdůvodnit význam chráněných území
  - zjišťovat propojenosť živé a neživé přírody a princip rovnováhy a zásahy člověka do přírody
  - vysvětlit na základě poznatků o pohybech Země střídání dne a noci a ročních období
  - zkoumat místní přírodní společenstva a zdůvodnit vztahy mezi organismy a jejich přizpůsobení
  - porovnávat projevy a vzhled organismů a podle nich je třídit i s využitím atlasů a klíčů
  - zhodnotit zásahy člověka do přírody z hlediska zlepšování či poškozování zdraví
  - uskutečnit jednoduchý pokus, vyhodnotit a vysvětlit jej
  - na základě poznatků o stavbě lidského těla vysvětlit funkci orgánových soustav pro vlastní zdraví
  - orientovat se v etapách vývoje člověka před narozením i po narození
  - uplatňovat žádané způsoby chování pro zachování bezpečnosti a zdraví a při ohrožení života
  - chápat ohleduplné a bezpečné sexuální chování k druhému pohlaví v daném věku
  - přivolání pomoci v případě ohrožení duševního a fyzického zdraví, tísňová volání, správný způsob volání
  - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- na jednotlivých příkladech poznává propojenosť živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami
- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a dívčaty v daném věku

Přírodověda 4. ročník

Učivo	Průřezová téma, mezipředmětové vztahy		
		Výstupy	Formy
Společenstva živých organismů společenstva okolí lidských obydlí společenstva polí společenstva vod společenstva lesů	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 4 OSV 5 OSV 8	umí charakterizovat některá společenstva zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech, umí popsat stavbu jejich těla, zná jejich způsob života, zná a pojmenuje běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech umí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně zařadit do jednotlivých společenstev ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra, ví, jak se máme v lese chovat	vycházky exkurze skupinová práce pokusy práce s encyklopediemi, knihou, internetem vytváření jednoduchých projektů (forma záZNAMů kreslená, psaná, kombinovaná, výrobek) vytváření portfolií prezentace ch
Podzimní přípravy rostlin a živočichů na zimu Život v zimní přírodě rostliny v zimě pozorování volně žijících živočichů prezimující živočichové - pomáháme živočichům Horniny a nerosty	EV 1 EV 2 EV 3 EV 4 VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3	zná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití zná běžné druhy zeleniny a ovoce orientuje se ve střídání ročních období a jejich změnách dokáže měřit, vážit, změřit teplotu, orientuje se v čase, rozpozná druhy domácích zvířat má základní vědomosti o jejich chovu, zná důležité nerosty a horniny, umí vysvětlit proces zvětrávání hornin, zná využití některých nerostů	
Měření délka hmotnost teplota čas	Výtvarná výchova Pracovní činnosti Vlastivěda Matematika Český jazyk	zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji umí popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemskou přitažlivost dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat	
Rostliny a živočichové na jaře růst rostlin živočichové na jaře	Tělesná výchova		
Domácí zvířata a jejich chov Rostliny a živočichové v létě zrání plodů rostlin živočichové v létě			
Člověk a příroda			

Přírodověda 5. ročník

Učivo	Průřezová téma, mezipředmětové vztah		
		Výstupy	Formy
Člověk a neživá příroda podmínky života na Zemi - pozorování neživé přírody	OSV 1	a zapsat výsledek pozorování určit a zařadit některé živočichy a rostliny do biolog. systému	vycházky
Nerosty a horniny nerudní suroviny, rudy energetické suroviny (paliva)	OSV 2 OSV 3 OSV 4 OSV 5 OSV 8	umí vysvětlit pojem potravní řetězec a pyramida a uveďe příklad, ví, co znamená rovnováha v přírodě a uveďe důsledky jejího porušení, zná význam zdravého životního prostředí pro člověka, zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. zná pojem recyklace	exkurze skupinová práce pokusy práce s encyklopediemi, knihou, internetem vytváření jednoduchých projektů
Půda - vznik půdy - ložení půdy - význam půdy	EV 1 EV 2	zná a umí vysvětlit význam čističek odpadní vod, uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody zná původ člověka jako druhu ná způsob rozmnožování a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka	(forma záznámů kreslená, psaná, kombinovaná, výrobek) vytváření portfolií prezentace
Člověk a vesmír od neživé přírody k vesmíru Slunce, zdroj tepla a světla Slunce, nejbližší hvězda planety Země	EV 3 EV 4 VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3	zná části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí zná a dovede jednat podle zásad první pomoci uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství	
Výprava do vesmíru souhvězdí galaxie sluneční soustava planety porovnání planet sluneční soustavy Země měsíce planet	Výtvarná výchova Pracovní činnosti Vlastivěda Matematika Český jazyk Tělesná výchova	ví, jaké má postavení v rodině a ve společnosti zná svoje základní práva a povinnosti týrání, zneužívání, šikana umí zjistit tel. číslo linky důvěry, krizového centra zná pravidla telefonování na tyto instituce, zná význam pojmu terorismus, rasismus je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovačích látek apod.)	
Člověk a živá příroda Rozmanitost života na Zemi podnebné pásy		zná zásady bezpečného chování v různém prostředí škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz	
Život v různých podnebných pásmech tropický pás subtropický pás mírný pás polární pás život v oceánech			

Přírodověda 5. ročník

Učivo	Průřezová téma, mezipředmětové vztahy	Výstupy		Formy
Význam botanických a zoologických zahrad Česká republika živých organismů na území naší vlasti oblast mírného podnebného pásu	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 4 OSV 5 OSV 8	zná telefonní čísla tísňového volání (pro přivolání první pomoci - hasičů a policie) zná a řídí se zásadami péče o zdraví, zná význam sportování, správné výživy	vycházky exkurze skupinová práce pokusy	
Třídení živých organismů Člověk je součástí přírody Lidské tělo člověk se volně pohybuje člověk dýchá našim tělem proudí krev člověk zpracovává potravu člověk vyučuje člověk reaguje na okolní prostředí člověk se rozmnožuje člověk roste a vyvíjí se	EV 1 EV 2 EV 3 EV 4 VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3 Výtvarná výchova Pracovní činnosti Vlastivěda Matematika Český jazyk Tělesná výchova	ví, co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo ví, co je terorismus a anonymní oznamení zná a umí pojmenovat běžně užívané elektrické spotřebiče zná zásady manipulace s elektrickými spotřebiči zná zásady poskytnutí první pomoci při zasažení elektrickým proudem, má základní informace o postavení Země ve vesmíru, uvědomuje si podmínky života na Zemi, ví, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou, umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi, umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru seznamí se s působením magnetické a gravitační síly zná stavbu lidského těla ví, co je kostra, umí pojmenovat hlavní části, ví, co je svalstvo a zná jeho význam pojmenuje a najít na modelu některé vnitřní orgány zná zásady první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání apod.) zná jednoduché stroje a jejich praktické použití - páka, kladka, nakloněná rovina, kolo apod. zná princip a užití parního stroje a spalovacího motoru, zná jejich význam v techn. pokroku návštěva muzea	práce s encyklopediami, knihou, internetem vytváření jednoduchých projektů (forma záznamů kreslená, psaná, kombinovaná, výrobek) vytváření portfolií prezentace	
Člověk a lidské výtvory Člověk zpracovává výrobky kde a jak jsou výrobky zpracovávány průmysl				
Člověk přijímá informace zařízení sloužící k příjmu informací počítač				
Člověk si dokáže svou práci usnadnit jednoduché stroje a zařízení				
Chráníme přírodu, vztah člověka k životnímu prostředí člověk využívá krajину				

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Těžištěm hudebně-výchovné práce je zpěv. Láska k hudbě se nejsnáze probouzí zpěvem, neboť při něm je žák aktivní a tvořivý. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti a návyky žáků. Nejčastější formou tohoto období je zpěv jednohlasný. Učitel dbá individuálních zvláštností dětského hlasu, vede žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku. Dále je třeba pamatovat na to, aby rozsah a poloha písni odpovídaly rozsahu a poloze dětského hlasu.

V hudební výchově je třeba střídat činnosti tak, aby děti nezpívaly po celou vyučovací hodinu. Výběr písni má být rozmanitý, má napomáhat hlasovému výcviku. V tomto období jsou pro zpěv nevhodnější lidové písni, dětmi oblíbené písni umělé, vhodné je využívat i písni místních nebo krajových. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv hudební sluch žáků, jejich smysl pro čistou intonaci a rytmus. Smysl pro rytmus snadno a dobře rozvíjíme častým zařazováním jednoduchých doprovodných nástrojů (tyčinky, bubínek, tamburína, činely apod.) ke zpěvu žáků. Vnímání hudby se rozvíjí v celé hudebně-výchovné práci, nejvýrazněji při poslechu hudby. Poslechem se učí žáci hudbu citově prožívat a soustředit se. Přitom jsou žáci vedeni k tomu, aby vyjadřovali a srovnávali své dojmy z poslechu hudebních skladeb.

Zpěv by se měl stát pro děti přirozenou potřebou pro vyjádření pohody a radosti, a to i v jiných předmětech než v hudební výchově. Proto výuku hudební výchovy vedeme tak, aby se stala pro žáky příjemnou a oblíbenou. K dobrému rozvíjení pěveckých dovedností žáků v tomto období velmi dobře napomáhá každodenní zpěv zařazovaný v průběhu vyučování jako doplněk učiva nebo jako příjemná relaxační chvilka. Ve zpěvu i poslechu je nezbytné se vracet k probraným písni a skladbám. Jen tak žák může dobře zvládnout melodii a slova písni, zapamatovat si hudební skladbu. Stále zdokonalovanou reprodukcí písni a opakovaným poslechem se prohlubuje vztah žáků k hudebním dílům i intenzita jejich estetického prožitku.

Při výuce hudební výchovy je třeba věnovat pozornost hudebně nadaným žákům, dbát o jejich další rozvoj, doporučovat zajímavou činnost. Zpěvem, poslechem, jednoduchým doprovodem písni na dětské hudební nástroje a pohybovým projevem se stávají děti aktivními provozovateli hudby.

V hudební výchově rozvíjíme digitální kompetence tím, že vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny. Motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů. Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

S hudbou se dítě setkává od malice. Proto v počátcích výuky hudební výchovy budeme vycházet ze znalosti jednoduchých lidových písni, které obvykle žáci znají ze zpěvu v rodinách, ze zpěvu podle dětských knížek a ze zpívání v mateřských školkách a dětmi oblíbených hudebních nahrávek.

Časové vymezení předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
1	1	1	1	1	5	0

1. období

Výchovné a vzdělávací strategie

- naučit žáky čistě a výrazně zpívat lidové i umělé dětské písni v hlasovém rozsahu přiměřeném žákům mladšího školního věku
- nacvičit správné dýchání a tvoření tónů
- rozvíjet hudební sluch a paměť na melodii i slova
- učit rozlišovat a udržovat určitý rytmus
- rozvíjet hudebnost zařazováním poslechu lidových písni i poslechu hodnotné vážné hudby vhodné pro tento věk a vést žáky k zájmu o hudbu
- poznat a dbát o rozvoj talentovaných žáků
- probouzet u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity

Očekávané výstupy

žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá snadno ovladatelné akustické i dostupné jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zpívá jednoduché písni v rozsahu kvinty
- správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

2. období

Výchovné a vzdělávací strategie

- naučit žáky čistě a výrazně zpívat lidové a umělé písni v hlasovém rozsahu přiměřeném věku
- nacvičit správné dýchání a tvoření tónů
- rozvíjet hudební sluch a paměť
- rozlišit a udržovat mírně složitý rytmus
- zařazovat poslech lidové písni i poslech hodnotné vážné hudby, vést žáky k zájmu o hudbu
- poznat a dbát o rozvoj talentovaných žáků
- probouzet u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity

Očekávané výstupy

žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností snadno ovladatelné akustické i dostupné jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni
- rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ztvární hudbu pohybem s využitím tanecních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- zpívá písni v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudebou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písni - frázování

Hudební výchova 1. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
rozlišování zvuků a tónů melodizované říkanky hudebně pohybové hry dechová a hlasová cvičení dětské lidové písňě dětské písňě umělé vytváření pěveckých dovedností a návyků: správné držení těla a hlavy správné dýchání, tvoření tónů, výslovnost sluchem rozlišovat základní vlastnosti tónu: vysoký – nízký, dlouhý – krátký, silný – slabý (pomocí zrakového i pohybového názoru) vést žáky k tomu, aby se projevovali i pohybově podle hudby pro poslech: lidové písňě v provedení dětských sborů, poslech písni, které zpívají skupiny dětí ze třídy, přístupné a dětem obsahově blízké umělé písňě, dětské taneční hry, jednoduché instrumentální skladby vytváření citového vztahu k hudbě	OSV 1 OSV 5 VDO 1 VMEGS 1 VMEGS 3 MUV 1 MUV 2 EV 4 MV 4 MV 5 MV 6 Prvouka Český jazyk Matematika Výtvarná výchova Pracovní činnosti	-umí slova a melodii alespoň 8-10 písní Žabička zelená Proč Pod naším okýnkem Bude zima, bude mráz Pásli ovce valaši Štědřej večer nastal My tři králové Kotě a sluníčko Šel zahradník do zahrady Když jsem jel do Prahy Já jsem z Kutné hory Šla Nanynka do zelí Když jsem já ty koně pásal Žežuličko, kde jsi byla Máminy oči má správné pěvecké návyky sluchem rozliší základní vlastnosti tónů pohybem reaguje na hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků dovede zazpívat (pomocí písni) stoupající a klesající melodii	Zpěv Poslech

Hudební výchova 2. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<p>dechová a hlasová cvičení z 1. ročníku automatizovat</p> <p>rytmická cvičení - propojení s písňemi, využívání rytmických slabik, tempo udávané tleskáním nebo vytuškáním dob se zřetelem k hlasovým dispozicím jednotlivých žáků</p> <p>pozvolna rozšiřujeme hlasový rozsah a upevňujeme ho písňě - do rozsahu oktávy</p> <p>zpěv podle pokynů učitele (jednotný začátek všech, podřídit se určitému tempu)</p> <p>sluchem rozlišovat stoupající a klesající melodii tónové řady rozlišit vyšší tón od nižšího</p> <p>pohybového a grafického znázornění využít ke zpěvu vzestupných a sestupných řad tónů, zpívat je na úryvcích písni</p> <p>hudební teorii zařazovat pouze v nezbytně nutném množství a spojovat ji se zpívanými písňemi</p> <p>(notová osnova, houslový klíč, taktová čára, noty podle délky) v poslechových skladbách seznámení</p> <p>s hudebními nástroji a přednesem lidových a dětských písni</p>	<p>OSV 1 OSV 5 VDO 1 VMEGS 1 VMEGS 3 MUV 1 MUV 2 EV 4 MV 4 MV 5 MV 6 Prvouka Český jazyk Matematika Výtvarná výchova Pracovní činnosti</p>	<p>umí slova a melodii alespoň 8-10 písni Kdybys měla, má panenko Dělání Nesem vám noviny Jak jsi krásné neviňátko Štěstí, zdraví, pokoj svatý Zimní Mach a Šebestová Kalamajka Marjánko Ach synku, synku Běžela ovečka Na tý louce zelený Krávy, krávy Když jde malý bobr spát Černé oči má správné pěvecké návyky sluchem rozliší základní vlastnosti tónů pohybem reaguje na hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků dovede zazpívat (pomocí písni) stoupající a klesající melodii na základě individuálních hudebních schopností používá jednoduché rytmické nástroje při doprovodné hře rozlišuje nejznámější hudební nástroje</p>	<p>Zpěv Poslech</p>

Hudební výchova 3. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<p>rozšiřujeme pěvecký rozsah c1– d2 upevňujeme pěvecké návyky (držení těla a hlavy, dýchání, tvoření tónů, výslovnost) zpíváme s dynamickými odstíny slabě – silně v rozmezí p – mf zpíváme podle pokynů učitele (jednotný začátek, konec, tempo,...), upevňujeme dovednost zpívat tóny v vzestupné a sestupné řadě na úryvcích písni a cvičeních, nacvičujeme durový tónický trojzvuk a zpíváme ho pomocí písni „Ovčáci, čtveráci“ nacvičujeme dvoudobou chůzi a tanec v průpletu, přísunový krok (spojení s Tv) dáváme žákům prostor pro pohybové vyjádření melodie, učíme je rozlišovat hudební nástroje podle vzhledu i podle tónu, rozlišujeme nástroje strunné, dechové a bicí využíváme dětské rytmické nástroje pro doprovody písni, opakujeme poslech z nižších ročníků, poslech české hudby pro slavnostní příležitosti (B. Smetana, A. Dvořák), poslech hudby taneční, poslech státní hymny hudební nauka – notová osnova, houslový klíč, nota celá, půlová, čtvrtová, pomlka</p>	<p>OSV 1 OSV 5 VDO 1 VMEGS 1 VMEGS 3 MUV 1 MUV 2 EV 4 MV 4 MV 5 MV 6 Prvouka Český jazyk Matematika Výtvarná výchova Pracovní činnosti</p>	<p>-umí slova a melodii alespoň 8-10 písni Beskyde, Beskyde Tancuj, tancuj Pekla vdolky Narozeninová Vyletěla holubička Není nutno Už ty pilky dořezaly Jarní slunce Čí je, čí je, čí je děvče Ztratila Lucinka bačkorku Kačenka divoká A já su synek z Polanky Rychle bratři, rychle vstávejme Až já pojedu přes ten les má správné pěvecké návyky sluchem rozliší základní vlastnosti tónů, pohybem reaguje na hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků dovede zapívat (pomocí písni) stoupající a klesající melodii na základě individuálních hudebních schopností používá jednoduché rytmické nástroje při doprovodné hře - rozlišuje nejznámější hudební nástroje -ví, že českým nejznámějším hudebním skladatelem je Bedřich Smetana -podle melodie pozná státní hymnu a umí jí projevit úctu</p>	<p>Zpěv Poslech Rytmická cvičení Beseda</p>

Hudební výchova 4. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
opakování taktů 2/4, 3/4, 4/4 taktování ve 2/4, 3/4 taktu - noty c1 – a1 nota s tečkou, předznamenání nota h1, c2, d2 píseň lidová – umělá, legato, repetice polka, valčík, pohybové hry - rondo posuvky, předvěti, závěti celý tón, půltón stupnice durová, mollová hudební nástroje dřevěné – pikola, hoboj, fagot saxofon sbor – dětský, mužský, ženský, smíšený, kánon malá písňová forma (a, ab) - taktování, rytmický zápis říkadla stupňování (gradace) uvnitř skladby	OSV 1 OSV 2 OSV 4 OSV 5 VDO 1 VDO 4 VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3 MUV 1 MUV 2 EV 3 EV 4 MV 1 MV 4 MV 5 MV 6 Český jazyk Matematika Vlastivěda Přírodověda Výtvarná výchova Pracovní činnost	umí slova a melodii alespoň 8-10 písni má správné pěvecké návyky podle individuálních dispozic zpívá čistě v jednohlase (popřípadě dvojhlase) a rytmicky správně melodie známých písni využívá jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodu, sborové či sólové hře	Zpěv Poslech Rytlická cvičení Beseda Návštěva představení (např. balet, opera, koncert)
Poslechové činnosti			
B. Smetana - Úvodní sbor z opery Prodaná nevěsta, Luisina polka, Vltava L. Janáček – Pilky z Lašských tanců J. J. Ryba – Česká mše vánoční J. Straus – valčík dle vlastního výběru B. Martinů – Otvírání studánek W. A. Mozart – Malá noční hudba Vybrané hudební nástroje			

Hudební výchova 5. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
noty c1 – d2, mollová tónina nota h, e2, a opakování – hodnoty not, rondo, práce s notovým záznamem - posuvky koruna synkopa Česká hymna – vznik nota šestnáctinová – procvičení taktování ve 4/4 taktu, pohybové hry symfonický orchestr, dirigent, sbormistr - lidový tanec, lidová hudba, lidová kapela, zlidovělé písň hudba homofonní a polyfonní jazz, swing, charleston, rock and roll rytmický zápis básničky tvoření jednoduché vlastní hudební skladby	OSV 1 OSV 2 OSV 4 OSV 5 VDO 1 VDO 4 VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3 MUV 1 MUV 2 EV 3 EV 4 MV 1 MV 4 MV 5 MV 6 Český jazyk Matematika Vlastivěda Přírodověda Výtvarná výchova Pracovní činnosti	umí slova a melodii alespoň 10 - 12 písni má správné pěvecké návyky podle individuálních dispozic zpívá čistě v jednohlase (popřípadě dvojhlase) a rytmicky správně melodie známých písni využívá jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodu, sborové či sólové hře rozlišuje hlavní a vedlejší melodie pohybem reaguje na znějící hudbu rozliší nejznámější hudební nástroje	Zpěv Poslech Rytická cvičení Beseda Návštěva představení (např. balet, opera, koncert)
Poslechové činnosti - Česká státní hymna L. Janáček – Říkadla vánoční písň W. A. Mozart – Symfonie C dur (Menuet) J. S. Bach – Umění fugy jazzová hudba, rock and roll písničky K. Hašlera			

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Výtvarná výchova jako předmět je součást procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti i k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podnecují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. Pro výtvarnou činnost v tomto období je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých.

Děti se snaží výtvarně vyjadřovat své představy výtvarnými prostředky již od útlého věku. Děti svým kresbám rozumí, dospělí většinou nedovedou do jejich světa vstupovat. Není vhodné myšlenkový svět dětí narušovat předkreslováním a napodobováním. Je potřebné dát dítěti tvůrčí svobodu a nezasahovat do jeho kresek. V tomto 1. období převládá spontánnost, bezprostřednost výtvarného projevu dítěte. Dítě kreslí rádo z paměti, předlohám se vyhýbá. Jeho představy ho těší. Důležitá je správná motivace, která podnecuje uvolnění dětské fantazie. Děti potom často tvoří s velkým zaujetím a prožívají velkou radost z toho, co vytvořily. Jejich práce jsou plné volnosti, naivnosti a psychologických záhad. Úlohou učitele je posilovat sebevědomí žáků, využívat jejich fantazii, rozvíjet ji, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjadřování, podnecovat zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací. Je vhodné, když mezi metody a formy práce učitel zařazuje co nejvíce různé hravé činnosti a experimentování. Výtvarná výchova dává žákům možnost se individuálně svou výtvarnou činností projevit, sami mohou různými výtvarnými prostředky ztvárnit své vidění světa. Je dobré, když svůj výtvarný projev mají žáci možnost obhájit, vysvětlit spolužákům a vyslechnout jejich názory. Často právě vzájemné hovory žáků o svých vytvorech mohou měnit jejich pohled na svět nebo určitou věc. Zde má učitel příležitost jemně usměrňovat a postupně působit na vytváření výtvarného vkusu žáků. Tato výchova prolíná celým 1. obdobím. Jeví se jako vedení žáka

- k svobodnému výtvarnému vyjádření
- k uvědomování si krásy tvarů, barev a barevných kombinací, struktur
- k postupné schopnosti samostatné volby výtvarné techniky, ke správnému zacházení s výtvarnými nástroji, barvami, apod.
- k účasti na utváření prostředí, ve kterém žijeme, učíme se

Ve všech formách výtvarného projevu (v kresbě, malbě, grafice, modelování, prostorovém vytváření, v kombinovaných technikách,...) se projevuje osobnost dítěte, jeho cítění a chápání světa kolem sebe. Téměř všechny námětové okruhy výtvarné výchovy obsahují základní vztahy k životu, prostředí a lidem, a proto souvisí blízce s výukou prvouky a vztahem žáků k životnímu prostředí. Na vytváření žákovského výtvarného vkusu a jeho vztahu k výtvarnému umění a výtvarným hodnotám má také vliv prostředí (rodina, škola, obec, její okolí), kde děti žijí. Nemalý vliv má i rozvoj techniky (fotografie, televize, video, počítače), které zprostředkovávají dětem spoustu podnětů, zážitků (pozitivních, ale v mnoha případech i negativních). Pak je třeba také takováto téma do hodin výtvarné výchovy zařazovat a pomoci tak dětem přemíru podnětů zpracovávat, uvědomovat si jejich hodnotu, zaujmít k nim nějaké postoje, vnímat pozitivní i negativní. Pro výuku výtvarné výchovy je třeba mít dostatečné množství pomůcek a poučit žáky, jak se s nimi zachází. Kromě základních pomůcek pro výtvarné činnosti, které

má každý žák svoje vlastní, je třeba mít soubor pomůcek ve třídě pro specifické a složitější výtvarné techniky. Prostřednictvím výtvarných činností pomáhá výtvarná výchova k výchově citlivého člověka, který si všimá okolního světa a jeho projevů.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech, tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřením komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Ve 4. a 5. ročníku začíná být dětská fantazie a představivost korigována rozvíjejícím se intelektu. Žáci postupně přecházejí od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci. Jejich výpověď o vztazích k okolnímu světu je stále bezprostřední, zachovávají si citový vztah.

Ve výtvarné výchově rozvíjíme digitální kompetence tím, že motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení. Poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace. Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Časové vymezení předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
1	1	1	2	2	7	0

1. období

Výchovné a vzdělávací strategie

- probouzet a rozvíjet schopnosti výtvarného vyjadřování žáků
- rozvíjet tvořivé schopnosti žáků, pěstovat jejich estetické cítění a vkus
- vytvářet základní pracovní návyky pro výtvarnou činnost žáků
- vytvářet kladný citový vztah k výtvarnému umění
- seznamovat žáky s výtvarnými nástroji, materiály a technikami
- učit žáky pozorovat a vnímat krásu přírody, hovořit o svých pocitech a dojmech, pokusit se je výtvarně vyjadřovat

-
- dát dítěti možnost osobitého výtvarného vyjádření určitého prožitku nebo představy neovlivněného vnuceným výtvarným vzorem
  - četbou, vyprávěním příběhem, hudbou, dramatickým dílem podněcovat a rozvíjet výtvarné představy žáků, dát možnost výtvarným projevům v různých technikách
  - výtvarně experimentovat, objevovat tvary věcí kolem nás
  - výtvarně zobrazovat tvary předmětů na základě her s nimi
  - kreslením, malováním a modelováním rozvíjet tvarovou, barevnou i prostorovou představivost a jemnou motoriku
  - pozorovat a porovnávat jednoduché předměty, hledat jejich jednotlivé kvality, barevnost, pojmenovávat vlastnosti, hledat a odlišovat struktury
dbát na rovnoměrnost a vyváženosť smyslových, citových a rozumových přístupů a jejich propojování s důrazem na rozvoj fantazie a svobodného subjektivního vyjadřování
  - učit se prezentovat svůj výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých
  - využívat zkušeností žáků, učit je respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování
  - dovednosti, získaných při výtvarných činnostech, využívat při výuce pravouky, matematiky, českého jazyka i psaní a naopak
  - seznamovat žáky s ilustracemi v dětských knihách, poznávat nejznámější malíře, ilustrátory
  - podílet se na výzdobě třídy, školy, učit se prezentovat své práce
  - příležitostně navštěvovat výstavy dětských výtvarných prací a výstavy výtvarných umělců v regionu

Očekávané výstupy

- pracovat s barvou různé konzistence, rozeznají studené a teplé barvy, osvojili si schopnost vědomě míchat základní barvy
- poznávají různé materiály (přírodní i umělé), seznamují se s různými způsoby jejich zpracování (různými technikami), osvojují si dovednosti práce s různými nástroji
- rozvíjejí schopnost výtvarně vnímat věci, užitkové předměty z hlediska funkce, tvaru, dekoru, pohybu, apod.
- komponují jednoduché tvary, vnímají neuspořádání či záměrné rozmišťování či řazení □ poznávají možnosti námětového plošného i lineárního vyjádření, pokoušejí se volně pracovat s linkou, tvarem, obrysem
- dotvářejí výtvarné práce písemným projevem
- experimentují s různými materiály k vytváření prostorových prací
- poznávají prostředí školy, okolí obce, sledují detaily staveb, předmětů
- postupně si osvojují schopnost vyjádřit se o své práci, zdůvodnit, hodnotit, vyjádřit se také o práci jiných, vést dialog o výtvarné práci, být tolerantní
- podílejí se na dotváření prostředí, ve kterém žijí, které je obklopuje, vystavují své práce, připravují výtvarnou výzdobu prostředí třídy, školy
- spolupracují na třídních projektech
- poznávají výtvarná vyjádření významných malířů (zejména ilustrátorů dětských knih, regionálních umělců), aj. výtvarných umělců
- docházejí k poznání, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa
- vnímat objekty a situace různými smysly a pro jejich vizuální vyjádření nalézat různé

---

prostředky a podle svých schopností s nimi pracovat

- vnímat a podle svých schopností interpretovat vizuálně obrazná vyjádření (vlastní i svých spolužáků) i vybraná umělecká díla
- komunikovat přímo i zprostředkováně pomocí digitálních technologií obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral nebo upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2. období

Výchovné a vzdělávací strategie

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence, k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivní jedinečné vnímání, cítění, prožívání představy
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznávání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonání životních stereotypů a k obohacení emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků a postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Očekávané výstupy

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovávají prvky vizuálně
- jsou schopni obrazného vyjádření, porovnávají je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporcionalní vztahy a jiné)
- užívají a kombinují prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém vyjádření
- uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřují na projevení vlastních životních zkušeností

-
- nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání i k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v ploše, objemové i prostorové tvorbě
    - osobitost svého vnímání uplatňují v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinují různorodé prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
  - porovnávají různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupují k nim jako ke zdroji inspirace; postupně si vytvářet digitální portfolio vlastní tvorby a digitální databanku různých inspiračních zdrojů
  - nalézají a do komunikace sociálních vztahů zapojují obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořili, vybrali či upravili

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Výtvarná výchova 1. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
námětové kreslení na základě vlastních prožitků dětí poznávání základních barev a jejich různé užívání kresby podnícené vyprávěním, četbou, vhodnou motivací ilustrující fantazii dítěte, kreslení podle představ kresby a modely přírodnin vztahující se k učivu prvouky, zobrazují vše, co dětem poskytuje příroda - kreslení podle skutečnosti, jehož hlavním účelem je vystižení tvaru a barvy výtvarné dotváření přírodnin na základě představ dítěte vytváření prostorových fantazií seskupováním a kombinováním přírodních i umělých materiálů, včetně materiálů netradičních hry s barvou, poznávání vlastností barev, výtvarné využití vzniklých náhodností, které vzbuzují v dětech rozličné představy hra s linií, vedení linie v různých materiálech - jednoduché dekorativní kreslení, otisky přírodních prvků na papír a do plastických materiálů plastická a prostorová tvorba, spontánní hry s různými tvárnými materiály prostorové hry se stavebnicovými prvky jednoduché prvky moderní techniky ve výtvarné tvorbě seznamování se s významnými osobnostmi výtvarného umění (Josef Lada,...)	Prvouka Pracovní činnosti Český jazyk Matematika OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 4 OSV 5 OSV 6 OSV 7 EV 1 EV 2 EV 3 EV 4	umí pracovat s barvou různé konzistence, rozezná studené a teplé barvy, osvojili si schopnost vědomě míchat barvy poznávají různé materiály, seznamují se s různými způsoby jejich zpracování, osvojují si dovednosti práce s různými nástroji rozvíjejí schopnosti výtvarně vnímat věci, užitkové předměty z hlediska funkce, tvaru, dekoru, pohybu komponují jednoduché tvary, vnímají neusporeláni či záměrné rozmišťování či řazení poznávají možnosti námětového plošného i lineárního vyjádření, pokoušejí se volně pracovat s linkou, tvarem, obrysem pokoušejí se dotvářet výtvarné práce písemným projevem experimentují s různými materiály k vytváření prostorových prací poznávají prostředí školy, okolí obce, sledují detaily staveb, předmětů, ... osvojují si schopnost vyjádřit se o své práci podílejí se na dotváření prostředí, ve kterém žijí, které je obklopuje vystavují své práce, připravují výtvarnou výzdobu prostředí třídy, školy poznávají výtvarná vyjádření významných malířů, regionálních umělců, ...	experimentování s barevami (míchání, zapouštění, překrývání) využívání různých materiálů malba otisk frotáž linie vytrhávání z papíru koláž papírořez tisk z koláže kombinace technik práce s velkými formáty individuální i skupinová různými technikami (balicí papír, velké formáty čtvrtk, asfaltu) práce na třídních projektech výtvarné dramatické a komunikační hry vycházky s výtvarnými námiety, pozorováním (sběr materiálů, pozorování věcí,...) návštěvy výstav a muzeí

Výtvarná výchova 2. a 3. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
námětové kreslení na základě vlastního prožitku, rozvoj dětské představivosti a fantazie dětský příběh vyjádřený kresbou pozorování přírodnin, rozlišování tvarů, barvy, struktury, jejich kombinace a výtvarné dotváření - využití barev základních i barev vzniklých mícháním, tvoření souladu dvou barev pozorování tvarů užitkových předmětů a pokusy o výtvarné ztvárnění jejich obrysové linie pozorování tvarů a poznávání funkcí různých předmětů, které člověk používá k práci, grafický záznam pohybu a zobrazení předmětu rytmické řešení plochy s využitím různých prvků a střídání barev členění plochy s použitím libovolných geometrických prvků, barevná kompozice, námyty pro využití návrhu jednoduché náčrty, plány, modely podle fantazie a skutečnosti hračky v životě dětí, výtvarný návrh hračky, pokus o jeho výrobu prostorová tvorba, formování, deformování materiálů, pokus o plastické komponování prostorové činnosti s dostupnými stavebními prvky (papírové krabičky) kombinace moderní techniky, návrhy, plány,... - seznamování se s významnými osobnostmi výtvarného umění (Josef Lada, Ondřej Sekora, Helena Zmatlíková, Adolf Born)	Prvouka Pracovní činnosti Český jazyk Matematika OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 4 OSV 5 OSV 6 OSV 7 EV 1 EV 2 EV 3 EV 4	umí pracovat s barvou různé konzistence, rozezná studené a teplé barvy, osvojili si schopnost vědomě míchat barvy poznávají různé materiály, seznamují se s různými způsoby jejich zpracování, osvojují si dovednosti práce s různými nástroji rozvíjejí schopnosti výtvarně vnímat věci, užitkové předměty z hlediska funkce, tvaru, dekoru, pohybu komponují jednoduché tvary, vnímají neuspřádání či záměrné rozmišťování či řazení poznávají možnosti námětového plošného i lineárního vyjádření, pokoušejí se volně pracovat s linkou, tvarem, obrysem pokoušejí se dotvářet výtvarné práce písemným projevem experimentují s různými materiály k vytváření prostorových prací poznávají prostředí školy, okolí obce, sledují detaily staveb, předmětů,... osvojují si schopnost vyjádřit se o své práci podílejí se na dotváření prostředí, ve kterém žijí, které je obklopuje vystavují své práce, připravují výtvarnou výzdobu prostředí třídy, školy poznávají výtvarná vyjádření významných malířů, regionálních umělců,...	experimentování s barvami (míchání, zapouštění, překrývání) využívání různých materiálů malba otisk frotáž linie vytrhávání z papíru koláž papírorez tisk z koláže kombinace technik práce s velkými formáty individuální i skupinová různými technikami (balící papír, velké formáty čtvrtk, asfaltu, ...) práce na třídních projektech výtvarné dramatické a komunikační hry vycházky s výtvarnými námyty, pozorováním (sběr materiálů, pozorování věcí,...) návštěvy výstav a muzeí

Výtvarná výchova 4. a 5. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Výtvarné vyjádření skutečnosti volný výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů výtvarné vyjádření věcí (tvar, prostor, barva, skutečnost a představa) rozvíjení prostorového vidění, čtení a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů	Vlastivěda Přírodověda Český jazyk Matematika Pracovní činnosti OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 4 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8 VDO 1 VDO 2 VMEGS 1 VMEGS 2 MUV 1 MUV 2 MUV 3 EV 1 EV 2 EV 3 EV 4 MV 2 MV 3	při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovávají prvky vizuálně užívají a kombinují prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý mode při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřují na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jejich nejbližší sociální vztahy nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňují je v ploše, objemové i prostorové tvorbě osobitost svého vnímání uplatňují v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinují prostředky porovnávají různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupují k nim jako ke zdroji inspirace nalézají a do komunikace sociálních vztahů zapojují obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořili, vybrali či upravili	experimentování s barvami (míchání, zapouštění, překrývání) využívání různých materiálů malba otisk frotáž linie vytrhávání z papíru koláž papírořez tisk z koláže kombinace technik práce s velkými formáty individuální i skupinová různými technikami (balící papír, velké formáty čtvrtek, asfaltu,...) práce na třídních projektech výtvarné dramatické a komunikační hry vycházky s výtvarnými námiety, pozorováním (sběr materiálů, pozorování věcí,...) návštěvy výstav a muzeí
Užité práce dekorativní a prostorové elementární poučení o teorii barev řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše seznámení s funkcí písma uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech poznávání výtvarných principů a možností některých materiálů prostřednictvím experimentování rozvíjení citlivého vztahu k materiálu a k jeho zpracování poznávání smyslu, organizace, funkce a výtvarně estetického účinku reliéfního řešení plochy			
Výtvarné umění a životní prostředí rozvíjení elementárního chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější podoby světa druhy volného výtvarného umění, malířství, sochařství a příroda volná grafika, architektura a užité umění, kultura bydlení design a estetická úroveň předmětů denní potřeby lidové umění, současná oděvní kultura, výtvarná úprava knih, písma, krásy přírody a vztah k životnímu prostředí			

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Tělesná výchova je součást komplexního vzdělávání žáků. Směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejíž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu.

Osvojením základů herních technik a taktických postupů, zvyšujeme u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také podporujeme jejich prostorovou orientaci, schopnost správného a rychlého rozhodování i schopnost pohotově reagovat.

Neustále opakujeme a věnujeme pozornost bezpečnosti při výuce Tv, upozorňujeme na možnosti úrazů, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti ke spolužákům.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních slabostí žáků a jejich korekce v povinné tělesné výchově.

Pohybové činnosti by měly prolínat a doplňovat i další oblasti výchovy, měly by se objevovat i v dalších předmětech jako např. vhodné rozcvíčky, pohybové hry, taneční prvky.

V tělesné výchově rozvíjíme digitální kompetence tím, že seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplnění pyramidy pohybu). Motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky. Motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště. Klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

Časové vymezení předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
2	2	2	2	2	10	0

Výchovné a vzdělávací strategie

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem

-
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
  - získává základní orientace v názorech na to co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
  - chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti
  - aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole či v obci

Očekávané výstupy

1. období

žák

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Zdravotní tělesná výchova

žák

- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech
- zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

2. období

žák

-
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií
  - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
  - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her
  - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování, adekvátně reaguje v situaci úrazu
  - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
  - jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupy proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje opačné pohlaví při pohybových činnostech
  - užívá základní tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
  - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
  - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií
  - orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních akcích, samostatně získá potřebné informace i v digitálním prostředí
  - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
  - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu □ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností □ uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Zdravotní tělesná výchova

žák

- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

---

Tělesná výchova 1. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Pořadová cvičení	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 4 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8 MUV 2 MUV 5	zná základní pojmy, povely (pozor, nastoupit, na značky, rozchod, aj.) rychlý běh vpřed i vzad běh k metě překonává překážek v běhu běhá se změnami směru běhá na vytrvalost cvičí se švíhadlem cvičí s plnými míči cvičí na lavičkách, na žebřinách cvičí s využitím bedny šplhá na tyči cvičí pohyblivost, posilování, koordinační, pro rozvoj zdatnosti vnitřních orgánů zvládá jednoduché pohyby, cval stranou, přísný a poskočný krok kolékou převalidy v lehu zvládá stoj na lopatkách běhá 20 - 50m skáče skok daleký z místa, skáče skok daleký skrčný, hod míčkem z místa běhá vytrvalostní běh přihrává obouruč trčením, vrchní přihrávku jednoruč	Úvodní část hodiny Cvičení jednotlivců nebo proudovou metodou Úvodní část hodiny Tělovýchovné chvilky v ostatních předmětech průpravná část hodiny Cvičení na hřišti pohybové hry
Kondiční cvičení			
Průpravná cvičení			
Rytická gymnastika			
Akrobacie			
Atletika			
Sportovní hry			

Tělesná výchova 2. a 3. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Pořadová cvičení	OSV 1 OSV 2	Třído pozor, nastoupit, zastavit stát, apod. zvládá: běh hladký, běh s přeskakováním překážek	Úvodní část hodiny proudová metoda
Kondiční cvičení	OSV 3 OSV 4	běh po vymezené dráze se změnami směru běh s odrazem jednonož	hlavní část hodiny
Průpravná cvičení	OSV 5 OSV 6	běh na vytrvalost cvičí s krátkým, dlouhým švihadlem cvičí na žebřinách, na lavičkách, s plnými míči, s využitím bedny posiluje, šplhá na tyci	úvodní část hodiny
Rytická gymnastika	OSV 7 OSV 8	zvládá cvičení zaměřené na zdokonalování pohyblivosti, předcházení funkčních nedostatků, pohybovou rekreaci, zdokonalování technik pohybových činností	cvičení s hudbou
Akrobacie	MUV 2 MUV 5	má správné držení těla umí jednoduché tanecní kroky, některé tance, doprovod hudby pohybem	také Tv chvilky cvičení jednotlivců nebo proudovou metodou
Atletika		zvládá speciální průpravná cvičení, seskoky z vyšší podložky	cvičení na hřiště
Sportovní hry		umí kotoul vpřed	pohybové hry
Plavání		umí kotoul z dřepu do dřepu, ze stoje do stoje spojeného, na zvýšené podložce, kotoul vzad, stoj na rukou, odraz na trampolínce, roznožku zvládá skok daleký z místa odrazem obounož, skok daleký skrčný hod míčkem z místa zvládá průpravné činnosti umí přihrávku obouruč (jednoruč) trčením, vrchní přihrávka jednoruč pravou, driblink zvládá základní plaveckou průpravu	bazén

Tělesná výchova 4. a 5. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Pořadová cvičení	OSV 1 OSV 2	Rozumí pojmu dvojřad, pohov, volno, docvičit, obraty na místě, pochod podává hlášení	úvodní část hodiny
Kondiční cvičení	OSV 3 OSV 4	zvládá cvičení zaměřené na zdokonalování pohyblivosti, předcházení funkčních nedostatků, pohybovou rekreaci, zdokonalování technik pohybových činností	hlavní část hodiny
Průpravná cvičení	OSV 5 OSV 6	má správné držení těla	cvičení jednotlivců
Rytmecká gymnastika	OSV 7 OSV 8	rozvíjí rytmické cítění	proudová metoda
Akrobacie	MUV 2 MUV 5	posiluje paže, nohy břišní svaly, zádové svaly umí kotoul vpřed, kotoul letmo, kotoul vzad, kotoul vzad do stojí na rukou, stoj na hlavě, stoj na rukou, přemět stranou, přemět vpřed, skrčka, odbočka, skok prostý z trampolíny, výmyk	cvičení s hudbou
Atletika		šplhá na tyči s přírazem, šplhá na dvou tyčích cvičí na kladince	školní hřiště
Sportovní hry		zvládá tanecní krok polkový, poskoky, cvičí se švihadlem, s míčem skáče do délky, výsky hází míčkem (granátem) vrhá koulí běhá vytrvalostní běh, překážkový běh, sprinty košíková - základní herní činnosti házená - základní herní činnosti přetahy přetlaky ovládá různé druhy pádů	
Úpoly			

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Jednotlivé tematické okruhy jsou určeny pro všechny žáky. Práci mohou vykonávat individuálně, ve dvojicích nebo skupinách při dodržování bezpečnosti. Výuka podporuje rozmanitost a odlišnosti směřuje k rozvoji individuálních schopností dětí a pozitivního vztahu k práci. Při práci s papírem a kartonem vedeme žáky k poznávání vlastností papíru a kartonu. Naučíme je správně s nimi manipulovat a dodržovat bezpečnost.

Při práci s drobným materiélem vytváříme návyky organizace a plánování práce. Učíme je rozlišovat přírodní a technické materiály. Při práci s modelovací hmotou poznávají a porovnávají různé druhy materiálů a jejich vlastnosti. Při realizaci pěstitelských prací pečují o nenáročné rostlinky, vedou pěstitelské pokusy a pozorování. Získávají základní orientaci ve vybavení kuchyně, přípravě jednoduchých pokrmů a výběru potravin.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce rozvíjíme digitální kompetence tím, že seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků. Podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu. Vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostlinky, práce s drobným materiélem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích. Motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií.

Časové vymezení předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
1	1	1	1	1	5	0

Výchovné a vzdělávací strategie

Náplň výuky pracovním činnostem je dána činnostmi s papírem, modelovací hmotou, se stavebnicemi, s různým drobným materiélem, výroba drobných předmětů pro výuku, péče o květiny ve třídě, a činnosti, které vyplývají z mezipředmětových vztahů.

Očekávané výstupy

1. období

Žák

- rozlišuje běžně užívané druhy papíru, dovede papír přeložit, vyrobit skládáním jednoduchý výrobek, odtrhnout naznačenou část, přestříhnout, vystříhnout nakreslený tvar, čistě slepit (použít vhodné lepidlo), nalepit vystřížené tvary
- dovede z drobného materiálu vyrobit jednoduchý praktický výrobek, k práci volí vhodné nástroje a bezpečně s nimi zachází
- rozlišuje běžné pracovní nástroje (nůžky, nůž, jehla, kleště, šroubovák, kladívko) a bezpečně s nimi zachází

-
- dovede pracovat s některou ze stavebnic a vytvořit několik výrobků podle předlohy i podle své představy
    - při práci s modelovací hmotou dokázal vytvořit několik výrobků a dovedl o nich hovořit, získal základní hygienické návyky při práci s těmito materiály
  - pracuje podle slovního návodu, předlohy i videonávodu
  - provádí pozorování přírody, zaznamenává je i s využitím digitálních technologií a zhodnotí jejich výsledky
  - dovede navléknout nit, zkusí přišít knoflík, dovede sešít dva kusy látky k sobě při praktických činnostech si dovede věci urovnat, udržuje pořádek na svém místě, stará se o své pomůcky, má je připravené na vyučování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečeje o nenáročné rostliny
- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování
  - pracuje podle slovního návodu, předlohy i videonávodu

2. období

žák

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy (na základě své fantazie a představivosti) výrobky z daného materiálů
- využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní
- umí udržovat pořádek na pracovním místě
- pracuje samostatně podle slovního návodu, předlohy, náčrtu i videonávodu
- dovede připravit jednoduchý pokrm
  - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně véde pěstitelské pokusy a pozorování, které zaznamená i s využitím digitálních technologií a zhodnotí je

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i videonávodu
- zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek
- zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetruje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
- zná základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni, uplatňuje zásady správné výživy

Pracovní činnosti 1. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Práce s papírem základní vlastnosti papíru držení nůžek	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 5 OSV 8 OSV 9 OSV 10 EV 4	má pracovní návyky má hygienické návyky sebeobsluha zvládá úklid pracovního místa překládá, rýhuje, trhá, vytrhává skládá, vystřihuje, nalepuje, slepuje válí v dlaních, v prstech, na podložce roztačuje v dlaních přidává a ubírá hmoty vytahuje modeluje propichuje navléká spojuje svazuje zalévá kypří ošetruje listy	varhánky, obálka, šipka, čepice, kelímek, lod'ka, vystřihovánky, kartičky, geometrické tvary, papírové loutky drobné výrobky - ovoce, zelenina, písmena, čísla, figurky lidí a zvířat, dárky zpracování šípků, jeřabin, slámy, kaštanů, žaludů, listů, koření, krabiček, korkových zátek pěstování a sledování zasazených rostlin
Modelování vlastnosti plastelíny technika práce			
Práce s drobným materiélem			
Konstrukční činnosti stavby podle předlohy stavby podle fantazie			
Péče o květiny			

Pracovní činnosti 2. a 3. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Práce s papírem a kartonem vlastnosti papíru, kartonu, lepidla (tloušťka, barva, tvrdost, savost) druhý papíru (balící, novinový, kancelářský, kreslící)	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 5 OSV 8 OSV 9 OSV 10 EV 4	překládá, ořezává, přestříhává, vytrhává, skládá, slepuje, nalepuje papír na karton, odměřuje hněte, válí, ubírá. spojuje, varí, suší slepuje, lisuje skládá do tvarů pracuje s drátkem a lepidlem seznamuje se s návodem navléká nitě, dělá uzlík, šije přední a zadní steh. prošívá, stříhá, sešívá dodržuje pravidla bezpečnosti a hygienu práce poznává na základě přímých ukázek nebo videa, navštíví muzeum, popř. výstavu apod. předpěstovává, přesazuje, pozoruje klíčení semen, pracuje na pozemku dělá společné záznamy o postupu	vytrhávané ubrousky, pomůcky do vyučování podložky z propletených proužků, záložky, ozdoby na vánoční stromeček věci k obchodování nakreslené, nalepené na karton ovoce, zelenina, ptáci, zvířata, geometrická tělesa, ozdoby, věci denní potřeby ozdob, zobrazování prostředí plošné a prostorové kompozice jehelníček, sáček, oprava oděvu, příšití knoflíku ozdoba, šperk, svícen, kraslice, ubrousek zdobený batikou apod. ošetřování pokojových rostlin, pěstování cibulí v květináči, sázení semen a sazenic
Práce s modelovací hmotou vlastnosti modelovací hmoty (tvrdost, tvárnost) modelovací hlína, plastelína, modurit, těsto			
Práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu - tvrdost, ohebnost			
Konstrukční činnosti konstrukční činnost montáž, demontáž			
Práce s textilem druhy textilií šicí pomůcky a potřeby (nitě, poutka, knoflíky apod.)			
Lidové zvyky, tradice a řemesla techniky zpracování (drhání, batikování, modrotisk, vizovické)			
Pěstitelské práce			

Pracovní činnosti 4. a 5. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Práce papírem a kartonem druhy papíru druhy kartonu tvarovatelnost kartonu a lepenky dělitelnost a vrstvení u kartonu, trhání zpracování odpadového materiálu výroba ručního papíru	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 5 OSV 8 OSV 9 OSV 10 EV 4	lepí, stříhá, řeže namáčí, suší válí, hněte, vaří ohýbá, přidává, ubírá, suší navléká, propichuje, stříhá, ohýbá, spojuje, svazuje využívá návodů vlastní předlohy a fantazie odměřuje, navléká, šije, sešívá, přišívá, látá,	ruční papír, výrobky z proužků, ozdoby, záložky, podložky, obkreslování, výrobky vzniklé z krabic, krabiček a vlnité lepenky postavy, domy, předměty, zvířata ozdob na zavěšení, předměty denního užívání (zásobník na tužky) využití přírodnin, špejlí, dřívek, hadříků, krabiček, slámy, korku, šíšek, semen ozdob na zavěšení, pohyblivé závěsné modely, náramky a korále vánoční a velikonoční dekorace jehelníček jednoduché šité výrobky vyšívané dečky, záložky
Práce s modelovací hmotou tvárnost, tvrdost, soudržnost plastelína, modelovací hlína, modurit, těsto, vosk			
Práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu (povrch, tvrdost, tvar, barva)			
Konstrukční činnost vlastnosti stavebnicových prvků, porovnávání funkční využití upevňování návyků organizace a plánování práce			
Práce s textilem druhy textilií a látek, rub a líc			

Pracovní činnosti 4. a 5. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Příprava pokrmů základní vybavení kuchyně pravidla stolování čistota pracovních ploch dodržování bezpečnosti práce	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 5 OSV 8 OSV 9 OSV 10 EV 4	rozvíjí fantazie zvládá poskytnutí první pomoci využívá různých materiálů pro věci denní potřeby batikuje, drhá, barví rozvrhne práci v závislosti na ročním období pozoruje a vyvozuje závěry dělá pokusy	ovocné a zeleninoví saláty jednohubky obložené chlebíčky jednoduché těsto (litý perník) plněné tousty ozdoby, barvení triček, dečky, šátky, kraslice jednoduchá úprava a vazba herbáře listů, rostlin a semen exkurze do zahradnictví
Lidové zvyky zpracování přírodnin, textilií, papíru, netradičních materiálů			
Pěstitelské práce ošetřování rostlin rychléní a předpěstování rozmnožování rostlin			

7. Učební osnovy 2. stupeň

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět.

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
4	4	4	3 + 1	15	1

V 6. ročníku – volitelný předmět: **Cvičení z českého jazyka** -1 hodina týdně.

Předmět je hodnocen samostatně na vysvědčení.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama.
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů,
- poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet)
- pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Mezipředmětové vztahy - český jazyk a literatura:

dramatická výchova (literatura, sloh, komunikace), *dějepis* (literatura – zařazení do historického období), *informační a komunikační technologie* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti, referáty, čtenářské deníky apod.), *hudební výchova* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...), *výtvarná výchova* (ilustrace, architektura, historická období...)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záZNAMŮ
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

-
- vede žáky k dodržování pravidel

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, které žák využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti

Žáci

- samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomocí digitálních prostředků

Očekávané výstupy

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvorí spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- při vlastní autentické, tvořivé, psané nebo mluvené komunikaci adekvátně a vědomě užívá prostředky spisovného jazyka, ale také dialekta, obecné češtiny nebo sociolekta, a to podle prostředí, komunikačního záměru a situace
- zdůvodní užití různých jazykových prostředků ve svém mluveném i písemném projevu včetně elektronické komunikace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk v mluveném i písemném projevu včetně elektronické komunikace
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis
- zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

žák

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- odlišuje v písemných a mluvených projevech a v textech v digitální podobě subjektivní a objektivní sdělení
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

-
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
  - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
  - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
  - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
  - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
  - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
  - vyhledává informace za pomocí klíčových slov nebo jiných vhodných strategií, posuzuje spolehlivost informací, zachycuje myšlenky z informačních zdrojů strategiemi, které jsou pro daný úkol či záměr vhodné a odpovídají i žákovu učebnímu stylu
  - zapojuje se aktivně a odpovědně do dialogu či diskuse včetně online diskusních fór, diskusi řídí, snaží se porozumět názorům partnerů v komunikaci, respektuje jejich různost
  - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
  - využívá argumentace z různých zdrojů při konstruování sdělení ostatním (například formou mluvních cvičení, referátů) nebo sdílení ve třídě či jiném pracovním týmu (informační portfolio či jiné digitální prostředí pro spolupráci, které je v dané škole užíváno)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
- rozpozná v modelových situacích manipulativní techniky v interpersonální, skupinové a mediální komunikaci
- zapojuje se do dialogu či diskuse včetně online diskusních fór
- nalézá s pomocí klíčových slov informace na internetu, které se týkají řešeného problému

---

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

Český jazyk 6. ročník

Jazyková výchova

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obecné poučení o jazyce – jazykové příručky ▪ Zvuková stránka jazyka – spisovná a nespisovná výslovnost ▪ Slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby) ▪ Pravopis lexikální a morfologický ▪ Tvarosloví (ohebné druhy slov) Skladba (výpověď o větě, stavba věty, pořádek slov ve větě, základní a rozvíjející větné členy Pravopis (shoda příslušku s podmětem) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OSV1 ▪ MUV4 ▪ MV6 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracuje s ukázkami spisovného a nespisovného jazyka ▪ Používá jazykových příruček ▪ Určuje druhy slov ▪ Procvíčuje pravopis ▪ Stupňuje příd. jmen ▪ Vyhledává a určuje zájmena ▪ Užívá spisovných tvarů ▪ podmiňovacího způsobu ▪ Určuje základních a rozvíjejících větných členů ▪ Určuje věty hlavní a vedlejší ▪ Spojuje věty spojovacími výrazy ▪ Procvíčuje interpunkce 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ práce ve skupině ☐ samostatné práce ☐ diktáty ☐ doplňování ☐ diskuse ☐ kontrola pravopisu v průběhu celého školního roku

Komunikační a slohová výchova

<p>Čtení, naslouchání, mluvený projev, písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Oslovení ▪ Korespondence (vzkaz, dopis, e-mail) ▪ Vypravování ▪ Popis ▪ Charakteristika (zásady) ▪ Dialog a monolog v životě ▪ Mluvený projev dorozumívání) 	<p>mluvený pohled,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dějepis starověké Řecko a Řím 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ OSV1 ☐ OSV3 ☐ OSV5 ☐ OSV8 ☐ OSV9 ☐ VMEGS3 ☐ MV6 ☐ MV7 ☐ 	<ul style="list-style-type: none"> ● Sestavuje osnovy ● Procvíčuje vypravování, popisu ● Zpracovávání jednoduchého pracovního postupu ● Sestavuje vnější charakteristiky ● Píše dopisy různým adresátům 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kontrolní práce slohové ▪ sestavování křížovek ▪ sledování frekvence různých slovních druhů v lit. žánrech stylizace dopisu diskuse komunikace – mluvní cvičení (verbální, neverbální práce ve skupině příspěvky do školního časopisu
--	--	--	--	---

Český jazyk 6. ročník

Literární výchova

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lidová slovesnost (hádanky, říkadla, rozpočítadla, slovní hříčky,...) ▪ Pohádky Poezie a próza s tématem Vánoc, Velikonoc ▪ Řecké eposy, báje a pověsti, římské báje ▪ Příběhy odvahy a dobrodružství ▪ Základy lit. teorie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Hudební výchova – lidové písni, lidová slovesnost</i> ▪ <i>Dějepis – křesťanství, starověké Řecko, Řím</i> ▪ <i>Výtvarná výchova – řecké a římské umění</i> ▪ OSV1,6,7,8,9,10, 11 ▪ VDO1,2,4 ▪ VMEGS1,2,3 ▪ MUV1 – 5 ▪ EV3,4 ▪ MV1 – 7 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na základě výběru textu ▪ Výběr literatury ▪ Dovednost zapamatovat si – báseň 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lit. Výchovné aktivity (MaK) ▪ čtenářský deník besedy, výstavy diskuse práce ve skupině referáty z doporučené četby hlasité čtení, reprodukce textu

Cvičení z českého jazyka 6. ročník

Obecné poučení o jazyce -práce s příručkami v knihovně. Zvuková stránka jazyka práce s denním tiskem, časopisy. Rozvíjení slovní zásoby a užití ve větách, mluvní cvičení. Pravopis lexikální a morfologický, doplňovací texty. Tvarosloví (ohebné druhy slov). Skladba - grafické znázorňování vět. Členů, slovosled, spojování vět v jednoduchá souvětí. Pravopis (shoda příslušku s podmětem) vyhledávání v textech, doplňovací cvičení.	OSV 1 MUV 4 MV 6 MV 1 OSV 7	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá jazykových příruček. ▪ Pracuje s ukázkami spisovného a nespisovného jazyka. ▪ Školní časopis-úpravy. ▪ Rozvíjí komunikační dovednosti. ▪ Vlastní tvorba. ▪ Procvíčování pravopisu. ▪ Stupňuje příd. jmen, druhy zájmen. ▪ Určuje základní a rozvíjející větné členy. ▪ Určuje věty hlavní a vedlejší. ▪ Spojuje věty spojovacími výrazy. Procvíčuje interpunkci, shodu. 	☐ práce ve skupině ☐ samostatné práce ☐ diktáty ☐ doplňování ☐ diskuse kontrola pravopisu v průběhu celého školního roku
--	---	--	---

Český jazyk 7. ročník

Jazyková výchova

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<ul style="list-style-type: none"> ● Tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy) ● Slovní zásoba a tvoření slov (význam slova, slova jednoznačná, synonyma, opozita) ● Skladba (stavba věty- základní a rozvíjející větné členy, stavba textu, přímá a nepřímá řeč) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ OSV1 ■ MUV4 ■ MV6 	<p>Píše velká písmena Skloňuje zájmena Určuje slovesný rod Rozlišuje neohebných slov Pracuje se slovníky (Slovník spisovné češtiny) vyhledává a uplatňuje rčení, synonym, odborných názvů... Vyhledává spojovací výrazy Určuje věty na základě zvládnutí základních a rozvíjejících větných členů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práce ve skupině • samostatné práce • diktáty • čtvrtletní kontrolní práce • doplnování • diskuse <p>kontrola pravopisu v průběhu celého školního roku</p>

Komunikační a slohová výchova

<p>Čtení, naslouchání, mluvený projev, písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popis • Charakteristika (vnější a vnitřní) • Líčení • Výtah ☐ Žádost • Životopis • Vypravování 	☐ OSV1 -11 <i>text</i> <i>z různých</i> ☐ VMEGS3 ☐ MV1 -7 ☐ MUV1 -5 ☐ <i>Odborný</i> ☐ <i>předmětu</i>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Popíše uměleckého díla ■ Beseduje o uměleckém dílu ■ Vyjadřuje sepomocí rčení, přirovnání ■ Rozlišuje charakteristiky ■ Procvíčuje subjektivně zabarveného popisu ■ Zpracovává výtah z odborného textu ■ Sestavuje životopis ■ Vypravuje (film, kniha, hra) ■ Rozšiřuje si slovní zásobu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ kontrolní práce slohové ■ sestavování křížovek ■ sledování frekvence různých slovních druhů v literárních žánrech ■ stylizace dopisu diskuse ■ komunikace – mluvní cvičení (verbální, neverbální práce ■ ve skupině ■ příspěvky do školního časopisu
---	---	--	--

Český jazyk 7. ročník

Literární výchova

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvořivé činnosti s lit. textem, volná reprodukce textu, hlavní myšlenky ▪ Poezie ▪ Próza ▪ Drama ▪ Lyrika, epika ▪ Legendy ▪ Povídky ▪ Balady a romance ▪ Filmová tvorba pro děti ▪ Základy literární teorie (struktura lit.díla)	<ul style="list-style-type: none"> • OSV1,3,5,8,9,10,11 • VMEGS1,2,3 • MUV1-5 • EV3,4 • MV1 -7	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na základě výběru textu – pracuje s literárním textem ▪ Porozumí literárním pojmem ▪ Výběr literatury – uvede příklady spisovatelů jednotlivých žánrů ▪ Dovednost zapamatovat si – báseň ▪ Formuluje vlastní názory ▪ Pracuje s encyklopediemi, časopisy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lit. výchovné aktivity (MaK) ▪ čtenářský deník besedy, ▪ výstavy diskuse práce ve skupině ▪ referáty z doporučené četby ▪ hlasité čtení, ▪ reprodukce přečteného textu

Český jazyk 8. ročník

Jazyková výchova

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obecné poučení o jazyce (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka) ▪ Slovní zásoba (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování) ▪ Tvarosloví (slovesa) ▪ Pravopis (lexikální, morfologický, syntaktický) ▪ Skladba (věta jednoduchá, souvětí) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OSV1 ▪ MUV4 ▪ MV6 ▪ VMEGS1-3 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí ▪ Vyhledává slova cizího původu ▪ Využívá Slovníku spisovné češtiny a jazykových příruček ▪ Skloňuje jména přejatá a cizí jména vlastní ▪ Určuje mluvnické významy sloves ▪ Procvičuje pravopis ▪ Používá spojovací výrazy ▪ Pozná spojky podřadící, souřadící ▪ Určí interpunkci v souvětí ▪ Rozlišuje souvětí souřadné a podřadné 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ práce ve skupině samostatné ☐ práce ☐ diktáty ☐ čtvrtletní kontrolní ☐ práce doplnování ☐ diskuse ☐ kontrola pravopisu v průběhu celého školního roku

Komunikační a slohová výchova

Čtení, naslouchání, mluvený projev, písemný projev: <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika literárních postav • Líčení • Jednoduchý výklad • Úvaha na aktuální téma • Souhrnné poučení o slohu (různé slohové útvary (v literárních ukázkách) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ OSV1 -11 ☐ VMEGS3 ☐ MV1 -7 ☐ MUV1 -5 ☐ <i>Odborný text z různých oborů</i> ☐ <i>Ukázky různých slohových útvarek (dle výběru)</i> ☐ <i>Výtvarná výchova</i> ☐ <i>Výpočetní technika</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Rozlišuje charakteristiky vnější a vnitřní Procvičuje subjektivně zabarvený popis ☐ Vybírá vhodné jazykové prostředky ☐ Zpracovává úvahu na vhodné téma ☐ Používá vhodné jazykové prostředky ☐ Vyjádří názor k literárním ukázkám 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kontrolní práce slohové sestavování ▪ osnovy ▪ sledování způsobu vyjadřování ▪ stylizace slohových útvarek diskuse ▪ komunikace – mluvní cvičení (verbální, neverbální ▪ práce ve skupině ▪ příspěvky do školního časopisu
---	--	--	--

Český jazyk 8. ročník

Literární výchova

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<ul style="list-style-type: none"> ● Tvorivé činnosti s literárním textem – interpretace lit. textu, dramatizace, vytváření vlastních textů ● Základy literární teorie a historie (jazyk literárního díla, ● literatura umělecká a věcná) Literární druhy a žánry v proměnách času (hlavní vývojová období národní a světové literatury – typické žánry a jejich představitelé)	OSV1,3,5,8,9,10,11 VMEGS1,2,3 MUV1-5 EV3,4 MV1 –7 <i>Hudební výchova, dějepis, občanská výchova, výtvarná výchova, Komunikační a slohová výchova, Komunikační technologie</i>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Na základě výběru textu – pracuje s literárním textem ■ Porozumí literárním pojмům ■ Dovednost zapamatovat si – báseň ■ Přiřadí literární text k lit. žánru ■ Charakterizuje jednotlivé lit. žánry ■ Má přehled o významných představitelích české a světové literatury ■ Formuluje názor na diskutované problémy ■ Pracuje s encyklopediemi, časopisy	různé formy práce s lit. textem diskuse o četbě orientace ve struktuře lit. textu (výběr četby) lit. výchovné aktivity (MaK) čtenářský deník besedy, výstavy práce ve skupině referáty z četby hlasité čtení, recitace básně práce s PC (vyhledávání WWW stránek)

Český jazyk 9. ročník

Jazyková výchova

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Obecné poučení o jazyce – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny) Slovní zásoba a tvorení slov (slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby) Tvarosloví (vlastní jména a názvy, mluvnické významy a tvary slov) Pravopis (lexikální, morfologický, syntaktický) Skladba (souvětí – rozbor souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OSV1 ▪ MUV4 ▪ MV6 ▪ VMEGS1-3 ▪ <i>Literatura</i> ▪ <i>Dějepis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ● Pracuje s různými ukázkami textu literatury ● Zná disciplíny jazykovědy ● Určuje věcný význam slov ● Pracuje se slovníky □ Určuje slovní druhy □ Zná pravopis jmen vlastních □ Procvičuje pravopisu □ Procvičuje souvětí – podřadné a souřadné □ Určuje samostatný větný člen (oslovení, vsuvka, věta neúplná) 	☐ práce ve skupině samostatné ☐ práce ☐ diktáty ☐ čtvrtletní kontrolní ☐ práce doplnování ☐ diskuse ☐ kontrola pravopisu v průběhu celého školního roku

Komunikační a slohová výchova

Čtení, naslouchání, mluvený projev, písemný projev: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Reportáž ▪ Fejeton ▪ Proslov ▪ Cestopis ▪ Diskuse (sdělovací prostředky) ▪ Vypravování v umělecké oblasti ▪ Popis děje ▪ Funkční styly 	☐ OSV1 -11 ☐ VMEGS3 ☐ MV1 -7 ☐ MUV1 -5 ☐ <i>Odborný text z různých oborů</i> ☐ <i>Ukázky různých slohových útvarů</i> ☐ <i>Výtvarný výchova Literatura</i> ☐ <i>Výpočetní technika</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozlišuje zvláštnosti reportáže, fejetonu v české literatuře 2. Zpracovává krátké úvahy na aktuální téma 3. Zkušenosti, názory a postoje ke sdělovacím prostředkům 4. Vlastní tvořivé psaní (popis, vypravování) 5. Vyhledává a procvičuje různé funkční styly z literatury, novin, časopisů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kontrolní práce slohové ▪ sestavování osnovy sledování ▪ způsobu vyjadřování stylizace ▪ slohových útvarů diskuse ▪ komunikace – mluvní cvičení (verbální, neverbální práce s PC práce ve skupině ▪ příspěvky do školního časopisu
--	---	---	---

Český jazyk 9. ročník

Literární výchova

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Lit. druhy a žánry v proměnách času (hlavní vývojová období národní a světové literatury – typické žánry a jejich představitelé) Literatura 20. století Způsoby interpretace literárních a jiných děl Tvořivé činnosti s literárním textem (vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům)	<ul style="list-style-type: none"> • OSV1,3,5,8,9,10,11 • VMEGS1,2,3 • MUV1-5 • EV3,4<ul style="list-style-type: none"> ● MV 1 – 7 ● <i>Hudební výchova, dějepis, občanská výchova, výtvarná výchova</i> ● <i>Komunikační a slohová výchova</i> ● <i>Výpočetní technika</i>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Na základě výběru textu – pracuje s literárním textem ■ Porozumí lit. pojmu ■ Dovednost zapamatovat si – báseň ■ Orientuje se ve struktuře textu ■ Charakterizuje jednotlivé lit. žánry ■ Má přehled o významných představitelích české a svět. ■ Literatury ■ Sleduje kulturní dění současnosti Zaujímá postoj ke konfliktním situacím vyplývajícím z jednání ■ postav ■ Formuluje názor na diskutované ■ problémy ■ Pracuje s encyklopediemi, časopisy	<ul style="list-style-type: none"> • různé formy práce s lit. textem • diskuse o četbě • práce s různými informatikami • orientace ve struktuře lit. textu (výběr četby) lit. výchovné aktivity (MaK) • čtenářský deník besedy, výstavy práce ve skupině ■ referáty z četby ■ hlasité čtení, recitace básně ■ práce s PC (vyhledávání WWW stránek) ■ ■ ■

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Klademe tedy důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části předmětu.

Na druhém stupni pracují žáci s rozsáhlejšími texty včetně autentických, konverzují ve větších celcích. Angličtinu využívají také při práci s internetem, v souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí.

Obsahem předmětu je získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení si potřebných jazykových znalostí pro aktivní komunikaci a získání schopnosti číst s porozuměním (na úrovni osvojených znalostí). Dále se zdokonaluje ústní i písemný projev žáka. Smyslem je rovněž poznávat kulturu zemí příslušné jazykové oblasti, pochopit význam znalostí cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi a tolerance k odlišným kulturním hodnotám.

Formy realizace.

Ve vyučovací hodině: výklad, dialog, poslech, četba, písemná i ústní reprodukce textu, samostatná práce, práce se slovníkem a s autentickými materiály. Součástí hodiny jsou i aktivity zábavné - hry, soutěže, dramatizace, zpěv, krátkodobé projekty a výuka s využitím PC. Žáci se mohou zúčastnit olympiády, také výjezdu do zahraničí.

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
3	3	3	3	12	0

Výuka probíhá v jazykových učebnách a učebnách VT.

Volitelný předmět: **Konverzace v anglickém jazyce:** 6. ročník – 1 hodina týdně, 7. ročník – 2 hodiny týdně, 8. ročník – 1 hodina týdně. Předmět je hodnocen samostatně na vysvědčení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, poznávají důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další

studium i praktický život, samostatně vyhledávají nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině. Pracují na úkolech, při kterých vyhledávají a kombinují informace.

Kompetence k řešení problémů

Žáci mají volný přístup k informačním zdrojům, pomocí vhodných otázek jsou vedeni k určitým informacím, umí je vyhledat, pochopit problém a řešit jej. Nebojí se komunikovat v cizím jazyce, naučí se opisem vyjadřit myšlenku a řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí.

Kompetence komunikativní

Žáci komunikují na odpovídající úrovni, umí naslouchat promluvám jiných lidí a zareagovat, jsou vedeni k souvislému projevu. Učí se navázat kontakt nebo vztah v anglickém jazyce.

Kompetence sociální a personální

V jednoduchých situacích dokážou žáci požádat o pomoc nebo radu, spolupracují v anglicky mluvící skupině na jednoduchém úkolu, jsou schopni sebekontroly, sebehodnocení, učí se dodržovat zásady slušného chování v anglicky mluvícím prostředí.

Kompetence občanské

Žáci získávají představu o zvyčích v anglicky mluvících zemích, porovnávají je se zvyky našimi, respektují názory ostatních, umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace, jsou vedeni k diskuzi a vzájemnému naslouchání si.

Kompetence pracovní

Žáci samostatně pracují s dvojjazyčným slovníkem, využívají angličtiny k získávání informací z různých oblastí, jsou schopni si efektivně zorganizovat svou práci.

Kompetence digitální

Žáci samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Očekávané výstupy

Na konci třetího období

Cílem tohoto období je dosáhnout úrovně A2, což je uživatel jazykových základů. Žák rozumí obsahu promluvy a rozlišuje hlavní smysl, rozumí monologu či dialogu s malým počtem

neznámých slov. Vyjádří svůj názor, zážitek, přání, umí komunikovat v situacích vyplývajících z života v rodině, škole a z každodenních situací. Dokáže odhadovat význam neznámých slov z kontextu, sestaví osobní dopis, pohlednici, blahopřání, vyplní formulář s osobními daty, zpracuje základní téma formou projektu. Vyhledá si informaci ve slovníku, literatuře, jídelním lístku, na internetu. Dokáže pracovat s textem, obměňovat věty, odpovídat na otázky vztahující se k textu. Rozumí frázím běžného života kolem nás.

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu
- rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky
- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci
- používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy
- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty
- stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace
- vyžádá jednoduchou informaci
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
- vyhledat požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů
- reaguje adekvátním způsobem na písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby v tištěné podobě, za použití klávesnice pro daný jazyk i v elektronické podobě
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných témaitech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Anglický jazyk 6. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Opakování a prohlubování poznatků z minulých období- fráze, pozdravy, abeceda, čísla 1-100, pokyny, barvy, členy, přívlastnění. Slovesa být, mít, moci, včetně otázky a záporu ve spojení s novými slovíčky a situacemi. Přítomný čas průběhový a prostý, procvičování. Vazba there is, there are, upevnění, aktivní používání. Rozkaz, zákaz, let's..., zájmena this, these, that, those, pravidelné a nepravidelné množné číslo. Zájmena přívlastňovací. Upevnění a rozšíření slovní zásoby, téma škola, rozvrh, režim dne, volný čas a záliby, vybavení bytu, nakupování apod. Skloňování osobních zájmén. internetová úložiště a materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti; elektronické slovníky	OSV1, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8 – mezilidské vztahy VMEGS1, VMEGS2, VMEGS3 – Evropa a svět nás zajímají MUV1, MUV2, MUV4 – kulturní rozdíly EV1 MV7 – tvorba multimediálního sdělení Matematika, český jazyk, zeměpis, přírodopis, hudební výchova, výtvarná výchova Vhodné učivo, je-li možno, prolínat do všech ostatních předmětů (člověk a svět práce – vlastní výrobky dětí, člověk a kultura – dramatická výchova apod.)	Rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích, dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení. Rozumí pokynům učitele, reaguje na ně. Čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu. Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, umí vyhledat známé výrazy v textu, vyhledá a vytvoří odpověď na otázku. Rozumí jednoduché, zřetelně vyslovované konverzaci a promluvě. Odvodí pravděpodobný smysl neznámých slov z kontextu, používá dvojjazyčný slovník. Sestaví jednoduché sdělení týkající se života v rodině, související s tématy probranými ve škole. Jednoduchým způsobem se domluví v každodenních situacích. Tvoří jednoduché otázky a odpovídá na ně.	-Klasifikací - známkou různé intenzity. Od tzv. malé jedničky hodnotící výhradně drobné úspěchy po využití pětistupňové klasifikace -Slovním hodnocením umožňuje dítěti podat zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků bez srovnávání s ostatními žáky -Bodovým hodnocením, zejména při soutěžích či projektových pracích -Klasifikací doplněnou slovním hodnocením -Pochvalou před třídou, vystavením žákovy práce na viditelném místě

Pomůcky: Audio technika, počítače, časopisy, slovníky, mapy, obrazový a kopírováný materiál, názorné pomůcky, plakáty gramatických přehledů, kartičky
Soutěže: Olympiáda v AJ

Konverzace v anglickém jazyce 6. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<p>Prohlubování, procvičování a třídění stávající slovní zásoby, rozšířování slovní zásoby k určitému tématu.</p> <p>Nácvik chování v jednoduchých situacích, vztahujících se k probíranému okruhu</p> <p>Témata:</p> <p>Já: ID údaje, základní informace o sobě a jiné osobě (jméno, věk, adresa...)</p> <p>Moje rodina: členové rodiny, popis osoby, family tree</p> <p>Bydlení: vybavení a popis bytu, domu, města. Popis cesty podle mapy.</p> <p>Škola: školní rozvrh, předměty, popis školního dne</p> <p>Denní režim: běžný den a rutina, režim o víkendu a prázdninách</p> <p>Volný čas: záliby, koníčky, sezónní aktivity, zvířata apod.</p> <p>Nakupování a potraviny: ovoce, zelenina, potraviny</p> <p>Restaurace: objednání dle menu a chování v restauraci</p> <p>Zdraví: zdravé a nezdravé potraviny, sportovní aktivita</p> <p>Během školního roku dle aktuálního času</p> <p>témata: Den díku, Halloweenské svátky, Vánoce, Den sv. Valentýna, Den sv. Patrika, Velikonoce a další svátky</p> <p>Upevňování a prohlubování gramatických jevů v rámci probíraných témat.</p>	<p>OSV1, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8 MV6, MV7 – tvorba mediálního sdělení VMEGS1, VMEGS2, VMEGS3 – Evropa a svět MUV1, MUV2, MUV4 – mezilidské vztahy a kulturní rozdíly EV1, EV2 – základní podmínky života VDO4 – občan, společnost a stát Zeměpis, Český jazyk, Hudební výchova, Přírodopis, Výtvarná výchova, Rodinná výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Je aktivní v hodinách, má zájem o předmět, ochota a snaží se porozumět úkolu -Je připravený na hodinu, snaha o stálé zlepšování výkonu -Má pohotové reakce (schopnost správně a včas odpovědět na otázku), výslovnost -Gramatická správnost a bohatost slovní zásoby ústního projevu, celková úroveň komunikace -Pravopisná správnost a bohatost slovní zásoby písemného projevu, úroveň slohové stránky -Je schopný držet se tématu a zároveň účelně propojovat téma -Spolupracuje s učitelem, spolupracuje na projektech třídy -Zapojuje se do dialogu, zájem o komunikaci, podílí na práci skupiny -Úroveň domácí práce přístup k práci - odpovědnost či nedbalý přístup, plnění či neplnění úkolů -Je schopný propojovat novou látku s dřívější -Nápaditý v projevu ústním i písemném, tvořivý -Je schopný porozumět slyšenému textu -Je ochotný doplnit si zapomenutou látku nebo látku zameškanou z důvodu absence -Má aktivní přístup k projektové práci -Úroveň porozumění čtenému textu, pochopení úkolu, rozlišení podstatné informace -Pečlivý ve všech písemných projevech -Ochotný pracovat na vlastních chybách, individuální pokrok -Snaží se udržet pozornost 	<p>Klasifikací – známkou různé intenzity.</p> <p>Od tzv. malé jedničky hodnotící výhradně drobné úspěchy po využití pětistupňové klasifikace</p> <p>-Slovním hodnocením umožňuje dítěti podat zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků bez srovnávání s ostatními žáky</p> <p>-Bodovým hodnocením, zejména při soutěžích či projektových pracích</p> <p>-Klasifikací doplněnou slovním hodnocením</p> <p>-Pochvalou před třídou, vystavením žákovy práce na viditelném místě</p>

Anglický jazyk 7. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<p>Prohlubování a procvičování předchozích znalostí, žádost o informaci.</p> <p>Minulý čas slovesa být a mít včetně otázky a záporu.</p> <p>Minulý čas prostý pravidelných i nepravidelných sloves včetně otázky a záporu.</p> <p>Budoucí čas s going to, včetně otázky a záporu.</p> <p>Stupňování příd. Jmen krátkých i dlouhých. Tvoření příslovcí, zájmena some a any. Sloveso have to.</p> <p>Slovní zásoba- upevnění a rozšíření (např. osobní údaje, zvířata, zdraví, nemoc, úraz, jídlo, pití, oblečení, město, popis člověka, vlastnosti, včetně záporných s použitím kvantifikátorů - trochu, občas, apod., záliby i averze.)</p> <p>Must, mustn't</p> <p>práce s elektronickými slovníky, vyhledávání slovní zásoby a významu slov</p>	<p>OSV1, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8 MV6, MV7 – tvorba mediálního sdělení VMEGS1, VMEGS2, VMEGS3 – Evropa a svět</p> <p>MUV1, MUV2, MUV4 – mezilidské vztahy a kulturní rozdíly EV1, EV2 – základní podmínky života VDO4 – občan, společnost a stát</p> <p>Zeměpis, Český jazyk, Hudební výchova, Dějepis, Přírodopis, Výtvarná výchova, Rodinná výchova</p>	<p>Umí se orientovat v monologu nebo dialogu s malým počtem neznámých slov, jejich význam odvodí z kontextu.</p> <p>Postihne hlavní smysl sdělení i důležité detaily. Je schopen napsat krátký dopis.</p> <p>Umí jednoduchým způsobem vyjádřit svůj názor, využívá slovník, reaguje v nejběžnějších situacích, účastní se konverzace několika osob.</p> <p>Umí stručně promluvit na dané téma po předchozí přípravě.</p>	<p>-Klasifikací - známkou různé intenzity. Od tzv. malé jedničky hodnotící výhradně drobné úspěchy po využití pětistupňové klasifikace</p> <p>-Slovním hodnocením umožňuje dítěti podat zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků bez srovnávání s ostatními žáky</p> <p>-Bodovým hodnocením, zejména při soutěžích či projektových pracích</p> <p>- Klasifikací doplněnou slovním hodnocením</p> <p>- Pochvalou před třídou, vystavením žákovy práce na viditelném místě</p>

Pomůcky: Audio technika, počítače, časopisy, slovníky, mapy, obrazový materiál, kopírovaný materiál, názorné pomůcky, kartičky

Soutěže: Olympiáda v AJ

Konverzace v anglickém jazyce 7. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<p>Prohlubování, procvičování a třídění stávající slovní zásoby, rozšiřování slovní zásoby k určitému tématu.</p> <p>Nácvik chování v jednoduchých situacích, vztahujících se k probíranému okruhu</p> <p>Témata: já, moje „vizitka“, můj přítel, moje rodina, lidé obecně: popis lid. těla, vzhled, vlastnosti kladné i záporné, oblečení, zájmy a záliby, společně trávený čas.</p> <p>Byt a dům: popis okolí, popis jednotlivých místností a činností vykonávaných doma.</p> <p>Škola, můj den: život ve škole, popis třídy, předměty oblíbené a neoblíbené, popis běžného dne, víkendu, škola ve Velké Británii a USA.</p> <p>Moje město: popis města, umístění budov, činnosti provozované na ur. místech, památky, okolí, rekreace, popis tras.</p> <p>Volný čas: volnočasové aktivity, kroužky, hudba, sbírky, sport, letní a zimní aktivity. Upevňování a prohlubování gramatických jevů v rámci probíraných témat.</p>	<p>OSV1, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8 MV6, MV7 – tvorba mediálního sdělení VMEGS1, VMEGS2, VMEGS3 Evropa a svět MUV1, MUV2, MUV4 – mezilidské vztahy a kulturní rozdíly EV1, EV2 – základní podmínky života VDO4 – občan, společnost a stát</p> <p>Zeměpis, Český jazyk, Hudební výchova, Přírodopis, Výtvarná výchova, Rodinná výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Je aktivní v hodinách, má zájem o předmět, ochota a snaží se porozumět úkolu -Je připravený na hodinu, snaha o stálé zlepšování -Má pohotové reakce (schopnost správně a včas odpovědět na otázku), výslovnost -Gramatická správnost a bohatost slovní zásoby ústního projevu, celková úroveň komunikace -Pravopisná správnost a bohatost slovní zásoby písemného projevu, úroveň slohové stránky -Je schopný držet se tématu a zároveň účelně propojovat téma -Spolupracuje s učitelem, spolupracuje na projektech -Zapojuje se do dialogu, zájem o komunikaci, podílí na práci skupiny -Úroveň domácí práce přístup k práci - odpovědnost či nedbalý přístup, plnění či neplnění úkolů -Je schopný propojovat novou látku s dřívější -Nápaditý v projevu ústním i písemném, tvořivý -Je schopný porozumět slyšenému textu -Je ochotný doplnit si zapomenutou látku nebo látku zameškanou z důvodu absence -Má aktivní přístup k projektové práci -Úroveň porozumění čtenému textu, pochopení úkolu, rozlišení podstatné informace -Pečlivý ve všech písemných projevech -Ochotný pracovat na vlastních chybách, individuální pokrok -Snaží se udržet pozornost 	<p>Klasifikací – známkou různé intenzity. Od tzv. malé jedničky odnotící výhradně drobné úspěchy po využití pětistupňové klasifikace</p> <p>-Slovním hodnocením umožňuje dítěti podat zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků bez srovnávání s ostatními žáky</p> <p>-Bodovým hodnocením, zejména při soutěžích či projektových pracích</p> <p>-Klasifikací doplněnou slovním hodnocením</p> <p>-Pochvalou před třídou, vystavením žákovy práce na viditelném místě</p>

Anglický jazyk 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<p>Opakování, procvičování a prohlubování znalostí získaných v předchozích ročnících. Předložky místa a času. Přítomný a minulý čas prostý a průběhový, budoucí čas s Will i s Going to. Další nepravidelná slovesa. Vyjádření přání pomocí would like to. Podmiňovací způsob. Shall a should. Rozšiřování a upevňování slovní zásoby. Reálie – Londýn, historické události, svátky a zvyky, moje země, cestování, budoucnost, ochrana životního prostředí. Vyjádření množství. Samostatně stojící zájmena. Whose. softwarové aplikace, jejich ovládání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce</p>	<p>EV1, EV2 – lidské aktivity a životní prostředí OSV1, OSV2, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8, OSV9 VDO4 VMEGS1, VMEGS2, VMEGS3 objevujeme Evropu a svět MUV1, MUV2, MUV4, MUV5 multikulturalita, etnický původ MV1, MV2, MV3, MV6, MV7 - práce v realizačním týmu Český jazyk, Občanská výchova, Rodinná výchova, Zeměpis, Dějepis, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Dějepis</p>	<p>Rozumí obsahu promluvy, pochopí celkový obsah sdělení. Dokáže vyjádřit hlavní smysl sdělení i s důležitými detaily. Orientuje se v monologu i dialogu s malým množstvím neznámých slov, ta si odvodí z kontextu. Objedná si jídlo v restauraci, popíše jeho přípravu. Vyplní běžný dotazník. Dokáže nakupovat různé zboží, hodnotit a porovnat. Vyjadřuje své pocity, dojmy a zážitky, přání a plány, napíše osobní dopis, omluvu, blahopřání. Má všeobecný rozhled, dokáže krátce promluvit na dané, probrané téma po krátké přípravě.</p>	<p>-Klasifikaci - známkou různé intenzity. Od tzv. malé jedničky hodnotící výhradně drobné úspěchy po využití pětistupňové klasifikace -Slovním hodnocením umožňuje dítěti podat zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků bez srovnávání s ostatními žáky -Bodovým hodnocením, zejména při soutěžích či projektových pracích - Klasifikaci doplněnou slovním hodnocením -Pochvalou před třídou, vystavením žákovy práce na viditelném místě</p>

Pomůcky: Audio technika, počítače, časopisy, slovníky, mapy, kopírovaný materiál, internet, obrazový materiál, plakáty souhrnu gramatiky, kartičky

Soutěže: Olympiáda v AJ

Konverzace v anglickém jazyce 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<p>Prohlubování, procvičování a třídění stávající slovní zásoby, rozšiřování slovní zásoby k určitému tématu.</p> <p>Nácvik chování v jednoduchých situacích, vztahujících se k probíranému okruhu</p> <p>Témata: já, moje ID údaje, můj přítel, moje rodina, rodinné vztahy, lidé obecně: popis lid. těla, vzhled, vlastnosti kladné i záporné, oblečení, společně trávený čas.</p> <p>Svátky a jejich historie: americké, evropské, české svátky a významné dny. Jejich historie a zajímavosti.</p> <p>Zivotní prostředí a ekologie: skleníkový efekt, plýtvání přírodními zdroji, třídění odpadu.</p> <p>Můj život: v čem jsem výjimečný, co mi nejde, jak si představuji život do budoucna.</p> <p>Užitečná angličtina: používání dovedností v komunikaci v angličtině, užití angličtiny při cestování o prázdninách a při vyhledávání témat na internetu.</p>	<p>OSV1, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8 MV6, MV7 – tvorba mediálního sdělení VMEGS1, VMEGS2, VMEGS3 – Evropa a svět MUV1, MUV2, MUV4 – mezilidské vztahy a kulturní rozdíly EV1, EV2 – základní podmínky života VDO4 – občan, společnost a stát Zeměpis, Český jazyk, Hudební výchova, Přírodopis, Výtvarná výchova, Rodinná výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Je aktivní v hodinách, má zájem o předmět, ochota a snaží se porozumět úkolu -Je připravený na hodinu, snaha o stálé zlepšování výkonu -Má pohotové reakce (schopnost správně a včas odpovědět na otázku), výslovnost -Gramatická správnost a bohatost slovní zásoby ústního projevu, celková úroveň komunikace -Pravopisná správnost a bohatost slovní zásoby písemného projevu, úroveň slohové stránky -Je schopný držet se tématu a zároveň účelně propojovat téma -Spolupracuje s učitelem, spolupracuje na projektech třídy -Zapojuje se do dialogu, zájem o komunikaci, podílí na práci skupiny -Úroveň domácí práce přístup k práci - odpovědnost či nedbalý přístup, plnění či neplnění úkolů -Je schopný propojovat novou látku s dřívější -Nápaditý v projevu ústním i písemném, tvořivý -Je schopný porozumět slyšenému textu -Je ochotný doplnit si zapomenutou látku nebo látku zameškanou z důvodu absence -Má aktivní přístup k projektové práci -Úroveň porozumění čtenému textu, pochopení úkolu, rozlišení podstatné informace -Pečlivý ve všech písemných projevech -Ochotný pracovat na vlastních chybách, individuální pokrok -Snaží se udržet pozornost 	<p>Klasifikaci – známkou různé intenzity.</p> <p>Od tzv. malé jedničky hodnotící výhradně drobné úspěchy po využití pětistupňové klasifikace</p> <p>-Slovním hodnocením umožňuje dítěti podat zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků bez srovnávání s ostatními žáky</p> <p>-Bodovým hodnocením, zejména při soutěžích či projektových pracích</p> <p>-Klasifikaci doplněnou slovním hodnocením</p> <p>-Pochvalou před třídou, vystavením žákovy práce na viditelném místě</p>

Anglický jazyk 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<p>Minulý a přítomný čas prostý a průběhový, jeho procvičování, zrychlování reakce. Budoucí čas s Going to a Will. Vyjadřování budoucnosti pomocí přítomného času průběhového. Předpřítomný čas včetně otázky a záporu. Trpný rod. Modální slovesa. Podmiňovací způsob. Tázací dovednosti. Podmínkové věty prvního typu. Vztažná zájmena who, which, that. Rozšířování slovní zásoby v oblastech: lidské tělo, zdraví, volný čas, budoucí plány, cestování, domov a bydlení, sport, oblečení, nakupování, jídlo, rodina, škola, město, příroda, počasí, životní prostředí a jeho ochrana, významné dny a svátky, moje země, apod. Tvoření slov. Vyjádření souhlasu, nesouhlasu. Used to. softwarové aplikace, jejich ovládání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce</p>	<p>EV1, EV2, EV3, EV4 – vztah člověka a prostředí VDO4 – principy demokracie OSV1, OSV2, OSV3, OSV5, OSV6, OSV7, OSV8, OSV9, OSV10, OSV11 VMEGS1, VMEGS2, VMEGS3 – jsme Evropané MUV1, MUV2, MUV3, MUV4, MUV5 – kulturní diference MV1, MV2, MV3, MV6, MV7 Dějepis, zeměpis, český jazyk, přírodopis, rodinná výchova, občanská výchova, hudební výchova, výtvarná výchova</p>	<p>Rozumí souvislým projevům učitele. Rozumí monologu i dialogu rodilých mluvčích v přirozeném tempu, se zřetelnou výslovností, obsahuje-li malé množství neznámých slov, odvodí si je z kontextu. Formuluje otázky a odpovídá na ně. Správně reaguje v běžných situacích života, krátké odpovědi jsou zautomatizované. Samostatně hovoří na dané téma po krátké přípravě. Umí vyjádřit názor, přání, prosbu, žádost o pomoc, plány do budoucna, obavy. Jednoduše reprodukuje slyšený nebo čtený text, hodnotí, souhlasí i nesouhlasí s názory. Dokáže sám sestavit krátký příběh na zadané téma. Používá slovníky. Umí napsat stručný životopis, vyplní běžný formulář nebo dotazník, představí se, také kamaráda, omluví se, poděkuje, rozloučí se. Má všeobecný rozhled, pracuje s autentickými texty.</p>	<p>-Klasifikaci - známkou různé intenzity. Od tzv. malé jedničky hodnotící výhradně drobné úspěchy po využití pětistupňové klasifikace -Slovním hodnocením umožňuje dítěti podat zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků bez srovnávání s ostatními žáky -Bodovým hodnocením, zejména při soutěžích či projektových pracích - Klasifikaci doplněnou slovním hodnocením -Pochvalou před třídou, vystavením žákovy práce na viditelném místě</p>

Pomůcky: Audio technika, počítače, mapy, slovníky, obrazový materiál, kopírováný materiál, kartičky, přehledy gramatiky, časopisy, plakáty

Soutěže: Olympiáda v AJ

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vyučovací předmět: NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět NJ naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru další CJ RVP pro ZV. NJ poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci Evropy a světa.

Pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak i v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
-	-	3	3	6	0

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Na to, aby byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných každodenních situacích a hovořit s ním o jednoduchých témaech. Žáci se učí porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni.

Při výuce jsou žáci seznamováni s reáliemi německy hovořících zemí. Znalost NJ vede žáky k pochopení cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- nabízíme žákům aktivační metody, které je vedou k samostatné práci s dvojjazyčnými slovníky, k samostatnému vyvzování gramatických pravidel a následně k jejich praktickému používání
- umožňuje žákům práci se slovníky, gramatickými přehledy, encyklopediemi, internetem
- vedeme žáky k sebehodnocení, učíme je pracovat s chybou
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka
- žák si vede své portfolio-porovnáním svých prací, může posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k porovnání stavby českého a německého jazyka, k vyhledávání shodných a odlišných jevů

-
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů - předkládáme žákům problémové situace, k jejichž zvládnutí je nutné použití německého jazyka
  - umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení

Kompetence komunikativní

- učíme žáka formulovat a vyjadřovat své myšlenky v NJ v písemném i ústním projevu
- nabízíme žákovi dostatek příležitostí k poslechu NJ-nahrávky rodilých mluvčí, filmy, písničky
- nabízíme žákovi dostatek možností k porozumění německy vedeného rozhovoru
- využíváme ICT pro komunikaci s německy mluvícími lidmi
- povzbuzujeme žáky k častému využívání i nedokonale zvládnutého jazyka

Kompetence sociální a personální

- nabízíme žákům dostatek příležitostí pracovat ve skupině
- navozujeme dostatek situací, které vedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváříme situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků v NJ

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohledy na druhé-aby se dokázali zastat druhého
- vedeme žáky k respektu k našim tradicím, kulturnímu a historickému dědictví a srovnání s tradicemi a KHD německy mluvících zemí
- nabízíme žákům dostatek podnětů z oblasti výtvarných a hudebních děl, učíme je zaujmout pozitivní postoj k nim
- vedeme žáky k zodpovědnému vztahu k životnímu prostředí, k ochraně svého zdraví a zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému užívání studijních materiálů, jazykových příruček

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů

-
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
  - vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání rádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
  - vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Očekávané výstupy

(receptivní řečové dovednosti)

žák

- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchý větám
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledává potřebnou informaci a odpověď na otázku
- používá abecední slovník a dvojjazyční slovník
- vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou
- napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase

(produktivní řečové dovednosti)

žák

- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace
- napíše jednoduchá sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět
- napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech
- vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů

(interaktivní řečové dovednosti)

žák

- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů poskytne požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

-
- sdělí své jméno a věk
  - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
  - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
  - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
  - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
  - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby, v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk

Německý jazyk 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
KOMUNIKACE Tematické okruhy: Já a moje rodina, Škola, Moji přátelé, Oblečení, Moje zájmy, Denní program, Týdenní program, V kavárně GRAMATIKA podstatná jména – člen určitý, neurčitý, kein, množné číslo podstatných jmen; der, die, das ve 4. pádě; ien/e, kein/e ve 4. pádě přídavná jména – sein + přídavné jméno zájmena – osobní zájmena v jednotném i množném čísle, přivlastňovací zájmena mein, dein, tázací zájmena číslovky – základní číslovky do 1000; řadové sløvesa - přítomný čas pravidelných sløves v jednotném i množném čísle, časování sløves haben a sein, nepravidelná sløvesa v čase přítomném; vykání; sløvesa s odlučitelnou předponou; haben + 4. pád; zpùsobová sløvesadürfen, können, möcht- skladba – věta oznamovací, otázky zjišťovací a doplňovací VÝSLOVNOST Větná intonace – oznamovací věta, otázka zjišťovací a doplňovací Krátké, dlouhé samohlásky Slovní přízvuk, slovní přízvuk u složených podstatných jmen Výslovnost ei x ie, i x ie REÁLIE Mapa SRN D-A-CH – Länder Berlin, Hamburg, München Salzburg, Wien, Bern Hudební skupina Juli interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi	OSV Osobnostní rozvoj -OSV 1 -OSV 2 -OSV 3 -OSV 4 -OSV 5 Sociální rozvoj -OSV 6 -OSV 8 -OSV 9 Morální rozvoj -OSV 11 VMEGS -VMEGS 1 -VMEGS 2 MUV -MUV 1 - MV -MV 1 -MV 5 Mezipředmětové vztahy -ČJ, M, ICT, Z, D, HV, VV, RV	pozdravit představit sebe i jiné hláskovat slova počítat do 1000 pojmenovat školní potřeby mluvit o rozvrhu hodin hovořit o zájmech a vyjádřit vlastní názor užít otázky zjišťovací a doplňovací pojmenovat rodinné příslušníky čist a psát seznamovací inzeráty telefonovat popsat své přátele pojmenovat oblečení popsat vzhled člověka napsat SMS, e-mail vyjádřit časový údaj popsat průběh dne hovořit o programu týdne pojmenovat místo a cíl setkání udat datum objednat si něco v kavárně Je aktivní v hodinách, má zájem o předmět, ochota a snaha porozumět úkolům. Pracuje s časopisy. Je připraven na hodinu, snaží se o stálé zlepšování výkonu, pohotovost reakce (schopnost správně a včas odpovědět na otázku), úroveně domácí práce, přistupuje k práci - odpovědnost či nedbalost, plnění či neplnění úkolů, pracuje s mapou, plánem, plánuje týdenního programu. Rozhovory, vyprávění na dané téma. Schopnost držet se tématu, účelně spojovat téma. Má znalost slovní zásoby, gramatiky, reálie „Berlín, Drážďany, Míšeň.“ Je schopný komunikovat na dané téma. Spolupracuje s učitelem, spolupráce na projektech třídy zapojuje se do dialogu, zájem o komunikaci, podíl na práci skupiny nápaditost a tvorivost v projevu, ochota doplnit si zapomenutou látka nebo látku zameškanou. Ochota pracovat na vlastních chybách, individuální pokrok	čtení odpovědi na otázky rozhovory, scénky, vyprávění ústní zkoušení příprava cesty do Berlína testy, TERASOFT gramatická cvičení doplňující diktáty překladové diktáty kvízy, křížovky poslechová cvičení úprava sestí domácí úkoly referát

Německý jazyk 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
KONVERZACE Tematické okruhy: V obchodě Pozvání Můj pokoj, byt, dům Naše město Sport Zdravý životní styl GRAMATIKA Podstatná jména – der, die, bas + 3. pád Přídavná jména – skloňování přídavných jmen Zájmena – osobní zájmena ve 4.pádě; tázací zájmena Wen? Was?; ukazovací zájmena der, die, das; přivlastňovací zájmena – sein, ihr, unser, euer, ihr. Ihr, osobní zájmena ve 3. pádě Slovesa – způsobová slovesa müssen, wollen, sollen ; rozkazovací způsob; slovesa s neodlučitelnými předponami; vazba es gibt; perfektum důležitých sloves, zvratná slovesa; slovesa se 3. a 4. pádem Předložky – se 3. pádem, se 4. pádem, se 3. a 4. pádem Skladba – časové údaje – Wie lange?. Wie oft? Vedlejší věta s dass, weil VÝSLOVNOST Větný přízvuk, samohláska e, neznělé hlásky, ng, nk REÁLIE Unsere Stadt , Prag Některí sportovci z německy mluvících zemí bezpečnost při práci s online aplikacemi; elektronické formuláře – osobní údaje, vytvoření hesla apod.	OSV Osobnostní rozvoj OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 5 Sociální rozvoj OSV 6 OSV 7 OSV 8 OSV 9 Morální rozvoj OSV 10 OSV 11 VMEGS VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3 MUV MUV 2 MUV 4 EV EV 4 VDO VDO 1 MV MV 3 Mezipředmětové vztahy ČJ, AJ, ICT, OV, D, HV, VV	Žák umí: <ul style="list-style-type: none"> • popsat okolí svého domu • uvést adresu • pojmenovat zařízení bytu • popsat vlastní pokoj • popsat náš region, naše město • vyplnit formulář • napsat pohlednice • hovořit o zážitcích • pojmenovat části těla • pojmenovat druhy sportů • mluvit o schopnostech • říci svůj názor • pojmenovat potraviny ke snídani • charakterizovat osoby • nákupy • obchod • dárky • orientace v jízdním rádu • poslech jednotlivých textů • shromažďovat informace a shrnout je v článku <p>Je aktivní v hodinách, má zájem o předmět, ochota a snaží se porozumět úkolům, pracuje s časopisy, je připravený na hodinu, snaží se o stálé zlepšování výkonu, pohotovost reakce (schopnost správně a včas odpovědět na otázku).</p> <p>Úroveň domácí práce, přístup k práci - odpovědnost či nedbalost, plnění či neplnění úkolů, práce s mapou, plánem plánování týdenního programu. Má znalost slovní zásoby. Má znalost gramatiky. Má znalost reálií.</p> <p>Je schopný komunikovat na dané téma spolupracuje s učitelem, spolupracuje na projektech třídy, zapojuje se do dialogu, zájem o komunikaci, podílí se na práci skupiny, nápaditý a tvorivý v projevu</p> <p>ochotný doplnit si zapomenutou látku nebo látku zameškanou, ochotný pracovat na vlastních chybách, individuální pokrok.</p>	Vyhledávání informací tvorba referátů orientace na mapě a plánu města osmisměrky, křížovky, testy, překladové diktáty cvičení, diktáty - doplň. testy, referáty prezentace referátů rozhovory, besedy, vyprávění příprava zájezdu do německy mluvících zemí texty s mezerami obrázkový diktát soutěže hry cvičení na paměť slovní hodnocení – umožňuje dítěti podat zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků bez srovnávání s ostatními žáky bodové hodnocení – soutěže pochvala před třídou, vystavení žákovy práce na viditelném místě

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vyučovací předmět: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět.

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
4	4	4	3 + 1	15	1

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy: číslo a proměnná, závislosti, vztahy a práce s daty, geometrie v rovině a v prostoru, nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- osvojení pojmu, matematických postupů
- užití matematiky v reálných situacích
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování
- rozvoj rovinné a prostorové představivosti
- zvládnutí grafického znázorňování
- základní pravidla rýsování
- vyhledat a pracovat s informacemi...

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty

(např. fyzika – převody jednotek, rovnice; zeměpis – měřítka, výpočty; chemie - řešení rovnic, převody jednotek,...)

Předmětem prolínají **průřezová téma**:

OSV, VDO - důraz je kláden na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost

- práce s mapou, slevy, využití poměru,....

EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,....

VMEGS – srovnání států, HDP, grafy,....

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmu a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmu a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problému

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- zdokonalují si grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Žáci

- samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

---

- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učitel

- vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení
- vede žáky, aby předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Očekávané výstupy

Číslo a proměnná

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, účelně používá digitální technologie při řešení rutinních výpočtů
- vyhodnocuje a porovnává soubory dat, prezentuje a interpretuje výsledky i za pomocí digitálních technologií
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečiferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhuje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhuje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose
- používá digitální technologie jako nástroj při řešení rutinních výpočtů

Závislost, vztahy a práce s daty

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyhledává a třídí data i za pomoci digitálních technologií
- porovnává data i za pomoci digitálních technologií
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a prostoru

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- načrtne a sestrojí rovinné útvary, účelně používá geometrický software
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině, účelně používá geometrický software k manipulaci s modely těles
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- zná a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce

- sestrojí síť základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte jednoduché technické výkresy a rozumí jím

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Žák:

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Matematika 6. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Rozšířené opakování – přirozená čísla, desítková soustava, číselná osa, početní operace Základní pravidla rýsování Geometrické útvary v rovině	-domácí hospodaření -výchova ke zdraví -občanská výchova -pracovní činnosti	-řeší početní operace v oboru přirozených čísel -zvládá grafická úprava -zobrazuje jednoduché rovinné útvary -je schopný praktického využití	-všechny druhy prověrovacích prací -samostatná práce, prověrovací práce-topografické práce, prověrovací práce
Desetinná čísla	-fyzika, měření délky, určení obvodu pozemku	-řeší početní výkony a zobrazuje vztahy v oboru desetinných čísel	-všechny druhy prověrovacích prací
Dělitelnost přirozených čísel	-praktické použití v životě -fyzika, občanská výchova -propedeutika zlomků	-modeluje a řeší situace z praktického života s využitím dělitelnosti přirozených čísel	-všechny druhy prověrovacích prací
Úhel a jeho velikost	-OČMU, zeměpis, topografie	rozumí pojmu	-praktická cvičení -všechny druhy prověrovacích prací
Osová souměrnost	-znaky shodnosti, náčrtky	-je schopný praktického využití -sestrojuje shodné útvary v osové souměrnosti – nácvik motorických návyků -dělá náčrtky těles a obrazců, výpočty	-všechny druhy prověrovacích prací všechny druhy prověrovacích prací
Obsah čtverce a obdélníku Povrch a objem krychle kvádru	-fyzika, pracovní činnosti, výtvarná výchova -fyzika, pracovní činnosti, výtvarná výchova	-rýsuje a dělá náčrtky trojúhelníku a jeho prvků	-všechny druhy prověrovacích prací
Trojúhelník	OSV 5		

Matematika 7. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Racionální čísla	EV 3 občanská výchova fyzika, zeměpis, přírodopis, tělesná výchova	Analyzuje a řeší jednoduché problémy a konkrétní situace, zvládá početní operace se zlomky, celými čísly a v oboru racionálních čísel	Všechny druhy prověrovacích prací
Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost	Občanská výchova, chemie, fyzika, zeměpis	dokáže rozlišit vztahy mezi veličinami a řešit je trojčlenkou	Všechny druhy prověrovacích prací
Procenta	-Veškeré vztahy v praktickém životě -fyzika, chemie, občanská výchova, statistika, výpočetní technika EV 3	řeší aplikační úlohy, dokáže odhadovat shodnost trojúhelníku, schopnost konstrukce, z daných prvků	Všechny druhy prověrovacích prací
Trojúhelník	pokračování viz. 6. ročník		Samostatná práce
Rovnoběžníky	Zeměpis, praktické činnosti	Orientuje se v pojmech a jejich třídění	všechny druhy prověrovacích prací
Lichoběžník	Topografie, zeměpis, technické předměty	Orientuje se v pojmech a jejich třídění	všechny druhy prověrovacích prací
Hranoly – vlastnosti, objem a povrch	Technické předměty, výtvarná výchova, zpěv	Orientuje se v pojmech a jejich třídění	všechny druhy prověrovacích prací
Středová souměrnost	Praktické využití ve fyzice, zeměpis, dějepis, chemie a architektura, výtvarná výchova OSV 10	Orientuje se v pojmech a jejich třídění	všechny druhy prověrovacích prací

Matematika 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Druhá mocnina a odmocnina. Pythagorova věta. Mocniny s přirozeným mocnitelem	-orientace v číselném oboru rac. čísel -dějepis, fyzika, chemie, technické předměty	Orientuje se v oboru rac. čísel, porovnávání.	-všechny možnosti prověrování získaných dovedností a návyků
Výrazy. Mnohočleny. Rovnice. Slovní úlohy řešené rovnicemi	-orientace v číselném oboru rac. čísel -dějepis, fyzika, chemie, technické předměty -práce s modelovými situacemi -řešení praktických úloh	Je schopný logického úsudku, soustavnosti a důslednosti a dodržování pravidel postupů	-všechny možnosti prověrování získaných dovedností a návyků
Statistika	-racionální uvažování -občanská výchova EV 3 -dějepis, technické předměty	Využívá statistické údaje	-všechny možnosti prověrování získaných dovedností a návyků
Kruh, kružnice. Válec	-výtvarná výchova, zeměpis, technické předměty	Znázorňuje geometrické útvary a ošetří je početně	-všechny možnosti prověrování získaných dovedností a návyků
Konstrukční úlohy	OSV 10	Sestrojí obraz geometrického útvaru s požadovanými vlastnostmi	-všechny možnosti prověrování získaných dovedností a návyků

Matematika 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Lomený výraz	-práce s abstraktními čísly -rozvoj abstraktního myšlení -technické předměty	je úspěšný v přijímacím řízení osvojení požadovaných výstupů	-testy -písemné práce -seminární práce -účast v matematických soutěžích
Rovnice, soustavy rovnic, slovní úlohy	-práce s abstraktními čísly -rozvoj abstraktního myšlení -technické předměty EV 3	je úspěšný v přijímacím řízení osvojení požadovaných výstupů	-testy -písemné práce -seminární práce -účast v matematických soutěžích
Funkce. Podobnost. Goniometrické funkce	-schopnost zobrazovat vztahy -hledat v tabulkách - vyznat se ve schématu -fyzika, zeměpis, topografie, technické předměty	dosažuje určitý stupeň požadovaných vědomostí	-projektová a skupinová práce -prověřovací práce
Tělesa - jehlan, kužel, koule	představivost, manuální zručnost -technické předměty	je schopný posoudit možnosti seberealizace	-samostatná domácí práce -prověřovací práce
Finanční matematika	rodina, společnost Výchova ke zdraví, Ov	je schopný posoudit možnosti seberealizace	-samostatná domácí práce -prověřovací práce

---

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA

Vyučovací předmět: INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Od školního roku 2021/2022 se mění název vzdělávací oblasti z Informační a komunikační technologie na název Informatika; název vyučovacího předmětu komunikační technologie na název Informatika.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
1	1	1	1	4	0

(realizováno dvouhodinovými bloky jednou za 14 dní) Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápavat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, apod.) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít Informatiku pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Očekávané výstupy

Vyhledávání informací a komunikace

žák

- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace

Zpracování a využití informace

Žák

- ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy
- vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou

Informatika 6. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Ovládání OS Windows <ul style="list-style-type: none"> • Práce s okny • Práce se složkami • Ukládání a otvírání souborů	Ovládání výukových programů	Zvládá základní činnosti v OS Windows	Praktické použití, rychlosť, úroveň dovednosti
Teorie počítačů <ul style="list-style-type: none"> • hardware • software	Příklady výukových programů pro různé předměty. VDO2 – SW pirátství	Má základní orientaci: Pojmy HW, SW, základní jednotka, přídavné zařízení, orientace v programech	Testy Referáty a samostatné aktivity
Grafika <ul style="list-style-type: none"> ● programy na tvorbu obrázků	Matematika – plošné objekty. OSV5	Zvládá různé techniky kresby v programu Malování, využívá kopírování	Zpracování práce na dané téma, tvořivost
Textové editory <ul style="list-style-type: none"> • zpracování textu • formát písma, odstavce, odrážky a číslování • práce s grafickými objekty • označení části textu do bloku • základní typografická pravidla (psaní mezer za interpunkčními a dalšími znaky)	Výtvarná výchova – např. tvorba plakátů, přání, diplomů apod. Český jazyk – gramatika, slohové styly OSV5	Orientuje se v programu Word, používá základní funkce pro psaní, úpravu písma a odstavce, kopírování, kreslení a vkládání obrázků a symbolů.	Zpracování prací na dané téma k probranému celku, postup, tvořivost, kvalita, efektivita. Soustavné diagnostické pozorování žáka
Internet: vyhledávání informací, portály státní správy a veřejných vzdělávacích institucí	MV 1, MV 5 VMEGS 1, VMEGS 2 MUV2 VDO2 Vyhledávání webovských stránek o tématech z různých předmětů.	se Schopný vyhledat potřebné informace, obrázky, firmy.	Soutěže
El. pošta = e-mail komunikace odesílání souborů	OSV 8	Umí odeslat zprávu, přílohu...	ověření

Informatika 7. – 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Vývoj počítačů od prvního po současnost (sálové a osobní počítače).	Dějepis – 2. světová válka až současnost	Orientuje se v historii vývoje počítačů.	Testy, ústní ověření
Teorie počítačů <ul style="list-style-type: none"> • Hardware • Software 	Výukové programy. VDO2 – SW pirátství	Má znalost základních termínů, jednotek, operačních systémů a programů	Testy, samostatné aktivity, referáty
Internet: <ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání informací, portály státní správy a veřejných vzdělávacích institucí 	MV 1, MV 5 VMEGS 1, VMEGS 2 MUV2 VDO2 Vyhledávání webovských stránek o tématech z různých předmětů.	Umí vyhledat potřebné informace, obrázky, firmy, ověřit věrohodnost, vyhodnotit	Soutěže Využití a práce se získanými informacemi
El. pošta = e-mail 1. komunikace 7. odesílání souborů	OSV 8	Je schopný odeslat soubor, vytvořit adresář	Praktické ověření
Textové editory – Word <ul style="list-style-type: none"> • formát písma a odstavce • objekty – např. rovnice • tvorba referátu na zadané téma • vytvoření tabulek 	MV6 EV 3, EV 4 OSV 10, 11 Český jazyk – sloh, pravopis Matematika - výrazy	Zvládá praktické použití, úpravy písma, textu, vložení objektů, tvorba tabulek. Úroveň a schopnost, kreativita	Zpracování práce na zadанé téma. Vypracování referátu.
Tabulkové procesory – Excel <ul style="list-style-type: none"> • tvorba tabulek • využití základních početních operací – jednoduché vzorce • úvod do používání funkcí • vytvoření grafu • export tabulek 	Matematika – jednoduché početní operace Matematika – základy statistiky, grafické znázornění dat – grafy	Má základní orientaci v programu, zná hlavní nástroje. Je schopný vytvořit a upravit tabulku, naplnit daty a provádět jednoduché operace a základní funkce, vytvořit graf.	Zpracování práce na zadанé téma s využitím vzorců a funkcí.

Informatika 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Teorie: opakování – vývoj VT, HW, SW, síť			
Word: Procičování Získávání a zpracování informací ve formě odborné práce	Český jazyk – sloh Výtvarná výchova – estetika OSV9, OSV10, OSV 11 OSV1, OSV5 MV 3, MV 4 MV1, MV 7 VMEGS 2	Využití a práce se získanými informacemi z internetu	Zpracování práce na zadané téma Referaty na zadaná téma
Excel: <ul style="list-style-type: none"> • Tabulka, vzorce, funkce □ Grafy • Filtry, podmíněné formátování • formuláře, ověření	Matematika – statistika, výpočty, grafy	Vytvoření jednoduchých programů s využitím dalších funkcí a formulářů a dotazníků Postup, analyzování problémových úloh.	Zpracování práce na zadané téma.
Internet: vyhledávání informací, portály státní správy a veřejných vzdělávacích institucí	MV 1 VMEGS 1, VMEGS 2 MUV2 VDO2 Vyhledávání témat z různých předmětů.	Schopnost vyhledat potřebné informace, obrázky, firmy. Ověřit věrohodnost, vyhodnotit. Využití a práce se získanými informacemi	Soutěže
El. pošta = e-mail <ul style="list-style-type: none"> • komunikace • odesílání souborů	OSV 8		
Prezentace Vytvoření prezentací Využití efektů a animací, přechodů snímků Časování a ozvučení Vytvoření výstupního dokumentu – forma krátké poloodborné práce (titulní snímek, citování použitých pramenů)	Volena témata mohou zasahovat do některého předmětu. VMEGS 1, VMEGS 2 EV 3, EV 4 OSV 5	Základní orientace v programu, znalost hlavních nástrojů. Schopnost vytvořit – prezentaci s efekty	Zpracování práce na zadané téma Projektové práce

---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vyučovací předmět: DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
1 + 1	2	1 + 1	2	6	2

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost, je vyučován jako samostatný předmět. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Obecné cíle a charakteristika předmětu:

Dějepis plní nejen úkoly poznávací, ale i funkce kulturní. Je jediným předmětem, který seznamuje systematicky s dějinami. Přítomnost a minulost spolu souvisejí, jsou historicky podmíněny. Tento předmět přispívá k výchově demokratického občana. Integruje znalosti a dovednosti z různých vyučovacích předmětů, nejen humanitních, ale i přírodovědných. Pojmy, které jsou nedílnou součástí dějepisu, jsou i z dějin vědy a techniky. Výuka dějepisu je rozšířeny i o ekonomické, sociální a kulturní dějiny. Důležití jsou klíčové pojmy, které by žáci měli aplikovat, zobecňovat. Uvědomit si různé historické jevy, řadit je mezi různé časové rámce. Vytvořit u žáků historické chápání, aby si uvědomili na konci tématu důkazy kontinuity a změny. Žáci musí pochopit, že změna vždy neznamená pokrok. V současné době se klade největší důraz na dějiny 20. stol. Jedním z hlavních cílů výuky dějin 20. stol. a vlastně výuky dějepisu jako takového je pomocí žákům chápat současnost. V tomto případě se učitelé musí zabývat i kontroverzními a citlivými otázkami. Žák by měl historické vědomosti kriticky analyzovat, interpretovat a hodnotit historické důkazy, rozvíjet smysl pro dějiny. Je důležití rozvíjet dovednosti, které umožňují poznání, že historie není ukončenou etapou, ale základnou, která pomůže jednotlivci v kladení otázek, jak minulé děje mohou formulovat děje budoucí. Dějepis plní také akulturační funkci, je prostředkem k humanizaci světa, je protiváhou čistě technologického přístupu. Vytváří vztah ke kulturnímu dědictví nejen v místním, ale i celostátním a celosvětovém měřítku. Tento předmět se má zabývat výchovou k toleranci a demokracii. Využívat má i orální historie jako svědectví. Žáci jsou seznamováni s nejstaršími dějinami lidstva po současnost. Důraz je kladen na národní dějiny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace, efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. Žák pracuje s historickými prameny a dokumenty. Vyhledává patřičné zdroje informací, které podle hierarchie třídí.

Kompetence k řešení problémů

Žáci při probírání konkrétního tématu či období by si měli uvědomit důkazy kontinuity a změny. Při práci s historickými prameny provádí jejich hodnocení a analýzu. Dokážou hledat důvody a příčiny v dostupných zdrojích materiálů. Umí docházet k určitým závěrům.

Kompetence komunikativní

Jedná se o integraci nových technologií do výuky dějepisu, využití internetu, TV pořadů atp. Pedagog pomáhá žáků analyzovat, interpretovat různé pohledy na stejnou událost či historický jev. Využívají se mimoškolní možnosti k výuce – muzea, archivy, památníky atd.

Kompetence občanské

Žáci si v průběhu sledování dějin vytvářejí vztahy k hodnotám, kulturnímu dědictví lidstva i národa. Zabývá se zkoumáním kulturních dějin obecně. Osvojuje si materiální a duchovní hodnoty. Tyto jsou prostředkem k získávání schopnosti optimální orientace ve světě na základě identifikace se světem, který nežije jen současností, ale má i minulost a budoucnost. Dějepis má přispívat k rozvoji smyslu žáků pro národní identitu a připravovat je na občanství.

Kompetence pracovní

V první řadě využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje. Žák si uvědomuje, že není jen objektem dějin, ale i činným subjektem.

Kompetence sociální a personální

Žák umí spolupracovat v týmu, naslouchá druhým a pomáhá jim. Upevňuje dobré mezilidské vztahy. Umí hodnotit svojí práci a práci ostatních.

Kompetence digitální

Žák umí získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků.

Očekávané výstupy

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

žák

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- používá aktivně a účelně k orientaci v historické realitě dostupné digitální technologie, portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné kanály a pořady
- uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- pracuje s digitalizovanými historickými zdroji a prameny, s archiváliemi, s historickými ilustracemi a animacemi, s digitálními historickými mapami
- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti; používá k orientaci v historické realitě dostupné digitální technologie, portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

žák

- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- uvede příklady archeologických kultur na našem území

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- má představu o rozdílech ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovů, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

žák

- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- demonstrouje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem

-
- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

žák

- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede první státní útvary na našem území
- má základní poznatky z období počátků českého státu
- zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

žák

- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky

-
- objasní postavení českého státu v podmírkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
  - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky □ na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
  - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše důsledky objevních cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

žák

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- na vybraných příkladech demonstriuje základní politické proudy
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století
- zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

MODERNÍ DOBA

žák

- na příkladech demonstriuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

-
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionálismu
  - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
  - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky první světové války
- má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

žák

- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Dějepis 6. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Pravěk	Z	- osvojí si práci s časovou přímkou	ústní zkoušení
Úvod do učiva	VV	- osvojí si základní periodizaci dějin	
Význam zkoumání dějin	ČJ	- dokáže pracovat s pojmy prostor, čas	písemné opakování
Získávání informací o dějinách	OSV - 1, 2, 6, 7, 8, 9	- uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti	
Historické prameny	EV - 3, 4	- vyjmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	referáty
Starší doba kamenná způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	VDO - 2, 3, 4 VMEGS - 1, 2, 3	- rozpozná vývojová stadia člověka - seznámí se ze způsoby obživy a soužití lidí - pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel	práce s textem práce s mapou či atlasem
Mladší doba kamenná		- pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států	práce s internetem
<ul style="list-style-type: none"> • způsob života a obživy, počátky řemesel • Doba kovů rozvoj řemesel a obchodu • zánik rodové společnosti 		<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - seznámí se s projevy náboženských představ - pochopí podstatu antické demokracie - pochopí přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvědomí si prolínání kulturních vlivů 	práce ve skupinách
Naše země v období pravěku			
Starověk			
Oblast starověkého východu	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristické rysy oblasti • vývoj společnosti • náboženské představy • počátek písma a kultury • přínos starověkých civilizací • Řecko kořeny řecké civilizace archaická a klasické civilizace • klasické období 	<ul style="list-style-type: none"> - učí se chápání formy státní moci - uvědomí si význam křesťanství - získá představu o životě a jednání jednotlivých složek římské společnosti 	
Makedonie	<ul style="list-style-type: none"> • helenismus Řím • Etruskové • království • republika císařství • počátky křesťanství • římská kultura • rozpad římské říše • naše země v době římské 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše s pomocí mapy a atlasu římské výboje a územní rozsah římské říše - dokáže porovnat barbarické civilizace se světem antiky - uvědomí si kulturní odkaz antiky dnešku 	

Dějepis 7. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Středověk - Raný středověk nový etnický obraz Evropy byzantská, francká a arabská říše vznik slovanských států první státní útvary na našem území, Sámo, VM - český stát v době knížecí formování prvních státních útvarů v Evropě vznik a význam SŘR boj mezi světskou a církevní mocí křížové výpravy románská kultura a život raného středověku Vrcholný středověk rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV. gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku konflikt mezi Anglií a Francií renesance kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách Pozdní středověk - doba poděbradská doba jagelonská Raný novověk - počátky novověku humanismus objevné plavby a jejich společenské důsledky náboženská reformace počátky absolutních monarchií český stát v předbělohorské době třicetiletá válka občanská válka v Anglii baroko a životní styl upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce	VV, OV ČJ HV, VMEGS- 1, 2, 3 VDO- 2, 3, 4 EV- 4 MV – 1, 2, 4, 5	<ul style="list-style-type: none"> - žák si osvojí periodizaci středověku - seznámí se s usporádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států - učí se chápávat úlohu křesťanství a víry - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu - seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí - učí se chápávat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - učí se chápávat rozdíl pojmu tolerance a intolerance - uvědomí si vznik středoevropského soustátí - osvojí si periodizaci novověku - seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evr. civilizací do nově objevených zemí - seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami - pochopí podstatu pojmu absolutismus - pochopí postavení českých zemí v habsburské monarchii - pochopí důsledky náboženské intolerance – třicetiletá válka - osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie - naučí se rozpoznávat projevy barokní kultury - seznámí se se situací českých zemí po třicetileté válce 	ústní zkoušení písemné opakování referáty práce s textem práce s mapou či atlasem práce s internetem práce ve skupinách

Dějepis 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
opakování -baroko Osvícenství rozvoj vzdělanosti v době osvícenství situace v Evropě v první polovině 18. století Vznik VB a francouzsko-britské soupeření boj amerických osad za nezávislost a vznik USA Vznik nové evropské velmoci-Pruska Rusko za Kateriny II. dělení Polska české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. a jejich reformy Velká francouzská revoluce, její příčiny, začátek, průběh a jednotlivé fáze význam Velké francouzské revoluce pro Francii i evropské dějiny napoleonské války a jejich důsledky průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změny sociální struktury národněosvobozenecká hnutí v Evropě utváření novodobého českého národa revoluční rok 1848 v Evropě a v Čechách postavení českého národa v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé procesy sjednocování Německa a Itálie občanská válka v USA postavení Ruska 2. pol. 19. stol. vznik moderního Japonska svět a české země před 1. světovou válkou příčiny, průběh a důsledky 1. světové války postavení českého a slovenského národa za války a boj Čechoslováků v legiích za svobodu	ČJ HV VV TV Fy M Ch VDO- 1, 2, 3 EV- 3 MV- 1 VMEGS -3 MUV-3	žák pochopí význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj v Evropě, ale i na americkém kontinentu uvědomí si pojmen kolonie a význam boje za vlastní svobodu pochopí pojmen osvícenský absolutismus a pozna jeho rysy uvědomí si význam Velké francouzské revoluce - uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpokladu a katalyzátora společenských změn uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti seznamí se s příčinami a průběhem českého národního obrození uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností uvědomí si vznik moderních politických stran pochopí význam první světové války a jejích následků pochopí význam revoluce v Rusku a její dopad na evropské dění pochopí význam boje československých legií za vlastní svobodu	ústní zkoušení písemné opakování referáty práce s textem práce s mapou či atlasem práce s internetem práce ve skupinách

Dějepis 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
vznik nového evropského uspořádání rozpad R-U a vznik nástupnických států - mírové dohody a vznik Versailleského systému vznik samostatného Československa hospodářský, politický a sociální vývoj Československa mezinárodní politická situace v Evropě ve 20. letech počátky fašistického hnutí - vznik a vývoj SSSR světová hospodářská krize a její důsledky první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek kultura, věda a technika před 2. světovou válkou Mnichovská krize a její důsledky Protektorát Čechy a Morava druhá světová válka domácí a zahraniční odboj - Holocaust mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa vývoj poválečného Československa v letech 1945-1948 únorový převrat 1948 -postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace ČSR v všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí -studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků rozpad koloniálního systému vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) pražské jaro a srpen 1968 krize sovětského impéria a „perestrojka“ -rok 1989 a obnova demokracie ve východní a střední Evropě rozpad Československa a vznik ČR závěrečné systematizující shrnutí	OV VV HV ČJ Fy M Ch VDO - 2, 3, 4 OSV-7 VMEGS- 3 MUV- 3, 4, 5 EV- 3, 4 MV- 1, 2	žák pochopí význam 1. světové války pozná okolnosti vzniku samostatné Československé republiky, její vnitřní a zahraniční situaci uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionálního uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby chápe historický rozměr pojmu nacionalismus, extremismus a agrese seznamí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky a protektorátu učí se úctě k odkazu účastníků odboje učí se chápout poválečný vývoj Československa, který vyústil v únor 1948 chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím seznamí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech učí se rozpoznat znaky totalitní společnosti učí se chápout vznik a problémy existence bipolárního světa - seznámí se s rokem 1968 naučí se chápout rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů seznamí se s vnitřní situací v naší bývalé republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech seznamí se s rozpadem Československa a vznikem dvou samostatných států- České republiky a Slovenska pozná začleňování České republiky do evropských struktur, do EU a do NATO	ústní zkoušení písemné opakování referáty práce s textem práce s mapou či atlasem práce s internetem práce ve skupinách

---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vyučovací předmět: OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
1	1	1	1	4	0

Obsahové a organizační vymezení

Organizační a obsahové vymezení předmětu: předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost, je vyučován jako samostatný předmět.

Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Jedním ze základních cílů tohoto předmětu je postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků. Žáci se učí orientaci ve významných okolnostech společenského života. Pomáhá k utváření vztahů žáků ke skutečnosti. Napomáhá k formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života, formuje vědomí odpovědnosti za vlastní život. Vede k sebepoznávání. V rámci předmětu se škola věnuje kariérovému poradenství.

Formy a metody realizace

vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video, beseda, interwiev

Výchovné a vzdělávací strategie

kompetence k učení

Žák vybírá a používá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti. Získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry.

kompetence k řešení problémů

Žák tvorivě přistupuje k řešení problémů, umí vyhledat vhodné informace a pracovat s nimi; umí nalézt řešení. Žák umí kriticky myslet a je schopen hájit svá rozhodnutí.

kompetence komunikativní

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně. Umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje. Komunikuje na odpovídající úrovni. Umí využívat ke komunikaci vhodné technologie.

kompetence sociální a personální

Žák umí spolupracovat v týmu, naslouchá druhým a pomáhá jim. Upevňuje dobré mezilidské vztahy. Umí hodnotit svojí práci a práci ostatních.

kompetence občanské

Žák zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je. Respektuje názory ostatních. Formuje volní a charakterové rysy. Zodpovědně se rozhoduje podle dané situace.

kompetence pracovní

Žák je veden k efektivitě při organizování vlastní práce.

kompetence digitální

Žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflekтуje rizika jejich využívání. Vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií; k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě. Podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Očekávané výstupy

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

žák

- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem

-
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
  - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
  - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- kriticky přistupuje k projevům vandalismu
- má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

žák

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
- zapojuje se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií
- posuzuje vliv používání digitálních technologií na život jedince a na proměnu společnosti
- přistupuje zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy
- v digitálním prostředí přiměřeně uplatňuje svá práva a dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány
- zapojuje se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií

-
- uvádí příklady kladného a záporného dopadu používání digitálních technologií na život jedince ve společnosti
  - popíše pravidla, jak přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

žák

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání
- dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

STÁT A PRÁVO

žák

- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod

-
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
  - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
  - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování
  - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů
  - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady i digitálním prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti
- chápe státovládní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- zná základní práva a povinností občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu při online nákupu, a uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele v digitálním prostředí
- má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání; rizika porušování právních ustanovení, včetně norem pro digitální prostředí
- vyřizuje své osobní záležitosti vč. běžné komunikace s úřady; v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služeb pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

žák

- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
- rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a záporny
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu

-
- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ví o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
- uvede příklady mezinárodního terorismu

SVĚT PRÁCE

žák

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
  - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
  - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Občanská výchova 6. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Život v čase Čas, měření času, kalendář, čas svátků	D Z	Vysvětlí vnímání času v naší kultuře Prokáže znalost měření času pomocí čas. jednotek, uvede k čemu slouží kalendář, a na jaké čas. úseky je rozčleněn; zdůvodní, proč slavíme rozmanité rodinné a společenské svátky	ústní zkoušení
Život v rodině Rodina má mnoho členů, podob (užší a širší rodina, náhradní rodinná péče); svoje zvyklosti; i rodina se někdy neshodne (konflikt a jeho řešení, vzájemná komunikace)	VZ ČJ	Uvědomí si význam domova pro děti i dospělé Vzíje se do pocitu osamělých lidí a bezdomovců; vyjádří význam společných chvil v rodinném kruhu; objasní historii rodiny; pěstuje pěkný vztah k rodičům, sourozencům, prarodičům a příbuzným; zamýšlí s nad soudobým postavením mužů a žen v rodině; dokáže objasnit pojmy: „náhradní rodinná péče“, „adopce“, „adopce n dálku“, „pěstounská péče“; vysvětlí smysl SOS dětských vesniček, dětských domovů a kojeneckých stavů	písemné opakování referáty práce s textem
Život mezi lidmi Pravidla pomáhají žít spolu, chránit; když se pravidla nerespektují (šikana, násilí na dětech)	OSV- 1-11 VDO- 1 VMEGS- 3 MUV- 2 EV-4	Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace; snaží se řešit neshody a konflikty klidným, nenásilným způsobem; zapojuje se do společných činností ve třídě, ve škole i v dalších organizacích; objasní význam pravidel pro soužití v menších skupinách, je schopen tato pravidla aktivně navrhovat a uplatňovat; rozpozná projevy porušování dětských práv, šikany a násilného chování; ví, jak se zachovat a kam se obrátit s žádostí o pomoc	práce s mapou či atlasem
Místo, kde žiji Domov Žije v obci, v kraji, ve státě Žili a žijí tu se mnou Žije v Evropě a ve světě (Evropské unii, OSN) Žije na Zemi (příroda v ohrožení, konzumní a ekologický způsob života)		Uvede, jaká je náplň činnosti obecního zastupitelstva; zjistí, s jakými problémy se může obracet na obecní úřad; uvede, co je typické pro region, ve kterém žije; na příkladech vysvětlí, čím se od sebe mohou odlišovat jednotlivé regiony; ví, kde sídlí krajský úřad a kdo stojí v jeho čele; dokáže popsat státní symboly ČR, uvede, kde jsou umístěny a při jakých příležitostech se používají; vysvětlí rozdíl mezi národností a st. občanstvím; prokáže, že pochopil pojmy „vlast“ a „vlastenectví“; objasní, proč je potřeba respektovat jiné národy; objasní význam třídění odpadků a ekologického chování domácností; zamýšlí se nad důsledky ničení přírodního prostředí pro život lidstva	práce s internetem práce ve skupinách

Občanská výchova 7. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Kam patřím Já a dospívání Žijeme ve společnosti lidí Ve školních lavicích Komunikace Pravidla chování	D ČJ Z Př	Pojmenuje a charakterizuje jednotlivá období lidského života; rozpozná tělesné a duševní změny, kterými prochází v dospívání; charakterizuje své osobní vlastnosti; učí se rozpozнат a rozlišit projevy schopností svých i druhých; snaží se rozpozнат projevy charakterových vlastností u sebe i ostatních; dokáže dostatečně korigovat své chování a jednání; zhodnotí důležitost společnosti pro svůj život; rozliší společenské skupiny, do nichž patří; objasní nutnost pravidel pro život ve škole a ve společnosti; rozpozná projevy společensky vhodného a nevhodného chování; rozliší agresivní a asertivní komunikaci mezi lidmi; uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace; uvědomuje si důsledky porušování pravidel pro sebe i své okolí.	ústní zkoušení písemné opakování referaty práce s textem
Já a společenský systém Česká republika – stát, ve kterém žiji Žijí s námi Vlastenectví O lidských právech	OSV-1,7, 8 VDO-1 VMEGS-2 MUV- 4 EV-4 MV-1	Je schopen vysvětlit význam základních státoprávních pojmu; objasní základní rozčlenění moci ve státě a uvede příklady orgánů a institucí; charakterizuje menšiny žijící v ČR; rozpozná národnostní, rasové, náboženské, a jiné projevy lidské nesnášenlivosti; objasní nutnost vzájemné tolerance a respektu; uvede základní dokumenty upravující lidská práva; vysvětlí význam dodržování lidských práv; vyjádří svůj osobní postoj k výše uvedeným problémům a hledá způsoby řešení; diskutuje o tom, kde a jak se člověk může domáhat svých práv. Vysvětlí přínos významných historických osobností pro rozvoj naší země; objasní rozdíl mezi hmotou a duchovní kulturou; vlastními slovy vyjádří své představy o kráse; rozliší základní druhy umění; charakterizuje významné kulturní instituce a zhodnotí přínos jejich programů a expozic; dokáže se vhodně chovat při kulturních událostech; popíše kulturní život ve svém bydlišti a regionu; uvede vlastní kulturní aktivity; popíše způsoby, jak se může dítě i dospělý podílet na ochraně kulturních památek a přírodního prostředí své obce a regionu; objasní nebezpečí působení masmédií, masové kultury a reklamy, vysvětlí jejich příčiny, projevy důsledky; pokusí se navrhnut možnosti řešení těchto problémů na lokální i globální úrovni; snaží se pochopit podíl každého člověka na odpovědnosti za stav ekologie	práce s mapou či atlasem práce s internetem práce ve skupinách
Já a hospodaření Vlastnictví a majetek Peníze Rozpočet		Dokáže rozlišit základní formy vlastnictví a majetku, uvede příklady; objasní, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami; uvede, co všechno může tvorit majetek jednotlivce, rodiny, obce, státu; vyjmenuje hlavní způsoby a zdroje získávání majetku; popíše funkci a formy peněz; popíše způsoby hospodárného zacházení s penězi; na příkladech objasní, z čeho vzniká rodinný rozpočet; vysvětlí, jak mohou kupní možnosti jedince a rodiny ovlivnit nakládání s osobním a rodinným rozpočtem; porovná vhodné a nevhodné způsoby využívání osobního a rodinného rozpočtu (např. kapesného)	

Občanská výchova 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
člověk jako osobnost Já jsem já Já, moje pocity a emoce Já, moje smysly a paměť Já a životní styl Osobnosti naší země	D Z OSV-6, 7, 8, 9, 11 VDO- 1, 2, 3, 4 VMEGS-3	Vlastními slovy vysvětlí pojem osobnost, rozpozná svůj typ temperamentu, posoudí pozitivní a negativní stránky jednotlivých typů temperamentu; objasní pojmy schopnost, vůle, vysvětlí význam vůle pro dosahování zvolených cílů; vysvětlí význam potřeb, zájmů a hodnot pro motivaci jedince, posoudí význam hodnot pro svůj život, dokáže objasnit pojem stres; dokáže zhodnotit a korigovat své jednání a chování ve vztahu k sobě samému a druhým lidem; uvědomí si důležitost cílů ve svém životě, dokáže je vhodným způsobem charakterizovat a demonstrovat; popíše základní lidské smysly, vysvětlí význam paměti pro život člověka; charakterizuje životní styl současné společnosti, objasní nebezpečí zdraví člověka ohrožujících návykových látek a dalších druhů závislosti, předvede jednoduché způsoby odmítání návykových látek; vyjmenuje vybrané osobnosti hudby, literatury, vědy, sportu a objasní jejich význam.	ústní zkoušení
Lidská setkání Vztahy mezi lidmi Chování v konfliktních situacích	MUV-2, 5 MV- 1, 2, 5	Objasní význam tolerance pro lidské soužití, vlastními slovy charakterizuje pojem stereotyp, vysvětlí nebezpečí předsudků v lidské společnosti, dokáže je rozpoznat; vysvětlí a uvede příklady formální a neformální autority; uvede příklady solidarity a mezilidské spolupráce, objasní pojmy autorita, altruismus a egoismus; dokáže charakterizovat pojem konflikt, uvést a demonstrovat možnosti řešení konfliktních situací.	písemné opakování
Člověk, láska a manželství Láska Metody antikoncepcie Nebezpečí sexuálního života Manželství – základ rodiny Vznik lidského života		Vysvětlí rozdíl mezi heterosexualitou a homosexualitou, objasní pojem registrované partnerství; popíše metody antikoncepcie; dokáže se orientovat v bezpečných způsobech sexuálního chování; charakterizuje instituci manželství, popíše zákonné předpoklady jeho vzniku, dokáže uvést podmínky důležité pro harmonické soužití partnerů, uvědomí si nezbytnost rozvodu některých manželství; objasní proces vzniku lidského života a problematiku náhradní rodinné péče.	referaty
Člověk ve státě Stát – jeho funkce a typy O demokracii Já – občan Ústava České republiky Právní řád České republiky		Popíše typy a formy států a uvede jejich příklady; charakterizuje základní funkce státu; dokáže charakterizovat základní typy států podle formy vlády, způsobu vlády a správního uspořádání; vyloží znaky demokratického způsobu rozhodování ve státě, vysvětlí smysl voleb do zastupitelských orgánů; objasní práva a povinnosti občana ČR, popíše způsoby nabýtí a pozbytí státního občanství; dokáže objasnit základní funkce ústavy, vyjmenuje části Ústavy ČR a popíše jejich obsah; popíše význam právního řádu pro život společnosti, charakterizuje jednotlivá právní odvětví, vysvětlí rozdíl mezi morálními a právními normami; vyjmenuje orgány právní ochrany občanů a popíše soustavu soudů v ČR; dokáže rozpoznat základní rozdíl mezi přestupkem a trestným činem; objasní pravidla nutná pro dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví; dokáže pospat problematiku dětské kriminality a kriminality mladistvých a uvede jejich příklady	práce s textem práce s mapou či atlasmem práce s internetem práce ve skupinách

Občanská výchova 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Člověk a náboženství Náboženství a náboženská tolerance Judaismus, Křesťanství, Islám Hinduismus, Buddhismus Další náboženství a nová náboženská hnutí Extremismus a fanatismus	D Z OSV- 6, 7, 8, 9, 11 VDO- 3, 4 VMEGS- 1, 2, 3 MUV-2,4 EV-3 MV- 1,2	Formuluje svůj názor na náboženství obecně; orientuje se v hlavních světových náboženstvích; rozliší náboženství monoteistická a polyteistická; objasní pojem náboženská tolerance; seznámí se s hlavními myšlenkami jednotlivých náboženství, jejich tradicemi, zvyky, svátky a symboly; charakterizuje pojmy nová náboženská hnutí, extremismus, fanatismus. Objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek; pozná svoje zájmy, schopnosti a dovednosti; posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů; snaží se přiměřeně prosazovat; orientuje se v typech středních škol; ví, kde najde ve svém městě úřad práce i informační a poradenské středisko pro volbu povolání; seznámí se s pravidly potřebnými k přijímacímu pohovoru; dokáže napsat strukturovaný životopis; ví, jak by měla vypadat pracovní smlouva. Vymenuje funkce peněz; ví, v jaké formě se peníze vyskytují i jaký způsobem je možné platit; objasní, co je rozpočet, sestaví osobní i rodinný rozpočet; vysvětlí, jakou roli na trhu výrobků hraje nabídka, poptávka, cena i konkurence; definuje pojem úvěr, dokáže spočítat úrok; ví, jaké jsou v jeho městě peněžní ústavy; seznámí se s vybranými peněžními produkty.	ústní zkoušení písemné opakování referáty práce s textem práce s mapou či atlasem práce s internetem práce ve skupinách
Moje budoucnost Než se rozhodnu Volba povolání Volba střední školy Nástup do zaměstnání			
Finanční gramotnost Peníze Hospodaření domácnosti Trh výrobků a služeb Úspory, úvěry a úroky			
Národní hospodářství Struktura NH. Ukazatelé NH Hospodářská politika státu Státní rozpočet. Daně			
Mezinárodní spolupráce Světové organizace (OSN, NATO, OECD, WTO) Evropské integrace (Rada Evropy, ESUO, EHS, ES) Evropská unie globalizace		Vysvětlí význam mezinárodní spolupráce; seznámí se s existencí a činností jednotlivých mezinárodních organizací a i s jejich strukturou; ví, kterých mezinárodních organizací je ČR členem; seznámí se s rozdelením pravomocí v rámci EU; vymenuje symboly EU; vysvětlí význam EU; dokáže pojmenovat příčiny a důsledky globalizace.	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vyučovací předmět: FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět fyzika je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku.

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
1 + 1	1 + 1	2	2	6	2

Obsahem vzdělávacího oboru fyzika je zkoumání převážně přírodních jevů v závislosti se změnami probíhajícími v prostoru a čase – jako je pohyb těles, elektromagnetické a světelné jevy, účinky síly a silových polí, rozpoznávání různých druhů energií a možnosti jejich využití, utváření uceleného pohledu na vesmír a jeho vývoj. Vzdělávací obsah směruje k tomu, aby si žáci uvědomili souvislosti mezi jevy probíhajícími v přírodě i možnost pozitivního ovlivňování, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou.

Při studiu fyziky se rozvíjí osobnostní a sociální výchova žáka. Především schopnost soustředit se, samostatně i ve skupině řešit problém, získávat dovednosti formou práce ve skupinách i samostatně, schopnost podílet se na výsledku, ocenit činnost ostatních.

Hodnocení žáka vychází z jeho schopnosti aplikovat získané vědomosti a znalosti. Posuzuje se také jeho schopnost pracovat s různými zdroji (internet, odborná literatura, informace z medií apod.). Schopnost členit poznatky na důležité a méně důležité. Samostatně se vyjadřovat a vysvětlovat. Manuální zručnost při práci s měřiči a míra přesnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vzdělávání směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejvíce využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Očekávané výstupy:

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- změří vhodně zvolenými měridly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- změří velikost působící síly
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
- aplikuje poznatky o otáčivých úcincích síly při řešení praktických problémů
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
- určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností

-
- využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
  - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
  - zapojí správně polovodičovou diodu
  - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
  - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
  - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
  - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
  - používá efektivně při experimentech digitální měřidla a měřicí přístroje
  - používá efektivně k záznamu naměřených dat a jejich zpracování výpočetní techniku
  - modeluje fyzikální děje pomocí počítačového softwaru
  - využívá videozáznamy vlastních pokusů
  - zkoumá fyzikální jevy pomocí počítačových simulací
  - vyhledává v otevřených zdrojích data k řešení zadaného problému, třídí je a kriticky vyhodnocuje
  - sestavuje počítačové prezentace výsledků svých řešení a hledá ve výsledcích vzájemné souvislosti fyzikálních jevů
  - vyhledává v otevřených zdrojích data dokumentující aplikace fyzikálních jevů v jiných oblastech vědy a v technice
  - při řešení problémů a při práci v týmu využívá ke komunikaci efektivně digitální zařízení
  - požaduje od zadavatelů úloh k měření digitální měřicí přístroje a měřidla
  - požaduje od zadavatelů úloh k řešení vhodnou digitální techniku a počítačový software
  - vytváří a při dalším vzdělávání využívá vlastní digitální portfolio

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
- pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočáreho pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- předvírá změnu pohybu těles při působení síly
- aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
- zná vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

-
- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
  - rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
  - pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
  - rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
  - posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
  - sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
  - zná zdroje elektrického proudu
  - rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla
  - zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
  - objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
  - používá digitální měřidla a měřicí přístroje, k záznamu naměřených dat a jejich zpracování používá vhodný počítačový software; při řešení problémů využívá ke komunikaci digitální zařízení
  - rozliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
    - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
    - si osvojí základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Fyzika 6. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Výstupy	Formy
Stavba látek – látky pevné, kapalné, plynné	Přírodopis OSV 1,5,8,9	Umí rozlišovat vlastnosti látek a těles Umí rozdělit látky podle skupenství	Praktické úlohy na dané téma, samostatné práce, skupinové práce
Vzájemné působení těles, síla, gravitační síla a gravitační pole Měření síly	Zeměpis OSV 1,3,5,8,9,10	Umí popsat vzájemné silové působení, chápe působení gravitační síly a pole, umí změřit působící sílu siloměrem	Laboratorní práce, skupinová práce + sam. práce, praktické úlohy na měření působící síly siloměrem, písemné práce
Částicová stavba látek, vzájemné silové působení částic, atomy a molekuly	OSV 1,5,8	Vysvětlí jevy popisující částicovou povahu látek, popíše model atomu, umí používat periodickou soustavu prvků	Práce s mat. – fyz. tabulkami, samostatná práce, písemná práce
Elektrické vlastnosti látek, elektrování těles, elektrické pole	OSV 1,5,8,10	Umí popsat působení elektrického pole, zelektrování tělesa, chápe odlišnosti elektrického a magnetického pole	Samostatná práce, řešení praktických úloh
Magnetické vlastnosti látek, přírodní a umělé magnety, póly magnetu, magnetické pole Země, magnetizace látky	Zeměpis OSV 1,5,8	Umí popsat magnet a jeho působení, chápe chování látek v magnetickém poli, umí používat kompas k určení světových stran	Řešení praktických úloh, samostatné práce, skupinové práce, řešení problémových úloh,
Měření fyzikálních veličin, délka, základní jednotka, odvozené jednotky Objem, hmotnost	Matematika – převody jednotek Pracovní činnosti - měření OSV 1,5,8	Umí změřit rozměry tělesa, vypočítá objem, umí určit objem tělesa pomocí odměrného válce, dokáže používat laboratorní váhy k měření hmotnosti,	Laboratorní práce, skupinová práce, řešení praktických úloh, písemná práce
Hustota, výpočet hmotnosti a objemu	Matematika Přírodopis OSV 1,3,5,8	Dokáže změřit potřebné veličiny a poté vypočítat hustotu tělesa, umí převádět jednotky hustoty a objemu	Řešení úloh na dané téma, samostatná práce

Fyzika 7. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Výstupy	Formy
Druhy pohybů, dráha, rychlosť, čas	Matematika – řešení jednoduchých rovnic OSV 1,5,8,10	Umí vypočítat dráhu, rychlosť, čas v praktických úlohách Předvede, popř. zakreslí trajektorii pohybu	Samostatná práce – řešení úloh o pohybu Písemné práce
Gravitační síla Skládání sil, výslednice sil, rovnováha sil Těžiště	Matematika – geometrie Zeměpis OSV1,3,5,8,9,10	Žák umí použít siloměry různých měřících rozsahů, změří sílu, určí její směr Určí těžiště tělesa	Řešení problémových úloh Určení výsledné síly a těžiště tělesa
Newtonovy poh. zákony (setrvačnosti, akce a reakce, zákon síly)	OSV 1,8,9	Umí rozlišit u konkrétního případu druh pohybového zákona a vysvětlit jej	Referáty Samostatné práce Popis konkrétní situace
Tlaková síla, tření Páka, kladka (rovnováha)	Matematika – trojčlenka, řešení jednoduchých rovnic OSV 1,5,8,9	Umí řešit rovnováhu na páce, zná princip kladek, umí vysvětlit pojem tření	Řešení úloh na využití kladek, páky Sestavení páky, kladky Písemné práce
Pascalův zákon Hydraulický lis Archimedův zákon (vztlaková síla)	Matematika – trojčlenka OSV1,5,10	Zná vlastnosti kapalin Chápe pojem tlak v kapalině a umí jej vypočítat Umí sestavit model hydraulického lisu (popř. popsat) Ovládá použití Archimedova zákona	Řešení problémových úloh Referáty Samostatné práce

Fyzika 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Práce, výkon, kladky, výpočty	MATEMATIKA – trojčlenka OSV 1,5,8,9	Žák umí používat vztah práce, výkon, čas, umí převádět příslušné jednotky Sestaví a popíše činnost kladky a kladkostroje	řešení zadané úlohy na konkrétní téma referát na téma využití kladek
<ul style="list-style-type: none"> • polohová, pohybová, energie tělesa • přeměny energií • teplo, výpočet tepla • tepelná výměna • tepelné záření, využití • změny skupenství těles 	vnitřní CHEMIE – látka, atom MATEMATIKA – trojčlenka, řešení rovnic, zlomky OBČANSKÁ VÝCHOVA ekologie EV2, 3, 4 OSV 1,5,7,8,9	Žák umí popsat tepelnou výměnu vysvětlit přeměny energií, nakreslit nakreslit model atomu vypočítat teplo Q vysvětlit využití tep. záření (Slunce) (alternativní zdroje energie) vliv na životní prostředí	referáty řešení příkladů písemná a ústní zkouška skup. laboratorní práce seminární práce
Spalovací motory	Pracovní činnosti EV3,4 OSV 1,5,8	Žák umí rozlišovat druhy motorů	referáty
El.náboj, atom El.pole, vodič a izolant v el. poli, schem. značky Měření a zdroje el. napětí, el.odpor, el. energie, výkon	CHEMIE – atom OSV 1,5,8,10	Žák umí popsat model atomu vysvětlit princip el. proudu, změřit el. proud a napětí použít v prakt. úlohách Ohmův zákon vypočítat el. energii	písemné opakování samostatná zapojení el. obvodu použití panelu řešení praktických úloh, převody jednotek, měření,el. proudu a napětí - prakticky
Vlastnosti zvuku – ucho, odraz zvuku, hluk – ochrana před úrazem	EV3 EV4 PŘÍRODOPIS – ucho OSV 1,8,10	Žák umí popsat zdroje a šíření zvuku chápe vliv hluku na životní prostředí	referáty písemné práce

Fyzika 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Elektrický obvod Elektromagnetické jevy, elektromotor, střídavý el. proud, elmg. indukce Transformátor, rozvodná elektrická síť	MATEMATIKA – zlomky, rovnice EV3 EV4 OSV 1,5,8,9,10,	Umí řešit úlohy o el.proudu Umí popsat funkce elektromotoru a sestaví elektromagnet, měří veličiny v el.proudu (proud, napětí)	samostatná práce písemná práce, řešení problémových úloh řešení praktických úloh (sestavení el.obvodu)
Polovodiče, polovod. dioda Využití + zapojení	CHEMIE – vlastnosti látek OSV 1,5,7,8,9	Umí rozlišit pojmy vodič, polovodič, izolant, umí zapojit polovodičovou diodu	řešení praktických úloh písemná práce
El. spotřebiče, ochrana před úrazem elektrickým proudem	OSV 1,5,7,8,9	Umí rozlišit bezpečné zapojení el. spotřebiče od nebezpečného	praktické úlohy
Zdroje světla, šíření světla, rychlosť Odráz a lom světla Zobrazení rovinným a kulovým zrcadlem, oko Zobrazení čočkami, využití čoček	PŘÍRODOPIS – lidské oko MATEMATIKA – geometrie OSV 1,5,7,8,9	Umí rozlišit optické prostředí Chápe odráz a lom světla Umí vysvětlit jevy v přírodě spojené s optickými jevy	referáty laboratorní práce samostatná práce praktické úlohy
Atomové jádro, štěpení, radioaktivita, jaderný reaktor, ochrana před zářením	EV2, EV3, EV4 OSV 1,5,8 CHEMIE	Umí popsat atom Chápe děje a radioaktivní přeměny Umí popsat funkci elektrárny a rozlišit jejich druhy	referáty písemná zkoušení
Sluneční soustava Galaxie Kosmonautika, hvězdy	PŘÍRODOPIS – nerosty ZEMĚPIS – zem. polohy, Země MATEMATIKA – výpočty vesmírných vzdáleností, EV 2,3,4	Umí popsat Sluneční soustavu Chápe základní pojmy astronomie	referáty prezentace návštěva planetária popř. hvězdárny

---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vyučovací předmět: CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku.

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
-	-	2	2	4	0

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmu a zákonitostí na příkladech směsi, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají **průřezová téma**, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k zacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápát základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

-
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky, aby získávali, vyhledávali, kriticky posuzovali, spravovali a sdíleli data a informace, k tomu volili postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci
- seznámuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vede je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním

Očekávané výstupy

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

žák

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- objasní nejfektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek
- aktivně využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání vlastností látek, chemických procesů a jevů
- na základě osvojených poznatků z chemie kriticky hodnotí informace šířené v přímé (běžné mezilidské) nebo mediální komunikaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

-
- využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení dat při zkoumání vlastností látek, chemických procesů a jevů
  - reaguje na případy úniku nebezpečných látek
  - rozpozná přeměny skupenství látek

Směsi

žák

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Částicové složení látek a chemické prvky

žák

- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Chemické reakce

žák

- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání

-
- přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
  - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Anorganické sloučeniny

žák

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Organické sloučeniny

žák

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.

- určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

Chemie a společnost

žák

- zhodnotí využívání prvotních a druhotních surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede příklady využívání prvotních a druhotních surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Chemie 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
1. ÚVOD DO CHEMIE <ul style="list-style-type: none"> ☐ Jak vznikla chemie ☐ Co je chemie ☐ Látky a tělesa ☐ Zjišťování vlastností látek ☐ Měření vlastností látek ☐ Chemický pokus - experiment 	OSV 1 EV 2, 3 F látky a změny látek fyzikální veličiny vlastnosti látek měření veličin PŘ změny v přírodě geologie zoologie botanika	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Popíše stručný historický vývoj chemie od pravěku až po vznik moderní chemie. ☐ Definuje chemii a zařadí ji do systému přírodních vět; objasní význam chemie pro každodenní život, rozvoj lidské společnosti, ochranu prostředí; uvede způsoby možného zneužití chemie a zaujmě k nim svůj postoj. ☐ Rozpozná látkové složení těles, které nás obklopují; rozdělí látky podle původu a skupenství; vysvětlí ekologickou a ekonomickou prospěšnost recyklace odpadu; vyjmenuje postupy ke zjištění vlastností látek. ☐ Vyjmenuje vlastnosti látek, které lze zjistit pozorováním; provede určení společných a rozdílných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí; definuje kvalitativní vlastnosti látek. ☐ Vyjmenuje vlastnosti látek, které lze zjistit měřením; provede měření teploty tání, teploty varu a hustoty dostupných látek; definuje kvantitativní vlastnosti látek. ☐ Vyjmenuje látky, které lze zjistit pokusem; definuje chemický pokus; zná a dodržuje zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami; definuje chemické a fyzikální děje. 	Prezentace Skupinové práce Pracovní listy Laboratorní práce
2. CHEMICKÉ LÁTKY A SMĚSI <ul style="list-style-type: none"> ☐ Rozlišujeme jednoduché látky a směsi ☐ Třídění směsí Roztoky ☐ Počítáme složení roztoků ☐ Rozpustnost látek ☐ Oddělování složek ze směsí ☐ Vzduch ☐ Voda ☐ 	OSV 1 EV 1, 2, 3 F veličiny měření změny skupenství složení atmosféry meteorologické jevy M desetinná čísla trojčlenka zlomky %	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Rozlišuje jednoduché látky a směsi, vyjmenuje složky běžných směsí; provede rozlišení látek minerální vody a žuly; definuje chemickou látku a směs. ☐ Třídí směsi na stejnorodé a různorodé; definuje stejnorodou a různorodou směs; třídí různorodé směsi, vyjmenuje příklady jednotlivých typů různorodých směsí. Definuje složení roztoku; uvede běžné druhy rozpouštědel+ vyjádří složení roztoku hmotnostním procentem a hmotnostním zlomkem, obě veličiny mezi sebou převádí; rozliší koncentrované a zředěné roztoky. ☐ Vypočítá složení roztoku. ☐ Definuje rozpustnost, nasycený a nenasycený roztok; připraví roztok daného složení; zkoumá a vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek. Vyjmenuje jednotlivé metody oddělování složek ze směsí a uvede rozdílnou vlastnost složek směsi, kterou využíváme při jejich oddělování konkrétní metodou; navrhne postupy a provede oddělování složek směsí o známém složení; vyjmenuje pomůcky a popíše aparatury pro provádění jednotlivých metod oddělování složek ze směsí ve školních podmínkách; uvede příklady oddělování složek v praxi. 	Prezentace Skupinové práce Pracovní listy Laboratorní práce Opakovací test Exkurze

Chemie 8. ročník

Učivo	Mezipředmět. vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
	Z hydrosféra atmosféra koloběh vody podnebí PŘ ekologie	<p>☐ Charakterizuje vzduch a jeho složení a vlastnosti; provede zjištění složek vzduchu a porovná vlastnosti teplého a studeného vzduchu; uvede význam vzduchu jako základní podmínky života i významné chemické suroviny; vysvětlí pojmy související s čistotou vzduchu; vyjmenuje užití složek vzduchu získaných destilací.</p> <p>Popíše a demonstruje koloběh vody v přírodě; rozliší druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití; provede srovnání množství rozpustěných látek ve vodě měkké a tvrdé; uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti, navrhně preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.</p>	ČOV
3. POZNÁVÁME SLOŽENÍ LÁTEK ☐ Atom ☐ Chemické prvky ☐ Periodická skupina prvků ☐ Chemická vazba ☐ Chemické sloučeniny ☐ Ionty	OSV 1 EV 2, 3 F složení atomu stavba hmoty ionty	<ul style="list-style-type: none"> • Definuje atom a jeho stavbu; porovná velikost atomového jádra a obalu, hmotnost elektronu a protonu; vysvětlí vzájemné působení částic v atomu; • Definuje protonové a nukleové číslo, správně je zapíše značce prvků; vysvětlí odvození značek a původ mezinárodních názvů prvků. • Orientuje se v periodické soustavě prvků; definuje periodický zákon. • Definuje chemickou vazbu; popíše vznik chemické vazby sdílením elektronů. • Definuje chemickou sloučeninu; objasní dělení sloučenin podle původu a podle počtu sloučených prvků; definuje chemický vzorec, rozliší vzorec a značku. • Vysvětlí vznik iontů z atomů přesunem elektronů; definuje kationty a anionty. 	Prezentace Počítání ve skupinách Pracovní listy Periodická soustava prvků
4. CHEMICKÉ REAKCE ☐ Co je chemická reakce ☐ Zákon zachování hmotnosti ☐ Chemická rovnice ☐ Rozdělení chemických reakcí	OSV 1 EV 2, 3 F fyzikální vlastnosti látek	<ul style="list-style-type: none"> • Definuje chemickou reakci, reaktanty a produkty; objasní zánik původních a vznik nových chemických vazeb při chemické reakci; rozliší reakci exotermickou a endotermickou. • Definuje zákon zachování hmotnosti; provede důkaz zákona zachování hmotnosti; objasní zákon zachování hmotnosti na přeskupování atomů. • Definuje chemickou rovnici; přečte jednoduchou chemickou rovnici; upraví zápisu vybraných chemických reakcí na chemické rovnice. 	Prezentace Modelování ve skupinách Pracovní listy

Chemie 8. ročník

Učivo	Mezipředmět. vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<ul style="list-style-type: none"> • Látkové množství • Molární hmotnost • Látková koncentrace • Výpočty z chemických vzorců • Výpočty z chemických rovnic 	společný násobek rovnice trojčlenka rovnice zlomky desetinná čísla exponent %	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší chemický rozklad a chemické slučování. • Charakterizuje látkové množství. • Definuje molární hmotnost; vypočítá molární hmotnost prvku i sloučeniny. • Definuje látkovou koncentraci; vypočítá látkovou koncentraci daného roztoku. • Vypočítá hmotnost a procentní zastoupení prvku ve sloučenině. S využitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Laboratorní práce - Peridická tabulka prvků <p>Opakovací test</p>
5. CHEMICKÉ PRVKY <ul style="list-style-type: none"> ☐ Rozdělení chemických prvků ☐ Vodík ☐ Kyslík ☐ Dusík ☐ Halogeny ☐ Uhlík a síra ☐ Fosfor ☐ Polokovy ☐ Kovы ☐ Alkalické kovy ☐ Kovы alkalických zemin 	OSV 1 EV 1, 2, 3 F fyzikální vlastnosti látek PŘ chemické reakce v přírodě rostliny lidské tělo, potrava mineralogie ochranné pomůcky D první světová válka, stříbrné mince PT vodík jako ekologické palivo sloučeniny dusíku freony, fosfáty	<ul style="list-style-type: none"> • Třídí chemické prvky podle skupenství, výskytu a podle vlastností; vyhledá v periodické soustavě prvků všechny plynné a kapalné prvky; rozliší v periodické soustavě prvků hranici mezi kovy a nekovy; vyjmenuje základní vlastnosti kovů, nekovů a polokovů; provede srovnání vlastností kovů a nekovů. • Uvede výskyt, charakteristické vlastnosti, výrobu a využití vodíku a kyslíku; popíše způsob laboratorní přípravy a důkazu vodíku a kyslíku; vyjmenuje význačné sloučeniny vodíku a kyslíku. • Uvede výskyt, charakteristické vlastnosti, výrobu a využití dusíku; popíše obě dusíku v přírodě. • Uvede výskyt, charakteristické vlastnosti, výrobu a využití halogenů; vyjmenuje význačné sloučeniny halogenů. • Uvede výskyt, charakteristické vlastnosti, výrobu a využití uhlíku a síry; provede zjištění vlastností aktivního uhlí; vyjmenuje význačné sloučeniny uhlíku a síry. • Uvede výskyt, vlastnosti, využití fosforu; vysvětlí znečištění vod sloučeninami fosforu. • Rozliší vlastnosti nekovů a polokovů; uvede výskyt, vlastnosti a využití křemíku; vysvětlí význam solární energie. • Třídí kovy podle hustoty, stálosti na vzduchu a ve vlhku, dostupnosti a ceny; uvede základní slitiny a způsob jejich výroby; uvede výskyt, charakteristické vlastnosti a využití železa, hliníku, mědi, zlata, stříbra, olova a rtuti. • Uvede výskyt, charakteristické vlastnosti a využití alkalických kovů a kovů alkalických zemin 	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentace - Skupinové práce - Pracovní listy - Laboratorní práce - Opakovací test - Peridická tabulka prvků

Chemie 8. ročník

Učivo	Mezipředmět. vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<p>6. ANORGANICKÉ SLOUČENINY</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Úvod do názvosloví anorganických sloučenin Halogenidy ☐ Oxidy a sulfidy ☐ Hydroxidy ☐ Kyseliny ☐ Kyselost a zásaditost látek ☐ Neutralizace ☐ Soli ☐	<p>OSV 1 EV 1, 2, 3</p> <p>PŘ první pomoc mineralogie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Charakterizuje oxidační číslo a pravidlo o součtu oxidačních čísel ve vzorci; uvede postup zápisu značek ve vzorci v obráceném pořadí; ovládá zakončení přídavného jména názvu sloučeniny odpovídající kladným oxidačním číslům. ☐ Definuje oxidy, sulfidy, hydroxidy a kyseliny; ovládá postup tvorby vzorce z názvu oxidu (sulfidu hydroxidu, kyseliny) a postup tvorby oxidu (sulfidu hydroxidu, kyseliny) ze vzorce; dodržuje pravidla bezpečné práce s hydroxidy a kyselinami; uvede výskyt, charakteristické vlastnosti a využití oxidu uhličitého, oxidu uhelnatého, oxidu siřičitého, oxidu dusnatého, oxidu dusičitého, oxidu vápenatého, oxidu křemičitého, oxidu hlinitého, hydroxidu sodného, hydroxidu draselného, hydroxidu vápenatého, hydroxidu amonného, kyseliny chlorovodíkové, kyseliny sírové, kyseliny dusičné, kyseliny uhličité a kyseliny trihydrogenfosforečné; uvede výskyt a využití sulfidu olovnatého a sulfidu zinečnatého. ☐ Charakterizuje stupnici pH; rozliší roztoky látek na kyslé, zásadité a neutrální; definuje indikátory a vyjmenuje příklady běžně používaných indikátorů; uvede praktické využití měření pH. ☐ Definuje neutralizaci; ovládá zápis rovnic neutralizací známých kyselin běžnými hydroxidy; provede neutralizaci kyselého roztoku roztokem zásaditým; uvede využití neutralizace v denním životě. ☐ Uvede příklady vzniku solí; vytvoří vzorec soli z názvu a název soli ze vzorce; vysvětlí rozdíl mezi hydrogensolí a hydrátem soli; uvede vlastnosti a význam dusičnanů sodného a draselného, uhličitanu vápenatého, hydrogenuhličitanu vápenatého, fosforečnanů a křemičitanů, pentahydruatu síranu měďnatého a dihydrátu síranu vápenatého.	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentace - Skupinové práce - Pracovní listy - Opakovací test - Laboratorní práce - Závěrečné opakování

Chemie 9. ročník

Učivo	Mezipředmět. vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
1. OPAKOVÁNÍ UČIVA ROČNÍKU ☐ Úvod do chemie ☐ Složení a třídění směsí ☐ Poznáváme složení látek ☐ Chemické reakce ☐ Chemické prvky ☐ Anorganické sloučeniny	8. OSV 1 EV 1, 2, 3 F fyzikální vlastnosti látek ionty změny skupenství M trojčlenka rovnice zlomky desetinná čísla % Z světová těžba železa železné rudy PŘ mineralogie	☐ Samostatně zvládne připravit a vypracovat pokus podle zadání; pracuje s pojmovou a myšlenkovou mapou. ☐ Vypočítá hmotnost a procentní zastoupení prvku ve sloučenině; s využitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu. ☐ Orientuje se a samostatně pracuje s periodickou soustavou prvků. ☐ Zapiše vznik iontů z atomu přesunem elektronů; definuje kationty a anionty; zapíše ionizaci (disociaci) kyselin a pojmenuje vzniklé látky. Definuje halogenidy, oxidy, sulfidy, hydroxidy, kyseliny a soli ☐ Definuje indikátor a samostatně změří pH libovolné látky; dokáže namíchat nasycený roztok a provede neutralizaci a pojmenuje reaktanty a produkty reakce. ☐ Odvodí a pojmenuje sůl z kyseliny a hydroxidu, napíše vzorec.	<ul style="list-style-type: none"> - Skupinové práce - Pracovní listy - Periodická soustava prvků - Opakovací testy - Modelování
2. REDOXNÍ REAKCE ☐ Co jsou redoxní reakce ☐ Redoxní reakce kovů ☐ Elektrolytické děje	OSV 1 EV 2, 3 F elektrochemické články zdroje napětí Z světová těžba železa železné rudy PŘ mineralogie	☐ Definuje redoxní reakci, oxidaci a redukci, oxidační a redukční činidlo; provede jednoduché redoxní reakce; umí doplnit do rovnice redoxní reakce oxidační čísla atomů prvků, zapíše oxidaci a redukci s vyznačením přesunu elektronů, určí oxidační a redukční činidlo. ☐ Provede reakci vybraných kovů s kyselinou chlorovodíkovou; třídí kovy na neušlechtilé a ušlechtilé, na základě reaktivity kovů porovná schopnost kovů tvořit kationty ve vodném prostředí, schopnost vytěšňovat vodík nebo kov umístěný vpravo od vodíku; uvede způsoby výroby kovů na principu redoxních reakcí. ☐ Definuje elektrolýzu, podmínky elektrolýzy; objasní pojmy elektrolyt, elektroda, katoda, anoda; provede elektrolýzu, sestaví rovnice reakcí probíhajících na katodě a anodě a určí vzniklé produkty; vyjmenuje příklady průmyslového užití elektrolýzy; popíše princip redoxních reakcí v galvanickém článku, jako zdroje elektrického proudu; vysvětlí rozdíl mezi suchým článkem a akumulátorem; definuje pojem koroze, experimentálně ověří vliv různých činitelů na průběh koroze; uvede způsoby ochrany povrchu kovů před korozí.	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentace - Skupinové práce - Pracovní listy - Opakovací test

Chemie 9. ročník

Učivo	Mezipředmět. vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
3. ZDROJE ENERGIE <ul style="list-style-type: none"> ☐ Co jsou zdroje energie ☐ Neobnovitelné zdroje energie ☐ Obnovitelné zdroje energie 	OSV 1 EV 1, 2, 3 F jaderná energie zdroje energie teplo PŘ geologie Z těžba uhlí, ropy a zemního plynu	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití; posoudí vliv těžby a spalování různých paliv (včetně pohonného látka pro automobily) na životní prostředí; rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, zhodnotí jejich využívání z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. ☐ Popíše složení uhlí, ropy a zemního plynu, objasní principy jejich průmyslového zpracování; uvede využití produktů zpracování uhlí, ropy a zemního plynu; objasní nevýhody a ekologické problémy spojené s těžbou, dopravou a zpracováním uhlí, ropy a zemního plynu; vysvětlí principy tepelné a jaderné elektrárny. ☐ Charakterizuje obnovitelné zdroje – slunce, vítr, vodu, biomasu a horké prameny; objasní výhody a nevýhody využití jednotlivých obnovitelných zdrojů energie. 	Prezentace Skupinové práce Pracovní listy Laboratorní práce Opakovací test
4. ORGANICKÁ CHEMIE <ul style="list-style-type: none"> ☐ Organické látky a jejich složení ☐ Vlastnosti organických sloučenin ☐ Zdroje organických sloučenin ☐ Vazby v organických sloučeninách ☐ Typy vzorců v organické chemii ☐ Rozdelení organických sloučenin 	OSV 1 EV 2, 3 PŘ ekologie lidské tělo rostliny	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Definuje organickou látku; zkoumá a popíše složení organické; rozlišuje podle vzorců látky anorganické a organické. ☐ Provede srovnání vlastností organické a anorganické látky; popíše charakteristické vlastnosti organických látek; určí nebezpečnost organické látky podle označení výstražnými symboly; zná a dodržuje zásady bezpečnosti práce při manipulaci s organickými látkami. ☐ Vymenuje přírodní zdroje organických sloučenin a rozdělí je na neobnovitelné a obnovitelné; uvede suroviny pro syntetickou výrobu organických látek. ☐ Objasní vaznost atomu uhlíku a některých dalších prvků, které se mohou na atomy uhlíku vázat; vysvětlí existenci obrovského počtu organických sloučenin; rozpozná a popíše tvary uhlíkatých řetězců; objasní vznik jednoduché, dvojně a trojně vazby mezi uhlíky; sestaví modely znázorňující vazbu jednoduchou, dvojnou a trojnou; znázorní vazby mezi atomy uhlíku a dalšími prvky. ☐ Rozlišuje tři základní typy vzorců organických sloučenin; ze strukturního vzorce odvodí vzorec racionální a vypočítá vzorec sumární (molekulový). ☐ Třídí organické sloučeniny na uhlovodíky a deriváty uhlovodíků; rozlišuje ze vzorce uhlovodík a derivát uhlovodíku. 	Prezentace Skupinové práce Pracovní listy Modelování Laboratorní práce Opakovací test

Chemie 9. ročník

Učivo	Mezipředmět. vztahy, průřezová témata	Výstupy	Formy
5. UHLOVODÍKY ☐ Co jsou uhlovodíky ☐ Uhlovodíky nenasycené ☐ Uhlovodíky nenasycené Aromatické ☐ Uhlovodíky – areny	OSV 1, EV 2, 3 PŘ lidské tělo rostliny členovci první pomoc, drogy F motory Z Indie, Srí Lanka	<p>Definuje uhlovodíky; třídí uhlovodíky podle tvaru řetězce a typů.</p> <p>Definuje alkany a cykloalkany; vytvoří vzorce základních nenasycených uhlovodíků, odvodí ze vzorců jejich název; uvede charakteristické vlastnosti a využití základních nenasycených uhlovodíků; vysvětlí nedokonalé spalování uhlovodíků a upozorní na nebezpečí otravy oxidem uhelnatým; objasní složení paliv do motorových vozidel.</p> <p>Definuje alkeny a alkyny; vytvoří vzorce základních nenasycených uhlovodíků, odvodí ze vzorců jejich název; objasní větší reaktivitu nenasycených uhlovodíků v porovnání s uhlovodíky nasycenými; uvede charakteristické vlastnosti a využití základních nenasycených uhlovodíků.</p> <p>Definuje areny, zná vzorce a názvy základních arenů; určí nebezpečnost arenů podle výstražných symbolů; uvede charakteristické vlastnosti a využití základních arenů.</p>	Prezentace Skupinové práce Pracovní listy Opakovací test
6. DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ ☐ Co jsou deriváty uhlovodíků ☐ Halogenderiváty ☐ Dusíkaté deriváty uhlovodíků ☐ Hydroxideriváty ☐ Karbonylové sloučeniny ☐ Karboxylové kyseliny Soli karboxylových kyselin Estery	OSV 1 EV 2, 3, 4 PŘ drogy, jedy mimořádné události ekologie - plasty	<p>Definuje pojmy, derivát, uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina; odvodí názvy uhlovodíkových zbytků základních uhlovodíků; třídí deriváty podle charakteristické skupiny na halogenderiváty, dusíkaté deriváty.</p> <p>Definuje halogenderiváty; vytvoří vzorce nejjednodušších halogenderivátů, odvodí ze vzorců jejich název; určí nebezpečnost halogenderivátů podle výstražných symbolů; uvede charakteristické vlastnosti a využití významných halogenderivátů.</p> <p>Definuje dusíkaté deriváty uhlovodíků, určí nebezpečnost dusíkatých uhlovodíků podle výstražných symbolů; uvede charakteristické vlastnosti a využití významných dusíkatých derivátů.</p> <p>Definuje kyslíkaté deriváty uhlovodíků; třídí kyslíkaté deriváty uhlovodíků podle charakteristické skupiny na hydroxyderiváty, karbonylové sloučeniny a karboxylové kyseliny.</p> <p>Definuje hydroxyderiváty; třídí hydroxyderiváty podle charakteristické skupiny na alkoholy a fenoly; vytvoří vzorce základních hydroxyderivátů, odvodí ze vzorců jejich název; rozdělí alkoholy podle počtu hydroxylových skupin na jednosytné a vícesytné; uvede charakteristické vlastnosti a využití významných hydroxyderivátů; určí nebezpečnost hydroxyderivátů podle výstražných symbolů; upozorní na nebezpečí záměny metanolu s etanolem; experimentálně porovná hustotu etanolu s hustotou vody.</p> <p>Definuje karbonylové sloučeniny; třídí karbonylové sloučeniny podle charakteristické skupiny na aldehydy a ketony; vytvoří vzorce základních karbonylových sloučenin, odvodí ze vzorců jejich název; určí nebezpečnost karbonylových sloučenin podle výstražných symbolů; uvede charakteristické vlastnosti a využití významných karbonylových sloučenin.</p> <p>Definuje karboxylové kyseliny; provede reakci karboxylové kyseliny s kovem a hydroxidem a porovná vlastnosti karboxylové a anorganické kyseliny; vytvoří vzorce základních karboxylových sloučenin, odvodí ze vzorců jejich název; uvede charakteristické vlastnosti a využití významných karbonylových sloučenin.</p> <p>Vyjmenuje příklady reakcí, při kterých vznikají soli karboxylové kyseliny; uvede příklady využití solí karboxylových kyselin.</p> <p>Vysvětlí vznik esteru reakcí karboxylové kyseliny s alkoholem; uvede příklady využití esterů.</p>	Prezentace Skupinové práce Pracovní listy Laboratorní práce Opakovací test

---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení Předmět

přírodopis je vyučován jako samostatný předmět.

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
2	1 + 1	1 + 1	2	6	2

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směruje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět **přírodopis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověka a příroda**: chemie: ochrana životního prostředí - chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy

fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak

zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práva povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k ovládání běžně používaných digitální zařízení, aplikací a služeb, které využívají při učení

-
- vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
  - rozvíjí dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
  - vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
  - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Očekávané výstupy

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišuje základní projevy a podmínky života
- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- ví o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

-
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
  - pozná lišejníky

BIOLOGIE ROSTLIN

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
- ví o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití
- zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

-
- využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

BIOLOGIE ČLOVĚKA

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- objasní význam zdravého způsobu života
- aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- zná zásady poskytování první pomoci při poranění

NEŽIVÁ PŘÍRODA

- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozliší hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
- uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

- popíše jednotlivé vrstvy Země
- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- rozeznává některé druhy půd a objasňuje jejich vznik
- ví o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

---

ZÁKLADY EKOLOGIE

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
- aktivně využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody
- na základě osvojených poznatků a zkušeností z přírodopisu kriticky hodnotit informace šířené v přímé (běžné mezilidské) nebo mediální komunikaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody
- využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody

Přírodopis 6. ročník

Učivo	Průřezová téma mezipředmětové vztahy	Výstupy	Formy
Planeta Země	EV 1, 2, 3, 4	zná základní pojmy	testy
Vznik života	OSV 2, 3, 4	orientuje se v problému	ústní zkoušení
Uspořádání živého světa	VMEGS 1	zapisuje potravní řetězce	samostatné řešení úloh
Buňka	Z – Planeta Země - světadíly, ve kterých se vyskytují cizopasní prvoci	sestavuje potravní řetězce pracuje s mikroskopem	aplikace práce s mikroskopem
Projevy života nebuněčnost, jedno a mnohobuněčnost fotosyntéza,dýchání	CH – fotosyntéza, oxidace	dodržuje zásady hygieny	samostatná prezentace
Třídění organismů	Fyzika	zná a dodržuje zásady ochrany zdraví	praktické úlohy
Viry	Občanská výchova	třídí poznatky	práce s přírodninami
Bakterie	Př - první pomoc při otravě	určuje podle atlasu, obrázku	referáty
jednobuněčné organismy	hygiena - roztoči, onemocnění nervové soustavy	zvládá popis stavby těla	práce s atlasem hub
rostliny	Den Země	zpracovává získané informace	
houby		vyhledává a třídí informace	
živočichové		pracuje s modely	
mnohobuněčné organismy		vytváří preparát	
nižší rostliny		rozlišuje schránky živočichů	
houby		určuje přírodniny	
lišejníky			
nižší živočichové (bezobratlí žahavci			
ploštěnci hlísti			
měkkýši kroužkovci			
členovci pavoukovci			
korýši vzdušnicovci			
hmyz			
ostnokožci			

Přírodopis 7. ročník

Učivo	Průřezová téma mezipředmětové vztahy	Výstupy	Formy
Část zoologická			
Strunatci	Z -místopis, vegetační pásy Ov - významné osobnosti D - rybníkářství Hv - hlasy zvířat	zná pojmy určuje a zařazuje přírodnin zná anatomii některých živočichů zapisuje potravní řetězce	ústní zkoušení aplikace pojmu testy referáty samostatné řešení úloh ústní zkoušení protokol LP vlastní prezentace
- Kruhoústí	EV 3, 4	zařazuje organismy do potravního řetězce	
- Paryby	VMEGS 1, 3	má vlastní prezentaci	
- Ryby	MUV 1, 4	zapisuje životní cykly rostlin	
- Obojživelníci		samostatně pracuje s trvalými preparáty, pracuje s klíčem samostatně, provádí LP, vytváří vlastní herbář, pracuje ve skupině	
- Plazi			
- Ptáci			
Savci			
Část botanická			
Přechod rostlin na souš			
- Fotosyntéza a dýchání	Ch -přeměna E, fotosyntéza		
- Pletiva	F - UV záření		
- Mechorosty	Z - místopis		
- Kapraďorosty	EV 1		
- Nahosemenné rostliny			
Les	Z -vegetační pásy		
Stavba rostlinného těla	Pč - vegetativní rozmnožování		
- Kořen			
- Stonek			
- List			
- Růst a vývin rostlin	Z -vegetační pásy, státy, pěstování		
- Květ a květenství	VMEGS 2		
- Opylení a oplození			
- Vegetativní rozmnožování	D- zámořské objevy		
Plody	Pč - roubování a očkování		
Rostliny krytosemenné	EV 1, 3, 4		
- Rostliny dvouděložné			
Rostliny a lidé			

Přírodopis 8. ročník

<p>Člověk</p> <ul style="list-style-type: none"> · Původ a vývoj člověka (hominizace, sapientace) · Lidské rasy <p>Stavba těla člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> · Základní pojmy · Opěrná soustava · Pohybová soustava · Trávicí soustava · Dýchací soustava · Tělní tekutiny · Oběhová soustava · Nervová soustava · Soustava žláz s vnitřním vyměšováním · Vylučovací soustava · Kožní soustava · Smyslová soustava<ul style="list-style-type: none"> · Rozmnožovací soustava · Základy genetiky	<p>Ov – významné osobnosti MUV 3, 4 VMEGS 3</p> <p>D - vývoj člověka</p> <p>Čl a Zd – hygiena, nebezpečí a prevence návykových látek, sexuálního života, výživy</p> <p>Tv -význam posilování, kondice</p> <p>F - zákon zachování energie</p> <p>Ch - cukry, tuky, bílkoviny EV3</p> <p>MV 1</p> <p>Vz- sexualita, pohlavně přenosné choroby kurzy 1. pomocí</p>	<p>zná pojmy popisuje vývoj člověka</p> <p>ovládá pojmy</p> <p>orientuje se v informacích, vyhledává na internetu, zná popis orgánových modelů</p> <p>reklama na hygienické potřeby</p> <p>obnovení základních životních funkcí</p>	<p>ústní zkoušení aplikace pojmů referáty</p> <p>ústní zkoušení orientační zkoušení aplikace pojmu</p> <p>testy referáty pracovní listy</p>
---	---	---	---

Přírodopis 9. ročník

Učivo	Průřezová téma, mezipředmětové vztahy	Výstupy	Formy
Země - planeta			
Vznik Země	Z - planetární geografie	vysvětlí pojmy planetární systém,	ústní zkoušení aplikace pojmu
Vnitřní uspořádání Země	Z – lokality nalezišť	zvládá nákres stavby Země, vyhledává na internetu,	testy referáty
Postavení Země ve Vesmíru	Z - významné lokality	vyhledává na internetu, samostatně pracuje, třídí a určuje nerostů	ústní zkoušení
Mineralogie	Z-vznik pohoří, pohoří v ČR, svět	porovnává chemické složení nerostů krystal třídí a určuje hornin, orientuje se na geologické mapě Liberecka, vysvětlí i pohyber, objasní funkci sopky, zvládá popis oceánského dna, umí rekonstrukci děje zvětrávání	aplikace pojmu
- vznik minerálů	Z - místopis	vysvětlí třídění půd	testy referáty
- vnější stavba krystalů	Ch – názvosloví minerálů	ochrana půd, rekultivace	prezentace vlastního krystalu
- vnitřní stavba krystalů	Ch – krasové jevy, látky		nákresy vlastní prezentace
- fyzikální vlastnosti minerálů	Ch - působení vody ve vápencích		
- chemické vlastnosti minerálů	Ch- složení půd, zastoupení látek		
Třídění nerostů	Fy – světlo, krystalizace Fy - síla, teplo, tlak		
Petrologie			
Horniny libereckého regionu			
Geologické děje			
Vnitřní geologické děje	Čj - jazyková komunikace Čj - Lovci mamutů	zvládá nákres časové osy vývoje Země, popisuje zkameněliny, zná popis vývoje dle Darwinovy teorie	
Vnější geologické děje			
Pedologie	Ov- socioekonomické problémy světa		
	Ov - významné osobnosti		
Dějiny Země	Vv – estetika kamenů	orientuje se na mapě, vysvětlí obnovitelné zdroje, umí nákresy potravních řetězců	
Geologický vývoj ČR	MV 1		
	EV 1, 2, 3, 4		
Základy ekologie a ochrana životního prostředí	OSV 2, 3, 4, 7, 9		
	VMEGS 1, 2		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vyučovací předmět: ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	4	4

Volitelný předmět: **Geografie v praxi:** 6. ročník – 1 hodina týdně, 7. ročník – 2 hodiny týdně, 8. ročník – 1 hodině týdně. Předmět je hodnocen samostatně na vysvědčení.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním Přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznávání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněném vyučovacím předmětu žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečného světa a planety Země. Podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí i principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- Zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření) i různých metod racionálního uvažování.
- Potřebě klást si otázky o průběhu a přičinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- Způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- Zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví a zdraví ostatních lidí
- Porozumění souvislostem mezi činností člověka a stavem životního a přírodního prostředí
- Uvažování a jednání, které preferují co nejfektivnější využívání přírodních zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatkami a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslit kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

- žáci samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomocí digitálních prostředků

Učitel vede žáky:

- k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, které žák využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- podporuje žáky v tom, aby efektivně využívali vybrané digitální informační technologie v běžném životě pro orientaci v geografických reáliích;
- vede žáky k činnostem s digitálními technologiemi využívajícími digitální mapy, vybrané produkty dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování krajin pro orientaci v terénu, pozorování, zobrazování a hodnocení prostředí;
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učí je pro odpovědné chování a jednání v digitálním světě.

Očekávané výstupy

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
- Využívá a vytváří osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu
- používat geoinformační technologie ve výuce i v běžném životě;
- využívat výhody tištěných i digitálních map pro znázornění, analýzu a hodnocení geografických objektů, jevů a procesů v krajině;
- používat mapy, mapové aplikace a globální družicové navigační systémy k orientaci v terénu, k pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny a sběru geografických dat a informací.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

-
- uvést příklady využití vybraných geoinformačních technologií, využívat vybrané geoinformační technologie v běžném životě;
  - rozumět základní geografické, topografické a kartografické terminologii; využívat výhody digitálních map a mapových portálů pro orientaci v terénu.

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
- Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

- objasní důsledky pohybů Země
- ví o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- ví o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

- Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa
- Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovná jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států
- Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

-
- Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
  - Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
  - Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
  - Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit □ Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
  - Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů
- Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

- Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu

-
- Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
  - Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- zná přírodní podmínky České republiky, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

- Ovládá a zvládá praktické topografie a orientace v terénu
- Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Zeměpis 6. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma		
		Výstupy	Formy
- postavení Země ve Vesmíru	F	- seznámení s předmětem Zeměpis	ústní zkoušení
- ostatní planety naší sluneční soustavy	M	- objasní postavení Slunce ve Vesmíru a popíše planetárního systému a těles sluneční soustavy	písemné opakování
- tvar a pohyby planety Země	D	- žák charakterizuje polohu, povrch, pohyby	
- glóbus	Př	- Měsíce a pozná jednotlivé fáze	referaty práce s
- měřítka glóbusu druhý map	OSV -1	- orientuje se na hvězdné obloze a rozumí pojmu planeta, hvězda, planetka, měsíce, komety a Galaxie	textem práce s
a jejich měřítka	VMEGS- 1 MUV- 3, 4	- popíše v praktických příkladech znalosti o kulatosti Země	mapou či atlasem
- obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis	EV – 1, 2, 3, 4	- hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce	práce s
- práce s atlasem- poledníky	MV - 2	- vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období	internetem
- rovnoběžky		- zná jarní a podzimní rovnodennost, zimní a letní slunovrat	práce ve skupinách
- zeměpisná síť		- používá glóbus jako zmenšený model Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu	
- určování časových pásem		- používá různé druhy map a plánů, umí se v nich orientovat a přepočítává vzdálenost podle různých měřítek	
- fyzickogeografická sféra a její složky		- seznámí se s výškopisem a polohopisem na mapách	
- geosféra		- vyhledá potřebné informace v atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících	
- biosféra		- používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřádnic určuje na globusu i na mapě geografickou polohu na Zemi	
- hydrosféra		- rozumí pojmu poledník, rovnoběžka, rovník, obratník, polární kruh, datová mez- vysvětlí pojem FGS	
- atmosféra- pedosféra			
- zeměpis světadílu-kontinenty a oceány			
- polární oblasti			

Geografie v praxi 6. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma		
		Výstupy	Formy
Základy astronomie	Př, M, F, Ch, Rv, Ov	Žák definuje pojmy a charakteristiky; je schopen pracovat samostatně;	ústní zkoušení
Orientace na Zemi	OSV 1	využívat přístroje jako je buzola, GPS, kompas, mapa;	písemné opakování
Čas na Zemi	OSV 5,	zvládá praktická cvičení v terénu.;	referáty, aktuality
Kartografie a topografie	OSV 7,		
Typy map	OSV 8,		
Měřítko mapy – měření vzdáleností	OSV 10, OSV 11		práce s textem
Výškopis, vrstevnice, kóty, převýšení, profil tras	VDO 1, VDO 2		práce s mapou, atlasem
Topografické značky	VDO 3, VDO 4		
Tvorba map	V MEGS 1		práce s internetem
Praktické dovednosti s mapou, orientace v mapě	V MEGS 2		
Plánování tras – délka, směr, profil, čas, zajímavosti	V MEGS 3		práce ve skupinách
Práce s buzolou, kompasem, GPS		Žák zná a ovládá pojmy; orientuje se na mapě; dokáže pracovat s grafy, tabulkami, internetem; vysvětlí zákonitosti přírodních sfér a jejich charakteristiky; umí propojit souvislosti a implikovat je na region, kde bydlí (Českolipsko);	
Geocaching			
Příprava na ZO	MUV 1, MUV 2		
Přírodní sféry (geologie atmosféra, hydrosféra...)	MUV 3, MUV 4 MUV 5 EV 1, EV 2, EV 3 EV 4		
Terénní výuka po Českolipsku (zaměření na přírodní sféry)	MV 1, MV 2, MV 7		

Zeměpis 7. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma		
		Výstupy	Formy
zeměpis světadílů- Amerika, Asie, Afrika, Austrálie	M	- žák se seznamuje s kontinentem Amerika	ústní zkoušení
zeměpis světadílu – Amerika -Amerika-fyzickogeografická sféra - Amerika-socioekonomická sféra - charakteristika států- Severní Amerika-USA, Kanada charakteristika států-Latinská Amerika charakteristika států-Jižní Amerika	Ch OV D Př EV-1,2,3,4 VDO-4 OSV-6 VMEGS-1,2,3 MUV-1,3,4	- vytýčí společné znaky daného regionu - žák se naučí znát přírodní podmínky, reliéf, faunu a floru, složení obyvatelstva - seznamuje se s Kanadou a USA - seznamuje se s postavením USA jako jediné světové supervelmoci - seznamuje se se Střední a Jižní Amerikou - žák se naučí znát přírodní podmínky, reliéf, faunu a floru, složení obyvatelstva Střední a Jižní Ameriky - žák se seznamuje s kontinentem Asie - vytýčí společné znaky daného regionu - žák se naučí znát přírodní podmínky, reliéf, faunu a floru, složení obyvatelstva - pozná odlišnosti jednotlivých asijských regionů - seznámí se s kulturou, společností a hospodářstvím jednotlivých zemí - pochopí nebezpečí náboženského fundamentalismu v některých asijských regionech - seznámí se světadíly Afrika, Austrálie a Oceánie- pozná polohu, rozlohu, reliéf, podnebí, faunu a floru a obyvatelstvo - pozná jednotlivé národy, důležité státy daných regionů - pozná kulturu, historii, přírodní podmínky, společnost a hospodářství Austrálie, Nového Zélandu a vybraných států Afriky	písemné opakování referáty práce s textem práce s mapou či atlasem práce s internetem práce ve skupinách
světadíl Afrika a její poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočištvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství, charakteristika států – politický zeměpis			
Asie-fyziogeografická sféra -Asie-socioekonomická charakteristika Asie-charakteristika států charakteristika států-Jihozápadní Asie charakteristika států-Střední Asie charakteristika států-Jihovýchodní Asie charakteristika států-Dálný Východ			
světadíl Austrálie a Oceánie a jejích poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočištvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství			

Geografie v praxi 7. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata		
		Výstupy	Formy
Kartografie a topografie Typy map Měřítko mapy Geografické síť, souřadnice Topografické značky Tvorba map Orientace v mapě Plánování trasy – délka, směr, profil, čas, zajímavosti Práce s buzolou, kompasem, GPS Geocaching Základy GIS	Př, M, F, Ch, Rv, Ov OSV 1 OSV 5, OSV 7, OSV 8, OSV 10, OSV 11 VDO 1, VDO 2 VDO 3, VDO 4 V MEGS 1 V MEGS 2 V MEGS 3	Žák definuje pojmy a charakteristiky; je schopen pracovat samostatně; využívat přístroje jako je buzola, GPS, kompas, mapa; zvládá praktická cvičení v terénu.;	ústní zkoušení písemné opakování referáty, aktuality práce s textem práce s mapou, atlasem práce s internetem práce ve skupinách
Příprava na ZO FG a SE specifika světadílů světa (Amerika, Afrika, Asie, Austrálie a Oceánie) Terénní výuka po Českolipsku (FG a SE specifika)	MUV 1, MUV 2 MUV 3, MUV 4 MUV 5 EV 1, EV 2, EV 3 EV 4 MV 1, MV 2, MV 7	Žák zná a ovládá pojmy; orientuje se na mapě; dokáže pracovat s grafy, tabulkami, internetem; vysvětlí zákonitosti přírodních sfér a jejich charakteristiky; umí propojit souvislosti a implikovat je na region, kde bydlí (Českolipsko);	

Zeměpis 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Opakování učiva 7. ročníku - zeměpis světadílů- Evropa -Evropa-fyzickogeografická sféra -Evropa -socioekonomická sféra - Evropská unie – význam, charakteristika -charakteristika států- Východní Evropy - charakteristika států- Severní Evropy - charakteristika států-Jižní Evropy - charakteristika států – Jihovýchodní Evropy - charakteristika států – Západní Evropy - charakteristika států – Střední Evropy	M Ch OV D Př, Rv,F EV-1,2,3,4 VDO-4 OSV-6 VMEGS-1,2,3 MUV-1,3,4	<ul style="list-style-type: none"> -žák se seznamuje s kontinentem Evropou - vytýčí společné znaky daného regionu -žák se naučí znát přírodní podmínky, reliéf, vodstvo, podnebí, faunu a floru, složení obyvatelstva, hospodářství -žák se seznamuje s Evropskou unií - postavením ve světě, významem EU - žák se seznamuje se státy Východní Evropy, kulturu oblasti - žák se naučí znát přírodní podmínky, státy, města, hospodářství a obyvatelstvo, - žák vytýčí společné znaky daného regionu - žák se seznamuje se státy Severní Evropy - žák se naučí znát přírodní podmínky, státy, města, hospodářství a obyvatelstvo, žák vytýčí společné znaky daného regionu - žák se seznamuje se státy Jižní Evropy, kulturu oblasti - žák se naučí znát přírodní podmínky, státy, města, hospodářství a obyvatelstvo, - žák vytýčí společné znaky daného regionu - žák se seznamuje se státy Jihovýchodní Evropy, kulturu oblasti - žák se naučí znát přírodní podmínky, státy, města, hospodářství a obyvatelstvo, - žák vytýčí společné znaky daného regionu - žák se seznamuje se státy Západní Evropy, kulturu oblasti - žák se naučí znát přírodní podmínky, státy, města, hospodářství a obyvatelstvo, - žák vytýčí společné znaky daného regionu - žák se seznamuje se státy Střední Evropy, kulturu oblasti - žák se naučí znát přírodní podmínky, státy, města, hospodářství a obyvatelstvo, - žák vytýčí společné znaky daného regionu <p>Pojmy, orientace na mapě, tabulky, grafy, význam, souvislosti</p>	ústní zkoušení písemné opakování referaty práce s textem práce s mapou či atlasem práce s internetem práce ve skupinách

Geografie v praxi 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Webová geografie	Př, M, F, Ch, IT, Rv, Ov	- definuje pojmy, charakteristiky a koncepty - orientuje se na webových portálech a dokáže je vhodně využít v praxi	žákovské projekty
Geografické portály Mapy.cz Google Maps Google Earth ArcGIS Online	OSV 1 OSV 5, OSV 7, OSV 8, OSV 10, OSV 11	- je schopen pracovat samostatně i ve skupinách - využívá webové geografické portály	referáty, aktuality práce s textem práce s mapou, atlasem
Příprava na ZO	VDO 1, VDO 2 VDO 3, VDO 4	- dokáže číst v mapách i měřit vzdálenosti	práce s webovými portály
Webové mapy	V MEGS 1 V MEGS 2 V MEGS 3	- zvládá praktická cvičení webové kartografie	práce ve skupinách
Mapy s příběhem	MUV 1, MUV 2 MUV 3, MUV 4 MUV 5	- zhodnotí práci s analogovými i digitálními kartografickými prostředky	
Geodata	EV 1, EV 2, EV 3 EV 4		
GeoInquiries	MV 1, MV 2, MV 7		
Geoformuláře			

Zeměpis 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Opakování z 8. ročníku Česká republika Poloha, rozloha, územní vývoj státu Geologický vývoj, povrch Podnebí Vodstvo Půdy, živá příroda Ochrana přírody Obyvatelstvo Sídla Hospodářství – vývoj Zemědělství Průmysl Služby, doprava, spoje Regiony České republiky	M Ch OV D Př, Rv,F EV-1,2,3,4 VDO-4 OSV-6 VMEGS-1,2,3 MUV-1,3,4	Pojmy, orientace na mapě, tabulky, grafy, význam, souvislosti Tvorba OZ mapy, říční síť, horopis, obnovitelné zdroje, práce s mapou, orientace na mapě ČR a Evropy, pojmy, tabulky, grafy, internet Pojmy, demografický vývoj ČR, vztah k Evropě a světu, nacionálismus, rasismus, diskriminace, přistěhovalectví Pojmy, hospodářství v ČR, transformace, EU a ČR Jízdní rády, cestovní ruch, žák se seznamuje s regiony ČR žák se naučí znát přírodní podmínky, obyvatelstvo, města, hospodářství a zajímavosti regionu žák vytváří společné znaky daného regionu vlastními slovy objasní pojem stát a vyjmenuje základní znaky státu srovná státy podle geografických, společenských a hospodářských kritérií popíše vývoj společnosti od agrární přes industriální až po postindustriální dělí hospodářství do sektorů, vyjmenuje odvětví jednotlivých sektorů podle úrovně hospodářství rozlišuje jádrové a periferijní oblasti, uvede příklady ve světě, v rámci ČR, v místním regionu objasní význam zemědělství, propojení s ostatními složkami národního hospodářství popíše rozdíly v zemědělství vyspělých a málo rozvinutých států vysvětlí pojem půdní fond a objasní jeho skladbu na mapě vymezí hlavní zemědělské oblasti světa vysvětlí závislost průmyslu na lokalizačních faktorech posoudí důležitost jednotlivých průmyslových odvětví pro hospodářství vyspělých zemí, člení průmysl na jednotlivá odvětví, rozliší nerostné suroviny podle charakteru a využití rozliší dopravu podle charakteru komunikace, dopravního prostředku porovná výhody a nevýhody jednotlivých druhů dopravy popíše vývoj v přenosu zpráv a informací rozliší mezi výrobními a nevýrobními službami, veřejnými a soukromými ukáže na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu zhodnotí vliv kvality životního prostředí na životní styl a zdraví obyvatel pojmenuje příčiny přírodních katastrof a zná zásady, jak se v případě katastrofy zachovat	ústní zkoušení písemné opakování referaty práce s textem práce s mapou či atlasem práce s internetem práce ve skupinách
Obyvatelstvo a sídla			
Politický zeměpis Státy a jejich seskupení Vývoj politické mapy Politické a vojenské organizace			
Hospodářská činnost Světové hospodářství Zemědělství, průmysl, doprava a spoje Služby a cestovní ruch			
Krajina a životní prostředí			

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Hudební výchova se vyučuje od 6. do 9. ročníku. Výuka probíhá ve speciální učebně pro hudební výchovu, která je pro tyto účely vybavena.

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
1	1	1	1	4	0

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavními složkami hudební výchovy jsou pěvecké, instrumentální a poslechové činnosti doplněné hudebně pohybovými aktivitami. Žák se učí pracovat se svým hlasem, osvojuje si písňě různých hudebních žánrů, poznává hudbu v jejích stylových, žánrových i funkčních podobách. Pěveckými, poslechovými, rytmickými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými a tvořivými činnostmi rozvíjí žákovu hudebnost. Pomáhá mu vytvořit si vlastní názory a postoje k

hudebnímu umění minulosti i současnosti. Zpěv by se měl stát prostředkem vyjádření radosti a pohody. Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální hudební schopnosti a dovednosti.

Kompetence

K učení:

- vést žáky k vyhledávání informací
- k sebehodnocení
- k samostatnosti organizování akcí mimo vyučování
- účast na soutěžích

Řešení problémů

- motivovat žáky k problémovým úkolům
- práce s informacemi

Kompetence komunikativní

- obhajoba a argumentace vlastních názorů, vhodná komunikace se spolužáky a učiteli

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině
- s pedagogy vytváří pravidla práce v týmu
- přispívá k upevnění dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- odmítá útlak a hrubé zacházení
- je si vědom svých práv a povinností

Kompetence pracovní

- používá materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- chrání kulturní a společenské hodnoty

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá je při učení
- žák aktivně a smysluplně využívá elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- žák má možnost zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žák má možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Očekávané výstupy

žák

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenává za pomocí dostupných digitálních technologií
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, téma i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace, za pomocí dostupného hudebního softwaru provádí jednoduché hudební experimenty
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písňě a skladby různých stylů a žánrů
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudebou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dívají multimédia a digitální prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- doprovází písňě pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písňě, s dopomocí využívá vhodné elektronické nástroje i hudební aplikace k doprovodům případně k vlastním zvukovým či hudebním pokusům
- rozeznává různé hudební žánry
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Hudební výchova 6. a 7. ročník

Učivo	Průřezová téma mezipředmět.vztahy	Výstupy	Formy	
.r oč ní k	Hudební teorie notová osnova předznamenání melodie, rytmus, tempo dynamika, intervaly rozdělení hudebních nástrojů pravěk, starověk písňová tvorba opera, opereta, balet muzikál, hudební revue hlasová hygiena	OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 6 OSV 8 MUV 2 MUV 3 MUV 4 EV 4 MV 5 VMEGS 2	má správné pěvecké návyky získává zásoby písni orientuje se v hudebních pojmech orientuje se v dějinách hudby hledá souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění vyjadří pocity pomocí instrumentálních, vokálních a pohybových činností	návštěva hudebního představení besedy referáty žáků výběr písni podle složení třídy a výběru učitele s využitím dostupných zpěvníků
.ro čn ík	Hudební teorie notová osnova stupnice, předznamenání tempo, dynamika gotika, renesance baroko, rokoko Hudební dějiny fuga, koncert, sonáta, symfonie, kantáta, muzikál Poslech Zpěv hlasová hygiena	Dějepis Zeměpis Výtvarná výchova Český jazyk Přírodopis		

Hudební výchova 8. a 9. ročník

Učivo	Průřezová téma mezipředmět.vztahy	Evaluace	
		obsah	formy
8.	Hudební teorie stupnice, tónina vícehlasé skladby, opera kantáta, oratorium, suita koncert Hudební dějiny Poslech Zpěv moderní hudební nástroje lidová písň Klasicismus, romantismus vážná hudba 20. stol. poslechové skladby k výuce ději hlasová hygiena	OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 6 OSV 8 MUV 2 MUV 3 MUV 4 EV 4 MV 5 VMEGS 2 Dějepis Zeměpis Výtvarná výchova Český jazyk Přírodopis	má správné pěvecké návyky získává zásoby písni orientuje se v hudebních pojmech orientuje se v dějinách hudby hledá souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění vyjádří pocity pomocí instrumentálních, vokálních a pohybových činností třídy a výběru učitele s využitím dostupných zpěvníků
9.	Hudební teorie Hudební dějiny Poslech Zpěv stupnice, tónika harmonie, kytarové značky rytmus, metrum takt, tempo populární hudba trampska písň vývoj populární hudby 20. stol. Až po současnost poslechové skladby k výuce ději hlasová hygiena		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A KULTURA

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovejších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
2	1 + 1	1	1 + 1	5	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebnách výpočetní techniky, v knihovně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Výchovné a vzdělávací strategie

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokážou zpětně uvědomit problémy související s realizací strategie
- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nevhodnější způsob řešení
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožnuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, apod.)
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ...)

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel umožnuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu □ žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiélem dodržují hygienická pravidla
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence digitální

- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace
- žáci samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- ovládá běžně používaná digitální zařízení; využívá je při učení

-
- žáci využívají různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
  - žáci sdílí a prezentují tvůrčí záměr, téma a výsledky tvůrčí práce v rovině tvorbě, vnímání a interpretace
  - žáci vyhledávají a sdílí inspirační zdroje, umělecká děla i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Očekávané výstupy

žák

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporcni vztahy aj.)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě; objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru; objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nevhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Výtvarná výchova 6. ročník

	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
1	Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus. Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka.	HV - rytmus, melodie OSV 5	Kreslí zátiší, kresba skutečnosti. dle Maluje pocity vyjádřené linií.	Sebehodnocení. Společná kontrola-soutěž.
2	Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru. Plastická tvorba – papír.	HV - hudební nahrávky OSV 1 OSV 2	Stříhá, lepí.	Skupinová práce.
3	Malba. Teorie barev - teplé a studené barvy, barvy příbuzné.	OSV 1 OSV 5	Tvoří kompozice. Maluje návrhy textilií.	Rozhovor - společné zhodnocení.
4	Plastická a prostorová tvorba. Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace.	EV 3 Výtvar. hra - plody země OSV 8	Vytváří společná plastika-ve dvojicích.	Porovnávání jednotlivých prací.
5	Nauka o perspektivě - (perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů.	Čj - Řecko a Řím - báje a pověsti , VMEGS 3	Např. shon na ulici - vystřihuje a lepí postavy a objekty na plochu - společná práce, ilustruje řecké báje a pověsti.	Kontrola s knihou.
6	Třetí prostor budovaný liniemi.	OSV 2	Tvoří vynález století - fantastický stroj - technický výkres.	Hodnocení – chyby.

Výtvarná výchova 6. ročník

	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
7	Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě.	VDO 4	Vytváří tisk z koláže, koláž, lepí, barví, koření - voňavé obrázky, rozfoukává tuš, fantastická planeta, čemu se rád věnuji.	Výstava-vyhodnocení nejlepší práce.
8	Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události. Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek.	EV 1 EV 2	Pracuje ve skupině.	Mezitřídní soutěž.
9	Lidská figura - tvarová stylizace - Řecko, Řím Tvarová a barevná kompozice. Např. Babylónská věž - Mezopotámie	D – Mezopotámie, Egypt, Řecko, Řím VMEGS 3	Uvědomuje si rozdíly v zobrazení.	Výstava.
10	Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů. Písmo a užitá grafika. Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis	MV 5	Pracuje s hudbou-poslech- Hv. Ilustruje texty.	Sebehodnocení.
11	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.	ČJ - poezie a próza s tématem Vánoc	Vytváří dekorativní tvorbu v průběhu staletí.	Společné hodnocení.
12	Subjektivní výtvarné vyjádření reality. Vnímání okolních jevů.	OSV	Maluje, kreslí Např. můj kamarád.	

Výtvarná výchova 7. ročník

	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
1	Prvky viz. obr. vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky-kubismus. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta)	OSV 1 VMEGS 2	Vyjadřuje objem šrafováním (jako stínování).	Sebehodnocení.
2	Rozvíjení smyslové citlivosti Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.	EV 4 OSV 1	Tvoří např.koláže- přírodní děje - jejich vznik a průběh - bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopky.	
3	Barevné vyjádření-symbolika barev. Odstín - systém, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru).	D - byzantské, arabské umění EV 3	Hraje si s barvou Např. rok - měsíce, kalendář.	
4	Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.	MUV 4 OSV 5	Maluje výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky - masky.	Rozhovor-třídění vlastních poznatků.
5	Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějníc.	MV 1, ČJ – tvorba mediálního sdělení Výtvarný projekt - V duchu českých tradic	Vytváří např. orientační tabule do architektury. Plakát.	
6	Vlastní prožívání. Interakce s realitou.	OSV 2	Např. vyjádření pocitů pomocí barev - špatná a dobrá nálada	

Výtvarná výchova 7. ročník

	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
7	Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky.	ČJ - literární texty	Např. rozvíjí jednotné výchozí situace - kolorovaná kresba, ilustrace k příběhům.	Sebehodnocení.
8	Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.	OSV 5	Vytváří monogram.	
9	Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reproducemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou.	VMEGS 1	Maluje reprodukce významných děl.	Soutěž.
10	Architektura.	D - románský sloh OSV 6 VMEGS 3	Maluje Např. charakteristické stavby románského slohu.	
11	Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice. OP - Art, POP - Art	D - doba gotiky	Kompozičně tvoří Např. gotické vitráže.	

Výtvarná výchova 8. ročník

	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
1	Kresebné etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem. Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání). Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.	OSV 1	Uplatňuje přístup k realitě Využívá fantazie Vytváří: město - stavby.	Formy společné práce.
3	Tisk z koláže, papíroryt .	OSV 10 čj.	Ex libris	Zpětná vazba.
4	Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování. Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko	D, ČJ - renesance, baroko, klasicismus, romantismus VMEGS 3 OSV 10		
5	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.	VMEGS 1 OSV 9	Pracuje podle fantazie, tvoří např. vitráž z barevných papírů, mozaiky. Dopravní značky - metro, olympiáda.	Společná práce

---

Výtvarná výchova 8. ročník

	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Výstupy	Formy
6	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast/stín, objem/.	OSV 1	Kreslí zátiší s geometrickými a měkkými tvary.	
7	Práce s netradičními materiály.	EV 4 OSV 2	Maluje proměny všedních předmětů. Tvoří koláže – např. plechovky od nápojů...	Sebehodnocení.
8	Objemové vyjádření námetu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála.	Z - mapa světa, obal Země OSV 7 EV 4	Vytváří zátiší, mnoho zemí - jeden svět, rozdílné kvality obalu Země.	
9	Lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková	D - renesance - objev perspektivy	Chápe význam renesance, architektura a umělci doby.	Vyhledávání informací.
10	Práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.	MV 5		
11	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19. stol. Technika akvarelu, pastel.	D - historické souvislosti 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.	Zvládá správně techniku malby. Vyhledává informace.	

Výtvarná výchova 9. ročník

	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
1	Techniky kresby - tužka, perko, uhel, rudka. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší, kresba hlavy. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).	EV 4	Např. kruh, koloběh vody, zátiší, kresba hlavy.	
2	Komplementární barvy - textura. Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barevami, psychologie barev. Kontrast (barevný, světelny).		Např. nenarozené mládě Vyjádří city, pocity	Společný projekt třídy.
3	Tisk z výšky, plochy, hloubky.		Např. PF, ex libris.	
4	Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus. Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimédia, akční umění – akční tvar malby a kresby). Při práci s um. dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).	VMEGS 3 D - historické souvislosti 20. stol. HV výtvarné směry 20. stol. promítající se v hudbě OSV 11 Výtvarná řada – výtvarné trendy 20. stol.		
5	Společná práce - komunikace. Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn.	OSV 8 EV 1	Např. Jaká byla léta minulá? - graf, svět po zemětřesení.	

Výtvarná výchova 9. ročník

	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
6	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.	OSV 2	Např. Já – využívá kombinované techniky plastika, asambláž, koláž.	
7	Animovaný film - spolupráce, komunikace. Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)	MV 7	Připravuje tabla - návrhy.	
8	Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. Prostorová tvorba – modelování.	OSV 2	Např. dotváří náhodného tvaru podle svých fantazijních představ - působivé barevné kombinace - chiméra.	
9	Krajinomalba, frotáž.	EV 4		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vyučovací předmět: RODINNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
1	1			2	

Výchova ke zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.

Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby rozhodování a chování, které vedou k zachování či posílení zdraví a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Důraz je kladen především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě.

Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (fyzické, psychické, sociální) a být za ně odpovědný.

Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích.

Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi. Učí se dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- preventivní ochranu zdraví
- poznávání zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování

- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení Učitel
- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují
- způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí Učitel
- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině

- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí a svých zážitků v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou,
- encyklopediemi,...
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Kompetence digitální

Žáci

- samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

-
- vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomocí digitálních prostředků

Učitel

- vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, které žák využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- podporuje rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vede žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Mezipředmětové vztahy

Výchova ke zdraví je úzce spojena s přírodopisem v VIII. ročníku.

Žáci se seznamují s anatomií a fyziologií člověka. Rozlišují příčiny a příznaky infekčních a civilizačních nemocí, uplatňují zásady prevence a případné léčby. Aplikují předlékařskou první pomoc při poranění a život ohrožujících úrazech.

Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.

Očekávané výstupy

žák

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

-
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
  - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
  - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
  - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
  - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
  - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
  - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
  - dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
  - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
  - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
  - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
  - při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím zdraví a bezpečí
  - dlouhodobě sleduje s využitím digitálních technologií problematiku zdraví a bezpečí jak z pohledu vlastní osoby, tak celospolečenského zájmu a usiluje o zlepšení zjištěného stavu
  - s využitím digitálních technologií vyhledá, zpracuje, vyhodnotí a prezentuje relevantní informace týkající se aktivní podpory zdraví a ochrany bezpečí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplnění ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

-
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
  - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
  - svěří se se zdravotním problémem
  - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
  - uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
  - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
  - zapojovat se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií
  - uvádět příklady kladného a záporného dopadu používání digitálních technologií na život jedince ve společnosti
  - popsat pravidla, jak přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy
  - na příkladu vysvětlit, jak reklamovat výrobek nebo službu při online nákupu, a uvést příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele v digitálním prostředí
  - uvědomovat si rizika porušování právních ustanovení, včetně norem pro digitální prostředí
  - rozeznávat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy v digitálním prostředí

Rodinná výchova 6. – 7.. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Hodnota a podpora zdraví podpora zdraví a její formy -prevence a interakce působení na změnu kvality prostředí a chování jedince odpovědnost jedince za zdraví podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví	EV2,3,4 MV1-5 OSV4,5	Rozumí pojmu zdravý životní styl a jeho složky Zná hodnotu zdraví Vyjmenuje činitele ovlivňující způsob života Druhy preventivních prohlídek. Vysvětlí zásady otužování. Životní prostředí a jeho změny (voda, ovzduší, půda) Životní prostředí a zdraví člověka (bydlení, úklid a údržba bytu)	Práce ve skupině Diskuse Samostatná práce Úvaha Situacní a didaktické hry Video Nácvik peer programu
Zdravý způsob života a péče o zdraví Režim dne Tělesná a duševní hygiena Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování složky potravy vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence auto – destruktivní závislosti – zneužívání návykových látek, patologické hráčství, práce s počítačem, bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu manipulativní reklama a informace, reklamní vlivy skryté formy a stupně individuálního násilí – šikana a jiné projevy násilí služby odborné pomoci bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích	EV2,3,4 MV 1 – 5 OSV 1,2, OSV 1-5,10,11 MV 1-7 EV 3,4 VMEGS 1,2 VDO 1 MUV 1-5	Vysvětlí biorytmy a režim dne Pracovní den žáka, příprava na vyučování, pohybové činnosti v denním režimu, spánek, odpočinek, využívání volného času Má hygienické návyky, pečeje o zuby, oděv, jeho funkce Pyramida potravin, rozmanitost stravy, pitný režim, základní složky potravy, vláknina, stolování v rodině Navrhujete denního stravování Navrhujete reklamy propagující zásady zdravé výživy Vyjmenuje nejčastěji zneužívané návykové látky v ČR, rizika zneužívání návykových látek na zdraví, osobní realizaci Zná rizikové skupiny populace Zná mechanismy rozvoje závislosti, možnosti léčení Vysvětlí pojmy Linka důvěry, Centrum odborné pomoci Taktiky reklam Respektuje vhodný výběr kamarádů z hlediska osobního bezpečí Nacvičuje způsoby chování v různých krizových situacích	Práce ve skupině Samostatná práce Spolupráce s rodinou Hraní rolí Práce s literaturou Práce ve skupině Samostatná práce Anonymní dotazníky Práce s literaturou Úvaha Diskuse Peer program Hraní roli Situacní hry Video
Osobnostní a sociální rozvoj sebepoznávání psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomocí při problémech mezilidské vztahy, komunikace v různých situacích kooperace – chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a assertivní komunikace a kooperace v různých situacích	OSV 1 -11 VDO 1,2	Modelové situacní hry zaměřené na získávání dovedností assertivního jednání Psychologické hry zaměřené na sebepoznávání	Situacní hry Ankety Diskuse Hraní rolí
Vztahy mezi lidmi a formy soužití vztahy a pravidla soužití v rodině, škole, vrstevnické skupině	VMEGS 1-3 VDO 1,2 OSV 6-9 MV 1-5	Vysvětlí vztahy mezi členy rodiny, práva a povinnosti členů rodiny, tradice a svátky, projevy úcty, respektu a vzájemné pomoci. Vytvoří rodokmen	Situacní hry Práce ve skupině Diskuse. Video

Rodinná výchova 6. - 7. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Hodnota a podpora zdraví Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví, lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie) Psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování, násilné chování, těžké životní situace	EV 2,3,4 MV 1-5 OSV 4,5, 10,11	Vysvětlí pojem zdraví ve všech jeho aspektech Pocity zdravého člověka Rozlišuje zdraví a nemoc, Statistiky nemocí Tělesně a smyslově postižení jedinci ve společnosti Etické vztahy k nemocnému a zdravotní postiženému	Výklad – informace, práce ve skupině Projekty Video Diskuse
Zdravý způsob života a péče o zdraví alternativní způsoby výživy, poruchy příjmu potravy ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, úrazy- prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů základy první pomoci	OSV 1,2 EV2,3,4 MV 6,7 <i>Mezipředmětové vztahy: Přírodopis</i>	časopis ZŽS Rozumí pojmulm - :makrobiotika, vegetariánství, biopotraviny rychlé občerstvení – zdravotní rizika Vysvětlí specifika stravování dětí a dospívajících úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě Zná zásady první pomoci	projekty, referáty úvaha, diskuse praktická činnost video práce ve skupině odborná literatura
Vztahy mezi lidmi a formy soužití vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – obec, spolek, společnost; rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky siln. Provozu vč. zvládání agresivity vztahy ve dvojici - kamarádství	VMEGS 1-3 VDO 1,2 OSV 6-9 MV 1-5	Kamarádi, výběr kamarádů Přejímá pozitivních hodnot vrstevníků, společnosti Začlení se do života školy, obce, společnosti Vysvětlí pojem náhradní rodinná péče Dodržuje zásady společenského chování	Situaci hry Práce ve skupině Diskuse Video
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence civilizační choroby – zdravotní rizika, prevence, lékařská péče ochrana člověka za mimořádných situací – životní pohromy, terorismus manipulativní vliv medií, sekt	EV3,4 OSV 10,11 <i>Mezipředmětové vztahy Přírodopis</i> VMEGS 1	Vyjmenuje cizorodé látky v poživatinách Zná výživovou hodnotu potravy. Vysvětlí civilizační choroby jako důsledek nesprávné výživy – příznaky, důsledky, souvislosti – prevence možná nebezpečí a následky působení náboženských sekt na dospívajícího	praktické ukázky referáty práce ve skupině diskuse
Osobnostní a sociální rozvoj Sebepojetí – zdravé a vyrovnané sebepojetí Komunikace, mezilidské vztahy- efektivní a assertivní komunikace a kooperace v různých situacích Seberegulace a sebeorganizace činnosti a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací Stanovení osobních cílů a postupních kroků k jejich dosažení	OSV 1-11 VMEGS 1 MUV 1-5 MV 6-7 VDO 1-2	Zná způsoby komunikace Vytvoří strom možných řešení Má pozitivní životní cíle Zájmy a koníčky. Zná své možnosti Určuje své životní cíle Dodržuje zásady společenského chování	Psychologické hry Dotazníky Diskuze Úvaha Práce ve skupině Hraní rolí Relaxační cvičení
Změny v životě člověka a jejich reflexe Sexuální dospívání a reprodukční zdraví Fyzické a duševní změny Bezpečné sex.. chování	OSV 10-11 MV 1-7 <i>Mezipředmětové vztahy Přírodopis</i>	Základy kosmetické péče, kosmetické přípravky Vysvětlí vztahy mezi lidmi – k druhému pohlaví Rozumí pojmu: plánované rodičovství – biologická, psychická, sociální zralost. Nekostální praktiky, první sex, kontakty Seznamuje se s myty o sexualitě. Rozhodování v oblasti sex. chování.	Diskuse Ankety Dotazníky Informace Video

---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojení pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobré zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních slabin žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním slabinám místo činností, které jsou kontraindikací jejich slabin.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostních prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví

-
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
  - chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
  - aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
2	2	2	2	8	0

Hodiny jsou realizovány převážně v tělocvičně, sportovním areálu, občas v terénu.

Volitelný předmět: **Sportovní hry:** 6. ročník – 1 hodina týdně, 7. ročník – 2 hodiny týdně, 8. ročník – 1 hodina týdně. Předmět je hodnocen samostatně na vysvědčení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- poznávají smysl a cíl svých tělesných aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře a uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o sportovním dění na škole
- individuálně rozvíjení své pohybové schopnosti
- systematicky sledují vývoj vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob jejich řešení
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí
- hledají vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuse

Kompetence sociální a personální

- rozvíjejí spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu, dodržují pravidla fair play
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- rozdělují a přijímají úkoly v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské

- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví, jsou seznámeni se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák...)

Kompetence pracovní

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci
- zpracovávají a prezentují naměřené výkony

Kompetence digitální

- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení
- umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a výhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Očekávané výstupy

- Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- Samostatně využívá osvojené kompenzační, relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonává únavu a předchází stresovým situacím

-
- Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky si zvolí vhodný pohybový program
  - Před pohybovou činností si samostatně připraví pohybový aparát, s ohledem na prováděnou pohybovou činnost (svalové partie)
  - Omítá drogy a jiné škodlivé látky jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem ke stavu ovzduší
  - Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
  - Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při pohybových aktivitách různého druhu a v různém prostředí (příroda, tělocvična, silniční provoz, plavecký bazén, atd.), předvídá možné nebezpečí úrazu, přizpůsobuje svojí činnost aktuální situaci na sportovišti
  - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvorivě je aplikuje ve hře, soutěžích a při rekreačních činnostech
  - Posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
  - Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
  - Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření a dodržování pravidel, pomoc handicapovaným, něžnost k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
  - Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
  - Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora
  - Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
  - Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni třídy, školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
  - Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
  - Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních slabení
  - Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním slabením, usiluje o jejich optimální provedení
  - Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního slabení
  - Respektuje a oceňuje naše sportovní tradice
  - Přistupuje k výsledkům sportovní činnosti nejen z hlediska dobrého výkonu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých
  - sleduje dlouhodobě s využitím digitálních technologií svůj pohybový režim a úroveň tělesné zdatnosti a snažit se o jejich cílené ovlivnění
  - posoudí i s pomocí digitálního záznamu provedení pohybové činnosti u sebe i jiných
  - zpracuje, ukládá a prezentuje různé informace a naměřená data v digitální formě
  - sleduje určené prvky pohybových činností (jednotlivců, týmu) a s pomocí digitálních technologií je eviduje, ukládá a prezentuje

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

-
- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
  - cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení
  - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
  - vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
  - uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
  - uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
  - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
  - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti
  - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
  - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
  - užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
  - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu
  - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
  - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
  - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
  - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
  - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních slabení
  - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním slabením, usiluje o jejich optimální provedení
  - vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního slabení
  - sleduje s využitím digitálních technologií změny svých pohybových dovedností v základních sportovních odvětvích
  - posoudí s pomocí digitálního záznamu provedení některých pohybových činností
  - sleduje a vyhodnocuje prvky pohybových činností s pomocí digitálních technologií

Tělesná výchova 6. - 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Základní gymnastika správné držení těla, zvyšování kloubní pohyblivosti, správné dýchání, preventivní pohybová činnost základy posilování s vlastním tělem, prevence, korekce a kompenzace jednostranného zatížení, odstraňování svalových disbalancí Základy rozcvičení - strečink, dynamické formy rozcvičení, skladba rozcvičení s ohledem na zamýšlenou pohybovou aktivitu, kompenzace zatížení v závěru hodiny Zásady bezpečného chování při pohybových aktivitách různého druhu a v různých typech prostředí (tělocvična, bazén, hřiště, silnice, příroda, atd.) Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb, náradí a náčiní Úprava pohybové činnosti s ohledem na aktuální stav sportoviště a jeho okolí (déšť, ovzduší, sníh, mráz, teplo) Pořadová cvičení - organizace skupiny, povely	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OVS 4 EV 3 EV 4 F, Př, HV, VZ	aktivní organizování svého pohybového režimu pozitivní vztah k pohybovým aktivitám začlenění sportu a pohybových aktivit do každodenního života snaha o stálé zlepšování své tělesné zdatnosti schopnost užívání relaxačních a kompenzačních technik schopnost samostatně připravit pohybový aparát na danou pohybovou činnost odmítavý vztah ke drogám a jiným škodlivinám dodržování pravidel bezpečného chování při pohybových aktivitách zvládnutí osvojovaných pohyb. dovednosti v souladu s individuální- má předpoklady zdvořilé, slušné vystupování	Pozorování korekce chyb práce s chybou náprava chyb sebehodnocení

Tělesná výchova 6. - 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Atletika Vytrvalostní běh - 600 m, 800 m, 1000 m, 1500 m Sprint - 60, 100 m, nízký start z bloků Skok daleký - závěsná technika - nácvik. Výkon Skok vysoký - flop- nácvik, výkon Hod kriketovým míčkem - technika, výkon Štafetový běh - 4x60 m, štafetová předávka PC, SPC, atletická abeceda, odrazová cvičení, strečink Běh v terénu do 4 km Cooprův test - test vytrvalosti Vrh koulí (3 kg, 4 kg) - nácvik techniky vrhu, výkon	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OVS 4 OSV 5 OSV 10 OSV 1 OSV 2 OSV 3 OVS 4 OSV 5 OSV 10 F, M, Př, HV, VZ	schopnost posouzení vlastního pokroku, označení nedostatků, chyb a jejich náprava užívání osvojovaného názvosloví na úrovni cvičence, diváka, rozhodčího, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu dodržování myšlenky OH - fair play organizační schopnosti evidence výsledků, výkonů, vyhodnocení zpracování naměřených dat a informací - jejich prezentace pravidelné zařazování speciálních vyrovnávacích cvičení zájem o předmět	měření výkonu Účast na školních a mimoškolních závodech a turnajích vyhodnocování statistických dat tabulky záznamy výsledkové listiny gymnastické sestavy
Sportovní gymnastika Akrobacie- kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách, váha, kotoul letmo, přemět stranou, stoj na rukou Hrazda (po ramena) - vzpor, sešin vpřed, výmyk, pomet, toč vzad, toč jízdmo Přeskok - koza našíř - skrčka, koza nadél - roznožka Přeskok - bedna nadél - roznožka Šplh na tyči - 4,5 m Šplh na laně - smyčka pokus, bez přírazu Kladina - rovnovážné prvky, poskoky, váha, obraty			

Tělesná výchova 6. - 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<p>Kondiční a rytmická gymnastika</p> <p>Živé obrazy</p> <p>Základy posilování s vlastním tělem (kliky, dřepy, atd.)</p> <p>Kruhový trénink - cvičení na stanovištích</p> <p>Cvičení s náčiním - plné míče, švihadla, tyče, obruče</p> <p>Kondiční testy</p> <p>Překážková dráha</p> <p>PC, SPC - zaměřená na rozvoj základních pohybových schopností s ohledem na senzitivní období (rychlost)</p> <p>Závodivé hry ve družstev, jednotlivců</p> <p>Starty z různých poloh,...</p> <p>Cvičení s hudbou - hudba jako motivační prvek</p> <p>Základy aerobiku</p> <p>Úpoly</p> <p>Přetahy, přetlaky, úpolové odpory</p> <p>Průpravné hry dvojice, týmy</p> <p>Základy pádů</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 2</p> <p>OSV 3</p> <p>OVS 4</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 10</p> <p>OSV 11</p>		pozorování

Tělesná výchova 6. - 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Sportovní hry	OSV 1	tvůrčí aplikace osvojovaných dovedností ve hře, soutěžích a pohybových činnostech	řízená hra
Basketbal	OSV 2	úroveň spolupráce v týmu	Účast na školních a mimoškolních závodech a turnajích
HČJ - driblink na místě a v pohybu, střelba, dvojtakt, přihrávka	OSV 3	podíl na vytváření příjemné atmosféry v týmu	
Základní OK - obranný postoj, osobní obrana	OSV 4	schopnost domluvit se na jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva	
Základní ÚK - přihraj a běž	OSV 5	organizační schopnosti ohleduplnost a úcta k ostatním v týmu	
Hra 1 -1, hra 2 - 2, streetball	OSV 6	ochota pomoci jiným	
Pravidla basketbalu	OSV 7	odmítání psychického a fyzického násilí	
PC, PH, SPC, řízená hra	OSV 8	odmítání hrubého zacházení	
Třídní, školní, okresní, krajská kola turnajů v basketbalu	OSV 9	zodpovědné chování v krizových situacích	
Kopaná	OSV 10		
HČJ - vedení míče, zpracování, přihrávka, střelba na branku	MUV 1		
Minikopaná	OSV 11		
OK, ÚK	MUV 2		
Hra 3 -3, hra 4 - 4			
Pravidla fotbalu			
PC, PH, SPC, řízená hra			
Třídní, školní, okresní, krajská kola turnajů v kopané			
Florbal			
HČJ - vedení míčku, zpracování, přihrávka, střelba, uvolňování			
PC, SPC, hra 3 + 1			
OK, ÚK			
Pravidla florbalu			
Třídní, školní, okresní, krajská kola turnajů ve florbalu			

Tělesná výchova 6. - 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Vybíjená - nejrůznější druhy a obměny, přehazovaná Hry s míčem - myslivci a zajíci, propalovaná,.. Lyžování Nácvik základních pohybových dovedností na sjezdových a běžeckých lyžích a nácvik bruslení Sjíždění a zatáčení - jízda v pluhu, řezané oblouky Běh na lyžích - střídavý běh dvoudobý, soupažný běh jednodobý, oboustranné bruslení jednodobé a dvoudobé Historie lyžování, Horská služba, mazání lyží, vyzbroj a výstroj Turistika orientace na mapě, měřítko, vytyčení trasy, práce s buzolou, topografické značky, orientační běh, odhad vzdálenosti, ochrana přírody, uplatňování pravidel silničního provozu v roli chodce přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	OSV 9 OSV 10 OSV 11 MUV 1 MUV 2 EV 3 EV 4 F, Př, HV, VZ,F, Z, D, M	ochrana přírody kladný vztah k životnímu prostředí	závody v obřím slalomu závody v běhu na lyžích příprava turistického kurzu

Tělesná výchova 6. - 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<p>Teorie</p> <p>Drogy a jiné škodlivé látky ve sportu (anabolika, doping), jejich vliv na zdraví člověka, reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek vhodná úprava pohybových aktivit</p> <p>Hygiena při pohybových aktivitách</p> <p>Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovištích při sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu</p> <p>Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí</p> <p>Sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti</p> <p>Komunikace při TV (odborná terminologie)</p> <p>Historie OH (LOH, ZOH)</p> <p>Myšlenky olympionismu</p> <p>MOV, ČOV, dětské olympiády</p> <p>Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře, organizuje, řídí, přebírá roli rozhodčího</p> <p>Statistická zjištění, odhad, přesná měření (stopky, pásmo), evidují a vyhodnocují zjištěná data</p>		respekt a ocenění našich sportovních tradic	prezentace v médiích

Postupně přebírá některé organizační a hodnotící úkoly učitele Práce s tabulkou, výsledkovou listinou, grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace

--	--	--	--

Sportovní hry 6. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
--------------	--	----------------	--------------

Základní škola, Česká Lípa, Šluknovská 2904, příspěvková organizace.
ul. Šluknovská 2904, Česká Lípa, 470 05, IČO: 482 830 70

SPORT A ZDRAVÍ Bezpečnost a úrazy ve sportu	Přírodopis Zeměpis Občanská výchova Chemie	Žák chápe důležitost rozvíjení před sportem Žák chápe propojení sport a zdraví, radost z pohybu Žák dokáže chytit míč v pohybu a klidu Žák dokáže přesně přihrát nebo nahrát Pochopí pravidla vybijené, házené, basketbalu, florbalu Zvládá driblink Spolupracuje s ostatními v týmu, povzbuzuje spoluhráče Má radost z vítězství Dokáže přijmout porážku, přiznat chybu Respektuje rozhodnutí rozhodčího	Ukázky Odstraňování chyb Sebehodnocení Hodnocení podle snahy Reprezentace školy na turnajích a závodech
ROZVOJ FYZICKÉ VŠESTRANNOSTI Posilovací cviky			
POHYBOVÉ AKTIVITY Míčové sporty Pohyb s míčem Chytání míče Nahrávka, přihrávka Vybíjená Házená Kopaná Basketbal Florbal			
ATLETIKA Atletická abeceda Dlouhé a krátké běhy Hod míčkem			
DODRŽOVÁNÍ PRAVIDEL FAIR-PLAY Dodržování pravidel rozhodčí			

Sportovní hry 7. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Základy fair - play Morální hodnoty Etika sportu Možnosti rozhodování rozhodčího Dodržování pravidel Rovnost postavení hráčů	Př, Ch, Rv, Ov	Žák vysvětlí podstatu chování fair play; žák svým chováním dává najevo, že přijímá porážku v soutěži; žák vysvětlí základní pravidla vybraných pohybových nebo sportovních her; žák se podílí na řízení utkání či soutěže; žák upraví pravidla vybrané hry tak, aby byla vhodná pro příslušné prostředí; žák při pohybových aktivitách bere ohled na rozdíly mezi chlapci a děvčat. Žák vyhodnotí pohybové aktivity vzhledem k aktuálním podmínkám a aplikuje na dané podmínky obecné zásady bezpečnosti; žák přizpůsobí pohybové aktivity svým schopnostem a možnostem (volí obtížnost cvičení, velikost zátěže atd.), žák vybere a použije výstroj a výzbroj odpovídající danému sportu a konkrétním podmínkám.	Pozorování korekce chyb práce s chybou náprava chyb sebehodnocení řízená hra Účast na školních a mimoškolních závodech, turnajích
Atletika Netradiční sportovní hry Holomajzna Tchoukball KIN-BALL Kubb Bezkontaktní rugby T- ball		Žák předvede několik jednoduchých cviků a označí je tělocvičným názvoslovím; žák předvede pohybovou činnost podle předloženého nákresu; žák předvede jednoduchou pohybovou dovednost podle předloženého popisu cvičení. Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti (definované v ŠVP jako základní učivo) v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy; žák rozumí základní sportovní terminologii osvojovaných činností, uplatňuje pravidla her a sportů a správně reaguje na osvojovaná gesta rozhodčího; žák uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu; žák zvolí taktiku hry a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo).	
Posilování		Žák vyjmenuje hlavní znaky svého oslabení; žák předvede speciální vyrovnavací cvičení související s jeho vlastním oslabením; žák ve svém pohybovém režimu uplatňuje speciální vyrovnavací cvičení související s jeho vlastním oslabením. Žák předvede technicky správně konkrétní speciální cvičení; žák zkонтroluje správnou techniku provedení speciálního cvičení v zrcadle, je-li k dispozici, a koriguje provedení cvičení; žák koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele.	

Sportovní hry 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Základy fair – play Morální hodnoty Etika sportu Možnosti rozhodování rozhodčího Dodržování pravidel Rovnost postavení hráčů Atletika Atletická abeceda Možnosti rozcvičení Rozvoj rychlosti a vytrvalosti Hry na rozvoj rychlosti a vytrvalosti Beep test Cvičení se švihadly Rozvoj sily Hry na rozvoj sily Cvičení na žebřinách Tchoukball KIN-BALL Holomajzna Bezkontaktní rugby T-ball	Př, Ch, Rv, Ov	<p>Žák vysvětlí podstatu chování fair play; žák svým chováním dává najevo, že přijímá porážku v soutěži; žák vysvětlí základní pravidla vybraných pohybových nebo sportovních her; žák upraví pravidla vybrané hry tak, aby byla vhodná pro příslušné prostředí; žák při pohybových aktivitách bere ohled na rozdíly mezi chlapci a dívčat.</p> <p>Žák vyhodnotí pohybové aktivity vzhledem k aktuálním podmínkám a aplikuje na dané podmínky obecné zásady bezpečnosti;</p> <p>Žák předvede několik jednoduchých cviků a pohybovou činnost podle předloženého nákresu; žák předvede jednoduchou pohybovou dovednost podle předloženého popisu cvičení.</p> <p>Žák rozumí základní sportovní terminologii osvojovaných činností, uplatňuje pravidla her a sportů a správně reaguje na osvojovaná gesta rozhodčího; žák uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu; žák zvolí taktiku hry a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo). Žák vyjmenuje hlavní znaky svého oslabení; žák předvede speciální vyrovnávací cvičení související s jeho vlastním oslabením; žák ve svém pohybovém režimu uplatňuje speciální vyrovnávací cvičení související s jeho vlastním oslabením.</p> <p>Žák předvede technicky správně konkrétní speciální cvičení; žák zkонтroluje správnou techniku provedení speciálního cvičení v</p>	<p>Pozorování korekce chyb práce s chybou náprava chyb sebehodnocení řízená hra Účast na školních a mimoškolních závodech a turnajích</p>

Týmové sporty a jejich variace		zrcadle, je-li k dispozici, a koriguje provedení cvičení; žák koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele. .	
---------------------------------------	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: SEMINÁŘ PRVNÍ POMOCI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení předmětu

Volitelný předmět **Seminář první pomoci** se vyučuje v 8. ročníku – 1 hod. týdně z disponibilní časové dotace.

Seminář první pomoci (PP) seznamuje a učí žáky základy poskytování PP. Žáci mají možnost seznámit se s poskytováním PP v různých životních situacích a podmínkách. Hlavní součástí semináře je praktická část výuky. Získané teoretické znalosti spojují s praktickým nácvikem, jedná se o nejdůležitější postupy a principy při poskytování PP. Hlavní důraz je kladen na stavby bezprostředního ohrožení života.

Seminář PP je vypracován tak, aby PP mohla být účinně poskytována nejjednoduššími metodami a s použitím minimálních technických pomůcek.

Poskytování první pomoci je etickou a morální povinností každého člověka.

Vzdělání je zaměřeno na

- upevňování a nácvik poskytování PP zdravotnickým materiélem, improvizovanými prostředky
- získání orientace v různých krizových situacích vyžadujících poskytnutí PP □ transport postižených
- upevňování morálních a etických vlastností

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel vede žáky k

- efektivnímu poskytování PP
- vyhledávání a třídění informací
- samostatnému využívání teoretických znalostí v praxi

Kompetence k řešení problémů

učitel vede žáky k

- zadávání úkolů. Které mají více možných postupů
- samostatnému uvažování a rozhodování
- nalézání vzájemných souvislostí

Kompetence komunikativní

učitel vede žáky k

- týmové práci
- diskusi
- vzájemné důvěře a pomoci

Kompetence sociální a personální

učitel vede žáky ke

- spolupráci při řešení problémů v různých krizových situacích

Kompetence občanské

žáci jsou vedeni k

- dodržování pravidel slušného chování
- pochopení morálních a etických povinností
- ochraně vlastního zdraví

Kompetence pracovní

žáci jsou vedeni k

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při poskytování PP

Kompetence digitální

žáci jsou vedeni k

- využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, které využívají při učení

Očekávané výstupy

žák

- projevuje odpovědné chování v situacích vyžadujících poskytnutí PP
- zná a prakticky uplatňuje pravidla poskytování PP
- orientuje se v různých krizových situacích
- využívá zdravotnický i improvizovaný materiál k poskytování PP
- orientuje se v možnosti transportu postižených

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel
- svěří se se zdravotním problémem
- projevuje odpovědné chování v situacích vyžadujících poskytnutí PP
- poskytne první pomoc při úrazu

Seminář první pomoci 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
☐ obecné zásady PP	<ul style="list-style-type: none"> ■ Přírodopis 8. ročník ■ OSV1 ■ OSV2 ■ OSV3 ■ OSV4 ■ OSV5 ■ OSV6 ■ OSV7 ■ OSV8 ■ OSV9 ■ OSV10 ■ OSV11 ■ VDO1 ■ VDO2 ■ EV1 ■ EV2 ■ EV3 ■ EV4 ■ MV1 ■ MV2 ■ MV3 ■ MV5	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vysvětlí soustavu PP ■ Zná postupy PP<ul style="list-style-type: none"> • zástava dechu a oběhu • resuscitace dětí a dospělých • zásady PP při šoku • krvácení vnější, vnitřní • popáleniny, omrzliny • úpal, úžeh • poranění kostí a kloubů, • poranění páteře • poranění břicha • náhlé příhody břišní • uštknutí hadem • bodnutí hmyzem • cizí těleso v ráně • otravy • technika přenášení raněných • transport raněných • druhy obvazů • druhy obvazového materiálu • lékárničky PP	<ul style="list-style-type: none"> ■ práce v skupině ■ praktický nácvik skupinový, individuální ■ modelové situace ■ diskuse ■ video ■ práce s PC, internet ■ účast v soutěžích PP
☐ neodkladná resuscitace			
☐ bezvědomí			
☐ mdloba			
☐ šok závažná			
☐ poranění			
☐ poranění menšího rozsahu			
☐ obvazová technika			
☐ autonehody			
☐ vybavení lékárničky			
☐			
☐			

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Vyučovací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI**

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
1	1	1	0 + 1	3	1

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět pracovní výchova se vyučuje jako samostatný předmět.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy:

- Práce s technickými materiály
- Pěstitelské práce, chovatelství
- Provoz a údržba domácnosti
- Příprava pokrmů
- Svět práce

Žáci si v 6. – 9. ročníku v rámci tohoto předmětu osvojují znalosti a dovednosti, které mohou v budoucnu využít v praktickém životě. Učí se zvládat jednoduché pracovní postupy při práci v domácnosti, při přípravě pokrmů, šití, při drobné domácí údržbě, dále si osvojují jednoduché pracovní postupy při práci na zahradě, péči o zeleň a práci se dřevem a kovem. V 8. a 9. ročníku si vytvářejí prvotní představy o svém budoucím uplatnění ve společnosti v rámci kariérového poradenství.

Praktické činnosti též zahrnují část některých tematických okruhů průřezových témat, zejména osobní a sociální výchovy, environmentální výchovy a výchovy k myšlení v globálních souvislostech. Používané metody a formy práce jsou založeny na mezižákovské spolupráci v rámci malých týmů, kdy žáci mohou prokázat schopnost týmové spolupráce.

Hodnocení žáků sleduje především schopnost využít získané teoretické znalosti v praktických situacích s ohledem k jejich manuálním schopnostem a dovednostem. Při hodnocení je též přihlíženo k aktivitě a míře zapojení žáků při vykonávání různých úkolů.

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Charakteristika výchovy k volbě povolání

Výchova k volbě povolání si klade za cíl:

- vybavit žáky znalostmi souvisejícími s jejich budoucím uplatněním ve světě práce
- vypěstovat u žáků dovednosti potřebné pro rozhodování o další vzdělávací cestě a budoucí profesní orientaci
- připravit žáky na přechod ze základní školy na školu střední a do zaměstnání

Výchova k volbě povolání napomáhá lepšímu rozhodování žáků při volbě vhodné střední školy a v dlouhodobé perspektivě tak může zajistit jejich větší úspěšnost v dalším odborném a profesním růstu.

Výchova k volbě povolání má v základním vzdělávání nezastupitelné místo:

- zaměřuje se na utváření a rozvíjení dovedností a osobních vlastností žáků, které jsou předpokladem pro jejich budoucí úspěšné začlenění do pracovního života
- učí žáky přebírat osobní zodpovědnost za vlastní rozhodování o své budoucí vzdělávací a profesní dráze a pružně reagovat na případné změny v rámci svého rozhodnutí
- rozšiřuje poznatky žáků o světě práce, přibližuje jim vzdělávací a pracovní příležitosti i reálné možnosti uplatnění absolventů základní školy na trhu práce, koriguje představy a očekávání žáků ve vztahu k vybraným povoláním
- učí žáky orientovat se v důležitých profesních informacích, vyhodnocovat je a na jejich základě se odpovědně rozhodovat o své budoucí profesní orientaci
- vytváří předpoklady pro to, aby se žáci naučili realisticky posuzovat své možnosti a osobní šance na trhu práce a v souladu s reálnými požadavky vybraného povolání a v konfrontaci s vlastními osobnostními předpoklady

-
- ukazuje žákům vhodné cesty k dosažení stanovených profesních cílů

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu, činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- získávání základních dovedností při práci na zahradě
- vztah k přírodě
- vypěstování a uskladnění zeleniny, květin, aranžérské práce

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávání úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

Žák

- promýší pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápát, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Učitel

- zajímá se o náměty
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Žák

- učí se správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků Učitel
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují ve skupinách
- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Učitel

- podle potřeby pomáhá žákům

- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci

- respektují pravidla při práci
- dokážou přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasným i pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

---

Očekávané výstupy 6. a 7. ročník

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň □ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásady bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti

Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Očekávané výstupy 8. a 9. ročník

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň □ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

-
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
  - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu
  - správně zachází s pomůckami, nástroji a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu
  - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

PŘÍPRAVA POKRMŮ PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI SVĚT PRÁCE

8. ročník

Žák

- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy

9. ročník

Žák

- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s technickými materiály

žák

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

-
- organizuje svoji pracovní činnost
  - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
  - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
    - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
    - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
    - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
    - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Design a konstruování

žák

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Pěstitelské práce, chovatelství

žák

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetruje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Provoz a údržba domácnosti

žák

- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

Příprava pokrmů

žák

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

-
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Svět práce

žák

- zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
  - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
  - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Pracovní činnosti 6. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Organizace a bezpečnost práce Řád školní dílny	OV - hygiena činnost lidí povolání	Dodržuje bezpečnost práce Používá správně	Kontrola v průběhu hodiny
Vlastnosti materiálu, užití v praxi dřevo plast	Př - péče o životní prostředí	nástroje Má teoretické znalosti	Připravenost
Pracovní pomůcky, náradí a nástroje pro ruční zpracování	F - stroje a nástroje Př - dřeviny, význam lesů	Tvoří referáty	Otzázkový výklad
Pracovní postupy - zhotovení výrobků ze dřeva a plastu	M - geometrie Z, VZ OSV 1, 3, 7, 8, 9, 10 EV 2, 3, 4	Závady nástrojů, použití, správné pojmenování Udržuje pořádek na pracovišti Jednotlivé pracovní operace Uplatňuje teoretické znalosti Praktická činnost Osevní plán. Aktivita Pracuje ve skupině Je pracovitý Teoretické znalosti Praktická ukázka zpracování Má znalost plodů Možnosti uskladnění, zpracování	V průběhu hodiny dokončení operace Beseda Dlouhodobá práce Slovní hodnocení Test Referát, dlouhodobý úkol, vypracování přehledu plodů Teoretické znalosti V průběhu činnosti Teoretické znalosti Praktické dodržování Písemný test Referát
Základní podmínky pro pěstování Zelenina a okrasné květiny Ovocné rostliny Kuchyň - bezpečnost a hygiena Vybavení kuchyně Úprava pokrmů za studena			

	Dodržování bezpečnosti práce Zná řád kuchyňky Dodržuje hygienu v kuchyni Znalost názvů vybavení kuchyně Používá správně spotřebiče Zručnost, nápaditost, estetika, příprava tabule	Práce skupinová - ústní hodnocení
--	---	--------------------------------------

Pracovní činnosti 7. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Organizace a bezpečnost práce Řád školní dílny	Př, Ov, Rv OSV 1, OSV 2, OSV 4	Dodržování bezpečnosti práce Dokáže ošetření drob.	Kontrola v průb. hod. Modelová ukázka
Poskytnutí první pomoci	F, Př, M, CH	poranění	Test
Jednoduché pracovní postupy a operace	OSV 1, OSV 2, OSV 10	Zná vybavení lékárničky	Při samostatné práci
Vlastnosti materiálů a užití v praxi	í	Zvládá postup operací	V průběhu hodiny
Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	M, ČJ OSV 1	Vhodnost použití materiálů v praxi	Test
Technická dokumentace	M, ČJ	Zná vlastnosti materiálů	Správné určení jednotl. materiálů
Náčrt	OSV 1, OSV 2	Volba nářadí a nástrojů	
Pracovní postup	M, F, Př	Zvládá údržbu nářadí a nástrojů, použití	V průběhu činnosti Ústně
Samostatná práce - výrobek		Zvládá základy náčrtu Zhotovení náčrtu Čtení technické dokumentace Pořadí jednotlivých operací Volba opracování nářadí a mater.	Vypracování, přesnost Praktické znalosti Vytvoření pracovního postupu výrobku
		Volí správně materiál Správně volí pracovní postup Používá nářadí Je přesný Udržuje pořádek na pracovišti Dodržuje bezpečnost práce Celkový vzhled	V průběhu činnosti Měřením Komplexním hodnocením

Pracovní činnosti 7. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Hygiena při práci na školním pozemku a bezpečnost práce	Rv, Ov, Př OSV 1, OSV 2, OSV 4	Dodržuje v průběhu vyučování	Ústí hodnocení Test, ústní zkoušení
Léčivé rostliny a koření	Př, CH, Rv	Má znalost, používá, zná léčivé účinky,	Referát
Chovatelství	Ev 1, Ev 2, OSV 1, OSV 3, OSV 8	Zná zásady pěstování, zneužívání, sběr bylin	Prakt. činnosti při pěstování
Nářadí a jeho údržba při pěstitelství	Př, Ov	Vysvětlí podmínky chovu, užitečnost,	Referát
Potraviny	Ev 1, Ev 4	zásady chovu a kontaktu se zvířaty	Test praktických znalostí
Úprava stolu a stolování	F, Vv OSV 1 Rv, M OSV 6, OSV 8, Ev 2 Rv, Ov, Vv OSV 8, OSV 9, OSV 10	Používá nářadí, pojmenovává, závady a odstranění Skladování Volba jídelníčku, výběr a nákup, záruční lhůty Kalorické hodnoty Chování Obsluha Prostírání Výzdoba Tabule	Referát, test, praktická činnost Vytvoření vl. jídelníčku Teoretické znalosti Využití teoretických znalostí v praxi Pozorování při přípr. tabule Test, referát

Pracovní činnosti 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průrezová téma	Výstupy	Formy
Řád školní dílny	Ov, Rv, Př	Zná řád školní dílny	Kontrolou
Bezpečnost při práci	OSV 1, OSV 2, OSV 4	Dodržuje OBP při prac. činn.	dodržování uvedených předpisů
Ošetření poranění	CH, Př	Zvládá ošetření drob. poranění	Praktická ukázka ošetř.
Výroba železa, oceli a barevných kovů	OSV 1, Ev 1, Ev 4	Složení železa a oceli, postup výr.	Popis výroby železa na videu
Základní pracovní operace a postupy při opracování železa	OSV 1, OSV 3	Těžba rud a z pracování Rozeznává barevných kovů	Referát Pojmenování ukázek barevných kovů
Úloha techniky v životě člověka	F, Ov, Rv OSV 1, OSV 5	Zná vlastnosti kovů Volba nástrojů Je přesný Zná technologický postup Udržuje pořádek na pracovišti Provádí údržbu nástrojů Využívá techniky Technika a životní prostředí, volný čas Tradice Remesla	Písemný test Ústní Přeměření Stálá kontrola Dotazů Referát Test Teoretické znalosti Beseda

Pracovní činnosti 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Řád školní dílny	Ov, Rv, Př	Zná řád školní dílny	Stálou kontrolou
Bezpečnost při práci s nástroji	OSV 1, OSV 2, OSV 4	Dodržuje zásady OBP při pracovních činnostech	dodržování uvedených předpisů
Základní ošetření při poranění	M, F	Zvládá ošetření drobných úrazů	Nácvik ošetření
Organizace práce a plán své činnosti	OSV 3, OSV 1	Dokáže rozvrhnout činnosti	drobných poranění
Technické náčrty a výkresy	M, Vv	Práce v kolektivu	Vypracování náplně dne
Informace, návody	OSV 1, OSV 5	Využívá časové dotace	Řízení kolektivu, pozorování
Demontáž, oprava a montáž jednoduchých součástí	F OSV 1, OSV 5, Ev 4	Zhotovení technického výkresu Správnost, čistota, provedení Čte výkres, používá návod, používá náčrt Postup Zásady demontáže Možnosti odstranění závady Logické myšlení Je zručný Dodržuje pracovního postupu	Beseda Praktické vyhotovení Kontrola Ústní Praktická Písemnou, ústní Referát Bеседа Stálou kontrolou činn.

Pracovní činnosti 8. a 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Výstupy	Formy
8. roč. elektrotechnika v domácnosti kuchyně - základní vybavení, bezpečnost a hygiena příprava pokrmů úprava stolu a stolování trh práce volba profesní orientace možnosti vzdělávání	OSV 1 - 10 VDO 1, 4 VMEGS 1, 2 MUV 1, 2 EV 3, 4 MV 1, 2 ČJ, M, F, VV, VT, OV, CH, Př, VZ	Má aktivní přístup v hodinách kuchyně - vybavení potraviny připravuje pokrmy orientuje se v různých informačních zdrojích sebepoznání trh práce - teoretické znalosti vyplňování tiskopisů přihlášek, dotazníků životopis, pohovor ekonomika domácnosti údržba oděvů úklid domácnosti třídí odpad	pozorování návrh kuchyňského vybavení jídelníček zdravé výživy plán nákupu, jídelníčky příprava snídaně, oběda, večeře příprava pohoštění, úprava stolu příprava oslav, vánoční tabule vyhledávání informací testy, simulační hry práce ve skupině, samostatnost fiktivní rozpočet poštovní poukázky, trvalé příkazy scénky, besedy, ankety, inzeráty drobné opravy oděvů šítí, pletení, háčkování - výrobky příprava úklidu - plán návrh třídění odpadů prezentace fiktivní přijímací pohovor
9. ročník finance, provoz a údržba domácnosti příprava pokrmů úprava stolu a stolování zaměstnání podnikání			

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vyučovací předmět: FINANČNÍ GRAMOTNOST

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Žáci: 8. a 9. ročník, 1 hodina týdně s disponibilní časové dotace

- předmět je plně v souladu s tématem Stát a hospodářství spadajícím do vzdělávacího oboru Výchova k občanství definovaného RVP pro ZŠ. Vychází vstříc doplněním, která byla ve formulaci tohoto tématu navržena ve formě Standardů finanční gramotnosti pro ZŠ vyhlášených v roce 2008.

Klíčové kompetence:

kompetence k učení:

- informace z internetu, jejich třídění, zpracovávání v tabulkách a grafech – PS, vyvozování závěrů
- klíčové poznatky zopakováním v PS

kompetence k řešení problémů:

- ve vhodných případech je žák veden k použití příslušného postupu, na jehož základě je možné zvolit správné rozhodnutí
- žák se učí obhájit svůj způsob řešení problému před názory ostatních žáků

kompetence komunikativní:

- častá možnost, aby žák představil výsledky své práce před ostatními žáky
- nutnost pracovat s různými druhy textů, analyzovat je a vyhledávat podstatné informace (příběhy v PS, texty zákonů apod.).

kompetence sociální a personální:

- činnosti jsou v převážné většině vedeny formou debaty celé třídy, někdy také ve skupinách
- žák je často motivován k tomu, aby se zapojoval do diskuse, vyjadřoval názory své i ostatních žáků v PS
- žák je opakovaně vyzýván ke spolupráci a diskusi s rodiči

kompetence občanské:

- text seznamuje žáka s principy hospodaření veřejných rozpočtů, včetně základních parametrů sociálního systému v ČR

kompetence pracovní:

- činnosti přispívají k orientaci žáka v otázkách souvisejících podnikáním (formy podnikání, typy živností, způsoby platebního styku)

kompetence digitální

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Průřezová téma:

osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova

Mezipředmětové vztahy:

matematika, informační technologie, dějepis, zeměpis, český jazyk, občanská výchova, výtvarná výchova

Očekávané výstupy:

Kapitola 1:

- porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady
- objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví ve svém jednání

Kapitola 2:

- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb

Kapitola 3:

- umí uvést příklady v součinnosti výroby, obchodu a služeb

Kapitola 4:

- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu

Kapitola 5:

- popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí

Kapitola 6:

- vysvětlí funkci bank, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení se svým a svěřeným majetkem, dodržuje zásady hospodárnosti

Kapitola 7:

- uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje

Kapitola 8:

- umí sestavit jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů

HODNOCENÍ ŽÁKŮ

1. ZÁSADY HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A CHOVÁNÍ VE ŠKOLE A NA AKCÍCH POŘÁDANÝCH ŠKOLOU, ZÁSADY A PRAVIDLA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonné zástupci nezletilých žáků, byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí se místo vysvědčení vydává žákovi výpis vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace").
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka a návrhu školského poradenského zařízení. U žáků cizinců rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Rovněž pro účely přijímacího řízení na střední školy.
6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
7. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
8. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
9. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září, do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znova devátý ročník.
10. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí

---

komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

11. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětu výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrší, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
12. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
13. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

- 1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.**
- 2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků. **3. Chyba je přirozená součást procesu učení.** Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozborem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.**
- 4. V jednotlivých hodinách pomocí vhodně zvolených otázek ohodnotí svoji momentální práci.**
- 5. V třídnických hodinách při hodnocení chování, jednání a vztahů ve třídě, v rámci dodržování školních a třídních pravidel používá sebehodnocení.**
- 6. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:**
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde, jaké má rezervy (a proč)
  - jak bude pokračovat dál
  - jaký má ze sebe pocit ohledně pokroku za určité období
  - jaký má vztah k povinnostem
  - v čem je dobrý ve škole i mimo ni (kroužky, vyučovací předměty, zájmy)
  - o čem ví, že by měl zlepšit a jak toho dosáhnout
- 7. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.**
- 8. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.**

**2. STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU A CHOVÁNÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ
KLASIFIKACE, ZÁSADY PRO POUŽÍVÁNÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ**

A. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

a) STUPEŇ 1 (VELMI DOBRÉ)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního rádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

b) STUPEŇ 2 (USPOKOJIVÉ)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního rádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního rádu; nebo se opakováně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se i po udělení důtky třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

c) STUPEŇ 3 (NEUSPOKOJIVÉ)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu rádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se i po udělení důtky ředitele školy dopouští dalších přestupků.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a volitelných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu: 1 - výborný

- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

3. Hodnocení žáků na I. stupni je uváděno na vysvědčení číslicí, u žáků na II. stupni slovně.

4. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

---

5. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

Prospěl (a) s vyznamenáním

Prospěl (a)

neprospěl (a)

nehodnocen (a)

a) PROSPĚL (A) S VYZNAMENÁNÍM

Není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

b) PROSPĚL (A)

Není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

c) NEPROSPĚL (A)

Je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

d) NEHODNOCEN (A)

Není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle bodů č. 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

B. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

1. předměty s převahou teoretického zaměření
2. předměty s převahou praktických činností
3. předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřečeňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření:

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty, matematika a informační a komunikační technologie.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu hodnotí:

- ucelenosť, přesnosť a trvalosť osvojení požadovaných poznatků, faktú, pojmu, definic, zákonitostí a vzťahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnosť a tvorivosť
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vzťah k nim
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- přesnosť, výstižnosť a odborná i jazyková správnosť ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

a) ***STUPEŇ 1 (VÝBORNÝ)***

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vzťahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvorivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatkami. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

b) ***STUPEŇ 2 (CHVALITEBNÝ)***

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvorivosť. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

c) ***STUPEŇ 3 (DOBRÝ)***

Žák má v ucelenosći, přesnosnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmu, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomocí učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvorivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho

---

činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

d) STUPEŇ 4 (DOSTATEČNÝ)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby doveze žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

e) STUPEŇ 5 (NEDOSTATEČNÝ)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytuje se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktického zaměření mají pracovní činnosti.

Při klasifikaci v předmětech s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- kvalita výsledků činností
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluha a údržba pomůcek, nástrojů a nářadí

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

a) STUPEŇ 1 (VÝBORNÝ)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá

---

postupy a způsoby práce, dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje pomůcky, nástroje a náradí. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

b) STUPEŇ 2 (CHVALITEBNÝ)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytuje podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Pomůcky, nástroje a náradí obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

c) STUPEŇ 3 (DOBRÝ)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě pomůcek, nástrojů a náradí musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

d) STUPEŇ 4 (DOSTATEČNÝ)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě pomůcek, náradí a nástrojů se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

e) STUPEŇ 5 (NEDOSTATEČNÝ)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. V obsluze a údržbě pomůcek, náradí a nástrojů se dopouští závažných nedostatků.

3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, výchova ke zdraví, tělesná výchova a sportovní hry.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti □ kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice společnosti

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

a) STUPEŇ 1 (VÝBORNÝ)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků v souladu se školním vzdělávacím programem je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost. Žák soustavně nosí pomůcky a pravidelně vypracovává případné domácí úkoly.

b) STUPEŇ 2 (CHVALITEBNÝ)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků v souladu se školním vzdělávacím programem. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

c) STUPEŇ 3 (DOBRÝ)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

a) STUPEŇ 4 (DOSTATEČNÝ)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerovná dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

b) STUPEŇ 5 (NEDOSTATEČNÝ)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

PROSPĚCH VYJÁDŘENÝ SLOVNĚ

Ovládnutí učiva

1 - výborný	ovládá bezpečně
2 - chvalitebný	ovládá
3 - dobrý	v podstatě ovládá
4 - dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá

Myšlení

1 - výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 - chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 - dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 - dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Celková aplikace vědomostí

1 - výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 - chvalitebný	dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 - dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 - dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Aktivita, zájem o učení

1 - výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 - chvalitebný	učí se svědomitě
3 - dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

CHOVÁNÍ	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přistupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se po udělení důtky třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se i po udělení ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

III. PODROBNOSTI O KOMISIONÁLNÍ A OPRAVNÉ ZKOUŠCE

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvíše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětu výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znova do devátého ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR

1. Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole.

-
2. Zkouška se koná: a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
  3. Po vykonání zkoušky vydá ředitel školy žákovi vysvědčení.
  4. Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonného zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních let, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
  5. Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
  6. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

Komisionální přezkoušení na základní škole a opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy.
2. Komise je tříčlenná a tvoří ji: a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkouzející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy b) zkouzející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu c) předsedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem. 7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

IV. ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ, ZÁSADY PRO STANOVENÍ CELKOVÉHO HODNOCENÍ KA NA VYSVĚDČENÍ

-
1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
  2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všeobecné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
  3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáka, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
  4. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně prezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Zkoušení je prováděno před kolektivem třídy, není-li tento způsob nahrazen jiným, doporučeným školským poradenským zařízením.

Minimální počet známek za pololetí, aby mohla být provedena celková klasifikace:

I.stupeň

Český jazyk a literatura	10
Anglický jazyk	5
Matematika	10
Prvouka	3
Přírodověda	3
Vlastivěda	3
Komunikační technologie	3
Výtvarná výchova	3
Tělesná výchova	3
Pracovní činnosti	3
Hudební výchova	3
Volitelné předměty	3

II.stupeň

Český jazyk a literatura	10 (3 diktáty, 1 mluvnice, 1 sloh)
Anglický jazyk	5
Německý, ruský jazyk	5
Matematika	6
Fyzika	4
Chemie	4
Přírodopis	3
Zeměpis	3
Dějepis	3
Občanská výchova	2
Komunikační technologie	3
Rodinná výchova	3
Volitelné předměty	3

Výtvarná výchova	4
Tělesná výchova	4
Pracovní činnosti	4
Hudební výchova	2

V případě, že žák nebude za pololetí mít dostatečný počet známek dle tohoto přehledu, celková klasifikace bude provedena na základě přezkoušení.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvarů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek
6. hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznamí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zákonnému zástupci žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky nebo do žákovské knížky v listinné podobě - současně se sdělováním známk žákům.
7. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
8. termínu písemné zkoušky, která má trvat 45 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
9. Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob
10. získání známk (ústní zkoušení, písemné, aj.). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
11. Vyučující zajistí zapsání známk také do katalogového listu a do elektronické žákovské knížky a dbá o jejich úplnost. Do katalogového listu a do elektronické žákovské knížky jsou zapisovány žákovi známky z jednotlivých předmětů, informace o jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
12. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobory, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkuší. V předmětech, ve kterých nebyl vyučován, se neklasifikuje.
13. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
14. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.
15. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.
16. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí

-
- výsledky celkové klasifikace do dokumentace žáka a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
17. Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách, případně při výchovných komisích, na které jsou zákonné zástupci písemně zváni. Zákonným zástupcům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně.
18. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
19. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonné zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonnému zástupcům.
20. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu:
- zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
  - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací
  - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí
  - učitel klasifikuje jen probrané učivo
  - zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné
  - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva
21. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením školských poradenských zařízení, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových doporučeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.
22. Klasifikaci chování žáků navrhoje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního rádu školy během klasifikačního období.
23. V případě závažného porušení školního rádu může být žákovi uloženo kázeňské opatření a toto porušení bude zohledněno v hodnocení chování, bez ohledu na počet zápisů v kázeňském sešitě, žákovské knížce nebo systému Bakaláři.
24. Chování neovlivňuje klasifikaci ve vyučovacích předmětech.
25. Ředitel školy je povinen působit na sjednocení klasifikačních měřítek všech učitelů.

V. ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

1. žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Jedná se o nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka, a které těmto žákům bezplatně poskytuje škola a školské zařízení.
2. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
3. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Dítě s vývojovou poruchou nebude vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
4. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
5. Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,
6. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají se zákonnými zástupci a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
7. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka, a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Nadaní žáci

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat.
2. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Individuální vzdělávání

1. Žák, který je individuálně vzděláván, koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva.
2. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí.
3. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Příloha 1

STANDARDY PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. stupeň

Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
Indikátor	1. Žák vybere z nabídky vhodný nadpis 2. Žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzení 3. Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu 4. Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku 5. Žák vystihne hlavní myšlenku textu
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-02 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
Indikátor	1. Žák vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu 2. Žák rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro smysl (vyznění) textu 3. Žák vypíše požadovanou informaci z textu 4. Žák utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-03 Posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	1. Žák sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) 2. Žák posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí 3. Žák sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení 4. Žák vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-04 Reprodukce obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
Indikátor	1. Žák vyslechne sdělení a reprodukuje / napíše jeho obsah /smysl 2. Žák vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě

Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-05 Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
Indikátor	1. Žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku 2. Žák posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná 3. Žák změní dialog na vzkaz apod.
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL -5-1-06 Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
Indikátor	1. Žák vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka 2. Žák vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-07 Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
Indikátor	1. Žák na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení - oznamení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta 2. Žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-08 Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
Indikátor	1. Žák rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (sme, dyž vo tom apod.) 2. Žák při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-09 Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátor	1. Žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění 2. Žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu 3. Žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi 4. Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-10 Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti
Indikátor	1. Žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech) 2. Žák zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo

Tematický okruh	Jazyková výchova (nauka o slově – lexikální význam)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-01 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
Indikátor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žák vybere z nabídky slovo, které má významem nejblíže k zadanému slovu 2. Žák nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným 3. Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy 4. Žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínu (pro opozita)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-02 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
Indikátor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou 2. Žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova 3. Žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne 4. Žák k danému slovu uvede slova příbuzná
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-03 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech
Indikátor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) 2. Žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh Žák určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu. Žák rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké, ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu Žák určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu Žák rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-04 Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
Indikátor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným (doporučujeme pro autory testů rozložit na dvě úlohy na sebe navazující: v 1. kroku žák vyhledá/nevyhledá, ve 2. kroku vyhledané

	nahradí/nenahradí) 2. Žák doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnický a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný).
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-05 Vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
Indikátor	1. Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) 2. Žák vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
Indikátor	1. Žák rozliší větu jednoduchou a souvětí 2. Žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
Indikátor	1. Žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován 2. Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu

2. stupeň

Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-01 Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
Indikátor	1. Žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-02 Žák rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
Indikátor	1. žák odliší v jednoduchém textu názor autora či postavy od faktů 2. žák najde v textu prvky (motivy nebo jazykové prostředky), které naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směruje
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-03 Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

Indikátor	1. Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem 2. Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu 3. Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek 4. Žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci 5. Žák vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-04 Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
Indikátor	1. Žák najde slovo nevhodně užité v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné 2. Žák posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-05 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
Indikátor	1. Žák vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce 2. Žák v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovními 3. Žák k vybraným výrazům najde vhodná synonyma 4. Žák rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu v textu
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-06 Žák v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
Indikátor	1. žák zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu hovořil přiměřeným tempem, zda vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídala druhům vět, zda všechna slova zřetelně vyslovoval 2. žák po krátkém čase na rozmyšlenou o výběru tématu a o způsobu přednesení pronese souvislou a převážně spisovnou řečí krátké sdělení o něčem, čemu by ostatní měli podle něho věnovat pozornost 3. žák pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-07 Žák se zapojuje do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
Indikátor	1. žák formou dialogu zdramatizuje epizodu ve vhodném textu 2. žák se bez konfliktů a podstatných nedorozumění zapojí do řízené diskuse
Očekávaný výstup ZV	ČJL-9-1-08 Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

Indikátor	1. Žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou 2. Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu 3. Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-09 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
Indikátor	1. Žák uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost 2. Žák seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.
Indikátor	1. Žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou. 2. Žák najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb 3. Žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu 4. Žák dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.

Tematický okruh	Jazyková výchova (Ortoepie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-01 Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
Indikátor	1. Žák umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	1. Žák umí rozlišit způsoby tvoření slov 2. Žák k danému slovesu doplní slovesa odvozená 3. Žák napíše, jak se nazývá krajina 4. Žák rozliší i vytváří slova složená 5. Žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty 6. Žák vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování 7. Žák prokáže znalost významu přeneseného pojmenování 8. Žák ovládá zásady tvoření slov

Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-03 Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
Indikátor	1. Žák se orientuje v odborném textu
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný	ČJL-9-2-04

výstup ZV	RVP	Správně trídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor		1. Žák vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem 2. Žák určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu 3. Žák doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.) 4. Žák určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních druhů)
Očekávaný výstup ZV	RVP	ČJL-9-2-05 Žák využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
Indikátor		1. žák využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluveném
Tematický okruh		Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup ZV	RVP	ČJL-9-2-06 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor		1. Žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy. 2. Žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku. 3. Žák doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen.(podmět, přísudek, předmět, přívlásek, příslovečné určení místa, času, způsobu). 4. Žák vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem. 5. Žák užije uvedené sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou (maximum). 6. Žák vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí)
Tematický okruh		Jazyková výchova (Gramatika)
Očekávaný výstup ZV	RVP	ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí

Indikátor	1. Žák vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žák v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného 2. Žák přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmu útvaru národního jazyka. 3. Žák vybere z nabízených možností nevhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce.

Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
Indikátor	ČJL-9-3-01.1 Žák odliší řec vypravěče a řec postav ČJL-9-3-01.2 Žák správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafore, metonymie) ČJL-9-3-01.3 Žák doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu ČJL-9-3-01.4 Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-02 Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
Indikátor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žák vybere z ukázek A – E takovou, která svým obsahem odpovídá názvům uvedených knih. Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázku 2. Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-03 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
Indikátor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žák popíše v dopise ve 150–180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla 2. Žák zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila 3. Žák na základě návštěvy divadelního představení v dopise kamarádovi či kamarádce sdělí dojmy ze zhlédnutého představení

Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-04 Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
Indikátor	1. Žák vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání (v nabídce básně, bajka, pohádka)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-05 Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
Indikátor	1. Žák rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-06 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
Indikátor	1. Žák přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-07 Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
Indikátor	1. Žák zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů 2. Žák popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-08 Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
Indikátor	1. Žák převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře. 2. Žák porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-09 Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
Indikátor	1. Žák vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně 2. Žák na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)

MATEMATIKA

1. stupeň

Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-01 Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky 2. žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu 3. žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek 4. žák využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-02 Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselních řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel 2. žák aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselními řády 3. žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem 4. žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku 5. žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-03 Žák zaokrouhuje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselních řádů desítkové soustavy 2. žák využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě 3. žák porovnává čísla do milionů 4. žák zaokrouhuje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování 5. žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel 6. žák se orientuje na číselné ose a jejích úsecích 7. žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku

Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-04 Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) 2. žák přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací 3. žák zformuluje odpověď k získanému výsledku 4. žák přiřadí k zadámu jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) 5. žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření

Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-05 Žák modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života 2. žák využívá názorné obrázky k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku 3. žák vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-06 Žák porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) 2. žák sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) a tyto početní operace zapisuje
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-07 Žák přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života 2. žák přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose a jejich úsecích, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu 3. žák porovná desetinná čísla v řádu desetin
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-08 Žák porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Indikátory	1. žák znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 2. žák nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě
-------------------	---

Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-2-01 Žák vyhledává, sbírá a třídí data
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-2-02 Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu žák vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.) žák používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) žák používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech

Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-01 Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> žák rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadámu popisu přiřadí název základního rovinného útvaru žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) žák využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle,

	<p>kvádr, válec)</p> <ul style="list-style-type: none"> 6. žák narýsuje kružnici s daným poloměrem 7. žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran 8. žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic 9. žák dodržuje zásady rýsování
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-02 Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> 1. žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru 2. žák s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) 3. žák porovnává obvody rovinných útvarů 4. žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky 5. žák určí délku lomené čáry graficky i měřením 6. žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-03 Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> 1. žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině 2. žák načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti 3. žák narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-04 Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> 1. žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků 2. žák porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů 3. žák používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-05 Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) 2. žák určí překladáním papíru osu souměrnosti útvaru 3. žák vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-4-01 Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák volí vhodné postupy pro řešení úlohy 3. žák vyhodnotí výsledek úlohy

2. stupeň

Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-01 Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly 2. žák dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastnosti operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů 3. žák vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné 4. žák užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) 5. žák určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě 6. žák provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, zjednoduší složený zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, určí převrácené číslo, počítá se smíšenými čísly) 7. žák určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci

Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-02 Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
--------------------------------	---

Indikátory	1. žák zaokrouhuje čísla s danou přesností 2. žák využívá pro kontrolu výsledku odhad 3. žák účelně a efektivně využívá kalkulačor
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-03 Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených

	čísel) 2. žák najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel 3. žák využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100) 4. žák řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti 5. žák vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-04 Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
Indikátory	1. žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem 2. žák navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-05 Žák řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
Indikátory	1. žák využívá daný poměr (včetně postupného poměru) v reálných situacích 2. žák stanoví poměr ze zadaných údajů 3. žák využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu 4. žák umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů 5. žák používá při řešení úloh úměru a trojčlenku 6. žák řeší modelováním situace vyjádřené poměrem
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-06 Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
Indikátory	1. žák vyhledává v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu 2. žák určí počet procent, je-li dána procentová část a základ 3. žák určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ 4. žák určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část 5. žák používá procentového počtu při řešení úloh z jednoduchého úrokování 6. žák ověří správnost výsledku aplikační úlohy na procenta

Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-07 Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných 2. žák tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných 3. žák využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně) 4. žák vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných 5. žák využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)2$, $(a -$

	b)2, a2 – b2 6. žák sestaví číselný výraz podle slovního zadání
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-08 Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák sestaví rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ze zadaných údajů 2. žák vyřeší rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav 3. žák provádí zkoušku rovnice nebo soustavy dvou rovnic o dvou neznámých 4. žák ověří správnost řešení slovní úlohy 5. žák přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu 6. žák rozhodne, zda rovnice nebo soustava rovnic má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-09 Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel 2. žák využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 3. žák vyhodnotí výsledek řešení úlohy
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-01 Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data

Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu 2. žák vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) 3. žák zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy 4. žák pracuje s intervaly a časovou osou 5. žák převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak 6. žák převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem 7. žák samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a kriticky hodnotí jejich reálnost
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-02 Žák porovnává soubory dat
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy 2. žák interpretuje výsledky získané porovnáváním souborů dat
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-03 Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vytvoří tabulku, graf a rovnici pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy 2. žák určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice 3. žák využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-04 Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice 2. žák vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí 3. žák přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak 4. žák přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak 5. žák vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-05 Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák odhalí funkční vztahy v textu úlohy 2. žák řeší úlohu s využitím funkčních vztahů 3. žák vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace

Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-01 Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely 2. žák využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh 3. žák řeší geometrické úlohy početně 4. žák využívá matematickou symboliku
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-02 Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh 2. žák rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků 3. žák využívá vlastnosti základních rovinných útvarů (vlastnosti úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)

Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-03 Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut) 2. žák využívá při výpočtech vlastnosti dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku 3. žák určuje velikost úhlu pomocí úhloměru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-04 Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů

Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě 2. žák určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 3. žák určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 4. žák používá a převádí jednotky délky 5. žák používá a převádí jednotky obsahu
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-05 Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice) 2. žák využívá množiny všech bodů dané vlastnosti při řešení úloh

Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-06 Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku) 2. žák popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí 3. žák určí počet řešení konstrukční úlohy 4. žák ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání

Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-07 Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 2. žák využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků 3. žák určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-08 Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozhodne, zda je útvar osově souměrný 2. žák určí osy souměrnosti rovinného útvaru 3. žák rozhodne, zda je útvar středově souměrný 4. žák určí střed souměrnosti 5. žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-09 Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti

Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) 2. žák používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka 3. žák využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech a rotačních tělesech 4. žák pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnů a rotačních těles
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-10 Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák odhaduje a vypočítá povrch mnohostěnů a rotačních těles 2. žák odhaduje a vypočítá objem mnohostěnů a rotačních těles 3. žák používá a převádí jednotky objemu
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-11 Žák načrtne a sestrojí síť základních těles
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák objasní pojmy síť tělesa, plášt, podstava 2. žák rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) 3. žák načrtne a sestrojí síť základních těles
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-12 Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žák rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno 2. Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-13 Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy 3. žák vyhodnotí výsledek úlohy

Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-4-01 Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák zvolí vhodný postup řešení 3. žák provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku 4. žák zformuluje odpověď na zadaný problém
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-4-02 Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině 2. žák popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině 3. žák využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života

CIZÍ JAZYK

1. stupeň

Zkratky:

Č = čtení s porozuměním

PO = poslech s porozuměním

P = psaní

M = mluvení

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.

Č CJ-5-2-01.1

V textech vyhledá požadované informace. **Č CJ-5-2-01.2**

Rozumí krátkým pokynům v textu.

PO CJ-5-2-01.3

Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.

PO CJ-5-2-01.4

Rozumí základním číselným údajům.

PO CJ-5-2-01.5

Rozumí pokynům učitele.

CJ-5-2-02

Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci. Č CJ-5-2-02.1

V textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence.

Č CJ-5-2-02.2

Vyhledá informace k tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije.

PO CJ-5-2-02.3

Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.

CJ-5-2-03

Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu. Č CJ-5-2-03.1

Srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu.

CJ-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.

Č CJ-5-2-04.1

V textech vyhledá požadované informace.

Č CJ-5-2-04.2

Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.

CJ-5-2-05

Používá dvojjazyčný slovník.

Č CJ-5-2-05.1

Vyhledá neznámé slovo v anglicko-české i česko-anglické části slovníku.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-5-3-01

Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.

P CJ-5-3-01.1

Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální email kamarádovi.

P CJ-5-3-01.2

Sestaví gramaticky a formálně správně odpověď na sdělení. **P**

CJ-5-3-01.3

Vyplní osobní údaje ve formuláři.

CJ-5-3-02

Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.

P CJ-5-3-02.1

Písemně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.

P CJ-5-3-02.2

Shrne písemně obsah krátké slyšené konverzace.

M CJ-5-3-02.3

Ústně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.

M CJ-5-3-02.4

Shrne ústně obsah krátké slyšené konverzace.

CJ-5-3-03 Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu. **Č CJ-5-3-03.1**

Svými slovy vyjádří smysl textu.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-5-4-01

Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci. **M CJ-5-4-01.1**

Na základě reálné situace jednoduše reaguje v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky, rozloučí se. **M CJ-5-4-01.2**

Mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí.

---

2. stupeň

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-9-1-01 Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.

Č CJ-9-1-01.1

Při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu.

CJ-9-1-02

Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. **Č CJ-9-1-02.1**

Rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů.

Č CJ-9-1-02.2

V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. **Č**

CJ-9-1-02.3

Pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.

CJ-9-1-03

Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci. PO

CJ-9-1-03.1

Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných témaitech.

PO CJ-9-1-03.2

Rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách. **PO**

CJ-9-1-03.3

Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.

CJ-9-1-04

Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Č

CJ-9-1-04.1

V textech rozumí významu klíčových slov.

CJ-9-1-05

Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku. **Č CJ-9-1-05.1**

Využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-9-2-01

Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.

P CJ-9-2-01.1

Sestaví písemné sdělení související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola. M CJ-9-2-01.2

Ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty.

CJ-9-2-02

Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.

P CJ-9-2-02.1

Opisem vyjadří větu či krátký text. P

CJ-9-2-02.2

Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.

CJ-9-2-03

Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.

P CJ-9-2-03.1 Písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace. M CJ-9-2-03.2

Ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.

CJ-9-2-04

Vyžádá jednoduchou informaci.

P CJ-9-2-04.1

Vyžádá písemně informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni. M

CJ-9-2-04.2

V reálných situacích si vyžádá informaci a při neporozumění klade doplňující otázky.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-9-3-01

Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.

M CJ-9-3-01.1

S kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat).

M CJ-9-3-01.2

Vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích. M

CJ-9-3-01.3

Adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem.

Anglický jazyk

<https://digifolio.rvp.cz/artefact/file/download.php?file=67487&view=9832>

Další cizí jazyk

<https://digifolio.rvp.cz/artefact/file/download.php?file=67491&view=9832> – str. 24

Základní škola, Česká Lípa, Šluknovská 2904, příspěvková organizace.
 ul. Šluknovská 2904, Česká Lípa, 470 05, IČO: 482 830 70

Příloha 2

Ukazatele jednotlivých stupňů při použití slovního hodnocení

Stupeň Hodnocení	kvalita získaných znalostí a dovedností	uplatňování znalostí a dovedností	kvalita myšlení	kvalita komunikativních dovedností	píle, snaha přistup ke vzdělávání	kvalita práce s informacemi	kvalita spolupráce	osvojení dovednosti samostatně se učit
1 Výborný 100 – 90 %	ovládá učivo	samostatně uplatňuje znalosti a dovednosti	Samostatný, tvořivý, pohotový, dobře chápe souvislosti, originální	vyjadřuje se výstižně, souvisle, adekvátně věku, Přesně, správně	je pilný, snaží se	dokáže pracovat s informacemi	dokáže plnohodnotně spolupracovat	dokáže se samostatně učit
2 Chvalitebný 89 – 75 %	v podstatě ovládá	vyžaduje drobnou pomoc při uplatňování znalostí a dovedností	celkem samostatný, tvořivý a pohotový	vyjadřuje se celkem výstižně a souvisle	celkem se Snaží, zpravidla je i pilný	dokáže pracovat s informacemi, potřebuje drobnou pomoc s jejich třídě- ním a interpretací	při spolupráci vyžaduje drobnou podporu nebo pomoc	dokáže se celkem samostatně učit, vyžaduje drobnou pomoc
3 Dobrý 74 – 50 %	ovládá s mezerami	vyžaduje drobnou pomoc, je méně samostatný	méně samostatný, tvořivý, pohotový, vesměs napodobuje ostatní	vyjadřuje se ne vždy přesně, někdy nesouvisle, často dělá chyby	k práci potřebuje dost často podnět, reaguje výběrově	při práci s informacemi potřebuje pomoc	při spolupráci vyžaduje podporu nebo pomoc	se samostatným učením má někdy problémy, vyžaduje pomoc
4 Dostatečný 49 – 25 %	ovládá se závažnými mezerami	znalosti a dovednosti i přes pomoc uplatňuje se zásadními chybami	napodobuje ostatní, ovšem často chyb- ně, nesamostatný, nechápe souvislosti	vyjadřuje se se značnými Obtížemi, nesouvisle	malá píle, snaha a to i přes podněty	při práci s informacemi dělá zásadní chyby	při spolupráci vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc	se samostatným učením má značné problémy, vyžaduje pomoc
5 Nedostatečný 24 – 0 %	neovládá	neovládá znalosti a dovednosti	nesamostatný, těžkopádný, někdy bezradný	ani s pomocí se neumí vyjádřit nebo jen kusým způsobem	podněty k práci jsou neúčinné	i přes poskytnutou pomoc, nedokáže vybrat, utřídit nebo interpretovat informace	i přes výraznou podporu nebo pomoc nedokáže spolupracovat s ostatními	i přes poskytovanou pomoc se nedokáže samostatně učit

---

Příloha 3

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vyučovací předmět: RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět RJ naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru další CJ RVP pro ZV RJ. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci Evropy a světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak i v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	časová dotace	disponibilní hodiny
-	-	3	3	6	0

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Na to, aby byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných každodenních situacích a hovořit s ním o jednoduchých témaitech. Žáci se učí porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni.

Při výuce jsou žáci seznamováni s reáliemi Ruska. Znalost RJ vede žáky k pochopení cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- nabízíme žákům aktivační metody, které je vedou k samostatné práci s dvojjazyčnými slovníky, k samostatnému vyvozování gramatických pravidel a následně k jejich praktickému používání
- umožňuje žákům práci se slovníky, gramatickými přehledy, encyklopediemi, internetem
- vedeme žáky k sebehodnocení, učíme je pracovat s chybou
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka
- žák si vede své portfolio - porovnáním svých prací může posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

-
- vedeme žáky k porovnání stavby českého a ruského jazyka, k vyhledávání shodných a odlišných jevů
  - vedeme žáky k samostatnému řešení problémů - předkládáme žákům problémové situace, k jejichž zvládnutí je nutné použít ruského jazyka
  - umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení

Kompetence komunikativní

- učíme žáka formulovat a vyjadřovat své myšlenky v RJ v písemném i ústním projevu
- nabízíme žákovi dostatek příležitostí k poslechu RJ-nahrávky rodilých mluvčí, filmy, písničky
- nabízíme žákovi dostatek možností k porozumění rusky vedeného rozhovoru
- využíváme ICT pro komunikaci s rusky mluvícími lidmi
- povzbuzujeme žáky k častému využívání i nedokonale zvládnutého jazyka

Kompetence sociální a personální

- nabízíme žákům dostatek příležitostí pracovat ve skupině
- navozujeme dostatek situací, které vedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváříme situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků v RJ

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohledy na druhé-aby se dokázali zastat druhého
- vedeme žáky k respektu k našim tradicím, kulturnímu a historickému dědictví a srovnání s tradicemi a KHD Ruska
- nabízíme žákům dostatek podnětů z oblasti výtvarných a hudebních děl, učíme je zaujmout pozitivní postoj k nim
- vedeme žáky k zodpovědnému vztahu k životnímu prostředí, k ochraně svého zdraví a zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému užívání studijních materiálů, jazykových příruček a ICT pro samostatné studium

Očekávané výstupy

(receptivní řečové dovednosti)

žák

-
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
  - rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchý větám
  - rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
  - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledává potřebnou informaci a odpověď na otázku
  - používá abecední slovník a dvojjazyčný slovník

(produktivní řečové dovednosti)

žák

- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace
- napiše jednoduchá sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět

(interaktivní řečové dovednosti)

žák

- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů poskytne požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
  - rozumí jednoduchým pokynům učitele
- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Ruský jazyk 8. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
<p>-znalost azбуky, pravidla výslovnosti a pravopisu -intonace a přízvuk v ruské větě -pozdívání, představování, poděkování, omluva, žádost -pokyny a instrukce při práci ve třídě, rozhovory na daná téma -texty v učebnici, v časopisech, e-mail, interview -odhad neznámého slova podle kontextu -práce se slovníkem, slovník při práci na PC -</p> <p>Tematické okruhy: Já a moje rodina. Moji přátelé. Volný čas, hobby, sport, zdraví. Na návštěvě, Povolání, básničky, jazykolamy -</p> <p>Reálie: Ruská federace, Moskva, Petěrburg. Osobnosti ruské vědy a kultury Škola, rozvrh hodin, týdenní program -Gramatika: Věty typu: Kto éto? Éto moja mama. Éto ne ja, a Ja kub. Papa – vrah. On vrah. Papa pracuje vrahem. У тебя есть брат? У меня нет брата. 1. pád podstatných jmen – oslovení Číslovky 1 – 10 v 1. pádě, 11 – 900 Spojení dva, tri, čtyře časy, goda. Pět časov, let Slovesa: жить, знать, говорить, 1. a 2. časování sloves typu: читать, жить, говорить, учить Slovesa se skupinou – ова, -ева Zvratná slovesa, slovesa se změnou kmenové souhlásky Slovesné vazby: играть на чём, играть во что, интересоваться чём, увлекаться чём Podstatná jména – skloňování, životná a neživotná, nesklonná Slovesa – minulý čas, vykáni Časování: идти, ехать, мочь, взять, искать Zájmena přivlastňovací, Řadové číslovky</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj -OSV 1 -OSV 2 -OSV 4 -OSV 5 Sociální rozvoj -OSV 6 -OSV 8 -OSV 9 Morální rozvoj -OSV 11 VMEGS -VMEGS 1 -VMEGS 2 MUV -MUV 1 -MUV 2 -MUV 4 MV -MV 1 -MV 5 Mezipředmětové vztahy - ČJ, M, ICT, Z, D, HV, VV, RV</p>	<p>Je aktivní v hodinách, zájem o předmět, ochota a snaha porozumět úkolům Připravuje se na hodinu, snaží se o stálé zlepšování výkonu Pohotovost reakce (schopnost správně a včas odpovědět na otázku) pracuje s textem (časopisy) čtení s porozuměním, rozlišením podstatné informace vyhledává informace v textu rozhovory na dané téma, vypráví na dané téma je schopný držet se tématu zároveň účelně spojovat téma má znalost slovní zásoby má znalost gramatiky Zapojuje se do dialogu, má zájem o komunikaci, podílí se na práci skupiny Je nápaditý a tvorivý v projevu</p>	<p>Čtení, odpovědi na otázky, rozhovory, scénky, vyprávění, ústní zkoušení, testy, gramatická cvičení, doplňující diktáty, překladové diktáty, kvízy, křížovky, poslechová cvičení, úprava sešitů, domácí úkoly, referáty</p>

Ruský jazyk 9. ročník

Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová téma	Výstupy	Formy
Tematické okruhy: Divadlo, kino Dopravní prostředky, Orientace ve městě Tradice, svátky: u nás a v Rusku Reálie: Moskva, Petěrburk, Praha Osobnosti ruské vědy a kultury Gramatika: Věty typu: Как проехать, пройти, попасть? Кому позвонить? Что купить? Věty se spojkou - потому что, se slovy – можно, nelzя Vazby s předložkami – после, по Názvy profesi, přechylování Zájmena osobní, přivlastňovací Prohlubování, procvičování a třídění stávající slovní zásoby, rozšiřování slovní zásoby k určitému tématu. Nácvik chování v jednoduchých situacích, vztahujících se k probíranému okruhu. (Procvičování slovní zásoby z předchozích ročníků, opakování témat probraných v předchozích ročnících a rozšiřování slovní zásoby k témtoto tématům již dříve shromážděné.) Tematické okruhy: cestování, prázdniny: rekreace u nás a v zahraničí, význam studia jazyků Moje budoucí povolání. Můj byt, dům Mezilidská komunikace, jídlo, počasí, media	OSV Osobnostní rozvoj -OSV 1 -OSV 2 -OSV 4 -OSV 5 Sociální rozvoj -OSV 6 -OSV 8 -OSV 9 Morální rozvoj -OSV 11 VMEGS -VMEGS 1 -VMEGS 2 MUV -MUV 1 -MUV 2 -MUV 4 MV -MV 1 -MV 5 Mezipředmětové vztahy - ČJ, M, ICT, Z, D, HV, VV, RV	Je aktivní v hodinách, zájem o předmět, ochota a snaha porozumět úkolům Připravuje se na hodinu, snaží se o stálé zlepšování výkonu Pohotovost reakce (schopnost správně a včas odpovědět na otázku) pracuje s textem (časopisy) čtení s porozuměním, rozlišení podstatné informace, vyhledávání informace v textu rozhovory na dané téma, vypráví na dané téma je schopný držet se tématu zároveň účelně spojovat téma má znalost slovní zásoby má znalost gramatiky Celková úroveň komunikace Zapojuje se do dialogu, má zájem o komunikaci, podílí se na práci skupiny Je nápaditý a tvorivý v projevu	čtení, odpovědi na otázky, rozhovory, scénky, vyprávění, ústní zkoušení, testy, gramatická cvičení, doplňující diktáty, překladové diktáty, kvízy, křížovky, poslechová cvičení, úprava sešitů, domácí úkoly, referaty

---

Příloha 4

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA

Vyučovací předmět: INFORMATIKA

Tato část školního vzdělávacího programu bude platit od roku 2022 pro 1. stupeň, 2023 pro 2. stupeň. V přechodném období, které bylo zahájeno ve školním roce 2021/2022 bude prověrován, doplňován, aktualizován tak, aby odpovídal změnám RVP ZV a podmínkám školy.

ročník	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29
1								
2								
3								
4		řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení
5	~~zahájení bez návaznosti~~	~~zahájení bez návaznosti~~	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4
6	~~zahájení bez návaznosti~~	~~návaznost na 5~~	návaznost na 5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5
7	~~zahájení bez návaznosti~~	~~návaznost na 6~~	~~návaznost na 5,6~~	návaznost na 5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6
8	~~zahájení bez návaznosti~~	~~návaznost na 7~~	~~návaznost na 6,7~~	~~návaznost na 5,6,7~~	Návaznost na 5,6,7	návaznost na 4,5,6,7	návaznost na 4,5,6,7	návaznost na 4,5,6,7
9	~~zahájení bez návaznosti~~	návaznost na 8	návaznost na 7,8	návaznost na 6,7,8	~~návaznost na 5,6,7,8~~	návaznost na 5,6,7,8	návaznost na 4,5,6,7,8	návaznost na 4,5,6,7,8

Charakteristika vyučovacího předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat

a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, bud' v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá téma probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

Učební plán

ročník	téma	hodiny	je třeba počítač
4.	Ovládání digitálního zařízení	12	A
	Práce ve sdíleném prostředí	11	A
	Úvod do kódování a šifrování dat a informací	10	
5.	Úvod do práce s daty	4	A
	Základy programování – příkazy, opakující se vzory	6	A
	Úvod do informačních systémů	3	
	Základy programování – vlastní bloky, náhoda	7	A
	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	7	
	Základy programování – postavy a události	6	A
6.	Kódování a šifrování dat a informací	9	
	Práce s daty	10	A
	Informační systémy	5	
	Počítače	9	A
7.	Programování – opakování a vlastní bloky	14	A
	Modelování pomocí grafů a schémat	7	
	Programování – podmínky, postavy a události	12	A
8.	Programování – větvení, parametry a proměnné	15	A
	Hromadné zpracování dat	18	A
9.	Programovací projekty	12	A
	Digitální technologie	15	
	Závěrečné projekty	6	A

Tematické celky 1. stupeň

4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží
- edituje digitální text, vytvoří obrázek
- přehraje zvuk či video
- uloží svoji práci do souboru, otevře soubor
- používá krok zpět, zoom
- řeší úkol použitím schránky
- dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením

Učivo

- Digitální zařízení
- Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace
- Ovládání myši
- Kreslení čar, vybarvování
- Používání ovladačů
- Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)
- Kreslení bitmapových obrázků
- Psaní slov na klávesnici
- Editace textu
- Ukládání práce do souboru
- Otevírání souborů
- Přehrávání zvuku

Práce ve sdíleném prostředí

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů
- najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci
- propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí

-
- pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj
  - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace
  - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého

Učivo

- Využití digitálních technologií v různých oborech
- Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele
- Práce se soubory
- Propojení technologií, internet
- Sdílení dat, cloud
- Technické problémy a přístupy k jejich řešení

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- sdělí informaci obrázkem
- předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel
- zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text
- zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky
- obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček

Učivo

- Piktogramy, emodži
- Kód
- Přenos na dálku, šifra
- Pixel, rastr, rozlišení
- Tvary, skládání obrazce

5. ročník

Úvod do práce s daty

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech
- doplní posloupnost prvků

- umístí data správně do tabulky
- doplní prvky v tabulce
- v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný

Učivo

- Data, druhy dat
- Doplňování tabulky a datových řad
- Kritéria kontroly dat
- Řazení dat v tabulce
- Vizualizace dat v grafu

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy
- v programu najde a opraví chyby
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
- vytvoří a použije nový blok
- upraví program pro obdobný problém

Učivo

- Příkazy a jejich spojování
- Opakování příkazů
- Pohyb a razítkování
- Ke stejnemu cíli vedou různé algoritmy
- Vlastní bloky a jejich vytváření
- Kombinace procedur

Úvod do informačních systémů

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky
- určí, jak spolu prvky souvisí

Učivo

- Systém, struktura, prvky, vztahy

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy
- v programu najde a opraví chyby
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
- rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj
- vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky
- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit
- cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů

Učivo

- Kreslení čar
- Pevný počet opakování
- Ladění, hledání chyb
- Vlastní bloky a jejich vytváření
- Změna vlastností postavy pomocí příkazu
- Náhodné hodnoty
- Čtení programů
- Programovací projekt

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty
- pomocí obrázku znázorní jev
- pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy

Učivo

- Graf, hledání cesty
- Schémata, obrázkové modely
- Model

Základy programování – postavy a události

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav
- v programu najde a opraví chyby
- používá události ke spuštění činnosti postav
- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- upraví program pro obdobný problém
- ovládá více postav pomocí zpráv

Učivo

- Ovládání pohybu postav
- Násobné postavy a souběžné reakce
- Modifikace programu
- Animace střídáním obrázků
- Spouštění pomocí událostí
- Vysílání zpráv mezi postavami
- Čtení programů
- Programovací projekt

Tematické celky 2. stupeň

6. ročník

Kódování a šifrování dat a informací

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- rozpozná zakódované informace kolem sebe
- zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady
- zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer
- zakóduje v obrázku barvy více způsoby
- zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů
- zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu
- ke kódování využívá i binární čísla

Učivo

- Přenos informací, standardizované kódy
- Znakové sady
- Přenos dat, symetrická šifra
- Identifikace barev, barevný model
- Vektorová grafika
- Zjednodušení zápisu, kontrolní součet
- Binární kód, logické A a NEBO

Práce s daty

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)
- odpoví na otázky na základě dat v tabulce
- popíše pravidla uspořádání v existující tabulce
- doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy
- navrhne tabulku pro záznam dat
- propojí data z více tabulek či grafů

Učivo

- Data v grafu a tabulce
- Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce
- Kontrola hodnot v tabulce
- Filtrování, řazení a třídění dat
- Porovnání dat v tabulce a grafu
- Řešení problémů s daty

Informační systémy

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují
- pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva

Učivo

- Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace

Počítače

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- nainstaluje a odinstaluje aplikaci
- uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory
- vybere vhodný formát pro uložení dat
- vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě
- porovná různé metody zabezpečení účtů
- spravuje sdílení souborů
- pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy
- zkонтroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy

Učivo

- Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému
- Správa souborů, struktura složek
- Instalace aplikací
- Domácí a školní počítačová síť
- Fungování a služby internetu
- Princip e-mailu
- Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)
- Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)

7. ročník

Programování – opakování a vlastní bloky

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost
- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby

- používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování
- vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní

Učivo

- Vytvoření programu
- Opakování
- Podprogramy

Modelování pomocí grafů a schémat

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností
- v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku
- pomocí ohodnocených grafů řeší problémy
- pomocí orientovaných grafů řeší problémy
- vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností

Učivo

- Standardizovaná schémata a modely
- Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu,
- kostra grafu
- Orientované grafy, automaty
- Modely, paralelní činnost

Programování – podmínky, postavy a události

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
- používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna

- spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
- vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému

Učivo

- Opakování s podmínkou
- Události, vstupy
- Objekty a komunikace mezi nimi

8. ročník

Programování – větvení, parametry a proměnné

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
- používá podmínky pro větvení programu, rozumná, kdy je podmínka splněna
- spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
- používá souřadnice pro programování postav
- používá parametry v blocích, ve vlastních blocích
- vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému

Učivo

- Větvení programu, rozhodování
- Grafický výstup, souřadnice
- Podprogramy s parametry
- Proměnné

Hromadné zpracování dat

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky
- používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)
- řeší problémy výpočtem s daty
- připíše do tabulky dat nový záznam
- seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)
- používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy
- ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat

Učivo

- Relativní a absolutní adresy buněk
- Použití vzorců u různých typů dat
- Funkce s číselnými vstupy
- Funkce s textovými vstupy
- Vkládání záznamu do databázové tabulky
- Řazení dat v tabulce
- Filtrování dat v tabulce
- Zpracování výstupů z velkých souborů dat

9. ročník

Programovací projekty

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- řeší problémy sestavením algoritmu
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
- řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků
- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
- zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně

Učivo

- Programovací projekt a plán jeho realizace
- Popsání problému
- Testování, odladění, odstranění chyb
- Pohyb v souřadnicích
- Ovládání myší, posílání zpráv
- Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu
- Nástroje zvuku, úpravy seznamu
- Import a editace kostýmů, podmínky
- Návrh postupu, klonování.
- Animace kostýmů postav, události
- Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné
- Výrazy s proměnnou
- Tvorba hry s ovládáním, více seznamů
- Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy

Digitální technologie

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí
- vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením
- diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich
- na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat
- popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní
- na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti
- vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
- diskutuje o cílech a metodách hackerů
- vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat
- diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu

Učivo

Hardware a software

- Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí
- Operační systémy: funkce, typy, typické využití
- Komprese a formáty souborů

- Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)

Sítě

- Typy, služby a význam počítačových sítí
- Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa
- Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud
- Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL
- Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)

Bezpečnost

- Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy
- Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivirus, firewall, zálohování a archivace dat

Digitální identita

- Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat
- Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies

Závěrečné projekty

Popis

Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů, ale může také zvolit projekt pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Alternativou může být také příprava na soutěž v robotice, programování. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.